ตำรา
ดอกไม้บีบ่ง

• นฤมล • นวลแข

พิมพ์แจกในงานฌาปนกิจศพ
คุณพี่พยุง แสงอุทัย
พ.ศ.๒๕๐๓

หอสมุดแห่งชาติรัชมังคลาภิเษก
จันทบุรี

ตำราดอกไม้ขี้ผึ้ง

หอสมุดแห่งชาติ
13 ต.ค. ๒๕๓๒
กรมศิลปากร

อภินันทนาการในงานฌาปนกิจศพ
คุณพี่พยุง แสงอุทัย
พ.ศ. ๒๕๐๓

เลขหมู่ ศ๗
เลขหมู่ 745.59
ส 276 ศพ
สถิติทะเบียน ม.ศิลป ๒๕๐๗ ๑.ม.

ปรารภ

●

ในงานฌาปนกิจศพคุณพี่พยุง แสงอุทัย ผู้เป็นพี่สาวของอาจารย์หยุด แสงอุทัยครั้งนี้ ในฐานะที่ข้าพเจ้าได้รับความกรุณาจากอาจารย์หยุด แสงอุทัย ให้เป็นผู้จัดพิมพ์ตำรากฎหมายของท่านเสมอตลอดมาโดยมิได้คิดมูลค่าแม้แต่น้อย อันเป็นพระคุณที่ข้าพเจ้าต้องจารึกไว้ในดวงจิตตราบชั่วชีวิตของข้าพเจ้าและผู้สืบสกุลจินดานนท์จากข้าพเจ้าด้วย เมื่อทราบข่าวกำหนดงานฌาปนกิจศพพี่สาวของท่าน ข้าพเจ้าเห็นว่าตนเองก็คลุกคลีกับงานพิมพ์หนังสือและตำรับตำราอยู่ทุกวัน ควรจะต้องมีส่วนร่วมแสดงความกตัญญูครั้งนี้บ้างไม่มากก็น้อย จึงได้มอบตำรากฎหมายที่ข้าพเจ้าพิมพ์ค้างอยู่ยังมิได้ออกจำหน่ายคือ "รัฐธรรมนูญเก่าใหม่" ซึ่งอาจารย์เป็นผู้แต่งเองจำนวนหนึ่งร่วมแจกในงานนี้

ข้าพเจ้ามาคิดดูว่า งานนี้ถ้าจะมีแต่ตำรากฎหมายแจกทั้งนั้นก็ดูกระไรอยู่ ผู้ที่มาในงานนี้ก็ต้องมีสุภาพสตรีอยู่มิใช่น้อย คงจะได้ผลดีกว่า ถ้าข้าพเจ้าจะหาตำราที่มีประโยชน์และเหมาะแก่สุภาพสตรีแจกบ้าง แต่เนื่องจากเวลามีน้อยเหลือเกิน ประกอบกับงานพิมพ์หนังสือแม่บ้านการเรือน และ ๔ รสรายสัปดาห์ ของข้าพเจ้ามัดตัวอยู่ขยับขยายไม่ทัน ข้าพเจ้าเห็นว่าตำรา "ดอกไม้

ขผัง" โดยคุณนฤมล-นวลแข ที่ข้าพเจ้าได้พิมพ์จำหน่ายอยู่นั้นอาจจะมีประโยชน์ประดับความรู้และตู้หนังสือของท่านสุภาพสตรีที่ได้รับแจกในงานนี้บ้าง จึงได้เรียนให้อาจารย์หยุด แสงอุทัย ทราบ และท่านไม่ขัดข้อง หากหนังสือตำรา "ดอกไม้ขผัง" นี้จะเป็นกุศลอำนวยประโยชน์ให้แก่ท่านผู้ได้รับบ้างแล้ว ขออุทิศกุศลนั้นๆ แด่คุณพี่พยุง แสงอุทัยเพื่อความสุขในสัมปรายภพเทอญ.

ขริม จินดานนท์

๒๐ เมษายน ๒๕๐๓

สำนักพิมพ์สันติสุข และ
น.ส.พ. แม่บ้านการเรือน—๔ รส รายสัปดาห์
612 ถนนลูกหลวง พระนคร โทร. 47966

คำนำของเจ้าภาพ

●

ตามที่คุณชริม จินดานนท์ แห่งสำนักพิมพ์แม่บ้าน การเรือนได้กรุณาเอื้อเฟื้อ มอบหนังสือชื่อว่า "ตำราดอกไม้ขผึ้ง" ของสำนักพิมพ์มาให้แก่ข้าพเจ้าจำนวนหนึ่ง เพื่อจ่ายแจกเป็น อภินันทนาการ แก่ ท่านที่ ให้เกียรติ มา ใน งาน ฌาปนกิจศพคุณพี่พยุง แสงอุทัย นั้น ข้าพเจ้าและนายนิตย์ แสงอุทัย น้องชายขอถือโอกาสนี้ขอบพระคุณคุณชริม จินดานนท์ เป็นอย่างยิ่ง หวังว่าหนังสือนี้จะเป็นประโยชน์แก่ท่านที่เคารพไม่มากก็น้อย

๒๐ เม.ย. ๒๕๐๓

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
จังหวัดพระนคร

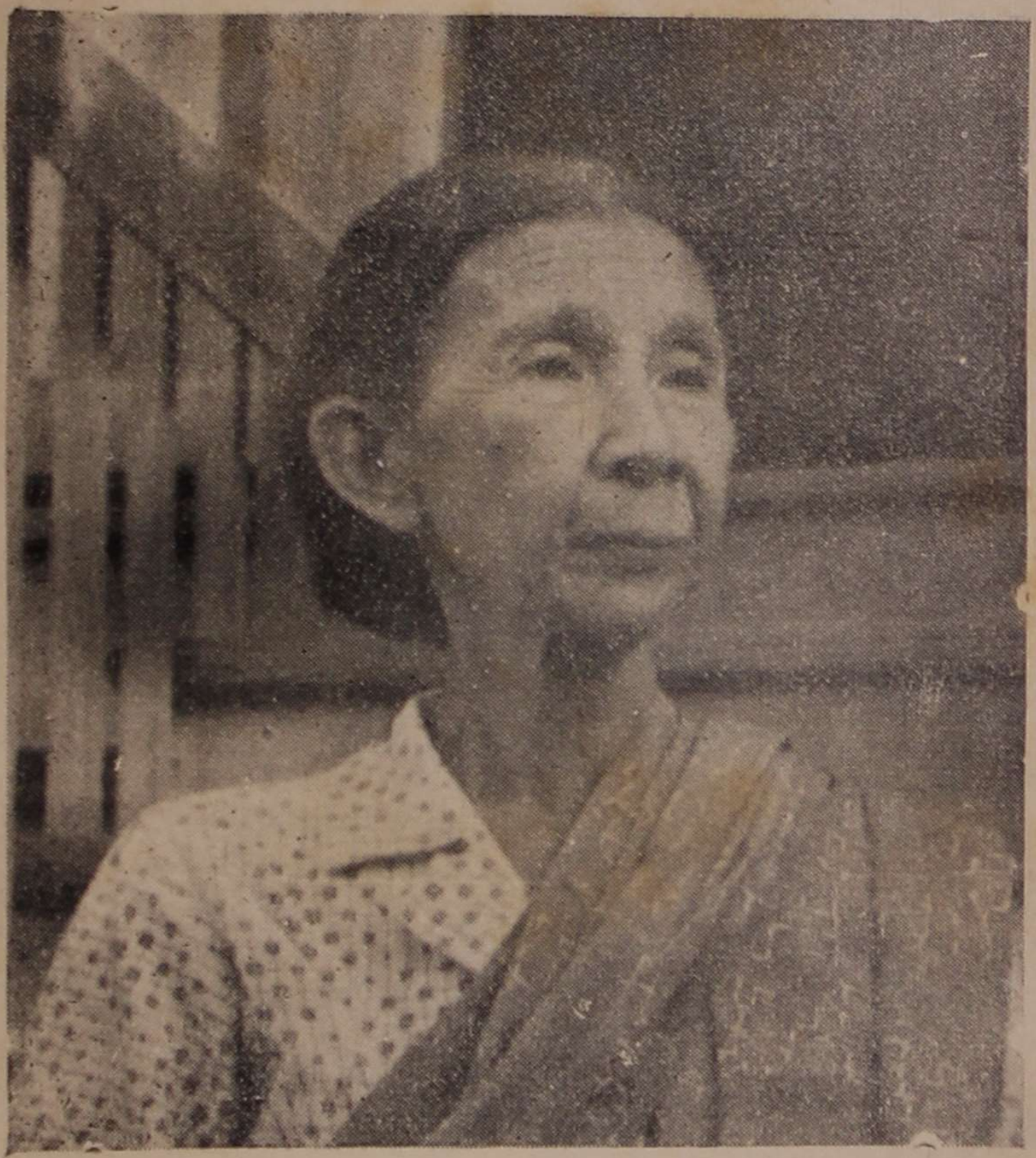

คุณพี่พยุง แสงอุทัย

ชาตะ ๒๔๒๕

มรณ ๒๕๐๒

ประวัติ

คุณพี่พยุง แสงอุทัย เป็นบุตรนายจ่าย นางพลอย แสงอุทัย เกิดที่บ้านเลขที่ ๒๕๓ เชิงสะพานคลาดบ้านขมิ้น ถนนอรุณอมรินทร์ ตำบลศิริราช อำเภอบางกอกน้อย จังหวัดธนบุรี เมื่อวันอาทิตย์ ขึ้น ๑๐ ค่ำ เดือน ๑๑ มีมะเมีย ตรงกับวันที่ ๒๒ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๒๕ มีน้องร่วมบิดา คือ นายหยุด กับ นายนิตย์ แสงอุทัย เมื่อขณะยังเยาว์วัยอยู่ คุณพี่พยุงได้ศึกษาที่โรงเรียนกุลสตรีวังหลัง และต่อมาได้ไปถวายตัวเป็นข้าหลวงเรือนใน ในพระวิมาดาเธอกรมพระสุทธาสินีนาฏ จึงเป็นผู้รู้จักศิลปในการประดิษฐ์ดอกไม้สิ่งของต่าง ๆ และการประกอบอาหาร เคยได้รับรางวัลในการจัดกระเช้าผลไม้และดอกไม้หลายคราว และคุณพี่ชอบประพันธ์บทกลอนเคย แต่ง ต่อโครง กระทู้และ ได้รับ พระราช กระแสรับสั่ง เชยชม จาก ฝ่าเกล้า ฯ รัชกาลที่ ๖ คุณพี่ได้ป่วยเป็นโรคมะเร็งที่ตับ ได้ถึงแก่กรรมเมื่อวันอาทิตย์ที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๐๒ เวลา ๑๕ นาฬิกาเศษ โดยความสงบ คำนวณอายุได้ ๗๗ ปี ๑ เดือน ๑๔ วัน คุณพี่ในขณะที่มีชีวิตอยู่ได้เป็นผู้มีใจบุญสุนทาน และได้ประกอบการกุศลเป็นเนืองนิจ มีการทำบุญตักบาตรเป็นประจำ และได้บริจาคเงิน

เพื่อการพระพุทธศาสนาและบำรุง โรงพยาบาล และการกุศลสาธารณะอื่น ๆ คุณพ่อมีความรักชาติ เมื่ออาการป่วยครั้งสุดท้ายค่อยทุเลาบ้างเล็กน้อย พออ่านหนังสือพิมพ์ได้และทราบเรื่องกรณีเขาพระวิหาร ก็สั่งให้น้อง ๆ นำเงินไปบริจาคสมทบทุนเขาพระวิหาร เมื่อมาถึงแก่กรรมไปก็ย่อมเป็นที่เศร้าสลดใจแก่บรรดาญาติพี่น้องและมิตรสหายเป็นธรรมดา

อนึ่งในงานบำเพ็ญกุศลทุก ๆ ๗ วัน ได้มีท่านที่เคารพนับถือและญาติมิตรมาช่วยจัดให้มีการสวดพระอภิธรรมและส่งเงินและสิ่งของมาช่วยในการกุศล จึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

หยุด แสงอุทัย

นิตย์ แสงอุทัย

โดย

คุณนกมล • คุณนวลแข

๓๐.!—

อันดับที่ ๖

สั่งซื้อได้ที่

มณีวรรณ ไกรยูรเสน

๒๒๔/๓ หมู่ ๑ ซอยสวัสดี อ. พระโขนง พระนคร

หรือที่นิตยสารแม่บ้านการเรือน สะพานขาว พระนคร

พิมพ์ที่โรงพิมม์เจริญธรรม ๑๖๐ เสาชิงช้า พระนคร

นายรวล รุ่งเรืองธรรม ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา ธ/๒๕๐๑

คำนำ

การประดิษฐ์ดัดแปลงเป็นรูปสิ่งต่าง ๆ นี้ คนไทยเรารู้จักทำมานานแล้ว แต่น่าเสียดายยิ่งทัศนศิลป์ส่วนมากไม่ค่อยสนใจ มองข้ามความสำคัญไปโดยเข้าใจว่าการทำสิ่งเหล่านี้เป็นเรื่องของผู้ใหญ่เท่านั้น ทำให้ข้าพเจ้าคิดว่าวิชานี้อาจสูญสลายก็ได้หากท่านผู้ชำนาญเหล่านั้นสิ้นไป เพราะไม่ค่อยมีการถ่ายทอดวิชากัน

แต่ขณะนี้ความหวังในการฟื้นฟูค่อยเด่นชัดขึ้นบ้าง เพราะรู้สึกว่าวิชานี้เริ่มได้รับ ความสนใจ จาก กุลสตรี ทั่วไปเรื่อย ๆ มีจำนวนไม่น้อยที่มาขอเรียนจากข้าพเจ้าซึ่งทำการสอนอยู่เป็นประจำ ซ้ำยังขอให้ข้าพเจ้าจัดทำเป็นตำราขึ้น ข้าพเจ้าก็ใคร่จะสนองความต้องการ แต่ยังไม่แน่ใจนักว่าจะทำได้ดี จึงเพียงเขียนนำลงในนิตยสาร "แม่บ้านการเรือน" เป็นตอน ๆ ก็ยิ่งได้รับจดหมายจากสมาชิกเพิ่มทวีขึ้น ถามข้อสงสัยบ้าง เรียกร้องให้พิมพ์เป็นเล่มบ้าง พอเป็นการชี้ความตกลงใจของข้าพเจ้าได้ ตำราเล่มนี้จึงเป็นเล่มขึ้นมาอยู่ในมือท่านขณะนี้

ในเล่มนอกจากมีวิธีประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ แล้ว ยังมี

วิธีฟอกและผสมสีผึ้งทั้งตัวอย่างแบบพิมพ์ไว้ให้ด้วย เพื่อจะได้เป็นแนวทางให้ทำโดยถูกต้อง นอกจากนี้ผู้จัดพิมพ์ยังได้ลับราคาเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่จำเป็นมาลงไว้ และรับบริการจัดซื้อให้ด้วย เพื่อสะดวกแก่ท่านที่อยู่ห่างไกลไม่มีอุปกรณ์ขายในท้องถิ่น (โดยตัดบัตรท้ายเล่มส่งไป)

อนึ่งวิธีทำบางอย่างหากท่านสงสัยด้วยประการใดๆ ก็ตาม ข้าพเจ้ายินดีตอบข้อข้องใจให้เสมอ และหวังอย่างยิ่งว่าตำราเล่มนี้คงเป็นประโยชน์กับท่านตามสมควร.

นฤมล นวลแข

นิตยสารแม่บ้านการเรือน พระนคร

๑ กันยายน ๒๕๐๑

สารบาญ

คำนำ

หลักเบื้องต้น หน้า

เครื่องใช้ในการทำดอกไม้ขี้ผึ้ง ๑๑

วิธีฟอกหรือผสมขี้ผึ้ง ๑๒

การติดแบบด้วยกลีบดอกขี้ผึ้ง ๑๕

วิธีทำใบ ๑๗

ดอกไมไทย

ช่อหวาย ๑๙

เบญจมาศ ๒๕

เบญจมาศน้ำ ๓๑

ดอกฉัตรทอง ๓๕

ดอกกุหลาบ ๓๙

ดอกกุหลาบตูม ๔๕

ดอกกุหลาบบ่า ๔๖

ดอกกุหลาบมอญ ๔๙

พิชแรกแย้ม ๕๖

หน้า

ดอกข่า ๖๕
ดอกบานบุรี ๖๗
ดอกพุด ๗๓
ดอกกาหลง ๗๙
ดอกเหมย ๘๒
ดอกส้ม ๘๖
ดอกเพี่องฟ้า ๙๒
ดอกมลิตูม ๙๗
ดอกมลิซ้อน ๙๘
ดอกมลิ ๑๐๓
ดอกสารภี ๑๐๕
ดอกบัวสาย ๑๐๗
ดอกบัวหลวง ๑๑๕
ดอกบัวผันบัวเผื่อน ๑๒๓
ดอกเอื้อง ๑๒๙
ดอกเด็ดมือนาง ๑๓๓

	หน้า
ดอกพญาไม้	๑๓๗
ดอกไม้ป่า	๑๔๐
ดอกบุนนาค	๑๔๔
ดอกรักเร่	๑๔๙
ดอกซ่อนกลิ่น	๑๕๕
ดอกประทัด	๑๖๓
ดอกหน้าวัว	๑๖๖
ดอกดาวเรือง	๑๗๐
ช่อผักตบชวา	๑๗๓
ดอกชะงาหนู	๑๗๖
ดอกแก้ว	๑๘๐
ดอกบานชื่น	๑๘๒
ดอกอัญชัน	๑๘๕
ดอกพุทธรักษา	๑๘๘
ดอกจำปี	๑๙๒
ดอกจำปา	๑๙๕

หน้า

ดอกไม้ฝรั่ง

ดอกคัทลิยาในกระเช้า ๑๙๗

ดอกแวลด้า ๒๐๓

ช่อไวโอเล็ต ๒๐๗

แกลเดียลัส ๒๑๑

พอลลิลลี่ ๒๑๕

แคลลา ลิลี่ (CALLA LILY) ๒๑๙

ดอกป๊อปปี้ ๒๒๑

แอปเบิล บลอสซัม (APPLE BLOSSOMS) ๒๒๕

ดอกเดซี่ ๒๒๙

ดอกลินลี่ ๒๓๓

สวิทพี่ (SWEET PEA) ๒๓๙

จอนกิล (JONGUIL) ๒๔๒

เทพิธิดากรีก ๒๔๖

ดอกทิวลิบ (TULIP) ๒๕๐

ดอกคริสมาศ ๒๕๕

ดอกเยเบร่า ๒๕๙

หน้า

ตัวสัตว์ต่าง ๆ

ตัวงู ๒๖๕

พญานาค ๒๖๗

นกยูง ๒๖๙

กระต่าย ๒๗๒

ตัวหนู ๒๗๕

อักษรไทย ๒๗๖

อักษรอังกฤษ ๒๗๗

เบ็ดเตล็ด

ติดกรอบรูป ๒๗๘

โคมญี่ปุ่น ๒๘๐

ดอกไม้แต่งร้าน ๒๘๓

ร้อยตาข่ายด้วยมลิตูม ๒๘๗

พวงอุบะถือ ๒๙๘

อุบะตุ้ม ๗ ด้วยดอกขจรและดอกจำปา ๓๐๐

ร้อยวิมานแท่น ๓๐๒

ของชำร่วยต่าง ๆ ๓๐๖

	หน้า
แต่งโต๊ะหมู่บูชา	๓๐๘
กรวยถวายอุบัชฌาย์	๓๐๙
พานทรงหัวโล้น	๓๑๓
พานทรงพุ่ม	๓๑๖
จัดพานรูปเค็ก ๓ ชั้น	๓๑๘
ประดิษฐ์พุ่มต่าง ๆ	๓๑๙
ติดพุ่มทองน้อย	๓๒๑
ประดิษฐ์พวงกลาง	๓๒๓

หมายเหตุ รูปในหน้า ๓๕ ไม่ใช่ดอกฉัตรทอง แต่เป็นรูปดอกชะบาหมู่ซึ่งมีวิธีทำในหน้า ๑๗๖

เครื่องใช้ในการทำดอกไม้ขผึ้ง

๑. ขผึ้ง ๑ ก.ก.

๒. คลอโรฟีลด์อย่างใส ๒ ขีด อย่างขุ่น ๒ ขีด

๓. ขันใส่ขผึ้ง

๔. มะนาวผลใหญ่ ๔ ผลหรือผลเล็ก ๖ ผล

๕. สีต่าง ๆ ที่จะผสมตามสีของดอกไม้นั้น

๖. ผ้ากรองสีขาว ๑ ผืน มันเทศ

๗. ไม้เล็กควรจะเป็นไม้ก้านตาน ตัดยาวประมาณ ๕ นิ้ว ประจำตามขันแต่ละสีของขผึ้ง

๘. ไม้พาย

๙. ชามอ่างใบย่อม ๆ ๒ ใบ

๑๐. เตาเล็กประมาณ ๒—๓ เตา

๑๑. อั่งโล่ ๑ ใบ ขนาดวางชามอ่างได้

๑๒. ขันใบย่อมใส่มะนาว

๑๓. คีมคีบถ่าน

๑๔. ถ่าน

๑๕. ผ้าขาวเช็ดกลีบ

๑๖. ถาด

วิธีฟอกหรือผสมข้าวผง

ผ่ามะนาวให้หมดกรองให้สะอาด เอาข้าวผง ๑ ก.ก. กับคลอโรพีลด์ใส่รวมกันในอ่างยกตั้งไฟ ระวังอย่าไฟให้แรง เคี่ยวพอข้าวผงเดือดละลายหมดแล้วยกลงจากเตา แบ่งมะนาวเป็น ๓ ส่วน เทน้ำมะนาว ๑ ส่วนลง ในชามอ่างข้าวผง ๆ จะเดือดฟูขึ้น ใส่ส่วนสกปรกไปด้านข้างของชามอ่าง เอามันเทศปอกเปลือกล้างให้สะอาดเสียบปลายไม้ เขี่ยข้าวผงหรือฟองที่สกปรกข้างชามอ่างออก จนหมดฟองสกปรกแล้วยกขึ้นตั้งไฟ พอเดือดเทน้ำมะนาวส่วนที่ ๒ ลง และใช้มันเทศจุ่มน้ำแล้วเขี่ยฟองสกปรกออกจนครบ ๓ ครั้ง กรองข้าวผงลงในชามอ่างอีกใบซึ่งในอ่างใส่น้ำเย็นไว้ประมาณ ๕ ถ้วยตะไล แล้วเอาพายกวนให้นานจนข้าวผงเหนียวและขาวดี ตั้งไฟให้ละลายอีกครั้งหนึ่ง ดูข้าวผงขาวสะอาดดีแน่ยกลงกวนเช่นเดียวกับครั้งแรก เมื่อเห็นว่าพอปั้นเป็นก้อนเล็ก ๆ ได้แล้วปั้นให้นูนบน และวางผึ่งลงบนถาดปั้นจนหมดข้าวผง ห่อด้วยผ้าขาวไว้

วิธีที่จะผสมสี

ก. ถ้าจะผสมสีเหลืองให้ผสมสีเหลืองแก่เสียก่อน (เบื้นสีเกษรของดอกไม้ต่าง ๆ) ยกขันเล็ก ๑ ใบ วางบนเตาเล็กเอาขี้ผึ้งทิบันไว้ใส่ลงในขัน พอควร พอขี้ผึ้งละลายเอาไม้เล็กประจำขันแตะสีเหลืองแก่ลงพอสมควร วิธีที่จะได้ถูกใจหรือไม่ พับกระดาษเล็กจับขันขี้ผึ้งยกลงจากเตา เอามันเทศขันเล็กที่ปอกเปลือกแล้วเสียบไม้จุ่มน้ำ และจุ่มลงในขี้ผึ้งที่ผสมสีไว้ แล้วเอาจุ่มลงในอ่างน้ำเปล่าใช้นิ้วเขี่ยขี้ผึ้งให้เลือนออกจากพิมพ์มัน พอเห็นว่าสีใช้ได้แล้ววางพักทิ้งให้เย็น เตรียมผสมสีเหลืองอ่อนต่อไป เอาขันเล็กอีก ๑ ใบวางบนเตาเล็กพร้อมทั้งไม้ประจำขัน เอาขี้ผึ้งทิบันไว้ใส่ลงในขัน พอขี้ผึ้งละลายเอาไม้ไปจุ่มสีเหลืองแก่มาผสมในขี้ผึ้งนี้ ดูให้เหลืองอ่อนคล้ายสีธรรมชาติจะดูคล้ายของจริงและสวยงาม เมื่อได้สีอ่อนที่ชอบใจแล้วผสมสีแดงต่อไป

ข. เอาขันเล็กใบเปล่าใส่ขี้ผึ้งที่บั้นไว้ พอขี้ผึ้งละลาย ใช้ไม้เล็กประจำขันแตะขี้ผึ้งแล้วแตะสีแดงใส่ลงในขัน คนสีละลายให้ทั่วแล้วลองใช้มันเทศจุ่มน้ำแล้วจุ่มในสีแดง สลัดปลายพิมพ์เล็กน้อยนำไปจุ่มในอ่างน้ำเปล่า ใช้ปลายนิ้วเขี่ยขี้ผึ้งให้เถือนออกจากพิมพ์ ถ้าสีแดงพอใจแล้วผสมสีชมภูต่อไป

ค. วิธีผสมสีชมพูอ่อน โดยมากที่ข้าพเจ้าผสมสีชมพู ข้าพเจ้าไม่ใช้สีชมพูที่ขายโดยทั่วไปเลย ข้าพเจ้าใช้สีแดงผสมขี้ผึ้งสีขาวทีละน้อยๆจนได้สีที่ถูกใจจึงผสมสีอื่นต่อไป ซึ่งใช้วิธีทำแบบเดียวกันนี้ทุกสี □

การคิดแบบด้วยกลีบดอกขี้ผึ้ง

(แบบ ๔ กลีบ)

การเตรียมเครื่องใช้ ขันใส่ขี้ผึ้งสีแดง ผ้าสี่ใบ ดวดไหว ขันใส่ขี้ผึ้งสีชมพูอ่อน เข็มมีด ด้าย อ่างน้ำ กรรไกร มีดเล็ก ถาด ผ้าขาว พิมพ์กลีบมีซ้อน พิมพ์กลีบรักเร่อย่างเล็ก

วิธีชุบกลีบ เอาพิมพ์แช่น้ำ ยกขันขี้ผึ้งสีชมพูอ่อนตั้งไฟพอขี้ผึ้งละลายยกลง ปล่อยขี้ผึ้งเย็นพอประมาณพอที่จะชุบได้ติดพิมพ์ เอาพิมพ์กลีบรักเร่ลงชุบได้พอความต้องการแล้วช้อน เอาขันจากน้ำวางคว่ำกลีบไว้ในถาด เอาผ้าขาวบางซับน้ำให้แห้งแต่งริมกลีบด้วนมีดให้ริมเรียบ ยกขันขี้ผึ้งสีแดงตั้งไฟพอขี้ผึ้งละลายยกลง เอาพิมพ์มีซ้อนลงชุบให้ได้ ๓ กลีบ เอาขันจากน้ำเช็ดกลีบให้แห้งแต่งริมกลีบให้สวย ตัดดวดไหวยาวพอประมาณเทบคู่ลงหักปลายดวดลงเล็กน้อยชุบลงในขี้ผึ้งสีแดงบิบให้กลมเล็ก เอาดวดเจาะกลีบตรงกลางเถือน กลีบขนาม

ดวด ทำกลีบงอเข้าให้กลีบหุ้มเกสร แล้วสอดกลีบที่ ๒ และกลีบที่สามชั้น ให้ปลายกลีบชั้นที่ ๒ สับหว่างกับกลีบชั้นที่ ๑ และกลีบชั้นที่ ๓ สับหว่างชั้นที่ ๒ (เป็นเกสรของแบบ)

วิธีติดแบบ ตัดผ้าสี่ใบไม้เย็บติดกัน ๔ ชั้น ตัดเป็นรูปแบบ ๔ กลีบ ตริงดวดไหวทั้ง ๔ กลีบ เอาลงชุบในขี้ผึ้งสีชมพูอ่อนสลัดให้แห้ง กลีบรักเร่จับโคนกลีบทบเข้าหากัน ติดปลายกลีบของแบบโดยติดคว่ำ กลีบชั้นที่ ๒ ติดสับหว่างชั้นที่ ๑ ติด ๒ กลีบ ชั้นที่ ๓ ติด ๓ กลีบ ติดกลีบสับหว่างกันทุกแถวติดถึงโคนกลีบ ตดเช่นเดียวกันทั้ง ๔ กลีบ แล้วจึงติดกลีบสับหว่างรอบใน ๒ แถว เว้นตรงกลางไว้ เอาปลายกรรไกรเจาะกึ่งกลางแบบสอดดวดของเกสรที่ทำไว้ดึงดวดให้ดอกชิดแบบแยกดวดออกจากกัน ดอกเกสรกลางจะติดสนิท □

วิธีทำใบไม้ด้วยขี้ผึ้ง

เตรียมเครื่องใช้ ในที่นี้สมมุติว่าจะทำใบโกศล เตรียมมันเทศไว้ทำพิมพ์ ๒ ขนาด ขันขี้ผึ้งสีเหลือง ขันขี้ผึ้งสีเขียว มีด ถวดสังกะสี ไม้ก้านมะพร้าวตัดปลายออกเล็กน้อยเหลากลมเล็ก ดินสอสีเหลืองอ่างน้ำ ถาด ๒ ใบ ผ้าขาวบางที่สะอาด ๑ ผืน.

วิธีสลักพิมพ์ใบโกศล ปอกมันเทศให้สะอาด เกลาและตัดตามยาวของมันเทศเกลา และ ตัดใบเหมือนรูปใบจริง ๆ ตอนล่างเบี้นรูปนูน ตอนบน ตัดเท่ากัน เอาไม้ก้านมะพร้าวส่วนแข็งเสียบ มันเทศตอนบนไว้ และแช่ดงในอ่างน้ำ (ต้องการใบกี่ขนาด ให้สลักมันเทศตามจำนวน)

วิธีชุบใบ ชุบก้านใบและการเข้าใบ นำขี้ผึ้งสีเหลือง ตั้งไฟ พอขี้ผึ้งละลาย ยกลง เอาขี้ผึ้งสีเขียวขึ้นตั้งไฟพอขี้ผึ้งสีเขียวละลายยกลง เอาพิมพ์

ใบ ชุบน้ำ สะบัด ให เสด็ด น้ำ เอา ลง ชุบ ใน ข ผงส์ เหลือง ๓ ครั้งชุบลงในขผงส์เขียว ๑ ครั้ง เอา ดินสอส์เหลืองระบายส์เป็นรูปกลมยาว เป็นเส้นให้ เห็นเด่นชัดแล้วจึงชุบลง ในข ผง ส์เขียว อีก ๒ ครั้ง สะบัดพิมพ์เด็กน้อยเอาลงแช่ในอ่างน้ำเอานิ่วค่อย ๆ เขยขผงออกจากพิมพ์แล้วส่งเอาขึ้นจาก น้ำวางคว่ำ กลับไว้ เอาผ้าขาวซับน้ำให้แห้งเอามีดแต่งริมใบ ให้เรียบ เอาขผงส์เขียวตั้งไฟพอขผงละลายยกลง วางพักให้ขผงเย็นลงเด็กน้อย เอาไม้ก้านมะพร้าว ทาง อ่อน แช่ น้ำ แล้ว สะบัด ชุบ ลง ใน ขัน ข ผงส์— เขียว ๒—๓ ครั้ง สะบัดปลายไม้ เอา แช่ลง ในอ่าง เอามือขวาจับประคอง รูดขผง ออก จาก ไม้แล้วรีบ ส่งเอาขึ้นจากน้ำสะบัดให้น้ำไหลออกจนหมดเอาผ้า ซับให้แห้ง ตัดลวดสังกะสี่ยาวกว่าใบเล็กน้อย คลึง ให้ลวด ตรง สอดลวดลงในก้าน แล้วเอาลนไฟ พออ่อนวางกดทาบไปบนใบกดให้เสมอกัน. □

ช่อหวาย

เตรียมเครื่องใช้ ขันใส่ขผึ้งสีม่วงแดง ขันใส่ขผึ้งสีขาว ขันใส่ขผึ้งสีแดง ไม้ก้านมะพร้าว พิมพ์แยก ๓ กลีบ ๑ พิมพ์ พิมพ์กลีบกลาง ๑ พิมพ์ พิมพ์กลีบข้างคู่ ๑ พิมพ์ ลวดสังกะสีอย่างเล็ก กรรไกรตัดลวด เตา อ่างน้ำ ถาด ผ้าขาว มีด,

วิธีชุบ เอาพิมพ์ทั้งหมดลงแช่น้ำ เอาขันขผงส์ม่วงแดงตั้งไฟพอขผงละลายก็ยกลง เอาขันขผงส์ขาวขนตั้งไฟพอขผงละลายก็ยกลง เอาพิมพ์แยกขึ้นจากน้ำสะบัดพิมพ์แล้วลงชุบในขผงส์แดง ๔ ครั้งสะบัดพิมพ์แล้วชุบในส์ขาว ๒ ครั้ง พอมีส์ขาวเรื่อ ๆ ด้านหลังกลับ สะบัดพิมพ์เอาลงแช่ในอ่างน้ำค่อย ๆ เขยเอาขผงออกจากพิมพ์ ชุบพิมพ์แยกจนพอความต้องการแล้ว เอาพิมพ์กลางขึ้นจากน้ำสะบัดพิมพ์แล้วชุบลงในขผงส์ม่วงแดง๔—๕ครั้ง สะบัดพิมพ์แล้ว นำลง แช่ ใน อ่างน้ำค่อย ๆ เขยขผงออกจากพิมพ์ ชุบพิมพ์กลับกลางนิ้วเท่าจำนวนดอกแล้วเอาพิมพ์กลับข้างคูขึ้นจากน้ำสะบัดพิมพ์และชุบลงในขผงส์แดง ๔ หรือ ๕ ครั้ง สะบัดพิมพ์เบา ๆ เอาพิมพ์ลงแช่ในอ่างน้ำเขยขผงออกจากพิมพ์ ชุบกลับคู่มากกว่าจำนวนดอก ๑ เท่า (เพราะหวาย ๑ ดอก มีกลับคู่ข้าง ๒ กลับ ๆ ไม่ติดกัน) พอขผงเย็นเอาขผงส์ขาวขนตั้งไฟ พอขผงละลายแล้วยกลงเอาขผงส์แดงตั้งไฟเช่น เดียว กันพอ ขผง ละลาย

ยกดง เอาไม้ ก้านมะพร้าว ตัดปลายอ่อนออกบ้าง เหลาให้กลมแช่ดงในอ่าง น้ำแล้ว เอาดง ชุบในขผึ้ง สีขาว ๔ ครั้งสะบัด ปลาย ไม้ แล้ว ชุบดง ใน สีแดง ๑ ครั้ง สะบัดแล้วดงแช่ในอ่างน้ำ มือขวาจับไม้ ฝ่ามือซ้ายประคองรูดขผึ้งออกจากไม้ชุบให้พอจำนวนดอกที่ชุบนเป็นก้านของดอกหวาย ถ้าจะชุบก้านของช่อหวายให้ชุบสีแดง ๔ ครั้งสีเขียว ๒ ครั้ง เป็นก้านของช่อหรือจะเอาพิมพ์พันก้านมา แช่น้ำเอาขนจากน้ำสะบัด พิมพ์ แล้วชุบ ในขผึ้ง สีแดง ๔ ครั้งสีเขียว ๒ ครั้ง สะบัดพิมพ์แล้วเอาดงแช่น้ำเขียเอาขผึ้งออกจากพิมพ์ ชุบที่พันก้านไว้มากพอควรเสร็จแล้วเอากลับทั้ง หมดขนจากน้ำ คว่ำกลับดงในถาดเอาผ้าขาวซับน้ำให้กลับแห้ง ค่อยๆเช็ดจนกลับขนเงาจึงเอามีดคม ๆ มาเจียนแต่งกลับ ให้สวยแล้ววางดงในถาดแห้งเป็นพวก ๆ เอาก้านดอกขนจากน้ำสะบัดให้น้ำออกให้หมด ตอน ปลายก้าน เป็นตุ้มให้ตัดครงตุ้มทิ้งเสีย เอาผ้าซับน้ำให้แห้งทั้งหมดวางแยกไว้ในถาด แต่ถาดเดียวกับกลับ ส่วนที่พัน

ก้านเอาขึ้นซับน้ำให้แห้ง ตัดแบ่งครึ่งตามยาวไว้สำหรับพันก้านช่อ.

วิธีเข้าดอกและเข้าช่อ ตัดลวดสังกะสียาว ๑.๓/๔ นิ้ว เท่าจำนวนดอกคลึงลวดให้ตรง งอปลายลวด หุ้มปลายลวดด้วยขี้ผึ้งสีม่วงแดงเอากลีบกลาง ๑ กลีบ มาติดตรงตุ่มหุ้มเกสร แล้วจึงนำกลีบข้าง ๒ กลีบ มาติดด้านข้างกลีบละข้างกับกลีบกลาง เว้นแต่หันกลีบเข้าหากัน แล้วจึงเอากลีบแยก ๓ กลีบ ลนไฟเล็กน้อยติดให้สับหว่างกับกลีบคู่บับ ตอนแยกของกลีบให้เป็นรูปกรวย แหลมเล็ก ส่วนก้านอยู่อีกข้างหนึ่ง ต่อไปเอาก้านดอกที่เช็ดแห้งแล้วมาเอาลวดดอกสอดลงในก้านใบโคนดอก ติดกับก้านพอดีเหลือลวดไว้ตอนล่างสำหรับเข้าดอก พอสมควร การเข้าดอกทำวิธีเดียวกันทุกดอก สมมุติว่าช่อหนึ่งทำประมาณ ๑๐ หรือ ๑๑ ดอก เมื่อเข้าดอกพอความต้องการแล้วตัดลวดยาว ๘ นิ้ว คลึงลวดให้ตรงเอาดอกเข้ามาเรียงสลับกัน มัดด้วยด้ายติดกับลวดกลางทุกดอก มัดให้เรียบร้อยก้านจะได้สวย

พอเข้าดอกแล้วก็มัด ด้าย ไปจน สุดถวด คล้องด้าย ทำที่หยุดตัดด้ายออก เอาที่พันก้านค่อย ๆ พันและ ลนไฟบิบให้ก้านสวย ทำประมาณ ๗—๘ ช่อ บั๊ก แจ กัน รับ แขก โดย ใช้ใบโปร่งฟ้าสดแต่ง คอย เปลี่ยนใบและ เปลี่ยนน้ำ บ่อย ๆ หรือ จะมัด เป็นช่อ โบเดย์และแต่ง กระเช้า ของขวัญก็ได้ จะดูคล้ายช่อ หวายจริง □

เบ็ญจมาศ

เครื่องใช้ มันเทศ (ถ้ามีพิมพ์ไม้ไม่ต้องใช้มันเทศแกะ)
มีดคม ขผึ้งที่ผสมสีม่วงแดง ๑ ขัน พร้อมทั้งไม้
ประจำขัน ขผึ้งสีขาว ๑ ขัน สีเขียว อ่างใส่น้ำ ผ้า
ขาวสะอาด ถาด เตาขนาดเล็ก ขผึ้งสีเหลือง ในที่นี้

พิมพ์ใบใหญ่

พิมพ์ใบเลี้ยง

สมมุติว่าจะแกะพิมพ์เองด้วยมันเทศ นำมันเทศล้างน้ำให้สะอาดปอกเปลือกออกแล้วล้างน้ำอีกครั้งหนึ่ง แล้วตัดมันเทศยาว ๑ นิ้ว กว้าง ๓/๕ นิ้ว แบ่งทำ

กลีบได้ ๒ กลีบ ให้โคนกลีบติดกัน เมื่อแบ่งเสร็จแล้วเจียนกลีบให้แยกออกจากกัน เซาะกลีบให้เบี้นร่องจะแลเห็นเมื่อชุบแล้วสีไม่เสมอกัน ปลายกลีบตรงธรรมดา โค้งที่โคนกลีบมากแกะพิมพ์ ๒ ขนาด ขนาดกลีบใหญ่และพิมพ์ขนาดกลีบเล็ก

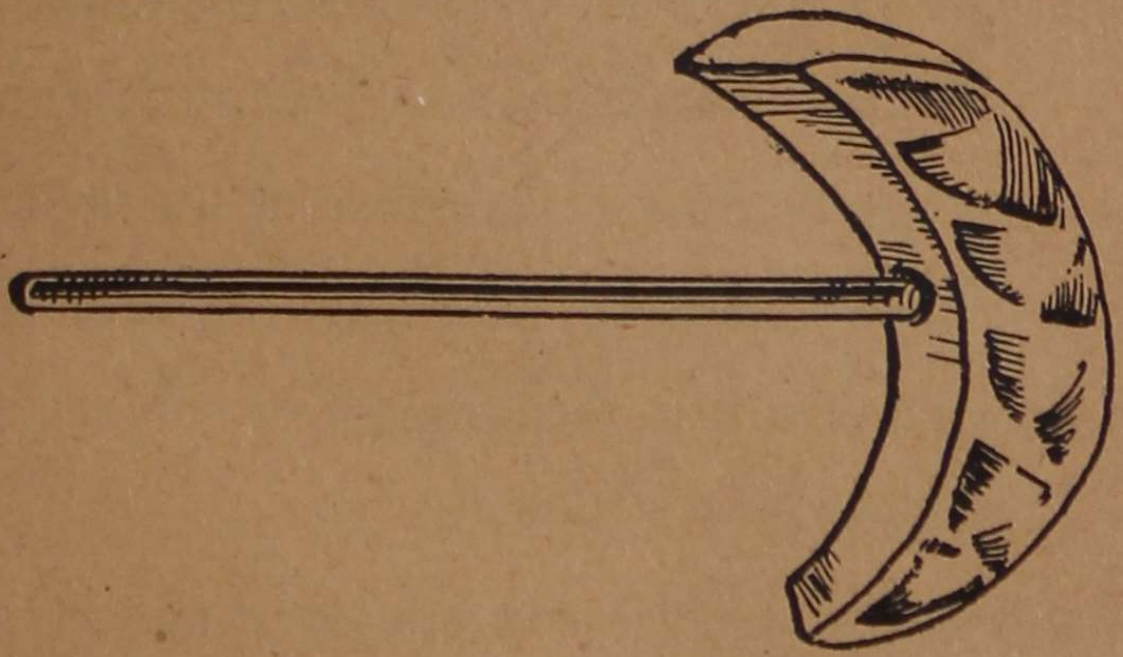

พิมพ์กลีบ

วิธีชุบกลีบ เอาขันผสมสีม่วงขันดังไฟพร้อม ทั้งขันขผึ้งสีขาวด้วย พอขผึ้งละลายแล้ว ใช้กระดาษพับเล็กๆ จับปากขันของขผึ้งยกลงพร้อม ๆ กัน ๒ ขัน เอาไม้เล็ก ๆ ปลายแหลมเสียบพิมพ์ด้านตรงเรียบเอาพิมพ์แช่น้ำยกพิมพ์ขึ้นจากน้ำสะบัดน้ำออก ชุบลง ในขผึ้ง

สีขาวสะบัดพิมพ์เบา ๆ แล้ว ชุบลงในขี้ผึ้งสีม่วงอีกครั้งหนึ่ง อย่าให้ถึงปลายพิมพ์ยกขึ้นสะบัดเบา ๆ ให้แดเห็นสีม่วงบ้างสีขาวบ้าง เอาพิมพ์แช่ลงในน้ำค่อยเลื่อนพิมพ์ออก แล้วชุบกลีบต่อไปจนพอความต้องการ หยิบกลีบที่ชุบแล้วซึ่งแช่อยู่ในน้ำสะบัดเบา ๆ แล้ววางคว่ำกลีบไว้ในถาดที่สะอาด พอชุบหมดแล้วหยิบกลีบที่คว่ำไว้ขึ้นมาเช็ดให้กลีบแห้งจะขึ้นเงาสวย ใช้มีดคม ๆ เจียนข้าง ๆ กลีบให้เสมอกันโดยรอบ แล้ววางแยกกลีบ ขนาดใหญ่และกลีบขนาด เล็กไว้ ในถาด ต่างหาก เป็น พวก ๆ เพื่อสะดวกในการเข้าดอก.

วิธีเข้าดอก ยกขี้ผึ้งสีเหลืองตั้งไฟ พอขี้ผึ้ง ละลายแล้วยกลง ตัดลวดสังกะสียาว พอประมาณงอปลาย ๒ ครั้งชุบขี้ผึ้งสีเหลืองเป็นเกสร แล้วเอากลีบขนาดเล็กตรงโคนกลีบ อังไฟ เล็ก น้อย เพื่อ ให้ โคน กลีบอ่อน ใช้โคนกลีบขนาดเล็กติดก่อน ๓ หรือ ๔ กลีบ บิบโคนกลีบติดกับลวดให้แน่น แล้วจึงติดโคนกลีบขนาดเดียวกันอีก ๔ ชั้น บิบให้แน่น และจึง

หอสมุดแห่งชาติรัชมังคลาภิเษก
จันทบุรี

ติดกลีบขนาดใหญ่ต่อ ไปให้ดอก กระทัดรัดอย่าให้ใหญ่เกินไปจะไม่สวย.

แกะพิมพ์ใบเลี้ยง (ดังรูปในหน้า ๒๖) แล้วเสียบไม้จุ่มน้ำและชุบขผงสีใบไม้ ๒—๓ ครั้งจุ่มน้ำแกะพิมพ์ออก เมื่อชุบได้มากพอความต้องการแล้วจึงสงขึ้นจากน้ำเช็ดให้แห้งติดที่โคนดอก ๕ กลีบบ ให้แน่น.

วิธีทำก้าน เอาก้านมะพร้าวเหลา ให้กลม ตัดส่วนอ่อนทิ้งพอประมาณเอาปลายชุบน้ำหลาย ๆ ครั้งแล้วชุบขผงหลายครั้งพอขผงติดดีแล้ว ให้นำไปจุ่มน้ำเอาผ้ามือค่อยๆ ประคองรูดขผงออกจากไม้จะเป็นก้านดอกไม้เล็ก ๆ กลม ๆ สะบัดให้น้ำออก หมดเช็ดให้แห้งเอาก้านของดอกที่เป็นลวดสอดลง ใน ก้านขผงขนาดสั้นยาว แล้วแต่จะเห็นสวยงามเก็บก้านไว้เป็นก้านใบบ้าง

แกะ พิมพ์ เป็น รูปใบ เบญจมาศ (ดังรูป) ๒ ขนาดเสียบไม้แล้วชุบน้ำแล้วจึงชุบขผงสีใบหลายๆ ครั้งจึงจุ่มน้ำให้ใบหลุดออกแล้วหยิบขึ้นเช็ดให้แห้ง

ตัดดวดสังกะสียาวกว่าใบเล็กน้อยพันก้าน ด้วยกระดาษย่นสี่ใบแล้วสอด ลงใน ก้านขี้ผึ้งวางทาบกับใบกดให้แน่น.

วิธีเข้าช่อ ก้านดาน (หรือก้านมะพร้าว) ตัดยาวพอประมาณเหลาให้กลมเล็กคล้าย ก้าน ธรรมชาติ พันด้วยกระดาษย่นสี่ใบแล้วเอา ก้านดอก มาพัน ติดกับไม้พันก้านทุกระยะเข้าดอกและแต่งใบเสร็จแล้วเอาขี้ผึ้งสีเขียวตั้งไฟพอขี้ผึ้งละลายใช้ช้อน ตักขี้ผึ้งราดก้านที่พันด้วยกระดาษ ให้ทั่ว โดยยก ช่อ ดอกไม้อยู่เหนือขันเพื่อสะดวกในการตักขี้ผึ้งราดบนช่อ □

ดอกเบ็ญจมาศน้ำ

เตรียมเครื่องใช้ ขันใส่ขผึ้งสีเหลือง ขันใส่ขผึ้งสีเขียว ไม้ก้านมะพร้าว ลวดไหว ผ้าสีใบ กรรไกร แป้งเปียก มีดเล็ก อ่างใส่น้ำ ถาด ผ้าขาวบาง พิมพ์กลีบเบ็ญจมาศ ๓ ขนาด กระดาษย่นสีใบ พิมพ์ชุบที่พันก้าน.

วิธีชุบกลีบ เอาพิมพ์ทั้งหมดลงแช่น้ำ ยกขันขผึ้งเหลืองตั้งไฟพอขผึ้งละลายยกลง เอาพิมพ์กลีบเล็กขันจากน้ำสะบัดเล็กน้อยแล้วนำลงชุบในขผึ้งให้พอดีพิมพ์ชุบสัก ๒--๓ ครั้ง เอาลงแช่ในอ่างน้ำเย็นเขยเอาขผึ้งออกจากพิมพ์ (จำนวนของกลีบเล็กกลีบกลาง กลีบใหญ่แล้วแต่จะกะประมาณดูขนาดดอกเล็ก ดอกใหญ่) พอชุบกลีบเล็กแล้วช้อนเอากลีบขันจากน้ำวางลงในถาด แล้วชุบกลีบขนาดกลางและ ขนาด ใหญ่ต่อ ไปจน พอ ความ ต้องการ เมื่อชุบหมดทุกขนาดแล้ว เอาขันขผึ้งเขยวตั้งไฟพอละลายยกลงเอาพิมพ์ขนาดกลาง ชุบลงในขผึ้งเขยวอีก ๕ กลีบต่างใบเลี้ยง (๕ กลีบต่อ ๑ ดอก) ครั้นชุบพอกับจำนวนดอก แล้วเอากลีบที่ชุบไว้เป็นขนาด ๆ มาซับให้แห้ง เอามีดแต่งกลีบให้เรียบสวยวางแยกขนาดกลีบไว้เตรียมเข้าดอกต่อไป.

วิธีเข้าดอก ตัดลวดสังกะสีขาวพอสมควรคลึงให้ตรง ตัดกระดาษย่นพันลวดให้เรียบร้อย งอปลายลวด

ลงเล็กน้อย เอากลีบเล็กที่สุดหุ้มปลายลวดให้มิด ติดเรียงโดยรอบ แถวที่ ๒ ก็ติดกลีบเล็กอีก ๑ แถว ให้กลีบอยู่ระหว่างกลางแถวแรก (สับหว่าง) แถวที่ ๓—๕ ติดกลีบขนาดกลาง (สับหว่างทุกแถว) แถวที่ ๖-๗ ต่อกลีบขนาดใหญ่บิบโคน ดอกให้สวยและติดใบเลี้ยง ๕ กลีบ จะทำดอกกี่ดอกก็ตามการเข้าดอกคงทำชะนิดเดียวกัน เว้นแต่จะทำดอกขนาดเล็กดอกขนาดใหญ่ จึงต้องลด กลีบ และ เพิ่มกลีบตามขนาด.

วิธีตัดใบชุบใบและการเข้าช่อ เอาผ้าตัดใบ ๓ ขนาด ตัดลวดสังกะสียาวกว่าใบ ๑.๑/๒ นิ้ว คลึงให้ตรงพันลวดให้เรียบ ร้อยทา แป้งเปียก ที่ปลายลวดให้พอดีกับใบ กดลวดลงบนใบเพื่อลวดจะได้ติดกับใบได้เสมอกัน เมื่อติดลวดหมดทุกใบแล้ววางพักให้แป้งแห้งดี ยกขันขผึ้งเขียวตั้งไฟพอขผึ้งละลายยกลงเอาใบลงชุบทันทีแล้วสะบัดไม่ให้ขผึ้งเกาะกัน เอาดอกวางพันใบมัดด้วยด้ายสลับดอกและใบให้ดีด้าย

ธรรมชาติมัดลวดใบ และ ช่อให้ ติดกัน และพันก้าน ให้เรียบร้อยเอาช่อ ดอก เบ็ญจมาศวาง บน ปากขัน ขผงสีเขียว เอา ช้อนตักขี ผง ราด บน ก้าน ดอกและ ก้านใบเอานิ้วมือบีบแต่งก้านให้สวย. □

ดอกฉัตรทอง

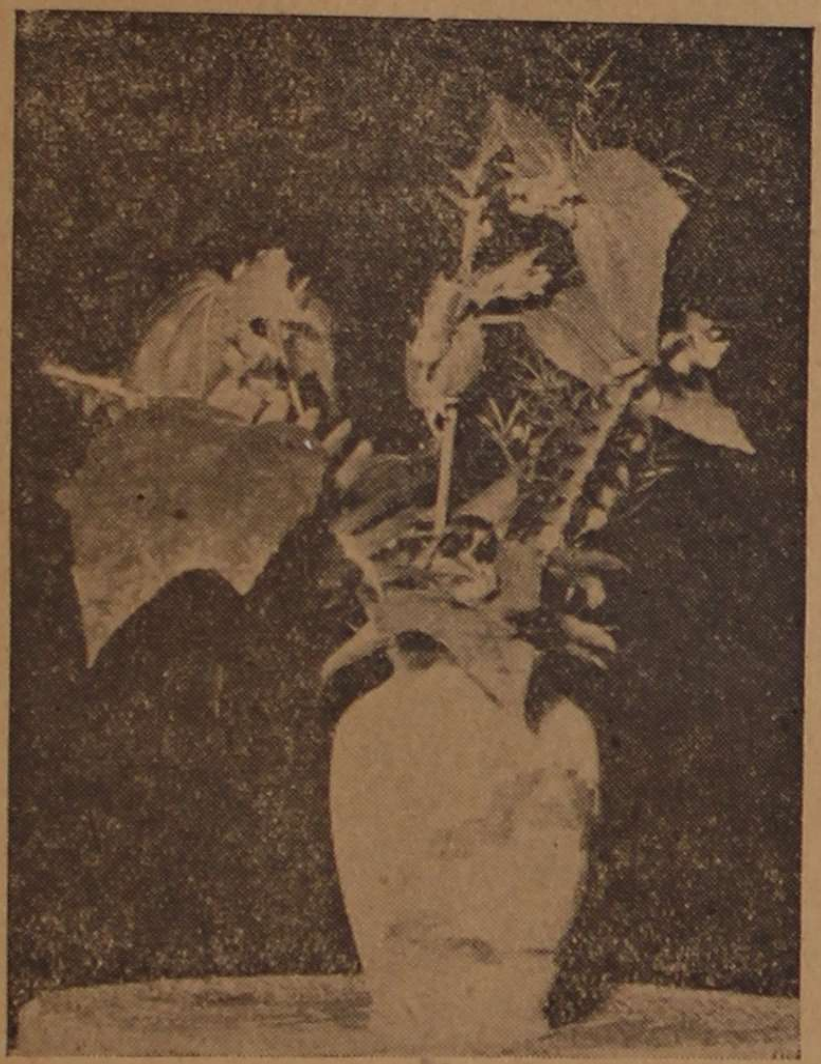

เตรียมเครื่องใช้ ผ้าทำใบ ด้ายสีน้ำตาล ลวดไหว พิมพ์กลีบ พิมพ์ใบเลี่ยง ขันใส่ขี้ผึ้งสีเหลือง ขันใส่ขี้ผึ้งสีน้ำตาล ขันใส่ขี้ผึ้งสีเขียว กรรไกร คัดลวด มีดคม ๆ ถาด อ่างน้ำ กระดาษย่นสีเขียว.

วิธีชุบเกสรและเข้าเกสร เอาพิมพ์ทั้งหมดลงแช่ในอ่างน้ำ ตัดลวดยาวพอประมาณ เอาด้ายส่น้ำตาดมาตัดเป็นเส้น ๆ หนึ่งยาว ๑ นิ้ววางหลาย ๆ เส้นเอาลวดคาดกลางขมวดลวดให้เรียบร้อยตัดปลายด้ายให้เสมอกันเอาปากคีบเขี่ยเส้นด้ายให้กระจาย เอาข ผงส์เขียวตั้งไฟพอละลายเอาด้ายเกสรลงชุบแล้วสลัดอย่าให้ข ผงเกาะกันวางพักไว้ก่อน ช่อหนึ่งมีเกสรดอกบานสัก ๒ อัน เกสรดอกตูม ๑ อัน (ทำเกสรเช่นเดียวกัน) เสร็จแล้วพันก้านเกสรให้เรียบร้อยทั้ง ๓ อัน.

วิธีชุบกลีบดอกกับชุบใบเลี้ยง เอาข ผง ส์ เหลือง ตั้งไฟพอข ผงละลายแล้วยกลง เอาข ผงส์เขียวตั้งไฟพอข ผงละลาย แล้วยก ลงเอา พิมพ์กลีบ ดอกขนจากน้ำ สะบัด ให้แห้งชุบ ในข ผง ส์ เหลือง ๕—๖ ครั้ง สะบัดพิมพ์แล้วแช่พิมพ์ลงในอ่างน้ำค่อยเขี่ยพิมพ์ออก ชุบกลีบดอก ๒ กลีบ เอาพิมพ์ใบเลี้ยงขน จาก น้ำ สะบัดให้ เสด็ด น้ำ ลง ชุบในข ผงส์

เขียว ๓—๔ ครั้ง สะบัดพิมพ์เบา ๆ เอาลงแช่ในอ่างน้ำเดือนเอาพิมพ์ออกชุบใหม่ ชุบ ๔ อันด้วยกัน (เบ็นใบเลี่ยงดอกบาน ๒ อัน ใบเลี่ยงดอกตูมดอกละ ๑ อัน.

วิธีเข้าดอก เอาเกสรดอก บาน มา แทง กลาง กลีบดึง ถวดให้ดึงเสร็จแล้ว เอาใบเลี่ยงสีเขียวสอดรับโคนดอกอีก ๑ ใบ ดอกบานใส่เกสรใส่กลีบดอกและใส่ใบเลี่ยงพันโคนดอกด้วยกระดาษย่นสีเขียว ส่วนดอกตูมเอาเกสรเจาะกลางใบเลี่ยง ดึงถวดให้เกสรชิดใบเลี่ยงแล้วเจาะใส่ใบเลี่ยงอีก ๑ ใบ วางสลับก้านของใบเลี่ยงเสร็จแล้วพันก้านให้เรียบร้อย เอาขี้ผึ้งสีเขียวตั้งไฟพอละลาย เอาช้อนตักขี้ผึ้งราดบนก้านของดอกทั้ง ๓ ดอก ตัดใบด้วยผ้าเขียวใบยาว ๆ เล็ก ๆ เอาปากคีบจับใบจุ่มลงในขี้ผึ้ง สลัดขี้ผึ้งออกไม่ให้ขี้ผึ้งเกาะกัน ตัดใบและชุบไว้สัก-๑๐ ใบ.

วิธีเข้าช่อ เอาดอกบานสลับดอกตูมและตัดกระดาษย่นสีเขียวพันทุกระยะที่เข้าดอกและ เอาใบวางสลับ

ดอกเข้าด้วยกัน พอพันก้านและเข้าดอกเรียบร้อย
แล้ว เอาขันข ผงส์เชียวตังไฟพอข ผงละลายดักข
ผงราดบนก้านให้ทั่วสะบัดพอข ผงแห้งดีจับบ่บแต่ง
ช่อให้เรียบร้อย. □

ดอกกุหลาบ

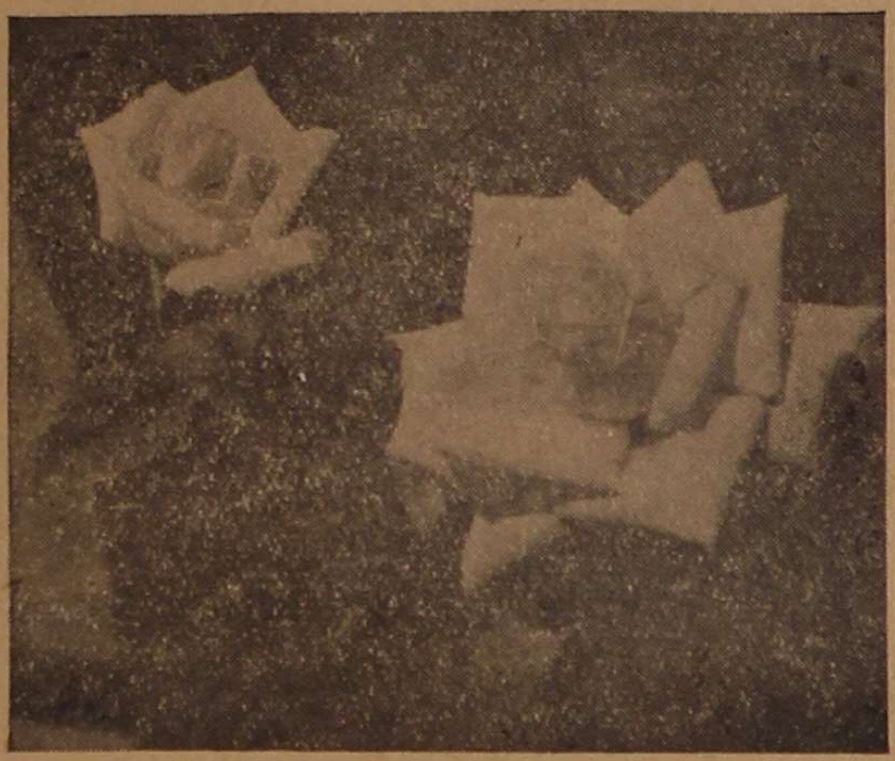

เตรียมเครื่องใช้ พิมพ์กลีบกุหลาบ ๓ ขนาด ๆ เล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ ใบเลี้ยง พิมพ์ใบกุหลาบ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ ขันใส่ขี้ผึ้ง สีเขียว สีชมภูอ่อน สีชมภูแก่หรือสีเหลืองอ่อน หรือสีขาว สีเหลืองแก่ สีแดง พิมพ์ยาวชุบสีเขียวสำหรับพันก้าน ลวดสังกะสีอย่างอ่อน กรรไกรตัดลวด ก้านมะพร้าว มีดเล็กคม ๆ กระ-

ดาษย่นสีใบไม้ ยอดน้ำหอมกลิ่นกุหลาบ สำลี เศา แป้งเปียก ชามอ่างใส่น้ำ ๑ อ่าง ผ้าขาวสะอาด ๑ ผืน ถาด ๒ ใบ.

วิธีชุบกลีบ ในทีนสมมุติจะทำดอกกุหลาบสีเหลืองอ่อน มีใบ ๓ ช่อ ดอกบาน ๑ ดอก ดอกแย้ม ๑ ดอก ดอกตูม ๑ ดอก เอาพิมพ์กลีบกุหลาบและใบทุกขนาดตลอดจนใบเลี่ยง แช่ลง ในอ่างเพื่อให้พิมพ์อ่อนในเมื่อชุบขี้ผึ้ง กุหลาบดอกบานชุบกลีบขนาดใหญ่ ๕ กลีบ กลีบขนาดกลาง ๑๐ กลีบ กลีบขนาดเล็ก ๓ กลีบ ส่วนดอกแย้มชุบกลีบขนาดกลาง ๕ กลีบ กลีบขนาดเล็ก ๓ กลีบ.

วิธีชุบกลีบ เอาขันขี้ผึ้งสีเหลืองขันตั้งไฟ พอขี้ผึ้งละลายดีแล้วก็ยกลงเมื่อขี้ผึ้งเย็นพอที่ชุบ แล้วจะคิดพิมพ์ดี เอาพิมพ์กุหลาบขนาดเล็กสะบัดน้ำออกเล็กน้อยแล้วชุบประมาณ ๔-๕ ครั้งเอาจุ่มลงในอ่างค่อย ๆ เอานวเขี้ยขี้ผึ้งให้เลอน ออก จาก พิมพ์แล้วชุบกลีบต่อไป จน พอ ความ ต้อง การ แล้ว ค่อยชุบขนาดอื่นต่อไปพอชุบได้มากแล้ว ชุบใบกุหลาบ

ด้วยข ผงส์เขียวและชุบที่สำหรับพันก้าน เสร็จแล้ว ค่อย ๆ ช้อนเอากลีบ ทุก ขนาด ใส่ใน ถาด แล้วเช็ดกลีบทั้งหมดให้แห้งตลอดจนใบกุหลาบและใบเลี่ยงกุหลาบ เสร็จแล้วเอามีดเจี่ยนริมกลีบทุกกลีบและใบกุหลาบทุกขนาดแล้วเช็ดใบเลี่ยง ตัดริมให้เรียบร้อยด้วย และแยกกลีบทุกขนาดไว้เป็นพวก ๆ เพื่อสดวกในเวลาเข้าดอกและเข้าช่อใบ คั่นแรกควรเข้าช่อใบให้ครบทุกช่อเสียก่อน.

วิธีเข้าช่อใบและติดใบ ตัดลวดสังกะสียาว ๓.๑/๔ นิ้ว ๑๕ เส้น คลึงลวดด้วยไม้คลึงลวดให้ลวดตรง ตัดกระดาษพันก้านด้วยกระดาษย่นสีเขียวตามขวางของกระดาษและพันลวดทุกเส้นให้เรียบร้อย ตั้งข ผงส์เขียวบนเตา พอข ผงละลายดี แล้วยก ลงจากเตาเอาลวดที่พันไว้ แล้ว เอา ปลาย ลวดชุบ ในข ผง และวางกดลงบนใบกุหลาบที่ชุบไว้แล้ว ติดใบทุก ๆ ใบด้วยวิธีเดียวกัน และเข้าเป็นช่อใบให้คล้ายธรรมชาติ ใบช่อหนึ่งมีใบใหญ่ ๑ ใบ ใบขนาดกลาง ๒ ใบ ใบขนาดเล็ก ๒ ใบ เข้าใบ

เสร็จ ๓ ช่อ เอาช้อนตักขผงสีเขียวที่ละลายแล้ว
ราดบนก้านใบ แล้ว จับบิบ ให้ขผงแน่น เสมอ และ
เรียบพอครบ ๓ ช่อแล้วพักไว้ก่อน เตรียม เข้าดอก
ต่อไป.

วิธีเข้าดอก เอาก้านมะพร้าวตัด ปลาย ส่วน อ่อนออก
พอสมควร ตัดลวดยาวเท่าก้านมะพร้าววางลวด
ทาบกับก้านมะพร้าวเหลือปลายลวดเล็กน้อย งอ-
ปลายลวดตง ให้พอดีกับ ปลายก้าน มะพร้าว ใช้ด้าย
มัดลวดให้ติดกับก้านมะพร้าวให้ระยะเสมอกัน ทำ
ก้านเช่นนี้ ๑ ก้านสำหรับดอกกุหลาบบาน เอาสำลี
ชุบยอดน้ำมันหุ้ม ปลาย ลวด ทิ้งไว้มัด ให้แน่นเอา
กลีบใหญ่ที่ชุบไว้เผื่อเหลือหุ้ม สำลีบิบขผง ให้เรียบ
เอากลีบเล็กอังไฟที่โคน กลีบ พออ่อน หุ้มปะกบกัน
๓ กลีบบิบโคนกลีบให้เรียวเล็กติด แน่น กับไม้ก้าน
เอากลีบกลางลนไฟโคนกลีบและ ม้วนริม กลีบตอน
บน ๑ ข้างทุกกลีบ วางกลีบรอบกลีบเล็ก
เรียงชิดกัน ต่อจากกลีบขนาดกลางก็เอากลีบขนาด
กลางอีก ๕ กลีบม้วนริมทั้ง ๒ ข้าง เอาโคนกลีบ

ดนไฟเข้ากลีบสับหว่างกันกับกลีบกลางชั้นแรก ต่อไปก็ม้วนกลีบใหญ่เช่นเดียวกับม้วน กลีบกลางและเข้ากลีบสับหว่างกัน เสร็จแล้วบิบโคนกลีบแต่งให้ได้รูป คิดกลีบเลี่ยงโคนกลีบ ๕ กลีบ เอาก้านสีเขียวที่ชุบไว้พันก้านดอกให้เรียบ (ดนไฟและบิบแต่งขี้ผึ้งให้ก้านเรียบ) เอาดอกกุหลาบบานบั๊กไว้เตรียมเข้าดอกแย้มต่อไป

วิธีเข้าดอกแย้มตัดลวด ๒ เส้น งอปลายเอาสำลีหุ้มลวดมัดให้แน่น เข้าดอกโดยใช้กลีบเล็กปะกบกัน ๓ กลีบ กลีบขนาดกลางม้วนริมกลีบเพียงข้างเดียว เข้ากลีบเรียงกัน ๕ กลีบ คิดใบเลี่ยง ๕ ใบ พันก้านด้วยขี้ผึ้งสีเขียวให้ก้านเรียบ แล้วเข้าดอกตูมต่อไป

วิธีเข้าดอกตูมตัดลวด ๒ เส้น ยาวพอสมควร งอปลาย หุ้มสำลีเอากลีบเล็กเข้าแบบ ปะกบ ๒ กลีบคิดใบเลี่ยง ๕ ใบ ให้ปลายใบเลี่ยงสูงพ้นดอกขนาดย้ายดอกกุหลาบตูมแบบธรรมชาติ พันก้านด้วยขี้ผึ้งให้ก้านเรียบ.

วิธีเข้าช่อ เอาดอกบานไว้กลาง ดอกแย้มและดอกตูมไว้ ๒ ข้าง ใบ ๓ ช่อวางให้ได้ระยะพองามมัดก้านดวดติดก้านก้านดอกบาน พันก้านด้วยขี้ผึ้งสีเขียวทุกระยะ ลนไฟไปพลางบิ่บแต่งก้านไปด้วยให้เรียบเสมอกัน เอาสำลีชุบยอดน้ำหอมเช็ดกลีบในของกุหลาบให้หอม ใช้ปักแจกันรับแขก หรือปักกระเช้าของขวัญหรือแจกชำร่วย มัดเป็นช่อโบเดย์ให้ปีใหม่ วันเกิด แต่งงาน ฯลฯ □

ดอกกุหลาบตูม

เตรียมเครื่องใช้ พิมพ์กุหลาบขนาดเล็ก ขันใส่ข ผงส์ชมภูและส์เขียว ลวดสังกะส์ กรรไกรตัดลวด มีดถาด อ่างน้ำ ผ้าขาว พิมพ์ใบเลียง พิมพ์ทพันก้าน

วิธีชุบกลีบ และ การเข้าดอก เอา พิมพ์ กลีบดอก เอาพิมพ์ใบเลียงและพิมพ์ทพันก้านแช่น้ำ เอาขันใส่ข ผงส์เขียวตั้งไฟพอข ผงละลายแล้วยกลง เอาขันใส่ข ผงส์ชมภูตั้งไฟพอข ผงละลายยกลง พอข ผงเย็นก็เอาพิมพ์ กลีบกุหลาบชุบพอดีกลีบ ชุบดอกหนึ่งประมาณ ๕ กลีบ เอาขนจากน้ำและซับกลีบแต่งกลีบให้สวย เอาพิมพ์ใบเลียงชุบดอกกุหลาบ ๑ ดอก ใบเลียงเล็ก ๆ ๕ กลีบ แล้วชุบทพันก้านไว้ ทุกอย่างที่ชุบไว้เอาผ้าซับน้ำให้แห้ง ตัดลวดสังกะส์ยาวพอประมาณคลึงลวดให้ตรง งอปลายลวด เอาข ผงหุ้มลวด เอากลีบ ๒ กลีบปะกบหากันและอีก ๓ กลีบ จับกลีบม้วน ๑ ข้างทง ๓ กลีบเข้าเรียงกัน พอเข้าดอกเสร็จแล้วติดใบเลียงพันก้านให้เรียบร้อย. □

ดอกกุหลาบป่า

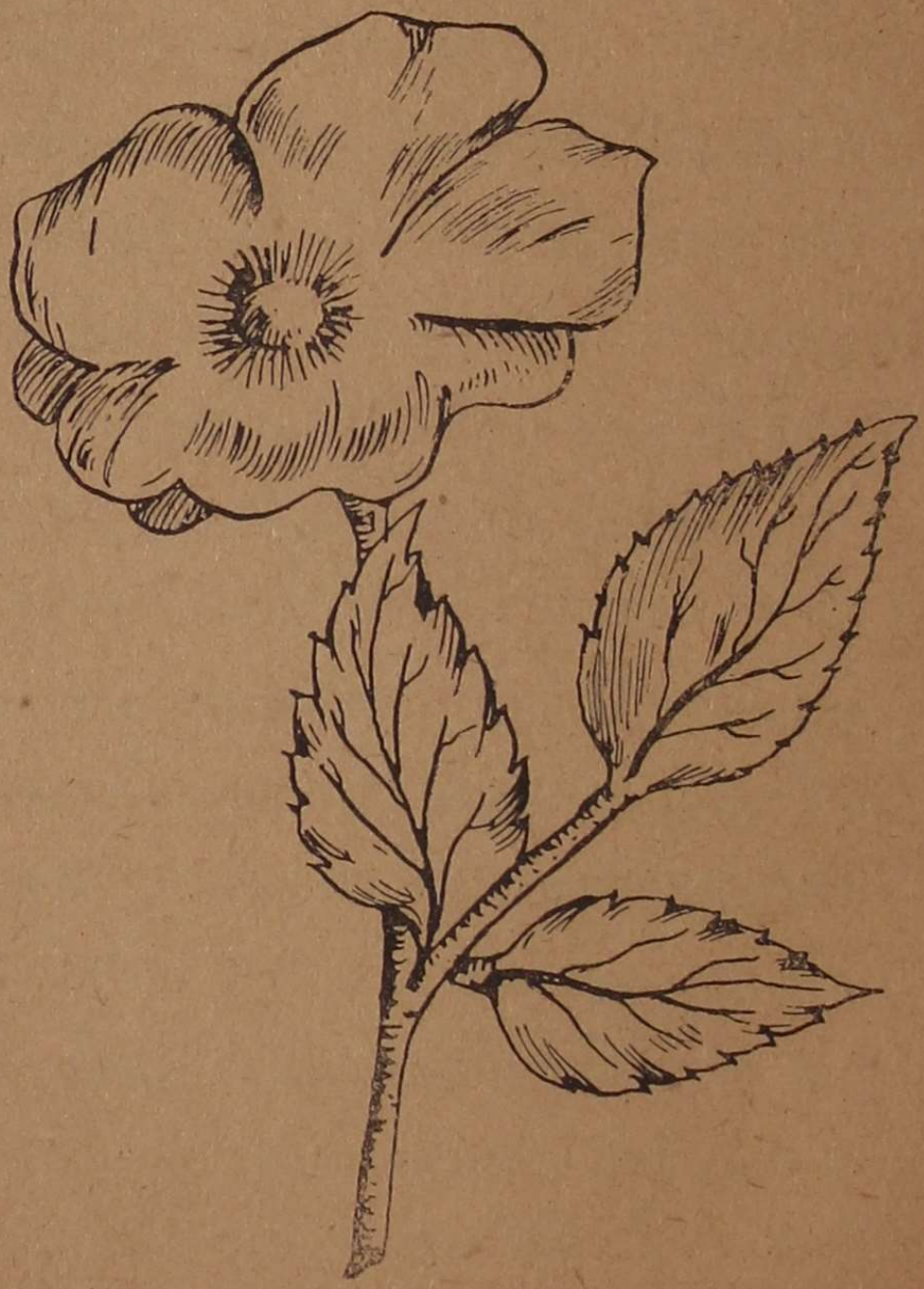

เตรียมเครื่องใช้ เกสรสีชมภู ขันใส่ข้ ผงสีชมภูอ่อน
ขันใส่ข้ ผงสีชมภูแก่ พิมพ์ใบเลี่ยง ขันใส่ข้ ผง

สีเขียว ผ้าสีทำใบ ลวดสังกะสีอย่างเล็ก ไม้ก้านมะพร้าว มีด กรรไกร กระดาษย่นสีเขียว แป้งเปียก ด้าย ถาด อ่างน้ำ ผ้าขาว พิมพ์กลีบกุหลาบขนาดเล็ก

วิธีชุบกลีบ การตัดใบ ชุบใบ เข้าดอกและเข้าช่อ ยกขันใส่ขี้ผึ้งสีชมภูแก่ และขันใส่ขี้ผึ้งสีชมภูอ่อน ตั้งไฟพอขี้ผึ้งละลายยกลงพักไว้ เอาพิมพ์ลงแช่ในอ่างน้ำ แล้วเอาพิมพ์ชุบในขี้ผึ้งชมภูอ่อน ๔-๕ ครั้ง เอาลงแช่ในอ่างน้ำแกะเอาขี้ผึ้งออก จาก พิมพ์แล้วชุบเช่นเดียวกันอีก ๕ กลีบ ข้อนเอากลีบขนจากน้ำซับน้ำให้แห้ง แต่งกลีบให้เรียบและเอาลงชุบในขี้ผึ้งสีชมภูแก่ที่ขอบของกลีบตอนบนสัก ๒ ครั้งแล้วเอาลงแช่น้ำสักครู่จึงเอากลีบขึ้น เอาผ้าซับน้ำให้แห้งเช็ดกลีบให้มัน เอาผ้าสีใบตัดใบกุหลาบหยักริมและติดลวดให้เรียบร้อย พอแป้งแห้งเอาขันใส่ขี้ผึ้งสีเขียวตั้งไฟเอาใบลงชุบในขี้ผึ้ง พอขี้ผึ้งแห้งนำมาเข้าเป็นช่อๆ ละ ๓ ใบ และเอาขันใส่ขี้ผึ้งสีเขียวตั้งไฟพอขี้ผึ้งละลายยกลง เอาพิมพ์ใบเลี่ยงกุหลาบ

ชุบ ๕ ใบเช็ดกลิ่นให้แห้ง ไม้ก้านมะพร้าวตัดส่วนอ่อนทิ้ง ตัดลวดยาวกว่าไม้เล็กน้อยงอลวดลงมัดติดกับไม้ เอาข้าวผงส้มภูแก่หุ้มลวดเป็นตุ่มเล็ก ๆ เอาเกสรชุบลงในข้าวผงส้มภูแก่สัก ๑๕ เส้น เรียงรอบตุ่มเกสรมัดติดให้แน่น เอาโคนกลิ่นลนไฟแล้วติดรอบเกสร ๕ กลิ่น บีบกลิ่นติดกับเกสรให้แน่นติดใบเลี้ยง ๕ กลิ่น พันก้านด้วยกระดาษย่นสีเขียว เอาใบมัดติดกับก้านดอกให้เรียบร้อยและพันก้านอีก ๑ ครั้ง ตักข้าวผงราดก้านให้ทั่ว □

น 32 ผ 4401
745.59
น 276 MW

ดอกกุหลาบมอญ

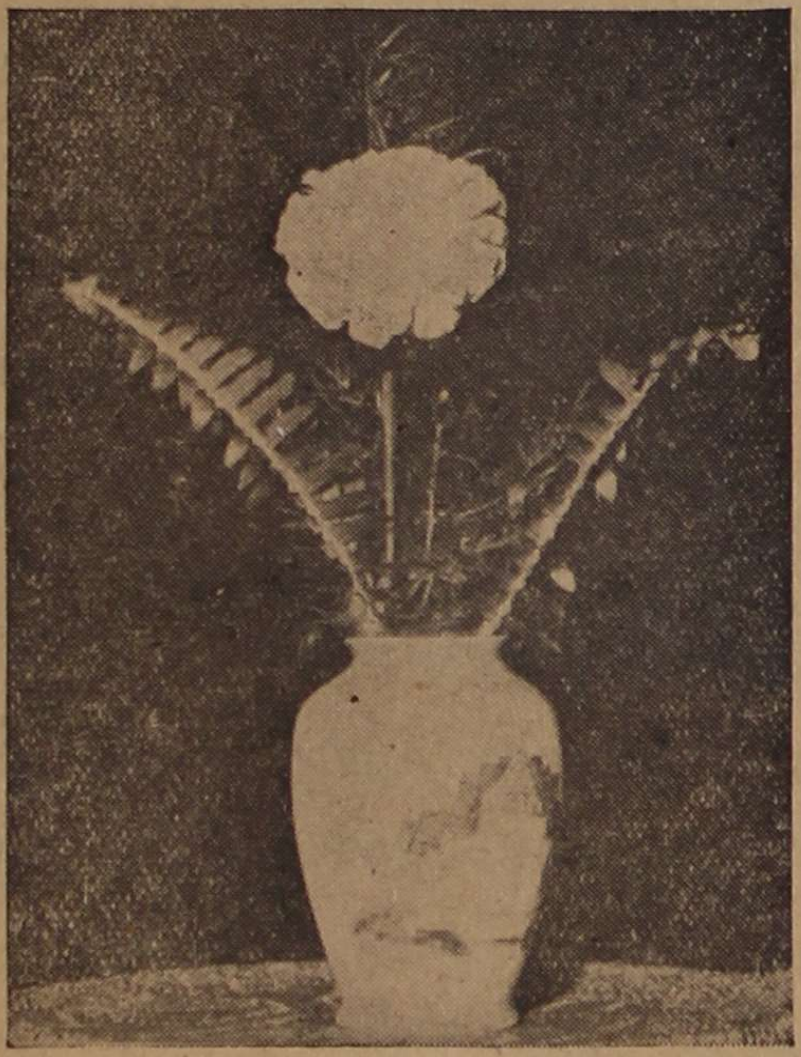

เตรียมเครื่องใช้ ขันใส่ขี้ผึ้งสีแดง ขันใส่ขี้ผึ้งสีขาว ขันใส่ขี้ผึ้งสีเขียว พิมพ์ดอกกุหลาบเล็ก พิมพ์ดอกกุหลาบขนาดกลาง ผ้าสีใบ กระดาษย่นสีเขียว ดวดไหว เกสรดอกไม้ สำลี ยอดน้ำหอมกลิ่น

กุหลาบ กรรไกรตัดลวด แบ้งเบี่ยก มิด เตา
อ่างน้ำ ถาด ผ้าขาว ไม้ก้านมะพร้าว พิมพ์ใบ
เลียง

วิธีผสมสีชมภูอ่อน เอาขัน ใส่ข ผง สีแดง ตั้ง ไฟพอ
ข ผงละลายยกลง เอาขันใส่ข ผงสีขาวขนตั้งไฟ
พอข ผง ละลาย ค่อย ๆ เอาข ผงสีแดง หยด ลงในข
ผงสีขาว แล้ว เอาไม้ก้าน ลาน คน ให้ทั่วกันดองเอา
หยดดูในน้ำดูสีข ผงพอได้สีที่ต้องการ แล้ว ยกขันข-
ผงสีชมภูอ่อนลงจากเตาวางพักทิ้งไว้

วิธีชุบกลีบ เอาพิมพ์ทั้งหมดแช่น้ำ (ดอกกุหลาบ
มอญอย่างดอกบานเบี้นกลีบเล็ก ๑๐ กลีบ กลีบ
ใหญ่ ๑๐ กลีบ ใบเลียง ๕ ใบ ดอกแย้มกลีบ
เล็ก ๕ กลีบ ทำดอกแย้ม ๒ ดอก จึงต้องชุบ
กลีบ ๑๐ กลีบ ใบเลียง ๑๐ ใบ) เอาขันข ผงสี
ชมภูอ่อนขนตั้งไฟพอข ผงละลายยกลงวาง พักไว้สัก
ครู่ เอาพิมพ์กลีบขนาดเล็ก ขน จากน้ำ สะบัดพิมพ์
เพื่อให้เสี้ดน้ำ เอาพิมพ์ลงชุบในข ผงสีชมภูชุบ
ให้เสมอขอบพิมพ์สัก ๔-๕ ครั้ง สะบัดพิมพ์เพื่อ
ไม่ให้ข ผงเกาะกันเบี้นก้อน แล้วเอาลงแช่ในอ่าง

น้ำค่อยๆเคี่ยนเอาพิมพ์ออกจากขผง ชุบเช่นเดียวกันเท่าจำนวนดอกและกลีบที่กะไว้ เอาขันขผงส์เขียวตั้งไฟพอขผงละลายดีแล้วยกลง เอาพิมพ์ใบเลยงขนจากน้ำสะบัดพิมพ์ให้เสดีดน้ำ แล้วชุบลงในขผงส์เขียวชุบเสมอขอบพิมพ์ชุบซ้ำ ๔ หรือ ๕ ครั้ง สะบัดพิมพ์แล้วเอาลงส่ายในอ่างน้ำ ใช้ปลายนิ้วเขี่ยขผงออกจากพิมพ์ ชุบใบเลยงให้เท่าจำนวนที่ต้องการแล้ว เอาขันจาก น้ำวาง คว่ำ กลีบไว้ในถาด เอาผ้าซับน้ำและเช็ดกลีบให้แห้งและขนมัน เอามีดเจียนแต่งกลีบให้สวย แล้ววางแยกไว้ในถาดตามประเภทของกลีบมีกลีบเล็ก กลีบกลางและใบเลยงวางผึ่งกลีบไว้เวลาเข้าดอกเข้ากลีบได้แน่นและกลีบไม่หลุดง่าย

วิธีเข้าเกสร ตามปกติเกสรมีคุ้ม ๒ คุ้มหัวท้าย จับเกสรเรียงกันประมาณ ๕ เส้น (เท่ากับเกสร ๑๐ เส้น) ตัดฉวดสังกะสียาวพอควรเอาฉวดคาดกลางเส้นเกสรให้แน่นดีตัดไม้ก้าน มะพร้าวยาวพอดี ฉวดหุ้มปลายไม้ด้วยสำลีเล็กๆเอาขผงหุ้มสำลีให้ยาวลงมาเล็กน้อยเอาแทงกลาง เกสร ให้เกสรกระจายรอบ

ตุ้มกลางขมวดลวดติดกับไม้มัดเกสรให้แน่น แล้ว
เอาด้ายมัด ลวดติด กับไม้ ก้าน มะพร้าว ตลอดก้าน
เอาปลายปากคีบเขี่ยเกสรให้กระจายเอาขี้ผึ้งส์ชมภู
ตั้งไฟพอขี้ผึ้ง ละลาย ทั่วกัน แล้วเอา เกสร ลงชุบ ๒
ครั้งสะบัดให้เกสร กระจาย แล้ว วางพัก ไว้ทำเกสร
ต่อไปเท่าจำนวนดอก.

วิธีเข้าดอกบาน เอากลีบดอกกุหลาบมอญอย่างกลีบ
เล็กเอาโคนกลีบลนไฟเล็กน้อย จับ ๒ ข้างปลาย
กลีบม้วนลงเล็กน้อยย่นโคนกลีบเรียงเวียนโดยรอบ
เกสร ๕ กลีบเป็นชั้นที่ ๑ ให้กลีบต่ำเล็กน้อยพอถึง
ชั้นที่ ๒ ม้วนกลีบ และย่น กลีบ เช่นเดียว กันเข้าสับ
ห่างกลีบชั้นที่ ๑ เข้า กลีบ เล็ก ๕ กลีบ วาง กลีบ
ตามสบายบิบแต่งโคนดอกให้เรียบร้อย แล้วเอา
กลีบขนาดกลางมาลนไฟม้วนริม กลีบทั้ง ๒ ข้างทั้ง
๑๐ กลีบ พอม้วนกลีบเสร็จแล้วเอาโคนกลีบลนไฟ
แล้วเข้ากลีบเรียงเวียนสับห่างกลีบเล็กชั้นที่ ๒ พอ
ถึงชั้นที่ ๔ กลีบกลางเรียงเวียนสับห่างชั้นที่ ๓ แต่
แต่งกลีบม้วนให้กลีบต่ำกว่า กลีบ ชั้นที่ ๓ เล็กน้อย

เอาใบเลี่ยงติดเรียงโคนดอก ๕ ใบบิบแต่งโคนดอกให้เรียบร้อย ตัดกระดาษย่นสีเขียวพันก้านดอกให้เรียบร้อย วิธีเข้าดอกแย้มทำเกสรเช่นเดียวกันกับดอกบาน แต่ลดเกสรลงบ้างสัก ๒ เส้น=๔ เส้น เอากลีบเล็กม้วน ๒ ข้าง ๒ กลีบ ม้วนข้างเดียว ๓ กลีบเอากลีบที่ม้วน ๒ ข้าง เอาโคน กลีบลนไฟเล็กน้อยหันกลีบ ม้วนเข้าประกบหากัน บิบโคนกลีบให้แน่นแล้วเข้ากลีบที่ม้วนข้างเดียว เข้าเรียงเวียนกัน ๓ กลีบติดใบเลี่ยงโคนดอก ๕ กลีบ พันก้านด้วยกระดาษย่นสีเขียว.

วิธีเข้าดอกตูม ตัดลวดยาวพอสมควร คลึงให้ตรงงอปลายเล็กน้อย เอาสำลีหุ้มปลายลวดมัดให้แน่น เอาขี้ผึ้งชมภูอ่อนหุ้มทับสำลีบิบให้ขี้ผึ้งลงมาหุ้มลวด ๒ นิ้วบิบแต่งให้คล้ายดอกกุหลาบตูม เอาใบเลี่ยงลนไฟตรงโคนติดเรียงกัน ๕ ใบ ให้ปลายใบพันหุ้มดอกขึ้นมาเหนือดอกเล็กน้อย เอานิ้วบิบใบเลี่ยงให้ติดกัน ปลายของใบเลี่ยงบานออก เสร็จแล้วพันก้านด้วยกระดาษย่นสีเขียว.

วิธีตัดใบกุหลาบ ติดใบและเข้าช่อใบ เอาผ้าทำใบกุหลาบมาตัดเป็นรูปใบกุหลาบ ๓ ขนาด ช่อหนึ่งมีใบกุหลาบ ๕ ใบ ใบใหญ่ ๑ ใบ ใบขนาดกลาง ๒ ใบ ใบขนาดเล็ก ๒ ใบ กุหลาบ ๑ ช่อควรจะมีใบ ๓ ช่อ เมื่อตัดใบกุหลาบเสร็จแล้วตัดลวดไหวยาวกว่าใบเล็กน้อย (เฉพาะใบใหญ่ลวดยาวกว่าลวดของใบอื่น ๆ เพื่อสะดวกแก่การเข้าช่อใบ) ตัดลวดเท่าจำนวนที่ต้องการ แล้ว คลึงลวด ให้ตรงพันก้านลวดให้เรียบร้อยเอาแป้งเปียกทาปลายลวดเอาลวดวางทาบบนใบกดลวดให้แน่น ติดลวดแล้ววางผึ่งลมให้แป้งแห้งใช้กรรไกรหยักแต่งขอบใบทุกใบแล้วเข้าช่อใบ ก่อนเข้าช่อใบเอาเบาะเล็ก ๆ วางหนุนใบใช้ด้าม โครเชต์กดริ้วให้คล้ายของจริงเสียก่อน วิธีเข้าช่อใบเข้าใบใหญ่ไว้ปลายใบกลางอยู่ ๒ ข้างใบใหญ่ต่ำกว่าใบใหญ่เล็กน้อย ใบเล็กต่ำกว่าใบกลางอยู่ ๒ ข้างเช่นเดียวกันแล้วตัดกระดาษย่นสีเขียวตามขวาง ของ กระดาษ พันช่อ ใบตอนจะพัน สุด ลวด แตะ แป้ง เปียก เล็ก น้อย กัน กระ ดาษ

ย่นหลุด เข้าช่อใบเสร็จ ๓ ช่อแล้วพอแบ้งแห้ง เอาขันช ผงส์เชยวตั้งไฟพอช ผงละลาย แล้วเอาช่อใบลงชุบในช ผง ๒ ครั้ง สะบัดพิมพ์พอช ผงแห้งจึงชุบก้านใบด้วย เมื่อชุบใบเสร็จแล้ววางพักไว้ระวังอย่าวางใบซ้อนกัน เพราะใบจะติดกันได้.

วิธีเข้าช่อ เข้าดอกใหญ่กับใบ ๑ ช่อ มัดด้ายให้ก้านดอกกับก้านใบติดกัน แล้วเข้าดอกแย้มกับดอกตูมอยู่หมู่เดียวกัน ใบเรียงสลับลงมา ๓ ช่อ พอเข้าช่อเสร็จแล้ว ใช้กระดาษย่นพันก้านให้เรียบร้อย เอาขันช ผงส์เชยวขนตั้งไฟ พอช ผงละลายตักช ผงราดบนช่อกุหลาบมอญให้ทั่วกัน พอช ผงแห้งบ้บแต่งก้านให้เรียบร้อย □

พืชแรกแย้ม

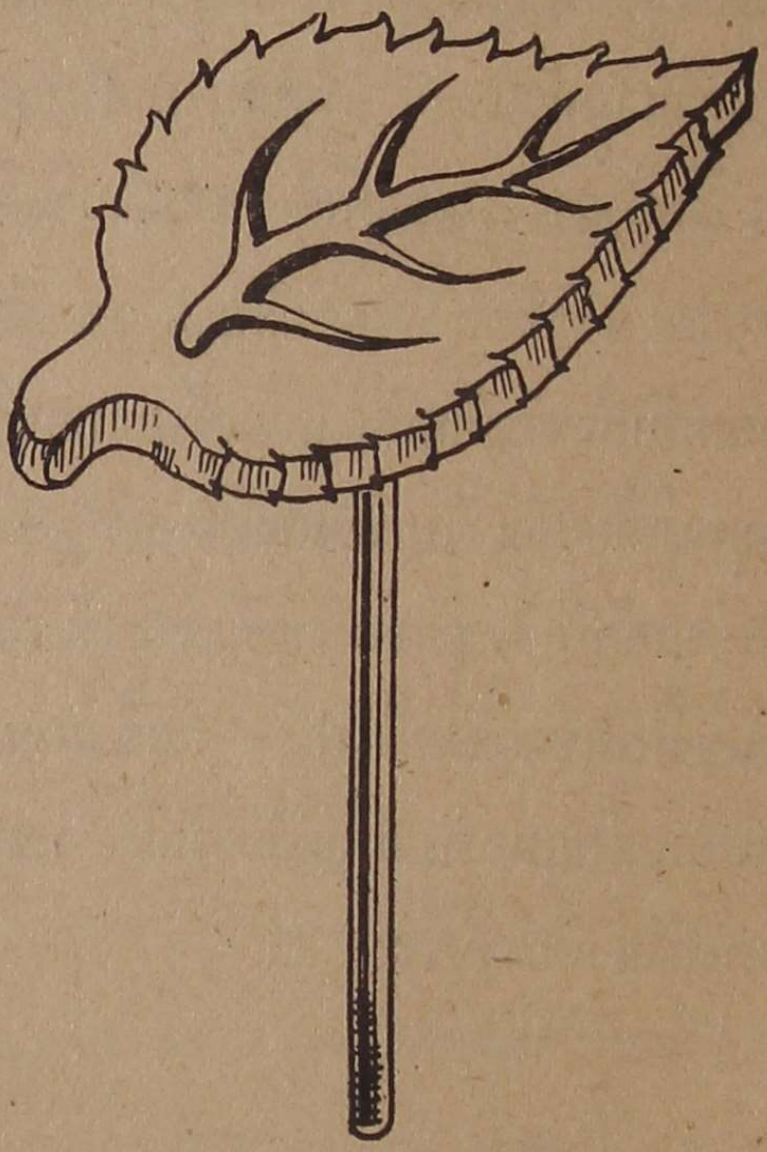

เตรียมเครื่องใช้ พิมพ์กลีบกุหลาบ ๓ ขนาด ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ ใบเลี่ยง ไม้ก้านมะพร้าว ขันใส่ขี้ผึ้งสีชมภู สีเขียว สีเหลือง ดวดสังกระสี กระดาษย่นสีใบ

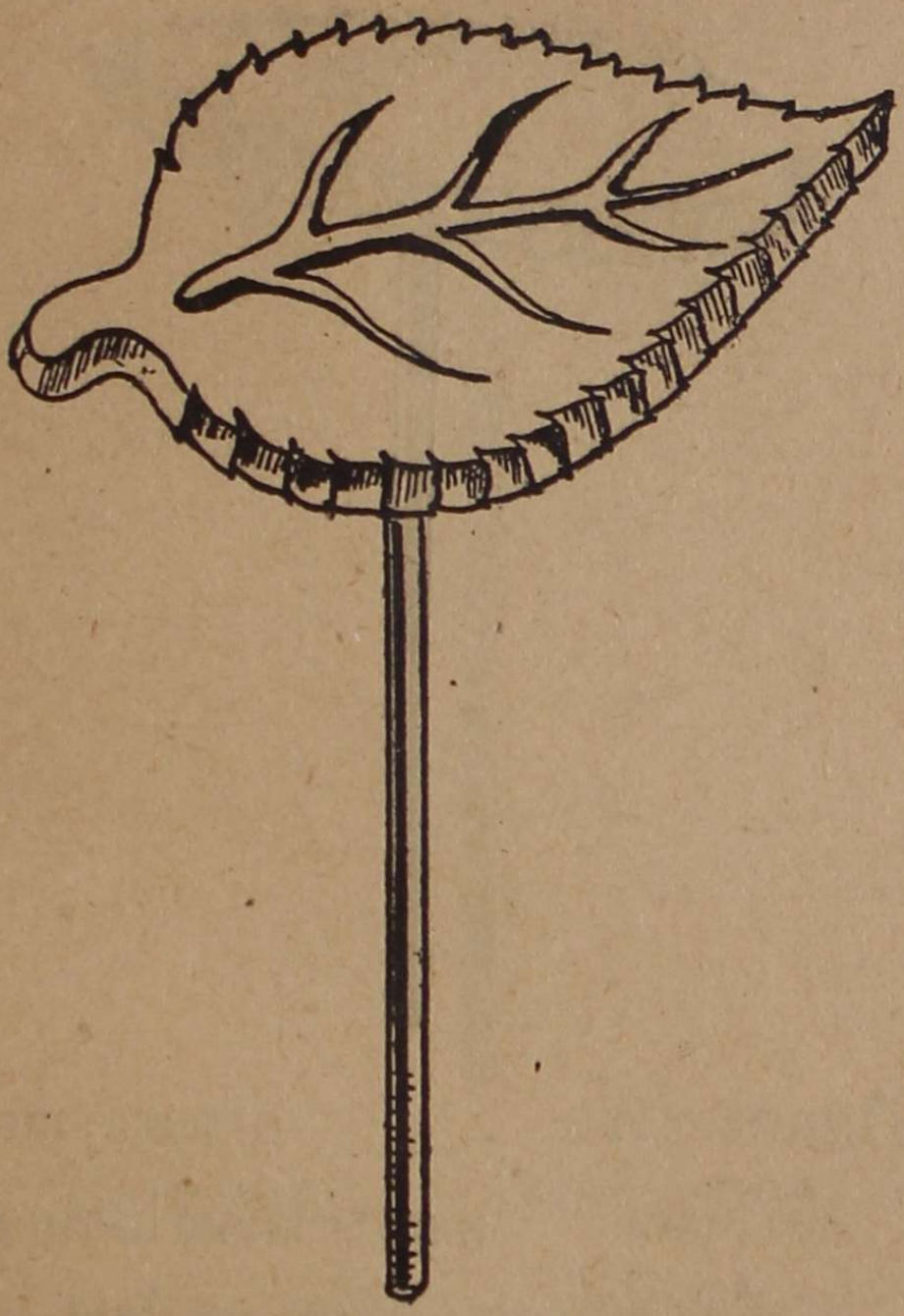

กรรไกรตัดดวดสังกะสี มีดคม ๆ แป้งเปียก เตาอ่างใส่น้ำ ลำลี ยอดน้ำหอม ผ้าขาว ถาด ๒ ใบ พิมพ์ใบกุหลาบ ๓ ขนาด เล็ก กลางแต่ใหญ่.

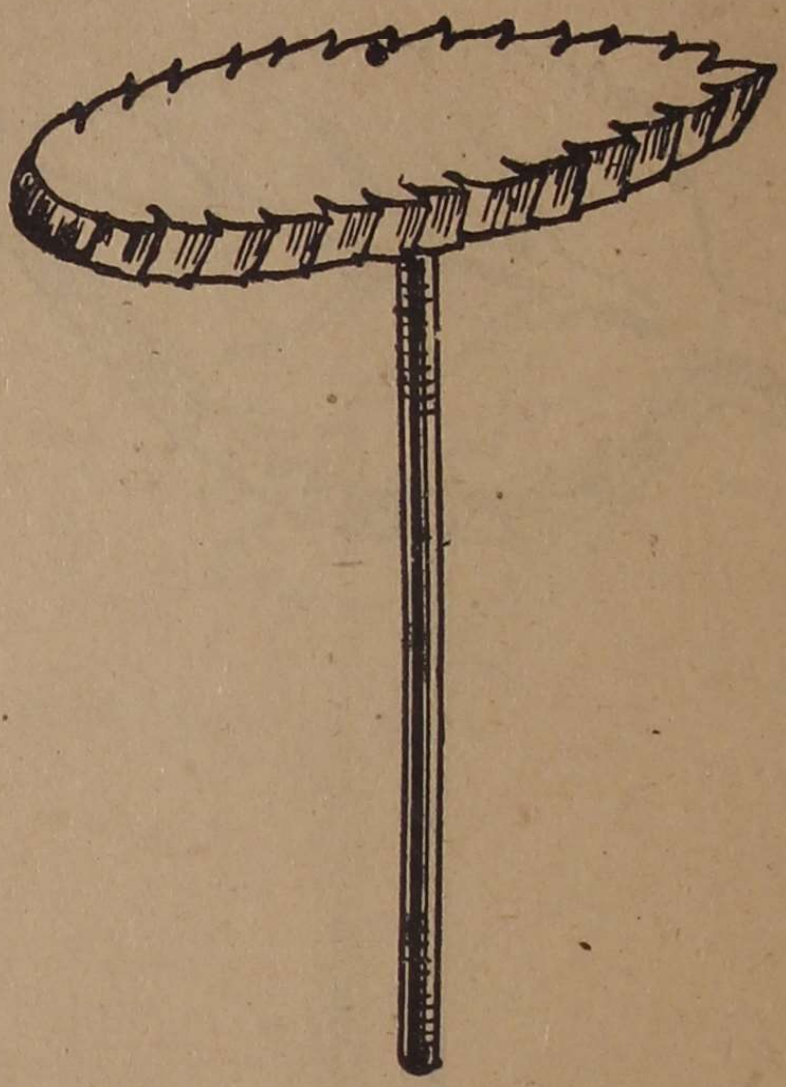

วิธีชุบใบและเข้าช่อ ตัดลวดยาวพอสมควร คดงให้ตรง ตัดกระดาษย่นสีใบตามขวาง พันลวดที่จะติดใบกุหลาบไว้พอความต้องการ ยกขันข ผงสีเขียวขนตั้งไฟพอข ผงละลาย ก็ยกลงทิ้งไว้สักครู่ (ก่อนเอาขผงตั้งไฟเอา พิมพ์กลีบ และพิมพ์ใบกุหลาบแช่น้ำไว้เสียก่อนพิมพ์จะได้ไม่แห้ง) เอาพิมพ์ใบลงชุบในขผงสีเขียว ๔—๕ ครั้ง สะบัดไม่

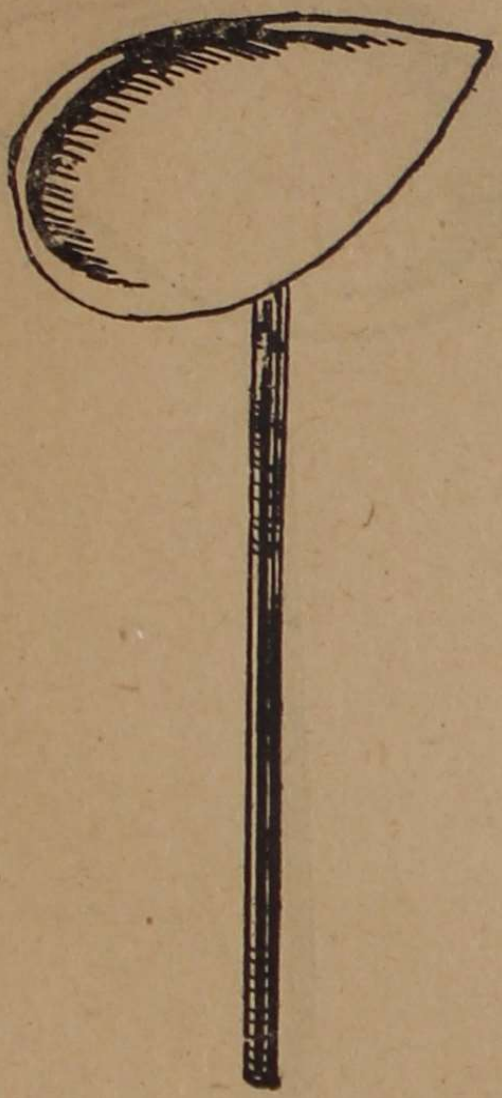

ให้สัสังเกาะกัน แล้ว แช่ใน อ่าง น้ำค่อย เด็ดนพิมพ์ออกชุบ ใบที่คัดเตรียมไว้ให้หมด กุหลาบ ๑ ช่อมี่ช่อใบ ๓ ช่อช่อใบ ๑ ช่อมีใบเด็ก ๒ ใบ ใบกลาง ๒ ใบ ใบใหญ่ ๑ ถ้าช่อใบ ๓ ช่อ ใบเด็ก ๖ ใบ ใบกลาง ๖ใบ ใบใหญ่ ๑ ใบ ชุบใบเสร็จแล้วชุบใบเสียงกุหลาบ ๑๕ ใบ ชุบเสร็จแล้วสงขึนจากน้ำ

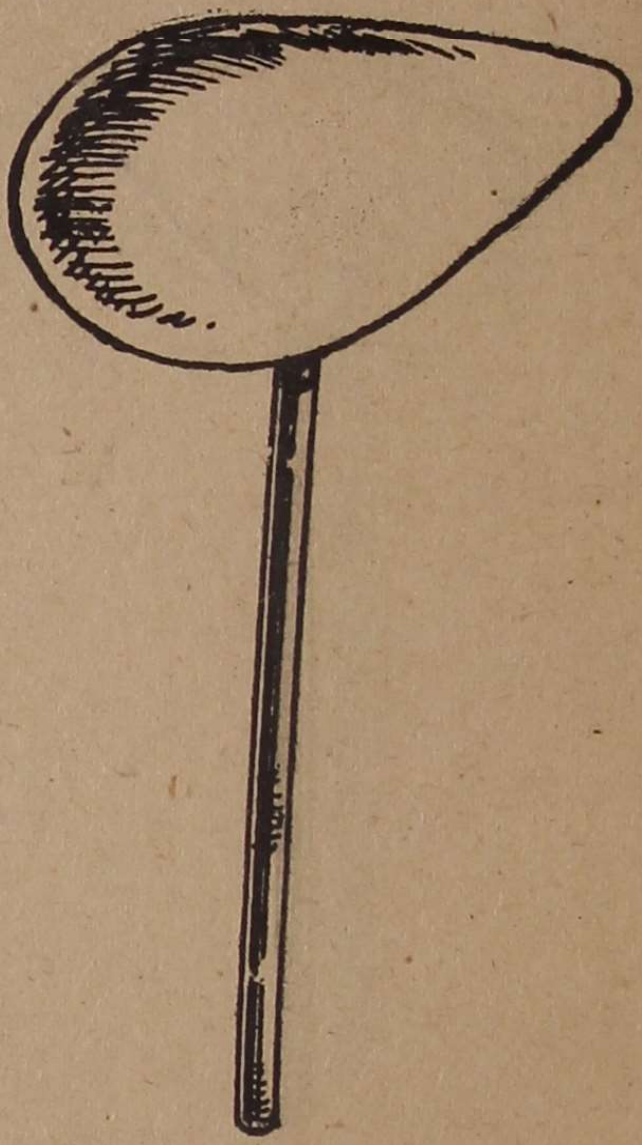

เอาผ้าขาวซับน้ำที่ใบทีละใบให้แห้ง เอามีดคม ๆ เจียนแต่งใบให้สวยและเรียบ เอาดวดทางปลายชุบในขี้ผึ้งเขียวแล้วกดลง ให้ปลายดวดพอดีกับใบ กดดวดครึ่งติดใบให้แน่นพอติด ดวด แล้วเข้าช่อใบให้ได้ ๓ ช่อ แล้วชุบใบเลี่ยง พิชอีก ๑๕ ใบ.

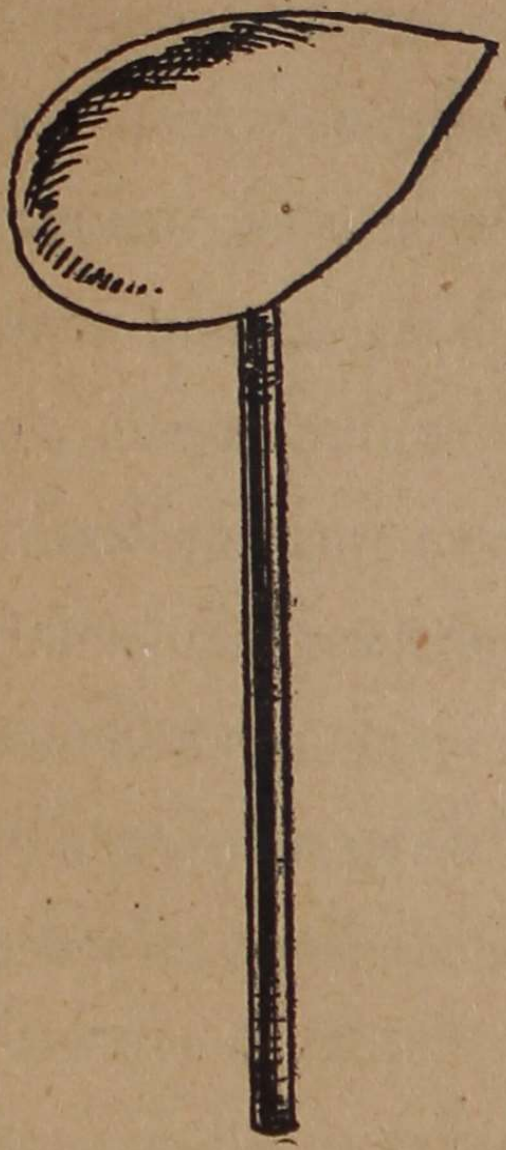

วิธีชุบกลีบพืช เอาขันข ผงส์ ชมภู ขน ตั้งเตา ๑ เตา แลวขผงส์เหลืองตั้ง ๑ เตา พอข ผงละลายดีแล้ว ยกขันข ผงทิ้ง ๒ ขันลงจาก เตา ปล่อย ให้ข ผงเย็น พอชุบได้ จึงเอาพิมพ์ขนาดเล็กขนจากน้ำสะบัด น้ำออกให้หมดแล้วชุบลง ในขันข ผงส์ ชมภู ๔ ครั้ง สะบัดพิมพ์แล้วชุบส์เหลืองอีก ๓ ครั้ง สะบัดพิมพ์

แล้วแช่ลงในอ่างน้ำค่อยๆเอามือประคองเลื่อนพิมพ์ออกจากกลีบแล้วชุบต่อไป ถ้าพิชดอกใหญ่ชุบกลีบขนาดเล็ก ๘ กลีบ กลีบขนาดกลาง ๑๐ กลีบ กลีบขนาดใหญ่ ๑๐ กลีบ พิชดอกแย้มชุบกลีบเล็ก ๕ กลีบ กลีบกลาง ๕ กลีบ พอชุบกลีบเสร็จแล้วให้สงขึ้นจากน้ำคว่ำกลีบไว้บนถาดใบหนึ่ง เอาผ้าขาวซับกลีบและเช็ดกลีบทุกกลีบให้แห้ง และขนมันสวย พอเช็ดกลีบแล้วเอามีดคม ๆ มาแต่งกลีบตามริมกลีบให้เรียบ และ วาง แยก ไว้ขนาด ละพวกเพื่อสดวกในเวลาเข้าดอก เสร็จแล้วเอาไม้ก้านมะพร้าวมาตัดยาวพอประมาณ ตัดลวดให้ยาวกว่าไม้ก้านมะพร้าวประมาณ ๑/๒ นิ้วหัก ปลาย ลวดให้รอยที่หักพอดีกับไม้ มัดไม้กับลวดให้ติดกันเอาสำลีชุบยอดน้ำหอมกาง สำลีวาง หุ้มบน ลวด ทิ้งอ ไว้มัดให้แน่น เอากลีบพิชขนาดกลางลนไฟพอขผึ้งอ่อนหุ้มบนสำลีอีกชั้นหนึ่ง กดบบ ขผึ้งให้แน่นพัก ไว้เพื่อทำก้านพิชแย้มและตูมต่อไป ตัดลวด ๒เส้นคลึงให้ตรงงอปลายเอาสำลีหุ้มมัดสำลีให้ติดกับลวดใช้กลีบพิช

หุ้มทำก้านดอกแย้ม กับ ดอกดูม เช่นเดียว กันพักไว้เตรียมแต่งกลีบและเข้าดอกต่อไป.

วิธีเข้าดอก เข้าพิชบานเสียก่อน เอากลีบขนาดกลางซึ่งแต่ง แล้วดน ไฟพอ อ่อน ม้วน ริมข้าง เดียวไว้ ๕ กลีบ อีก ๕ กลีบม้วนริมทั้ง ๒ ข้าง กลีบขนาดใหญ่ก็ม้วนริมทั้ง ๒ ข้างเช่นเดียวกัน คั่นแรกเอากลีบขนาด เล็ก ปะกบ กัน ๒ กลีบ บิบ โคน กลีบให้แน่นและเอากลีบขนาด เล็กอีก ๓ กลีบ ปะกบ ซ้อนกันให้โคนกลีบอยู่ในแนวเดียวกันชั้นที่ ๓ เป็นกลีบขนาดกลางม้วนข้าง เดียว เข้ากลีบ เรียง กันบรรจบกลีบสุดท้ายกับกลีบที่ ๑ แถวที่ ๔ เข้ากลีบขนาดใหญ่สับหว่างกลีบชั้นที่ ๓ ชั้นที่ ๕ เข้ากลีบขนาดกลางสับหว่างกลีบชั้นที่ ๔ บิบแต่งโคนดอกแน่นคิดใบเรียงเรียงกัน ๕ กลีบโคนดอกเอาขี้ผึ้งสีเขียวชุบแล้วตัดตามยาวหุ้มก้านกุหลาบบิบให้เรียบ วิธีเข้าดอกแย้มเข้ากลีบเล็ก ๒ กลีบปะกบกัน กลีบขนาดเล็กปะกบกันอีก ๓ กลีบ และเข้ากลีบขนาดกลางม้วนริมข้างเดียวอีก ๕ กลีบ กลีบสุดท้าย

เอียงติดกับกลีบที่ ๑ บีบแต่งโคนกลีบให้สวยแล้ว ติดใบเลียงเรียงกัน ๕ ใบ พันก้านลวดด้วยขผึ้งสีเขียวให้เรียบร้อย ดอกตูมใช้กลีบเล็กปะกบ ๒ กลีบแต่งกลีบให้คล้ายดอกตูมจริง ๆ เอาใบเลียงมาติดเรียงกัน ๕ ใบ ให้ปลายใบเลียงสูงพ้นดอก ปลาย ใบเลียงที่ พอดี กับ ดอกกด ติด เข้าหา กันให้ปลายแยกออกเสร็จแล้วพันก้านให้เรียบร้อย.

วิธีเข้าช่อ เอาดอกบานใหญ่ไว้กลางเอา ดอกตูมและดอกแย้มไว้ ๒ ข้าง มัดก้านดอกแย้มและดอกตูมให้ติดกับดอกใหญ่ด้วยด้ายตราสมอ แล้วติดใบถัดจากดอกลงมา ๓ ช่อดูวางระยะ พองาม เอาขผึ้งสีเขียวที่ชุบไว้ตัดยาวๆ มาพันหุ้มบีดรอยด้าย ที่มัดไว้ เอาสำลีชุบยอดน้ำหอมเช็ดกลีบกุหลาบตอนในและสอดสำลีไว้ใต้กลีบในกลีบจะได้หอมทน

ประโยชน์ ใช้ปักแจกัน ปักกระเช้าหรือผูกโบเดย์ หรือแจกเป็นของชำร่วยในงานมงคล ฯ. □

วิธีติดดอกข่าด้วยกลีบขผึ้ง

เตรียมเครื่องใช้ ไม้ระกำ ขันใส่ขผึ้งสีแดง พิมพ์กลีบกุหลาบอย่างเล็ก ๓ ขนาด มีด กรรไกร อ่างน้ำถาด ผ้าขาว

วิธีชุบกลีบและติดเย็บดอกข่า ตัดไม้ระกำยาวพอประมาณเป็นรูปกลมยาวต่างม้วนด้วยใบตอง เอาพิมพ์ดงแช่น้ำทิ้ง ๓ ขนาด เอาขันใส่ขผึ้งสีแดงตั้งไฟเคี่ยวพอขผึ้งละลายยกลง เอาพิมพ์ขนาดเล็กดงชุบในขผึ้งให้พอติดพิมพ์ ๓—๔ ครั้ง สะบัดพิมพ์แล้วดงแช่ในอ่างน้ำเขยขผึ้งออกจากพิมพ์ แล้วเอาขึ้นจากอ่างน้ำ (ชุบกลีบเล็ก ๕ กลีบ) แล้วชุบกลีบกลาง วิธีชุบอย่างเดียวกับกลีบเล็ก กลีบกลางชุบ ๖ กลีบ ชุบแล้วแยกเอาขึ้นจากน้ำวางอย่าให้ปะปนกัน ชุบกลีบใหญ่จำนวนกลีบเท่ากลีบกลาง เอาขึ้นจากน้ำซับน้ำให้แห้ง เอามีดแต่งกลีบให้เรียบสวยงาม แล้วจึงเอากลีบเล็ก ๒ กลีบประกบ

เข้าหากันแถวชั้นที่ ๑ ชั้นที่ ๒ ติดถัดลงมานิดหน่อย ชั้นที่ ๓ ติดสับระหว่างกลับชั้นที่ ๒ คือติดกลับกลาง ๒ แถว กลับใหญ่ ๒ แถว สับระหว่างกันทุกชั้น โคนดอกบิบให้เรียบและแน่น

ประโยชน์ ใช้ไม้ก้านมะพร้าวเสี้ยบที่ไม้ระกำให้ยาว แต่งก้านด้วยใบโปร่งฟ้าแห้ง ปักแต่งแจกัน หรือเป็นตุ้มอุบะทุกชนิดใช้หนาม จำปี จำปา □

ดอกบานบุรี

เตรียมเครื่องใช้ พิมพ์ดอกบานบุรีใหญ่หรือดอกบาน พิมพ์ดอกบานบุรีตูม ผ้าสีเขียวทำใบ ลวดสังกะสี กรรไกรตัดลวด แป้งเปียก ขันใส่ขผึ้งสีเหลือง ขันใส่ขผึ้งสีเขียว โรคเซต์ เบาะเล็ก ๆ ไม้ก้านมะพร้าว มีด เตา อ่างน้ำ ถาด ผ้าขาว พิมพ์ที่พันก้าน

วิธีชุบกลีบ เอาพิมพ์ทั้งหมดลงแช่ในอ่างน้ำ เอาขันใส่ขผึ้งสีเหลืองตั้งไฟ พอขผึ้งละลายยกลงทิ้งไว้สักครู่กะดูพอชุบได้ (คือชุบแล้วขผึ้งติดพิมพ์) เอาพิมพ์กลีบบานบุรีดอกบาน ขันจากน้ำสะบัดให้สะเด็ดน้ำ แล้วลงชุบในขผึ้งสีเหลืองเสมอขอบพิมพ์ชุบประมาณ ๔—๕ ครั้ง แล้วสะบัดพิมพ์เบา ๆ ขผึ้งจะได้ไม่เกาะกัน แล้วเอาลงแช่ในอ่างน้ำเอาปลายนิ้วค่อย ๆ เขี่ยให้พิมพ์เลือนออกจากขผึ้ง (สมมุติว่าจะทำดอกบาน ๒ ดอกก็ชุบเช่นเดียวกันทั้ง ๒ ดอก) เอาก้านมะพร้าวตัดส่วนอ่อนออกเหลือเฉพาะส่วนแข็งเอาลงแช่น้ำ แล้วลงชุบในขันขผึ้งสีเหลืองชุบ ๔—๕ ครั้ง แล้วชุบลงในขผึ้งสีเขียว

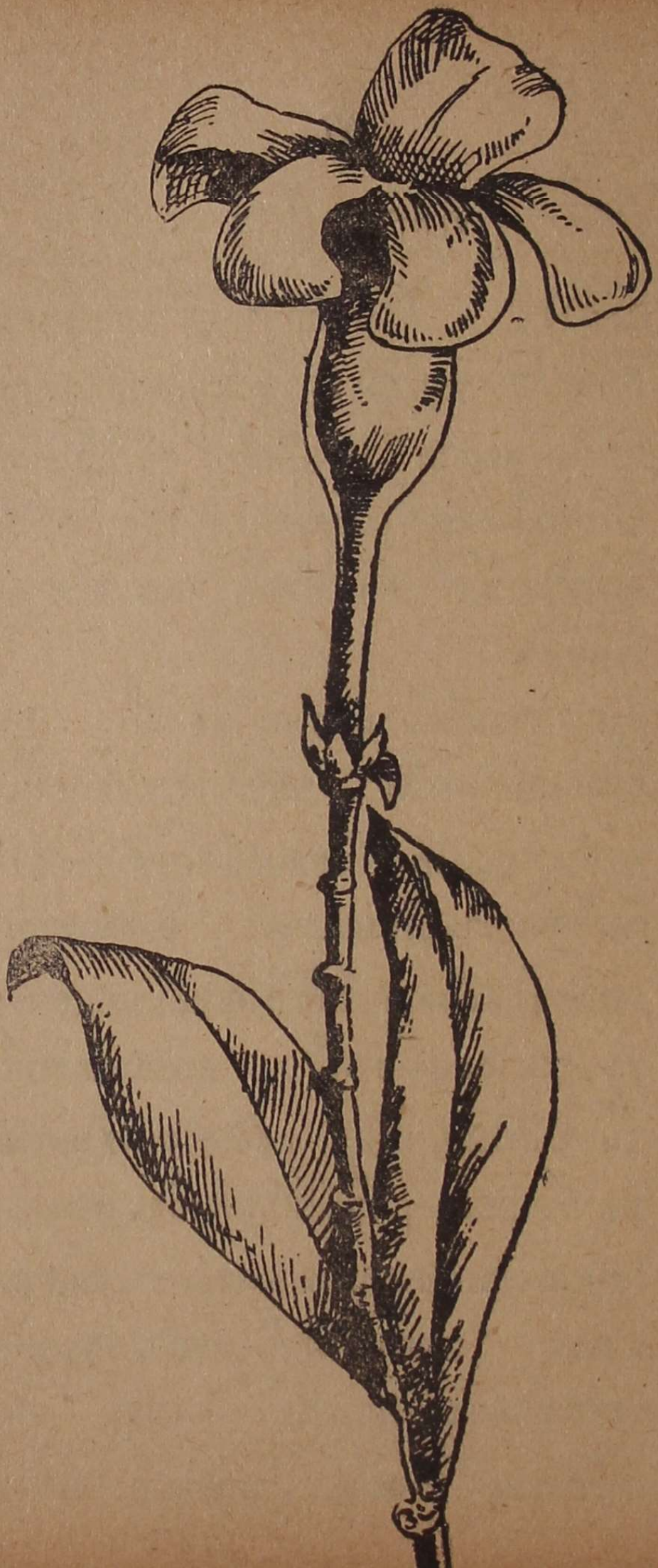

๑ ครั้ง (เอาขันใส่ขผึ้งสีเขียวขนดั้งไฟเสียก่อน พอขผึ้งละลายก็ยกลง) แล้วจึงเอาไม้ที่ชุบขี้ผึ้งสีเหลือง๕ ครั้งลงแล้วลงชุบในขผึ้งสีเขียวเพียง ๑ครั้ง (เป็นก้านของดอกบานบุรีบาน) สะบัดปลายไม้แล้วเอาลงแช่ในอ่างน้ำ มือขวาจับโคนไม้ใช้ผ้ามือซ้ายประคองจับไม้รูดออกจากขผึ้ง (ชุบเท่าจำนวนดอกบาน) แล้วชุบต่อไป เลือกเอาก้านดอกสวย ๆ ใช้สำหรับทำก้านของดอกบาน เสร็จดอกบานแล้วดูพอขผึ้งเย็นยกขันใส่ขี้ผึ้งสีเหลืองขนดั้งไฟ พอขผึ้งละลายยกลงเอาขันใส่ขผึ้งสีเขียวดั้งไฟอีก พอขผึ้งละลายก็ยกลง (ดอกตูมใช้กลีบประกบ ๒ กลีบเป็นดอกตูม) เอาพิมพ์ดอกตูมขนจากน้ำสะบัดพิมพ์ แล้วเอาพิมพ์ลงชุบในขผึ้งสีเหลือง ๒ ครั้ง สีเขียว ๓ ครั้ง สะบัดพิมพ์แล้วเอาลงแช่ในอ่างน้ำ เอาปลายนิ้วเขี่ยขผึ้งออกจากพิมพ์ (ในทันสมมุติทำดอกตูม ๓ ดอก ก็ชุบดอกตูม ๖ กลีบ) พอชุบกลีบดอกตูมแล้วเอาไม้ก้านมะพร้าวมาชุบเช่นก้านดอกตูม เอาก้านมะพร้าวอันเดียว

ก้านชุบก้านของดอกบานมาชุบในขผึ้งสีเหลือง๒ ครั้ง ชุบลงในขผึ้งสีเขียว ๓ ครั้ง เอาลงแช่ในน้ำ เอาผ้ามือรูดขผึ้งออกจาก ไม้ชุบก้าน จนพอ ความ ต้องการแล้ว เอาพิมพ์ทพันก้านมาชุบไว้มาก ๆ สำหรับทำที่พันก้านและตัดเป็นใบเลี้ยง พอชุบเสร็จหมดทุกอย่างแล้วช้อนเอากลีบทั้งหมด ขึ้นจากน้ำวางพักไว้ในถาด แล้วเอาผ้าขาวสะอาดมาซับน้ำให้แห้ง เช็ดกลีบให้ขึ้นมันสวย เอามีดเจียนแต่งกลีบให้เรียบวาง ไว้ในถาด อีกใบหนึ่งที่แห้ง และสะอาดดี เพื่อเตรียมเข้าดอกต่อไป

วิธีตัดใบและชุบใบ เอาผ้าสำหรับจะใช้ทำใบมาตัดเป็นรูปใบให้คล้ายใบธรรมชาติ ตัดใบขนาดเล็ก ๒ ใบ ใบขนาดกลาง ๑ ใบ ใบขนาดใหญ่ ๒ ใบ ตัดลวดสังกะสียาวกว่าใบเล็กน้อย ตัดเท่าจำนวนใบ คลึงลวดให้ตรงพันก้านด้วยกระดาษย่นสีเขียว เอาแบ้งเบี่ยกทางปลายลวด แล้ววางทาบบนไม้ที่ตัดแล้วตามยาวของใบ กดลวดให้ติดกับใบเสมอกัน เมื่อเอาลวดติดใบแล้ว ยกขึ้นขผึ้งสีเขียวขึ้นตั้งไฟ

พอขผงละลายแล้วเอาใบดงชุบในขผง ๒—๓ ครั้ง สะบัดพอขผงแห้งเอาปากคีบจับปลายใบ เอาก้านของใบดงชุบในขผงสีเขียว ๑ ครั้ง กะพอขผงแห้งวางพักไว้ชุบใบอื่นต่อไป

วิธีเข้าดอก ตัดลวดสังกะสียาวพอควร งอปลายลวดเล็กน้อยเอาสำลีหุ้มลวดเป็นตุ้มเล็ก ๆ มัดให้แน่น แล้วเอาขผงสีเหลืองหุ้มสำลีอีก ๑ ครั้ง ให้ขผงยาวต่ำกว่าระดับเกสร เอาลวดแทงลงตรงกลางกลีบดอก ดึงลวดให้เกสรติดสนิทกับโคนดอก บขผงกับโคนดอกให้ติดแน่น เอาก้านดอกบานสวมสอดตามลวดขึ้นไปบรรจบกับโคนดอกพอดี บบขผงตรงโคนดอกเล็กน้อย (ก้านของดอกกะยาวประมาณ ๑. ๑/๒ นิ้ว) เอาทีพันก้านมาตัดตามขวางให้ได้ ๕ แฉกยาว ๑/๒ นิ้ว เรียงรอบก้านของดอกบบโคนกลีบเลี้ยงให้แน่น ตัดทีพันก้านตามยาวของพิมพ์แบ่งครึ่ง พันก้านของดอกให้มีก้านเหลือ ๑ นิ้ว เข้าดอกบานเช่นเดียวกัน ๒ ดอก แล้วเอากลีบของดอกคูมมาเข้าทำ และตัดลวดงอปลาย

เช่นเดียวกับดอกบาน เอากลีบตูม ๒ กลีบประกบกัน บิบโคนกลีบให้แน่น แล้วต่อก้านของดอกตูมลงมาเช่นเดียวกับดอกบาน ติดใบเลี้ยงและพันก้านทุก ๆ ดอกตูมทำเช่นเดียวกัน

วิธีเข้าช่อ เอาดอกบาน ๑ ดอก กับดอกตูม ๑ ดอกวางคู่กันมัดลวดติดกันด้วยด้าย แล้วเข้าดอกบานสลับดอกตูมอีก ๑ ชุด (มัดเช่นเดียวกัน) เข้าจนหมดดอกตูม และดอกบานแล้วจึงเรียงใบเล็กและใบกลางใบใหญ่ต่อเป็นใบสุดท้าย เอาขผึ้งทาพันก้านพันบีดรอยด้ายที่เข้าช่อไว้ดูให้ก้านเรียบเสมอกัน □

ดอกพุด

เตรียมเครื่องใช้ พิมพ์กลีบขนาดกลาง พิมพ์กลีบขนาดใหญ่ ขันใส่ขผึ้งสีขาว ขันใส่ขผึ้งสีเหลือง ขันใส่ขผึ้งสีเขียว ก้านดานเหล็กกลมเล็ก ด้ายดิบสมอ ผ้าทำใบ พิมพ์ที่พันก้าน กระดาษย่นสีเขียว แป้งเปียก ลวดสังกะสีอย่างเล็ก เบาะเล็ก ๆ ๑ เบาะ โครเชต์ กรรไกรตัดลวด มีดคม ๆ เตา อ่างน้ำ ถาด พิมพ์กลีบดอกพุดขนาดเล็ก ไม้ก้านมะพร้าว ปากคีบ

วิธีชุบกลีบ เอาพิมพ์ทั้งหมดลงแช่น้ำ เอาขันขผึ้งสีขาวตั้งไฟพอขผึ้งละลายยกลง เอาขันขผึ้งสีเหลืองขนตั้งไฟพอขผึ้งละลายยกลง เอาพิมพ์ขนาดเล็กขนจากน้ำสะบัดพิมพ์เล็กน้อย เอาลงชุบในขผึ้งสีขาวชุบเสมอขอบพิมพ์ ชุบ ๔—๕ ครั้ง แล้วเอาโคนกลีบลงชุบสีเหลือง ๑ ครั้ง เอาพิมพ์ลงแช่ในน้ำประคองเลื่อนเอาพิมพ์ออกจากขผึ้ง สะบัดน้ำแล้วชุบใหม่ให้ได้ ๘ กลีบ เป็นกลีบในคือกลีบเล็กแล้วเอาพิมพ์ขนาดกลางสะบัดน้ำ แล้วชุบในขผึ้งสีขาว ๔—๕ ครั้ง เอาลงแช่ในอ่างเอาพิมพ์เลื่อนออกชุบ

ให้ได้ ๘ กลีบ แล้วเอาพิมพ์ขนาดใหญ่สะบัดให้สะเด็ดน้ำลงชุบในขผึ้งสีขาว ๔—๕ครั้ง ชุบเสมอขอบพิมพ์ชุบให้ได้ ๘ กลีบ ชุบพอความต้องการแล้วเอาขนจากน้ำวางคว่ำกลีบไว้ในถาด เอาผ้าซับน้ำให้แห้งเช็ดกลีบให้เป็นมัน เอามีดเจียนแต่งกลีบให้ขอบริม กลีบบนเรียบ คล้าย กลีบธรรมชาติ เช็ดกลีบและแต่งกลีบ แล้ววางแยก ไว้ในถาด อีก ๑ ใบแยกไว้เป็นพวก ๆ

วิธีทำเกสร ตัดด้ายดิบยาว ๑ นิ้ว (ดอกหนึ่งมีเกสรประมาณ ๗—๘ เส้น) เอาขนขผึ้งสีเหลืองตั้งไฟพอขผึ้งละลายยกลงวางพักไว้สักครู่ เอาปากคีบๆ เส้นด้ายที่ตัดไว้ลง ชุบในขผึ้งสีเหลือง ชุบสัก ๖—๗ ครั้ง พอขผึ้งจับปลายเส้นด้ายเอาลงแช่น้ำไว้ ถ้าจะทำ ๑ ดอกก็ชุบเกสรเท่าจำนวนที่กะไว้ แล้วเอาเกสรขนจากน้ำเอาผ้าขาวซับให้แห้ง วางพักไว้ข้าง ๆ กลีบที่เตรียมไว้จะเข้าดอก

วิธีตัดใบและชุบใบ ตัดใบพุดประมาณ ๖ ใบ ๓ ขนาดด้วยกัน ตัดใบขนาดเล็ก ๒ ใบ ใบขนาดกลาง

๒ ใบ ใบขนาดใหญ่ ๒ ใบ ตัดลวดสังกะสี่อย่างเล็กยาวกว่าใบเล็กน้อย (ทุกขนาด) คลึงลวดให้ตรง เอากระดาษย่นตัดตามขวางของกระดาษพันลวดที่จะติดใบ แล้วเอาแป้งเปียกทาปลายลวดแล้ววางทาบลงบนใบ กดลวดให้ติดแน่นกับใบ วางเอาทางติดลวดขึ้นไว้ตอนบน (แป้งจะได้ไม่ติดบนภาชนะที่รองอยู่) พอผึ่งแป้งแห้งแล้วเอาใบวางลงบนเบาะเอาโครเชต์จิดลงบนใบ ให้เป็นเส้นคล้ายธรรมชาติ พอแต่งใบเรียบร้อยแล้วเอาขันขผึ้งสีเขียวตั้งไฟ พอขผึ้งละลายเอาใบที่แห้งแล้วชุบลงในขผึ้งสะบัดให้ขผึ้งแห้ง แล้ววางพิงไว้หรือปักไว้ในแก้ว เอาก้านลานมาเหลากลมเล็กแช่น้ำลงชุบในขันขผึ้งสีเขียวสัก ๕—๖ ครั้ง ลงแช่ในอ่างเอาผ้ามือประคองเลื่อนไม้ออก จากขผึ้งชุบเท่าจำนวนดอก (ดอกตูมหรือดอกบานก็ใช้ใบเลี่ยง ๑ อันต่อดอก ๑ ดอก เอาก้านลานอีก ๑ ก้านเหลาใหญ่กว่าก้านอันแรก (ทำใบเลี่ยง) เอาแช่น้ำสะบัดน้ำ แล้วลงชุบในขผึ้งสีเขียว ๖ หรือ ๗ ครั้ง

สะบัดพิมพ์เด็กน้อย แล้วเอาลงแช่ในน้ำประคอง เด็อนเอาไม้ออกจากขผึ้ง แล้วเอาก้านดอกและใบเลี้ยงขนจากน้ำ สะบัดเอาน้ำออกแล้วเอาผ้าขาวซับน้ำที่ก้านดอกและใบเลี้ยงให้แห้ง เอาพิมพ์พันก้านขนจากน้ำสะบัด ให้น้ำออก และชุบลง ในขผึ้งสเี่ยว ๔ หรือ ๕ ครั้ง แล้วเอาลงล่ายในน้ำให้ขผึ้งร่อนออกจากพิมพ์ชุบให้ได้มากพอต้องการ แล้วช้อนเอาขผึ้งขนจากน้ำ เอาผ้าซับที่พันก้านให้แห้งแล้วตัดกงกลางตามยาว

วิธีทำดอกพุด เอาไม้ก้านมะพร้าวตัดยาวพอควรเหลาให้กลม ตัดส่วนอ่อนของไม้ออกเล็กน้อย ตัดลวดสังกะสียาวกว่าไม้เล็กน้อย หักปลายลวดลงเอาขผึ้งหุ้มลวดยาวลงเลยปลายไม้เล็กน้อย เอาเกสรที่ชุบได้เรียบโดยรอบให้ปลายเกสรเสมอกัน เอาด้ายมัดให้แน่น เอากลีบเล็กที่แต่งเสร็จแล้ววางเรียงรอบเกสร บิบโคนกลีบให้แน่น ชั้นที่ ๑ คือกลีบเล็ก ๘ กลีบ แล้วเข้าดอกชั้นที่ ๒ สับหว่างชั้นที่ ๑ คือกลีบขนาดกลาง แล้วเข้ากลีบให้สับหว่าง

กลีบกลาง บิบแต่งโคนกลีบให้เรียบ เอาก้านดอกที่ชุบด้วยใบก้านลาน สวมให้พอดีกับ โคนกลีบแล้ว เอาใบเลี้ยงมาตัดเป็นแฉก ๆ ได้ ๖ แฉก บิบทุกแฉกให้นูนขึ้นเอาสวมทับก้านดอกเข้าไป เอาขี้ผึ้งที่ชุบไว้สำหรับพันก้านพันให้เรียบร้อย

วิธีชุบดอกตูมและเข้าดอก เอาขันขี้ผึ้งสีขาวตั้งไฟพอขี้ผึ้งละลายยกลง เอาขี้ผึ้งสีเขียวตั้งไฟจนขี้ผึ้งละลาย เอาพิมพ์ขนาดกลางชุบลงในขี้ผึ้งสีขาว ๓ ครั้ง ชุบในสีเขียว ๒ ครั้ง ชุบ ๖ กลีบ เอาขึ้นจากน้ำซับน้ำให้แห้ง เอาลวดสังกะสีตัดยาว ๒ เส้น คดลวดให้ตรงงอปลาย เอาขี้ผึ้งหุ้มปลายลวดเล็กน้อย เอากลีบขาวปนเขียวเข้าเรียง ๖ กลีบ จับกลีบพนมขึ้นบิบกลีบให้ห่อประกบกัน แล้วเอาก้านดอกสวมเป็นก้านแล้วจึงสวมใบเลี้ยง

วิธีเข้าช่อ เอาดอกบาน ๑ ดอกสลับใบเล็ก ๑ ใบ จึงเอาดอกตูมและใบเข้าสลับกัน มัดให้เรียบร้อยแล้วจึงพันก้านช่อต่อไป □

ดอกกาหลง

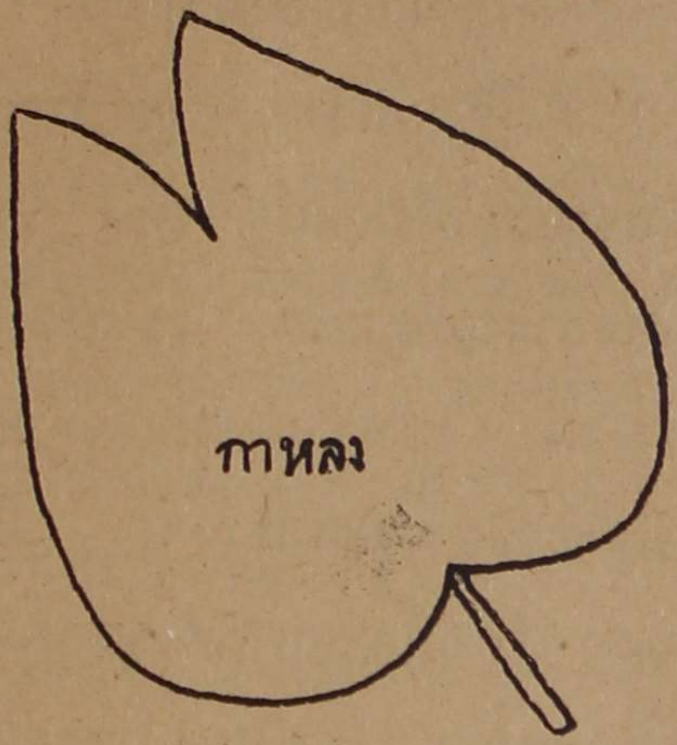

เตรียมเครื่องใช้ พิมพ์ดอกบัวสายขนาดเล็ก เกสรสี่เหลือง พิมพ์กาบที่พันก้าน ขันใส่ขผงสีขาว ขันใส่ขผงสีเขียว ผ้าสี่ใบ กรรไกร กระดาษย่นสี่ใบ ก้านมะพร้าว มีด ปากคีบ ถาด อ่างน้ำ ผ้าขาว ด้าย

วิธีทำ เอาพิมพ์แช่น้ำ ยกขันใส่ขผงสีขาวตั้งไฟ พอขผงละลายยกลง ยกขันใส่ขผงสีเขียวตั้งไฟพอขผงละลายยกลง เอาพิมพ์กลีบลงชุบในขผงสีขาว ๑๔ กลีบ และชุบขผงสีเขียว ๔ กลีบไว้เบื้น

ใบเลี่ยงดอกบานและดอกตูม เอาเกสรมา
ตัดแบ่งครึ่งได้ ๒ เกสร เอาปากคีบจับชุบลงใน
ขผงสีขาวชุบประมาณ ๑๖ เส้น เอาพิมพ์กาบมา
ชุบที่พันก้านไว้หลายอัน เอากรรไกรตัดตุ่มเกสร
ออก ๒ อัน เอาปากคีบจับเส้นด้ายเกสรชุบลงใน
ขผงสีเขียวชุบซ้ำหลายครั้ง ให้โตกว่าเกสร
ธรรมดา (ใช้เป็นเกสรกลางดอกละ ๑ เกสร) เอา
ผ้าสีใบมาตัดใบ (ตามรูป) ติดลวดให้เรียบร้อย
ยกขันขผงสีเขียวตั้งไฟ พอขผงละลายเอาใบ
ลงชุบในขผงสะบัดใบ ให้ขผงกระจาย แล้วจึงบัก
แยกกันไว้ใบจะได้ไม่ติดกัน ชุบใบประมาณ
๓ ใบ ใบเล็ก ใบใหญ่ แล้วจึงเอากลีบดอกสีขาว
ขนจากน้ำวางคว่ำกลีบในถาด ให้กลีบใบแห้งแล้ว
จึงเอาผ้าซับกลีบให้แห้ง เช็ดกลีบให้ขนมัน เอา
มีดแต่งริมกลีบให้สวย ส่วนกลีบเลี่ยงสีเขียวที่ใช้
พิมพ์กลีบดอกชุบไว้ ตัดริมออก ๒ ข้าง ให้รูป
กลีบเล็กเป็นกลีบเล็กของดอกตูม ๒ กลีบ ส่วน
กลีบของดอกบานเล็กกว่ากลีบเลี่ยงของดอกตูมเล็ก

น้อย แต่งกลีบแล้ววางแยกกันไว้ เอากลีบที่พันก้านมาเช็ดแห้งแล้วเอามีดตัดตามยาว ของกลีบวางไว้ต่างหาก วิธีเข้าดอกตูมตัดลวดยาวพอประมาณคลึงลวดให้ตรงงอปลายลวดเล็กน้อย เอากลีบคิดประกบกันหุ้มลวด บิบโคนกลีบให้แน่นเอากลีบเลี่ยงสีเขียวเป็นกลีบเลี่ยงดอกตูม หุ้มกลีบสีขาวข้างใดข้างหนึ่ง เสร็จแล้ว ตัดกระดาษย่น พันก้าน แล้วเอาก้านชุบลงในขี้ผึ้งสีเขียว ทำดอกตูม ๒ ดอกแล้วทำดอกบาน ตัดลวดยาวพอประมาณ งอปลายเอาเกสรสีเขียวมัดติดกับลวด ๑ เกสร เอาเกสรคุ่มสีเหลืองเรียงโดยรอบเส้นเกสรสีเขียว เอากลีบทางคุ้มอยู่ข้างในเข้ากลีบเรียงกัน ๕ กลีบ บิบโคนกลีบให้แน่น เอากลีบเลี่ยงสีเขียวหุ้มโคนดอก ๑ กลีบ เอาขี้ผึ้งพันก้าน วิธีเข้าช่อเข้าดอกตูม ๒ ดอก ดอกบาน ๒ ดอก เข้าใบเรียงกันมา เวลาเข้าดอกและใบเอาก้านดอกใบมัดติดกับก้าน แล้วจึงตักขี้ผึ้งราดบนก้านบิบแต่งขี้ผึ้งให้เรียบ □

ดอกเหมย

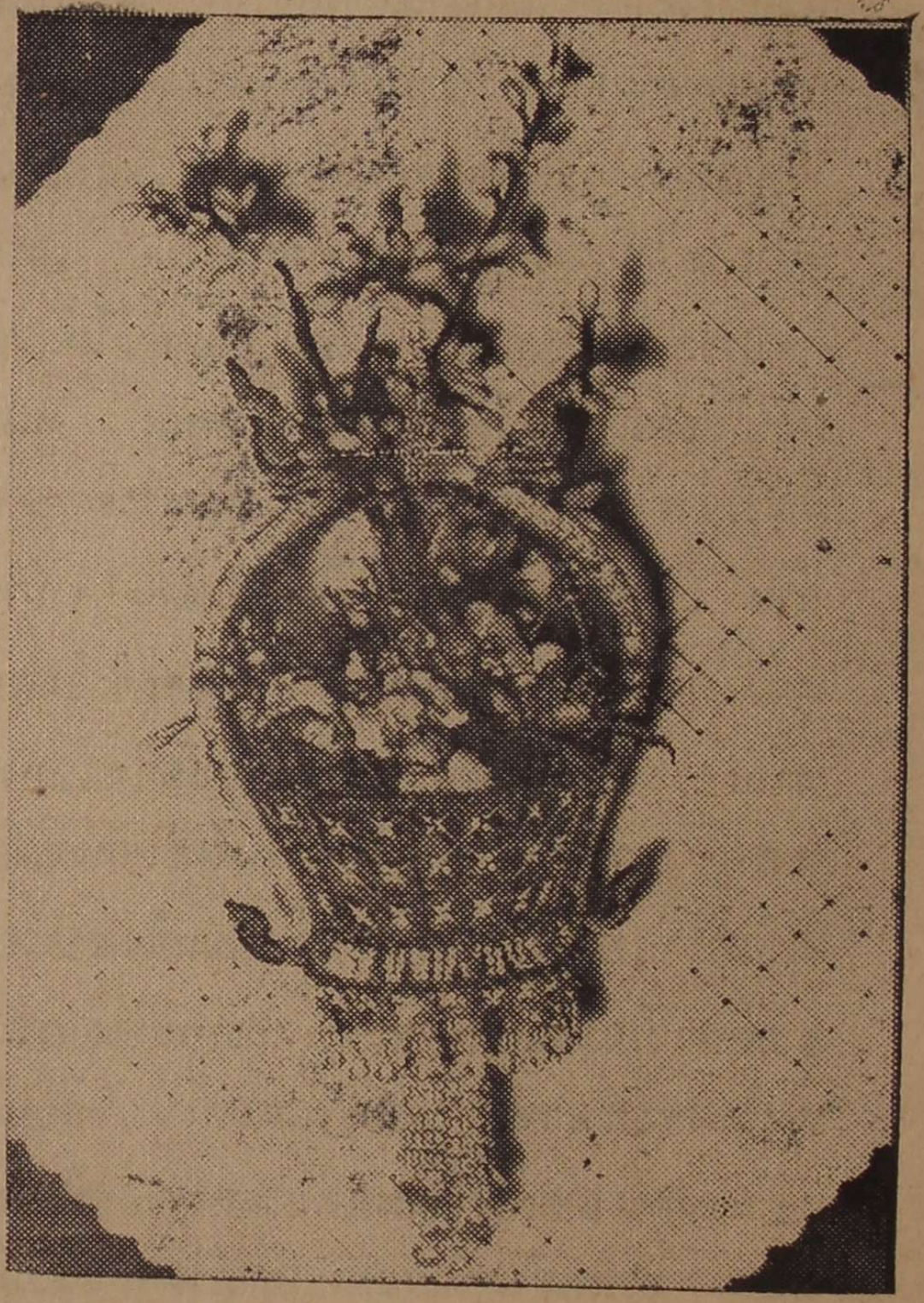

เตรียมเครื่องใช้ ขันใส่ขผึ้งสีแดง ขันใส่ขผึ้งสีขาว ขันใส่ขผึ้งสีเหลือง พิมพ์ดอกเหมย ๓ ขนาด ๆ ใหญ่

ขนาดกลาง ขนาดเล็ก (หรือจะใช้มันเทศแกะเป็นพิมพ์ก็ได้ แต่จะได้ขนาดกลีบที่ไม่แน่นอน สำหรับคนที่ยังไม่มีความชำนาญพอ) มีดพับคม ๆ กิ่งกาฝากที่เป็นกิ่งแยก ๑ กิ่ง ขันใส่ขผึ้งสีน้ำตาล ๑ ขัน เตาเล็ก ๆ ๑ เตา อ่างใส่น้ำ ถาด ๒ ใบ ผ้าขาวสะอาด ๑ ผืน สำหรับเช็ดกลีบ ดวดไหว กรรไกร

วิธีชุบกลีบ ใช้พิมพ์ขนาดเล็กลองชุบกลีบเล็กก่อน โดยใช้พิมพ์แช่น้ำ ยกขันขผึ้งขาวขึ้นตั้งไฟพอขผึ้งละลายหักข ผึ้งสีแดงใส่ลงในขันขผึ้งขาวเล็กน้อย คนให้สีเข้ากันแล้วลองชุบดู ให้สีได้ตามชอบใจ แล้วจึงยกขันลงจากเตา พอขผึ้งเย็นพอจะชุบติดพิมพ์แล้วเอาพิมพ์ขึ้นจากน้ำ สะบัดให้น้ำออกแล้วชุบในขผึ้งสีชมภูประมาณ ๔ ครั้ง (อย่าให้มิดพิมพ์จะแกะออกลำบาก) แล้วเอาพิมพ์แช่น้ำเคี่ยนพิมพ์ออก ชุบมากน้อยตามความต้องการ ชุบได้พอความต้องการแล้วช้อนกลีบขึ้นวาง วางคว่ำกลีบไว้ในถาด แล้วเช็ดกลีบให้แห้ง เจียนขอบกลีบให้เสมอกันวางแยกกลีบไว้ในถาดอีกใบ

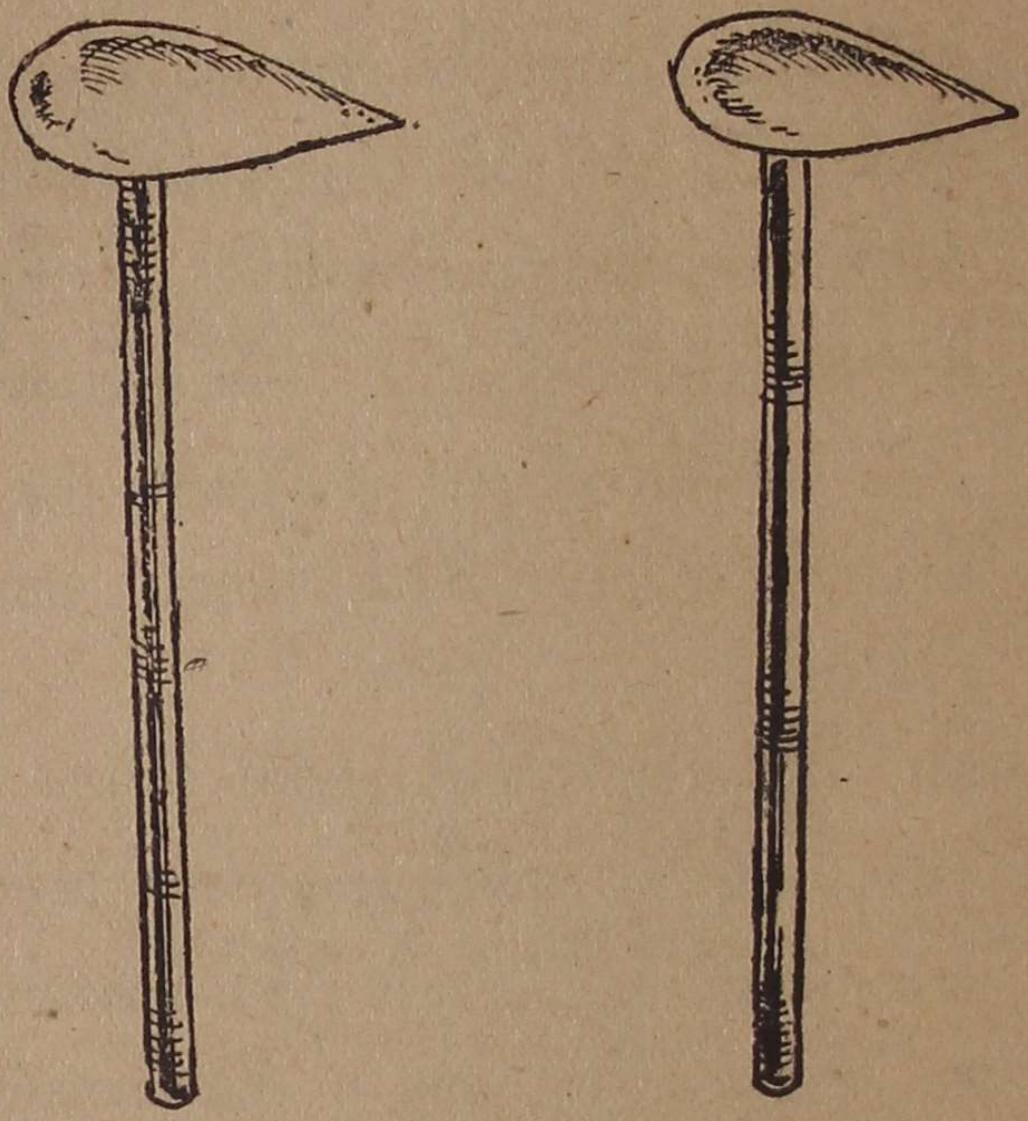

หนึ่ง (วางกดิบไว้ขนาดละพวก)

วิธีผสมสีน้ำตาล เอาข ผงทเหลือเศษ ๆ ในขันและข ผงสีแดง ข ผงสีเขียว ข ผงสีเหลืองเล็กน้อยขนตั้งไฟพอข ผงละลายก็จะเห็นเป็นสีน้ำตาล ดูผสมให้เป็นสีน้ำตาลแดง แล้วเอากิ่งกาฝากที่เกลาไว้แล้วถือเหนือปากขัน ตักข ผงราดให้สีน้ำตาลติดที่กิ่งไม้ทั่ว ๆ กัน

วิธีเข้าดอกและทำเกสร เอาด้ายตัดยาวประมาณ ๑ นิ้ว

ใช้ปากคีบ ๆ ด้ายชุบขผสมเหลือง เอาปลายดง
ขผึ้งจะได้เป็นตุ่มตรงปลาย ดอกหนึ่งมีเกสร ๕ อัน
เอาลวดไหวมาตัดยาว ๓ นิ้วบ้าง ๔ นิ้วบ้าง งอ
ปลายทุกอันชุบลงในขผสมเหลือง แล้วบีบขผึ้งให้
กลม ๆ เล็ก ๆ เอาเกสรมาเรียงโดยรอบ บีบ
ให้ขผึ้งติดกับเส้นด้ายของเกสร เอาโคนกลีบ
ขนาดเล็กอังไฟพอขผึ้งอ่อน ติดเรียงโดยรอบเกสร
บีบให้แน่น หันกลีบลง ส่วนนูนอยู่ตอนบน สำหรับ
กลีบเล็กเก็บไว้เข้าดอกตูมบ้าง เข้ากลีบขนาดกลาง
และขนาดใหญ่จนหมดกลีบแล้วเข้าดอกตูม ตัด
ลวดแล้วงอปลาย หันส่วนนูนอยู่ข้างนอกประกบ
๓ กลีบรวมกัน ทำดอกตูมประมาณ ๘—๙ ดอก
เสร็จแล้วเอาโคนดอกของดอกทุก ๆ ขนาดจุ่มลง
ในขผึ้งสีน้ำตาลให้ติดก้านด้วย ส่วนโคนดอกติด
สีน้ำตาลน้อย ๆ

วิธีเข้าช่อ วางดอกตูม ๑ ดอก ดอกแย้ม ๒ ดอก กดก้าน
เข้าที่ปลายกิ่งเหมย ให้ขผึ้งสีน้ำตาลบีดไม่เห็นลวด
และก้าน เข้าสลับกันชุดละ ๒ ดอกบ้าง ๓ ดอกบ้าง
โคน ๆ กิ่งเข้าเป็นชุดดอกบาน คือกลีบขนาดใหญ่
นั่นเอง บีบแต่งกิ่งเล็กกิ่งใหญ่ให้ขผึ้งเสมอกัน □

ดอกส้ม

เตรียมเครื่องใช้ กำมะถัน พิมพ์ดอกส้มขนาดเล็ก พิมพ์ดอกส้มขนาดกลาง พิมพ์ดอกส้มขนาดใหญ่ ด้ายสีเขียว กระดาษย่นสีเขียว ขันใส่ขี้ผึ้งสีขาว ขันใส่ขี้ผึ้งสีเหลืองอ่อน ด้ายสีขาว ดวดไหว ผ้าสีใบ กรรไกร มีด เตา อ่างน้ำ ถาด ๒ ใบ ผ้าขาวสะอาด ๑ ผืน ดวดสังกะสี มันเทศ ขันใส่ขี้ผึ้งสีเขียว

วิธีชุบกลีบ เอาพิมพ์ทั้งหมดแช่น้ำ และตัดมันเทศเป็นก้อนสี่เหลี่ยมเล็กปอกเปลือกล้างน้ำ เกลาเป็นขันกลม ๆ ล้างน้ำให้สะอาด ตัดดวดไหวยาวพอประมาณคล้องให้ตรงเสียบไปที่มัน งอปลายดวดเล็กน้อย ดึงก้านดวดลงให้ตึงเพียงดวดจะได้จมมิดลงในมัน เอาผ้าขาวซับมันเทศที่เกลาไว้ให้แห้ง ตัดกระดาษย่นสีเขียวพันก้านต่อจากโคนมันเทศเล็กน้อย ช่อดอกส้ม ๑ ดอก ทำดอกตูมจริง ๆ สัก ๕ ดอก พอทำดอกตูมเสร็จแล้ว เอาขันใส่ขี้ผึ้งสีขาว

ตั้งไฟพอขึ้น ผงละลายยกลง เอาขันขึ้น ผงส์เขียวตั้ง
ไฟพอขึ้น ผงละลายยกลง เอามันเทศที่เกลาเป็น
ดอกส้มตูมลงจุ่มในขึ้น ผงส์ขาว ๓ ครั้ง ส์เขียว ๒
ครั้ง สะบัดเล็กน้อยแล้วเอาก้านดอกลงชุบด้วย
ชุบจนหมดดอกตูม แล้วเอาพิมพ์ขนาดเล็กขึ้นจาก
น้ำสะบัดให้สะเด็ดน้ำ เอาลงชุบในขึ้น ผงขาว ๔ ครั้ง
ขึ้น ผงส์เหลือง ๓ ครั้งสะบัดพิมพ์ (เวลาชุบต้องชุบ
ให้พอดีขอบของพิมพ์) ชุบแล้วเอาลงแช่ในน้ำ
เสียก่อนเอาพิมพ์ออกจากขึ้น ผง ชุบพิมพ์ขนาดเล็ก
๙ กลีบ เป็นดอกแย้ม ๓ กลีบหงายขึ้นหุ้มกลีบ
เป็นกลีบขนาดเล็กดอก ๑—๒ กลีบ ๓ ดอกด้วยกัน
แล้วชุบพิมพ์ดอกขนาดกลางอีก ๑๒ กลีบ เป็นกลีบ
๒ กลีบต่อ ๑ ดอกได้ ๖ ดอกด้วยกัน แล้วชุบพิมพ์
กลีบขนาดใหญ่อีก ๑๐ กลีบ ดอก ๑ มี ๒ กลีบเท่า
กับดอกใหญ่มี ๕ ดอก ช่อหนึ่งมีดอกตูม ๕ ดอก
ดอกแย้ม ๓ ดอก ดอกเล็ก ๓ ดอก ดอกกลาง
๖ ดอก ๆ ใหญ่ ๕ ดอก พอชุบได้กลีบพอความ
ต้องการแล้ว เอาขึ้นจากน้ำ วางคว่ำกลีบ ไว้ใน ถาด

เอาผ้าขาวซับกลีบและเช็ดกลีบให้แห้ง เอามีดเจียนแต่งกลีบให้เรียบร้อย แล้ววางกลีบไว้เป็นขนาด ๆ ในถาดอีกใบหนึ่งเพื่อเตรียมเข้าดอกต่อไป

วิธีทำเกสรดอกส้ม เอาลวดตัดยาวประมาณ ๑. ๑/๕ นิ้ว ไว้หลายเส้น ดอก ๑ เมื่อจับด้ายทบกันแล้วให้ได้ ๑๒ เส้น ถ้าดอกใหญ่ใช้เกสรสัก ๑๖ เส้นเมื่อทบแล้ว เมื่อตัดด้ายได้มากพอความต้องการเอาขันช ผงส์เหลืองตั้งไฟ พอช ผงละลายเอาปากคีบจับด้ายชุบลงในช ผงส์เหลืองแล้วสะบัดให้แห้งลงแช่น้ำเสร็จแล้วช้อนเอาเกสรขึ้นจากน้ำ เอาผ้าซับน้ำให้แห้ง ตัดลวดไหวยาว ๓ นิ้ว คลึงให้ตรง เอาลวดจับเรียงกัน ๕—๖ เส้น ตามใจชอบ เอาลวดไหวคาดกลางด้าย หักปลายลวดไหวอีกข้างหนึ่งพันโคนเกสร ปลายเกสรใช้กรรไกรตัดให้เสมอกัน เอาด้ายมัดโคนเกสรให้เกสรตั้งขึ้น ใช้ปลายปากคีบเขี่ยเกสรให้กระจาย ทำเกสรเท่าจำนวนดอกแย้ม ดอกเด็ก ดอกกลางและดอกใหญ่

เสร็จ แล้วเอา กระดาษย่น สีเขียวพัน ก้าน เกสร ให้เรียบร้อยทุก ๆ เกสร

วิธีเข้าดอก เอากลีบดอกแย้มมาเข้าดอก โดยเอาเกสรมาแทงลงในกลีบเล็ก หงายดอกขึ้นจับกลีบทั้ง ๕ กลีบหันเข้าหากันคล้ายดอกกำลังแย้ม โคนดอกพันด้วยกระดาษย่นสีเขียวอีกทีหนึ่ง เข้าดอกแย้ม ๓ ดอกแล้ววางพักไว้ก่อน เตรียมเข้าดอกขนาดเล็กต่อไป เอาเกสรแทงลงกลางกลีบของกลีบเล็กโดยหงายกลีบขึ้น อีกกลีบ ๑ คว่ำกลีบลง (กลีบสับห่างกัน) แล้วพันก้านโคนกลีบด้วยกระดาษย่นสีเขียว การเข้าดอกต่อไปก็เข้าดอกเช่นเดียวกับดอกขนาดเล็ก ดอกขนาดกลาง ดอกขนาดใหญ่ เข้าดอกและพันก้านเช่นเดียวกัน พอเสร็จการเข้าดอกแล้วเอาข ผงสีเขียวตั้งไฟ พอข ผงละลายแล้วเอาก้านดอกส้มชุบทีละดอกจนหมดแล้วเตรียมเข้าช่อต่อไป

วิธีทำใบส้ม เอาลวดตัดยาวกว่าดอกเล็กน้อย คดลวดให้

ตรง พันก้านให้เรียบร้อย ตัดใบส้มขนาดเล็ก ๒ ใบ ขนาดกลาง ๒ ใบ ขนาดใหญ่ ๓ ใบ เอาขี้ผึ้งสีเขียวขันตั้งไฟพอละลาย เอาดวดที่พันก้านไว้ชุบดงในขี้ผึ้งวางทาบบนไม้ ดวดที่เหลืออยู่ตรงโคนใบกดก้านดวดติดกับใบให้แน่น หรือจะใช้แป้งเบี้ยกทาดวดแล้วกดติดกับใบ พอแป้งแห้งชุบใบดงในขี้ผึ้งสีเขียวสะบัดเบา ๆ แล้วบ่กในถ้วยแก้วหรือวางพิงไว้

วิธีเข้าช่อ ตัดดวดสังกะสี ๒ เส้นยาวพอประมาณ มัดให้ติดกัน พันดวดด้วยกระดาษย่นสีเขียว เอาดอกตูมดอกที่ ๑ วางให้ดอกพ้นดวดออกไป ก้านดอกวางทาบกับดวดสังกะสีมัดให้แน่น แล้ววางดอกตูมดอกที่ ๒ ทอดไปตามก้านเว้นระยะพองาม มัดด้วยด้ายทุกดอกเวลาเข้าช่อ พอเข้าดอกตูมแล้วเข้าดอกแย้มอีก ๓ ดอก ดอกเล็ก ๓ ดอก ดอกกลาง ๖ ดอก ดอกใหญ่ ๕ ดอก แล้วเข้าใบเรียง

สลับกันไปจนถึงใบใหญ่ เอาขันข้ผงส์เขียวขึ้นตั้งไฟ พอข้ผงละลายเอาช้อนตักราดบนก้านดอกพอข้ผงแห้งบ่บแต่งช่อให้เรียบร้อย ดูให้ข้ผงเสมอกัน □

ดอกเฟื่องฟ้า

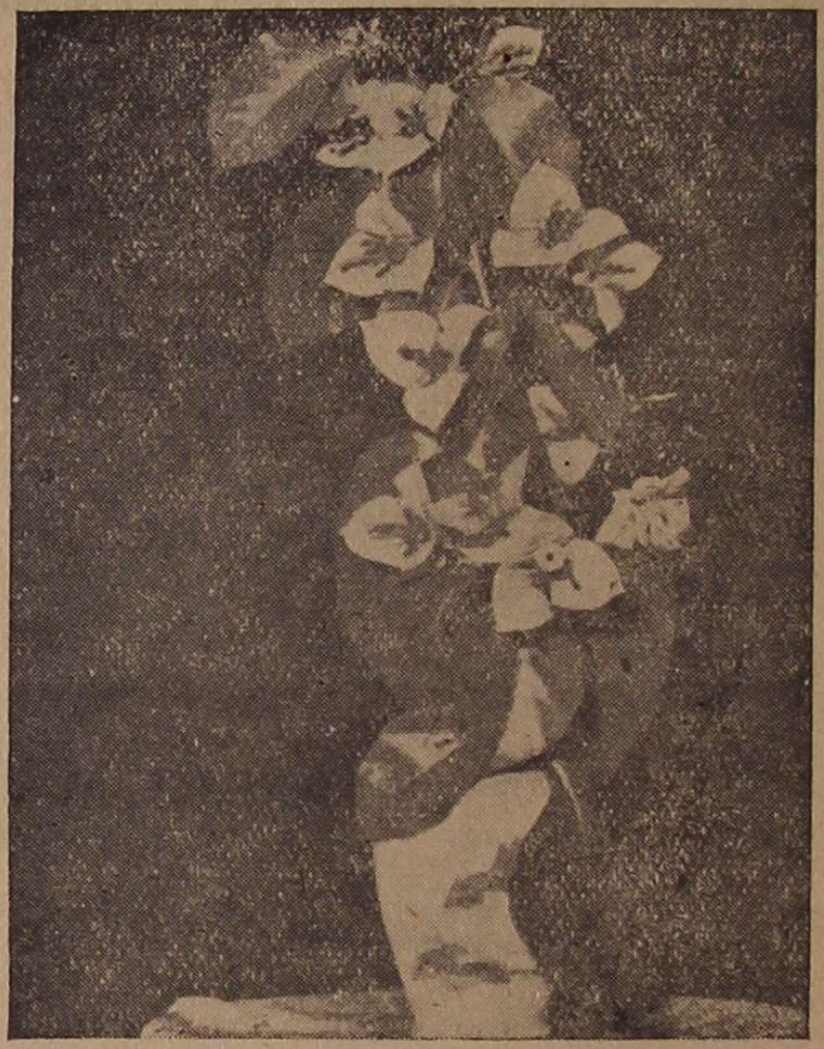

เตรียมเครื่องใช้ พิมพ์ดอกเฟื่องฟ้าขนาดเล็ก พิมพ์ดอกเฟื่องฟ้าขนาดกลาง พิมพ์ดอกเฟื่องฟ้าขนาดใหญ่ เกสรสีเหลือง ลวดไหว ลวดสังกะสี ขันใส่ขี้ผึ้งสีม่วง ขันใส่ขี้ผึ้งสีเขียว ขันใส่ขี้ผึ้งสีเหลืองอ่อน ด้ายสีม่วง ด้ายสีเขียว ผ้าทำใบ ไม้ก้านมะพร้าว กรรไกรตัดลวด มีด ถาด ผ้าขาว กระดาษย่น

สีเหลือง พิมพ์ชุบทพับก้าน กระดาษย่นสีใบ พิมพ์ใบเฟื่องฟ้า ๓ ขนาด

วิธีทำเกสร ตัดเกสรแบ่งครึ่ง ดอกหนึ่งมีเกสร ๓ อัน ตัดลวดไหวยาวพอประมาณตามขนาดของดอก ตัดไว้พอความต้องการเสร็จแล้วคลึงลวดให้ตรง วางลวดลงใต้ตุ่มของเกสร ตัดกระดาษย่นสีเหลืองตามขวางของกระดาษเส้นเล็ก แล้วพันยาวลงมาจนหมดลวด (ในที่นี้จะบอกวิธีเข้าดอก จะเป็นดอกขนาดไหนก็ทำวิธีเดียวกัน เว้นแต่ลวดที่เข้าเกสรยาวตามขนาดของดอก) พันเกสรจนครบจำนวนดอก เอาข ผงสีเหลืองขนดังไฟพอตะตายเอาเกสรลงชุบให้ดดอดแล้วสะบัด เสร็จแล้วเอาเกสร ๓ อันเรียงให้ปลายเสมอกัน มัดติดกัน ทำเกสรจนพอความต้องการ

วิธีชุบกลีบ เอาพิมพ์ทุกขนาดลงแช่น้ำให้หมดแล้วเอาขันใส่ข ผงส้มวงขนดังไฟ พอข ผงละลายยกลงเอาพิมพ์ขนาดเล็กขนจากน้ำสะบัดให้สะเด็ดน้ำ ชุบลงในข ผงส้มวง ๔—๕ ครั้ง สะบัดพิมพ์แล้วแช่ใน

น้ำเลื่อนพิมพ์ออก จากขี้ผึ้ง แล้วชุบต่อไป หลาย ๆ กลีบ (ดอกหนึ่งมี ๓ กลีบ) ช่อหนึ่งทำดอกเล็ก ๓ ดอก ดอกกลาง ๕ ดอก ดอกใหญ่ ๖ ดอก ชุบกลีบพอความต้องการ แล้วเอาขนจากน้ำวางคว่ำกลีบไว้ในถาด เอาผ้าซับน้ำเช็ดกลีบให้แห้ง (ในระหว่างนี้ยกขี้ผึ้งส่วนหนึ่งตั้งไฟ พอขี้ผึ้งละลายยกลง) พอเช็ดกลีบขนนั้นแล้วแต่งเจียนกลีบให้เรียบ เอาลวดไหวตัดยาวกว่ากลีบเล็กน้อยคลึงให้ตรงแล้วเอาปลายลวดชุบลงในขี้ผึ้งส่วนหนึ่งดู ชุบให้พอดีกับกลีบ แล้ววางกดลงกึ่งกลางกลีบทุก ๆ กลีบ เอาลวดไว้กลางพับกลีบขึ้น ๒ ข้างเบี้ยนด้านนอก พอติดกลีบเสร็จแล้วเอากลีบที่ติดลวดแล้ววางเรียง ๓ กลีบให้พอเหมาะกับเกสร โคนดอกมัดลวดทั้ง ๖ เส้นให้ติดกัน แล้วตัดกระดาษย่นสีเขียวพันจากโคนดอกมาจนสุดลวด พันก้านดอกเสร็จแล้วยกขี้ผึ้งสีเขียวตั้งไฟ พอขี้ผึ้งละลายยกลง เอาก้านดอกลงชุบให้หมดทุกดอก

วิธีตัดใบและติดใบ เอาผ้าสีใบตัดใบขนาดเล็ก และตัดใบขนาดกลาง ขนาดใหญ่ ใบควรจะมีขนาดละ ๕ ใบ ตัดลวดไหวยาวกว่าใบเล็กน้อย คลึงลวดให้ตรง พันก้านให้เรียบร้อย เอาแป้งเปียกทาปลายลวด วางทาบกดลงกับใบ ให้ลวดติดใบเสมอกัน พอเป้งแห้งเอาขี้ผึ้งสีเขียวตั้งไฟ พอขี้ผึ้งละลายดีแล้วเอาใบลงชุบแล้วสะบัดเบา ๆ พอขี้ผึ้งแห้งแล้ววางปักไว้อย่าเบียดหรือชิดกันใบจะติดกัน แล้วเอาพิมพ์ทพันก้านชุบ ๓—๔ ครั้งในขี้ผึ้งสีเขียว พอชุบได้มากแล้วเอาขันจากน้ำซับเช็ดให้แห้ง แล้วตัดครึ่งตามยาวของพิมพ์

วิธีเข้าช่อ เอาก้านมะพร้าวตัดส่วนอ่อนออกเล็กน้อย เอาลวดสังกะสีตัดยาวเท่ากับไม้ก้านมะพร้าว ๒ เส้นวางทาบติดกับไม้ก้านมะพร้าวมัดติดกัน และพับก้านให้เรียบร้อย เอาใบเล็กที่สุดวางปลายคิ้ง ๒—๓ ใบมัดติดกับกิ่งแล้วจึงเข้าดอกเล็กแบบซิกแซก (คือหมายถึงวางดอกข้างนี้ ๑ ดอกมัด แล้ววางดอกอีก

ข้าง ๑ มัดสลับดอก) และสลับใบพอสมควรจน
ถึงดอกใหญ่ ดอกสุดท้ายจึงเข้าใบตลอดต้องมัด
ติดต่อกันก้านจะได้เรียบเสมอกัน เข้าช่อเสร็จแล้ว
พันก้านช่อด้วยขี้ผึ้งสีเขียวที่ชุบไว้ลนไฟและบิบแต่ง
ไปจนกว่าก้านจะเรียบ □

ดอกมลิตูม

เตรียมเครื่องใช้ พิมพ์ดอกมลิ ไม้ก้านมะพร้าว ขันใส่ข ผงส์ขาว ขันใส่ข ผงส์เขียว อ่างน้ำ ถาด ผ้าขาว มีด

วิธีชุบดอกมลิและการเข้าดอก เอาพมพ์ดอกมลิแช่น้ำ เอาขันใส่ข ผงส์ขาวขนตั้งไฟ พอข ผงละลายยกลง เอาขันใส่ข ผงส์เขียวตั้งไฟ พอข ผงละลายยกลง เอาพิมพ์ดอกมลิตูม ลงชุบในข ผงส์ขาว ๓—๔ ครั้ง เอาไม้ก้านมะพร้าวตัดส่วนอ่อนทิ้ง นอกนั้น เหลาให้กลม ชุบน้ำแล้วชุบในข ผงส์เขียวแล้วลงแช่ในอ่างน้ำค่อยๆ รูดออก ตัดเป็นท่อน ๆ แล้วลงส่วมที่ก้านมลิที่ชุบไว้แล้ว แต่ยังไม่ได้เอา ออก จาก พิมพ์ แล้วชุบลงในข ผงส์ขาวอีก ๑ ครั้งให้พ้น ก้าน ขึ้นมา แล้วเอาลงแช่น้ำเชียเอาข ผงออก ซับกลีบให้แห้ง จับกลีบคุ่มเข้าให้คล้ายดอกพุดตูม แล้วชุบก้านส์เขียวอีก ๑ ครั้ง□

หมายเหตุ ดูรูปดอกในแบบคาข่ายลายเกล็ด

ดอกมลิซ้อน

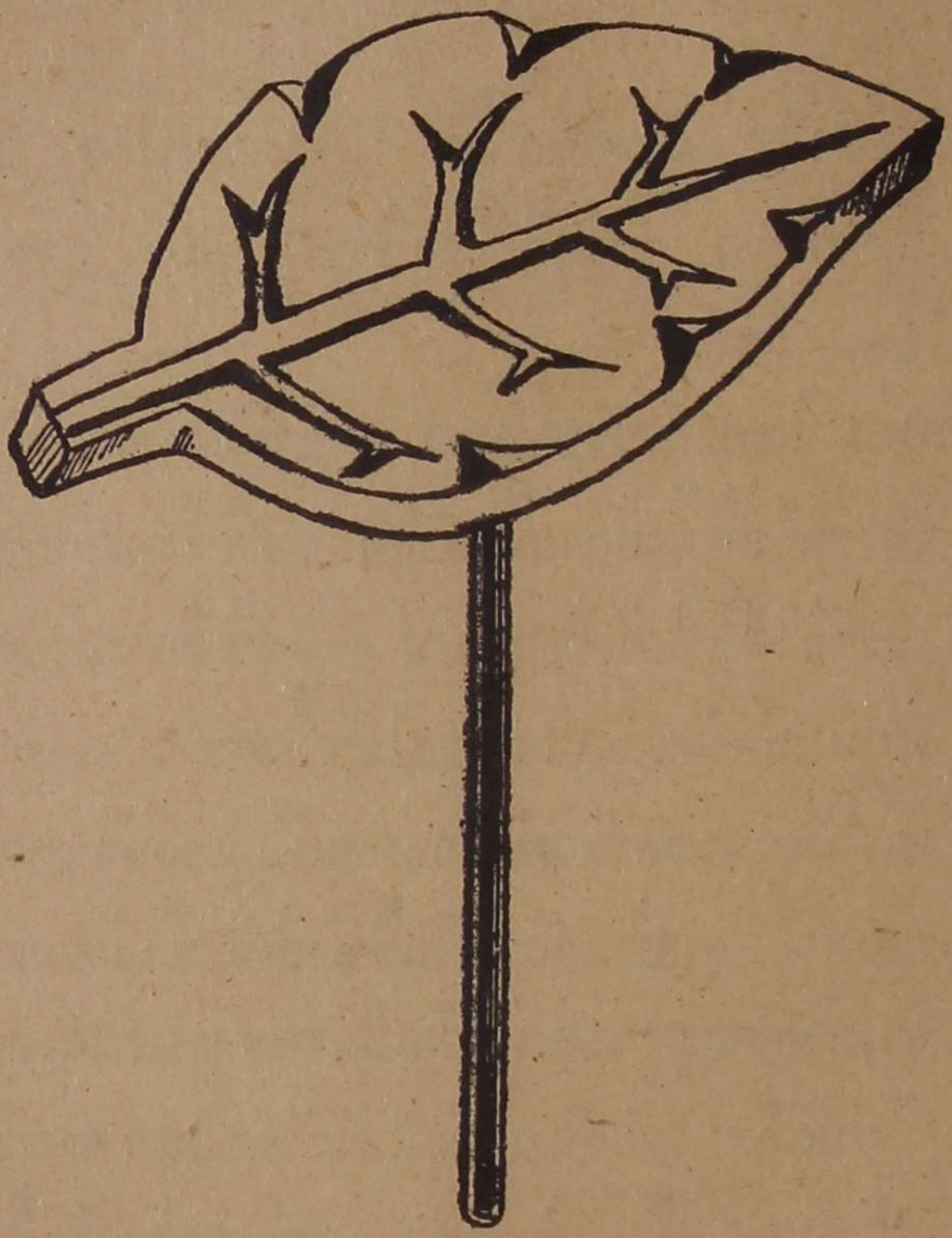

เตรียมเครื่องใช้ พิมพ์ดอกมลิขนาดเล็ก พิมพ์ดอกมลิ
ขนาดกลาง พิมพ์ดอกมลิขนาดใหญ่ ขันใส่ข้ผง
ส์ขาว ขันใส่ข้ผงส์เขียว ไม้ก้านมะพร้าว ดวด
สังกะส์อย่างเล็ก กรรไกรตัดดวด มีดคม ๆ เตา

อ่างน้ำ ถาด ผ้าขาว ผ้าสี่ใบ กระดาษย่นสี่เขียว

วิธีชุบกลีบ เอาพิมพ์ทั้งหมดแช่น้ำไว้ เอาขี้ผึ้งสีขาวตั้งไฟพอขี้ผึ้งละลายแล้วยกลง เอาพิมพ์ขนาดเล็กขึ้นจากน้ำสะบัดน้ำให้สะเด็ดน้ำ แล้วเอาพิมพ์เล็กลงชุบในขี้ผึ้งสีขาว ๔—๕ ครั้ง สะบัดพิมพ์เล็ก

น้อย เอาพิมพ์ลงแช่น้ำ (เวลาชุบกลีบ ระวังชุบเพียงขอบของพิมพ์เท่านั้น) พอเอาพิมพ์แช่น้ำแล้วค่อย ๆ เลื่อนเอาพิมพ์ออกจากขี้ผึ้ง (ดอกหนึ่งชุบกลีบเล็ก ๒ กลีบ ๆ กลาง ๒ กลีบ ๆ ใหญ่ ๕ กลีบ) พอชุบกลีบเสร็จแล้ว ส่งเอากลีบขึ้นจากน้ำ วางคว่ำกลีบไว้ในถาด แล้วเอาขี้ผึ้งสีเขียวชุบพิมพ์ขนาดกลางเป็นใบเลี้ยง (สมมุติว่าทำดอกบาน ๑ ดอก ดอกตูม ๑ ดอก ใบเลี้ยงใช้ ๒ ใบเท่านั้น) เอาส่งขึ้นจากน้ำซับน้ำให้แห้งและเช็ดให้ขึ้นมัน ใช้มีดเจียนแต่งให้กลีบมนกลมสวย และวางพักไว้เป็นพวก ๆ

วิธีเข้าดอก เอาไม้ก้านมะพร้าวตัดส่วนอ่อนทิ้ง ตัดลวดยาวกว่าไม้เล็กน้อย งอปลายลงเล็กน้อยใช้ขี้ผึ้งสีขาวหุ้มลวดให้เรียบร้อย หยิบกลีบเล็กเอาลวดแทงกลางกลีบ จับกลีบขึ้นหุ้มเกสรกลางกลีบเล็กที่ ๒ แทงลวดตรงกลางดึงลวดให้ตึงดูวางกลีบให้สับหว่างกับกลีบชั้นที่ ๑ จับกลีบหุ้มเข้า ชั้นที่ ๓ แทงกลางกลีบกลาง ๒ ชั้น สับหว่างกันทุกชั้น จับ

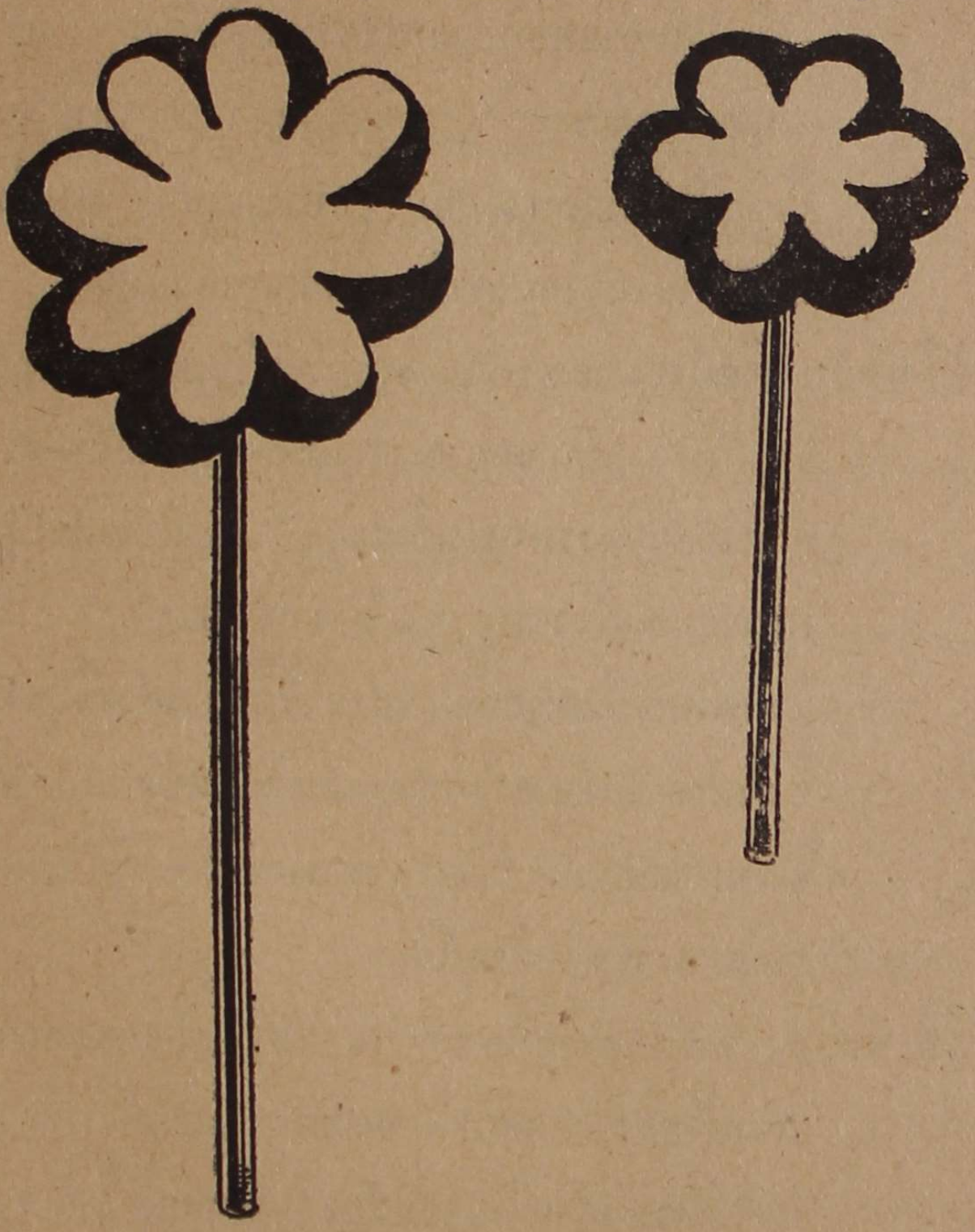

กลีบงุ้มเข้าจนถึงกลีบใหญ่กลีบ แรก ให้กลีบเข้า
หุ้มส่วนกลีบใหญ่อีก ๒ ชั้นหักกลีบออก จับกลีบบิด
แต่งให้คล้ายธรรมชาติ ใส่กลีบเลี้ยงสีเขียวอีก

๑ ชั้น พันก้านดอกด้วยกระดาษย่นส์เขียว การเข้าดอกตูมก็เข้าดอกเช่นเดียวกัน แต่เข้าเพียง ๔ ชั้น เบื้นกลีบเล็ก ๒ กลีบ ๆ กลาง ๒ กลีบ งุ้มกลีบเข้าข้างในและใส่กลีบเลี้ยงหุ้มดอกอีกชั้นหนึ่ง

วิธีตัดใบ ติดใบและชุบใบ เอาผ้าตัดใบมดิ ๓ ขนาด ๆ ละ ๑ ใบ ตัดลวดยาวกว่าใบเล็กน้อยคลึงให้ตรง พันก้านด้วยกระดาษย่นส์เขียว เอาแป้งเปียกรูดปลายลวดแล้ววางทาบบนใบตามยาวของใบ ใช้นิ้วกดให้ลวดเสมอกัน เอาขันขผงส์เขียวตั้งไฟพอขผงละลายแล้วเอาใบลงชุบสะบัดเล็กน้อย พอขผงแห้งกลับเอาก้านชุบแล้ววางพิงไว้ ติดใบและชุบใบจนหมดใบที่ตัดไว้

วิธีเข้าช่อ วางใบเล็กคู่กับดอกบาน มัดด้วยด้ายดอดลวดและเข้าดอกบานสลับใบจนหมด แล้วตัดกระดาษย่นส์เขียวพันก้านให้เรียบร้อย เอาขันขผงส์เขียวขันตั้งไฟ พอขผงละลายตักขผงราดบนช่อโดยเอาช่อรออยู่บนปากขัน พอขผงแห้งแล้วจึงบบก้านให้เรียบเสมอกัน □

ดอกมลิ

เตรียมเครื่องใช้ พิมพ์ดอกมลิ ไม้ก้านมะพร้าว ขันใส่ข ผงส์ขาว ขันใส่ข ผงส์เขียว อ่างน้ำ ถาด ผ้าขาว มีด

วิธีชุบดอกมลิและเข้าดอก เอาพิมพ์ดอกมลิแช่น้ำ (พิมพ์ดอกมลิมี ๕ แฉก) เอาขันใส่ข ผงส์ขาวตั้งไฟพอข ผงละลายยกลง เอาขันใส่ข ผงส์เขียวตั้งไฟพอข ผงละลายยกลง เอาพิมพ์ดอกขนจากน้ำชุบลงในข ผงส์ขาว ๔—๕ ครั้ง เอาไม้ก้านมะพร้าวตั้งออกประมาณ ๓ นิ้วทางอ่อนไม่ใช้ เหลาให้กลมแช่น้ำแล้วชุบลงในข ผงส์เขียว ๒—๓ ครั้ง รูดออกตั้ง ขนาดก้านมลิสวมใส่ลงในก้านพิมพ์ดอกที่ชุบส์ขาวไว้แล้วชุบลงในข ผงส์ขาว ๑ ครั้ง เพื่อยาระหว่างกลีบและก้าน เสร็จแล้วเอาลงแช่ในน้ำแล้วเอาออกจากพิมพ์ ชุบได้พอความต้องการแล้วเอาขนจากน้ำ เอาผ้าขาวซับน้ำให้แห้งเอามีดแต่งกลีบให้สวย

หมายเหตุ ดูดอกมลิในแบบอุบะ □

ดอกสารภี

เตรียมเครื่องใช้ ขันใส่ขี้ผึ้งเหลืองอ่อน ขันใส่ขี้ผึ้งเขียว ผ้าทำใบ ลวด กรรไกร ด้าย เกสรดอกสารภี พิมพ์ใบเลี่ยง กระดาษย่นสำใบ แป้งเปียกด้ายสำเขียว มีดเล็กสำหรับแต่งกลีบ อ่างน้ำ ถาด ผ้าขาว

วิธีชุบกลีบ ก่อนอื่นเอาพิมพ์ลงแช่น้ำเสียก่อน แล้วจึงยกขันขี้ผึ้งเหลืองอ่อนตั้งไฟ พอขี้ผึ้งละลายเอาเกสรที่จะทำดอกลงชุบแล้วสะบัดให้แห้ง ชุบจนพอความต้องการ แล้วยกขันใส่ขี้ผึ้งเหลืองอ่อนลง ยกขันใส่ขี้ผึ้งเขียวตั้งไฟพอขี้ผึ้งละลาย แล้วยกลงเอาพิมพ์ดอกสารภีลงชุบ ๕ ครั้ง ชุบจนพอความต้องการ แล้วชุบใบเลี่ยง วิธีชุบใบเลี่ยง ชุบสีเหลืองอ่อน ๔ ครั้ง ชุบสีเขียว ๓ ครั้ง เสร็จแล้วเอาขึ้นจากน้ำวางแยกกันไว้ ตัดใบด้วยผ้าสำใบตามแบบใบสารภีที่แท้จริง ควรตัดหลาย ๆ ขนาด แล้วตัดลวดให้ยาวกว่าใบประมาณ ๒. ๓/๔ หรือ

๓ นิ้ว คลึงฉวดให้ตรง ตัดกระดาษย่นพันก้านฉวดให้เรียบร้อย ทาปลายฉวดด้วยแป้งเปียกวางฉวดกดลงบนผ้าที่ตัดใบไว้แล้ว ยกขันข ผงสีเขียวขนตั้งไฟ พอข ผงละลายและแป้งที่ติดใบแห้งดีแล้วเอาใบลงชุบ ในข ผงสีเขียว สะบัดให้แห้ง ปัก ไว้ในถ้วยแก้วชุบจนหมดใบ

วิธีเข้าดอกสารภี ตัดฉวดยาวพอประมาณคลึงฉวดให้ตรงงอปลายฉวดเล็กน้อย เอาฉวดจากเกสรวางทาบ กับ ปลาย ฉวดที่ งอไว้ มัด ด้วย ด้ายสี ขาว ให้เรียบร้อย ทำเกสรดอกสารภีให้พอความต้องการแล้วจึง สอด ลงกลาง กลีบ ดอก และใบ เลี่ยง สารภีพยายามเลื่อนกลีบให้ชิดกันและสับหว่างกัน ยกขันใส่ข ผงสีเหลืองและสีเขียวตั้งไฟ พอข ผงละลายยกลง เอาก้านดอกสารภีที่เข้าดอกแล้วลงชุบในข ผงสีเหลืองอ่อน ๓ ครั้ง ชุบในข ผงสีเขียวเพียง ๑ ครั้ง เข้าดอกและชุบเช่นเดียวกันทุก ๆ ดอก ส่วนดอกตูมเอาข ผงปั้นเป็นก้อนกลม ๆ ติดกับฉวดที่งอไว้แล้วชุบในขผงสีเขียว ๑ ครั้ง และชุบก้านทุก ๆ ดอก

การเข้าช่อ เข้าช่อเป็นหมู่ ๆ มีดอกตูมและดอกบานปนกัน มัดด้วยด้ายสีเขียว แล้วเข้าใบเล็กใหญ่สลับต่อกันมามัดก้านใบและลวดเป็นก้านใหญ่ให้เรียบร้อยและพันด้วยกระดาษย่นสีเขียว เอาช้อนตักขี้ผึ้งสีเขียวราดบนช่อให้ขี้ผึ้งติดเสมอกัน □

ดอกบัวสาย

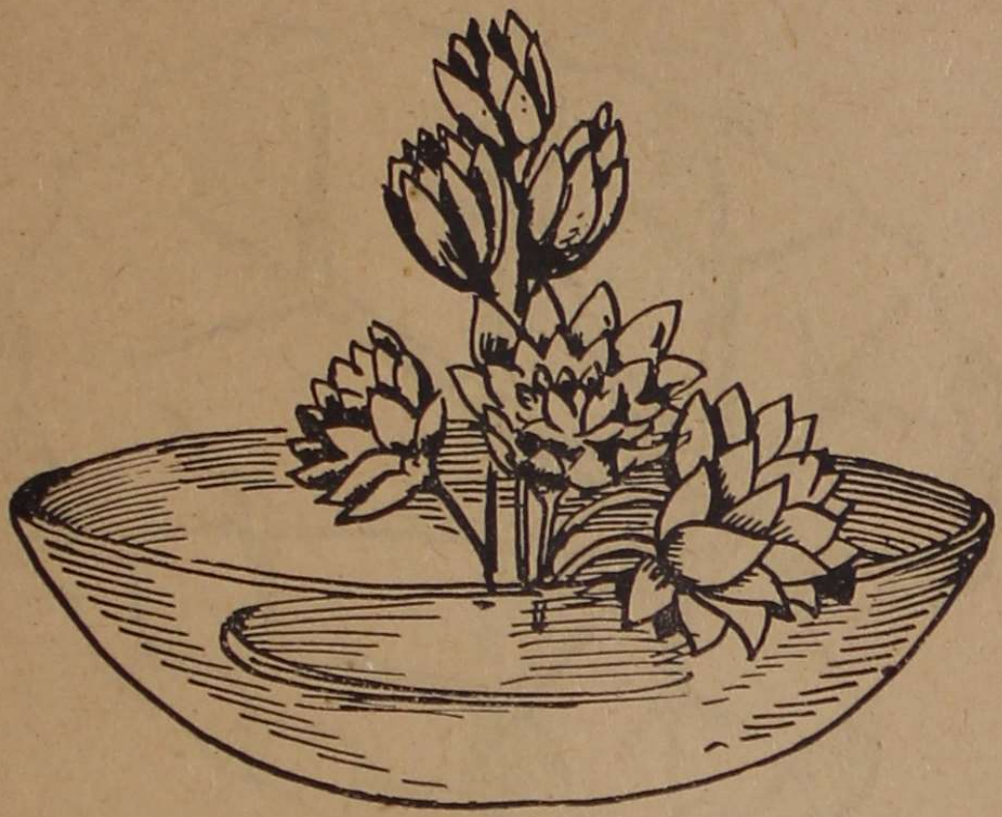

เตรียมเครื่องใช้ ขันใส่ขี้ผึ้งสีแดง ขันใส่ขี้ผึ้งสีเหลือง แก่ ขันใส่ขี้ผึ้งสีเขียว พิมพ์ใบบัวสาย พิมพ์เกสร พิมพ์ที่พันก้าน พิมพ์กลีบบัวขนาดเล็ก พิมพ์กลีบบัวสายขนาดกลาง พิมพ์กลีบบัวสายขนาดใหญ่ กรรไกร มีดเล็ก ก้านลาน เตา อ่างน้ำ ถาด ผ้าขาว ไม้ก้านมะพร้าว อ่างแก้ว

วิธีทำเกสร ตัดก้านลานยาวพอสมควร แล้วตัดลวดให้ยาวกว่าก้านลานเล็กน้อย หักปลายลวดลงเอาขี้ผึ้งสีเหลืองหุ้มลวดและไม้ก้านลานให้เป็นตุ่มกลมสีเหลือง

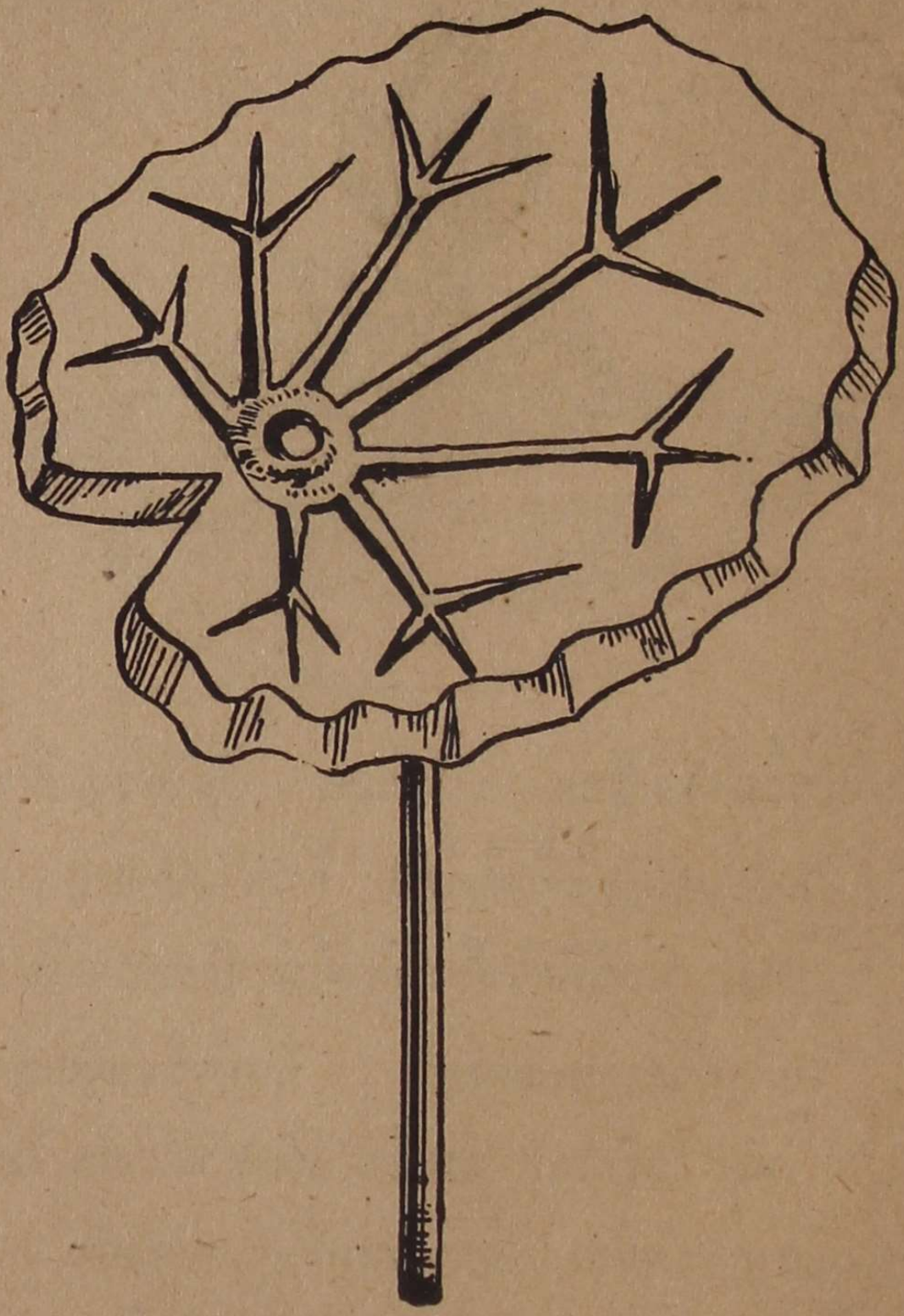

แล้วเอาพิมพ์ทั้งหมดแช่น้ำไว้ ยกขันส์เหล็กองขึ้น

ตั้งไฟพอขึ้ ผงละลายแล้วยกลง วางทิ้งไว้ให้เย็นพอ

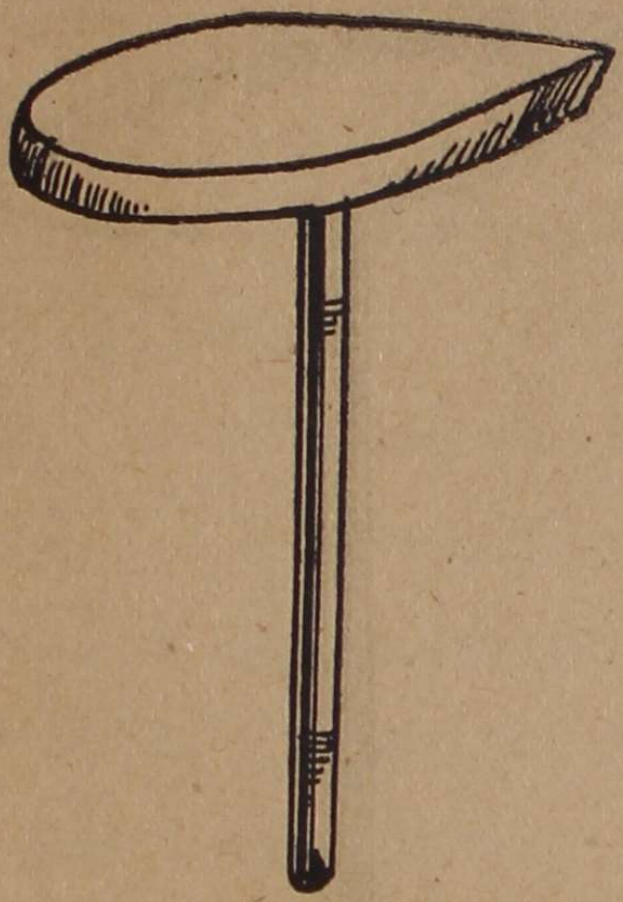

พิมพ์ชุบขี้ผึ้งแล้วติดพิมพ์กำดังดี เอาพิมพ์เกสรขึ้นจากน้ำสะบัดพิมพ์ให้แห้ง ชุบลงในขี้ผึ้งสีเหลือง ๒—๓ ครั้ง เอาลงจุ่มในน้ำ เกสรจะร่อนออกโดยง่าย เมื่อชุบเกสรพอความต้องการแล้วเอาไม้ก้านมะพร้าวตัดปลายอ่อนออกบ้าง เอาลงแช่น้ำสะบัดปลายก้านมะพร้าวแล้วเอา ปลายชุบสีเหลือง ๒—๓ ครั้ง ยาวประมาณ ๑. ๑/๒ นิ้ว แล้วจุ่มน้ำเดือน เอาไม้ออกชุบประมาณ ๑๒ เส้น แล้วเอาเกสร

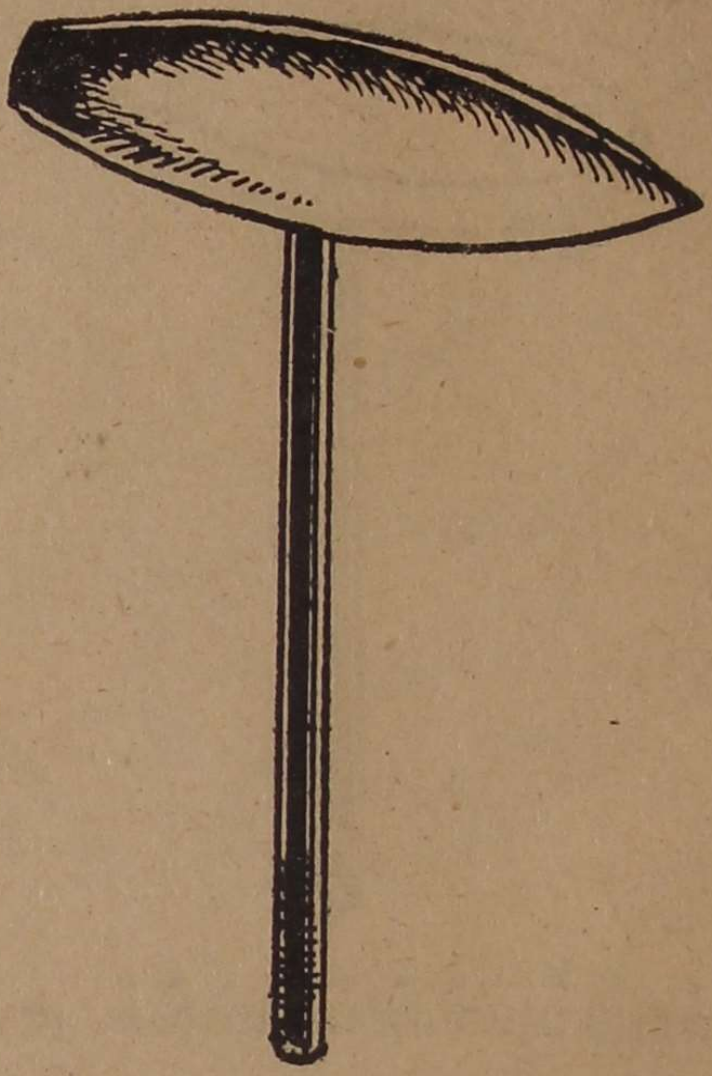

๒ ชนิดส่งขึ้นจากน้ำ เอาผ้าขาวซับน้ำให้แห้ง ตัดเกสรที่ชุบไว้ครั้งแรกให้แยกออกจากกัน ติดไว้เฉพาะโคนเกสรเท่านั้น เอาติดรอบ ๆ ตุ่มเกสรให้ปลายเกสรสูงพ้นขึ้นมาเล็กน้อย ติดสัก ๒ รอบ รอบที่ ๓ ติดเกสรอย่างเส้นโดยรอบอีก ๒ ชั้น

วิธีชุบกลีบบัวสาย ตั้งชันข ผงสีแดงบนเตาพอข ผงละลายยกขันลงแล้วทิ้งพักไว้สักครู่ จึงเอาพิมพ์ขนาดเล็ก

ชุบขผงสีแดง ๕ ครั้ง แล้วเอาพิมพ์ลงแช่ในอ่างน้ำ เลื่อนพิมพ์ออกแต่เบา ๆ มือ ชุบขนาดเล็ก ๘ กลีบ ขนาดกลาง ๘ กลีบ ขนาดใหญ่ ๘ กลีบ (กลีบขนาดใหญ่เป็นกลีบนอก) พอชุบกลีบบัวสาย ๒ ขนาดแล้ว ขนาดใหญ่ชุบสีแดง ๔ ครั้ง แล้วชุบสีเขียว ๓ ครั้ง ชุบเสร็จแล้วส่งขนจากน้ำวางคว่ำกลีบไว้ในถาด เอาผ้าขาวซับกลีบให้แห้งและเช็ดกลีบให้ขนมัน ใช้มีดเจียนแต่งกลีบให้ริมกลีบเรียบ แล้ววางแยบไว้ทุกขนาด

วิธีเข้าดอก เอาเกสรที่ทำไว้มาแต่งให้เกสรพนมขึ้นคล้ายของจริง แล้วเอากลีบขนาดเล็กดนไฟที่โคนกลีบและติดกลีบหงายขึ้นติดโดยรอบ ๆ เกสร ติดให้ครบ ๘ กลีบ แล้วติดกลีบขนาดกลางสับหว่างกับกลีบเล็ก แล้วจึงติดกลีบนอกเลยทีเดียว บิบโคนดอกให้เรียบ พันก้านดอกด้วยขผึ้งสีเขียวทชุบและเช็ดแห้งดีแล้ว เอาก้านดอกดนไฟแล้วจึงบิบแต่งก้านให้เรียบได้

วิธีเข้าดอกตูม ทำเกสรเช่นเดียวกัน แต่การเข้าดอกไม่

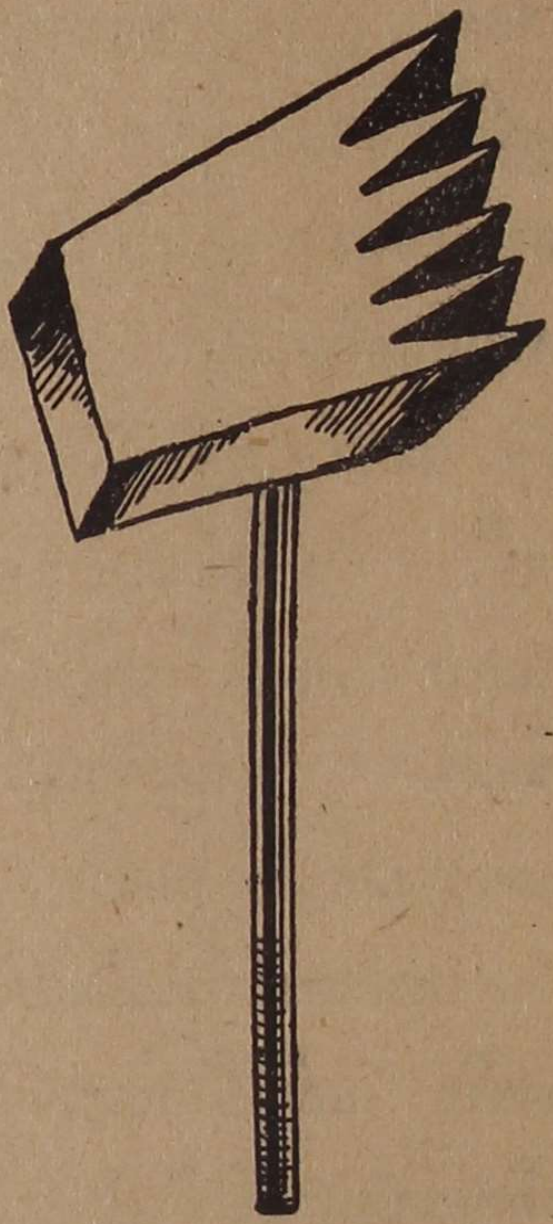

เหมือนกัน เข้ากลิบขนาดเล็กประกบกัน เข้ากลิบขนาดกลางประกบกลิบต่ำลงเล็กน้อย จนถึงกลิบขนาดใหญ่คือกลิบนอก พันก้านให้เรียบร้อย จับก้านบิบและโค้งให้ก้านคดเล็กน้อย

วิธีชุบใบและติดลวด ตัดลวดยาวพอควร ๓ เส้นเท่า ๆ กันคลึงให้ตรง วัดปลายลวดลงมา ๒ นิ้วทั้ง ๓ เส้น

มัดลวดจากปลายลวดให้ตลอดและแน่นหนาดี แยกปลายลวดออกเป็น ๓ แฉก ต้องการใบมากน้อยเท่าไรก็ทำลวดไว้เท่านั้น เหลาไม้ปลายแหลมใหญ่เล็กน้อยชุบขี้ผึ้งสีเขียวสวมลงในก้านใบ แล้วเอาก้านมะพร้าวมาชุบสีเขียวเป็นก้านเล็ก สวมเข้ากับลวดที่แยกไว้ กดขี้ผึ้งให้ติดต่อกันเพื่อไม่ให้หลุดจากลวดและหลุดจากก้าน ต่อจากนี้ก็ชุบใบจะกี่ขนาดกี่ใบก็แล้วแต่ พอชุบพอความต้องการแล้วสังขนจากน้ำ เช็ดใบแห้งดีแล้วกดลวดติดกับใบบัวจะเห็นรอยลวดแฉกอยู่ด้านล่างคล้าย ของจริง

ประโยชน์ จะลอยในตุ่ม มังกร หรือในตุ่ม ลายคราม ก็ได้ ใส่ดอกและใบพองาม วางแต่งในห้องนั่งเล่นหรือห้องรับแขก ห้องรับประทานอาหารก็ได้ โดยใช้อ่างแก้วตามยาวตามรูปโต๊ะอาหาร แต่ทรงเตี้ยหน่อย และใส่น้ำให้เต็มลอยดอกบัวสายและใบบัวสายไว้ให้เต็มจะแลดูสวยมาก □

ดอกบัวหลวง

เตรียมเครื่องใช้ พิมพ์บัวหลวงขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดเล็ก ไม้ก้านมะพร้าว กระดาษแข็งตวดสังกะสีอย่างเล็ก กรรไกรตัดตวด มีดคม ๆ ขันใส่ขผสีขาว หรือ สีชมภู หรือ สีแดงก็ได้สีใดสีหนึ่ง ขันใส่ขผสีเหลืองแก่ (สำหรับทำเกสรบัวหลวง) ขันใส่ขผสีเขียว เตาเล็ก อ่างใส่น้ำ ผ้าขาวสะอาด ถาด ๒ ใบ ไม้ก้านตาน พิมพ์ชุบขผสีเขียวสำหรับพันก้าน

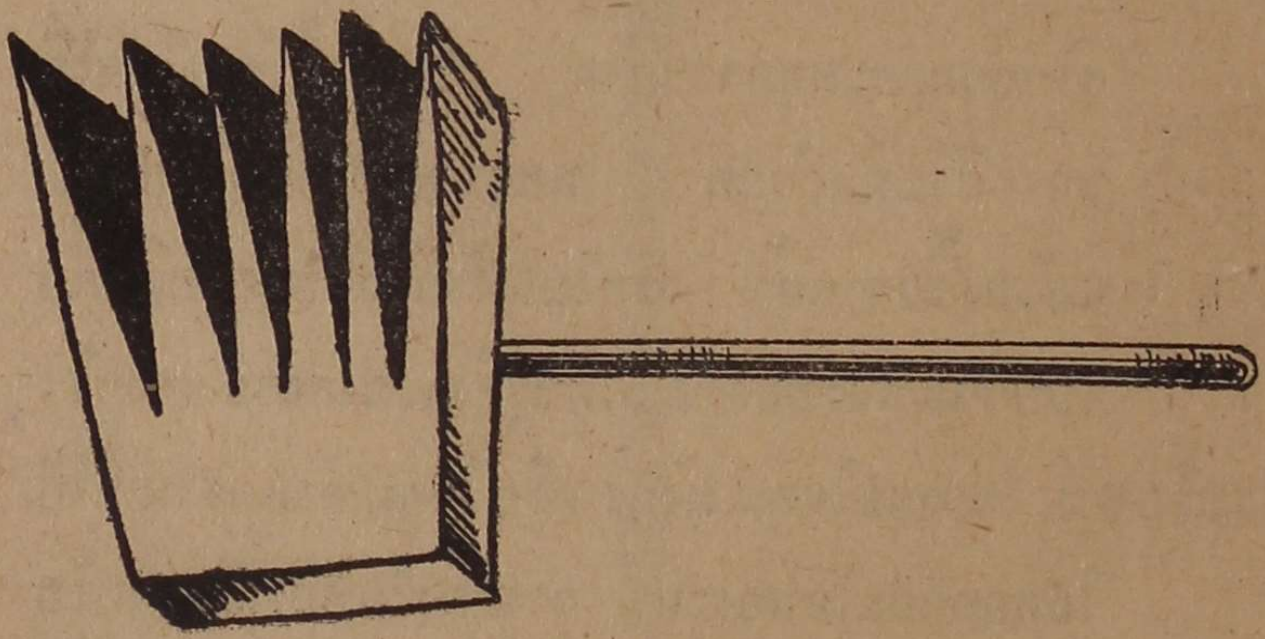

พิมพ์เกสร

วิธีชุบเกสรบัวหลวง เอาขผสีเหลืองแก่ ตั้งไฟพอ

ละลายยกลงจากเตาวางทิ้งไว้สักครู่หนึ่ง เอาไม้ก้านมะพร้าวตัดปลายอ่อนออกพอประมาณ เหลาไม้กลมจุ่มลงในน้ำ แล้วจุ่มลงในขันขผึ้งประมาณ ๑ นิ้ว แล้วจุ่มลงในน้ำเย็นค่อย ๆ ใช้ผ้ามือจับประคองรูดออกจากไม้เบา ๆ ชุบประมาณ ๓๐ อัน ช้อนขันขี้ผึ้งให้แห้ง

วิธีทำแป้นเป็นเกสรสำหรับติดดอก ตัดกระดาษแข็งเป็นชนิดสี่เหลี่ยมประมาณ ๑ ๑/๒ นิ้ว ๒ แผ่น แล้วเจียนให้กลมชุบลงในขผึ้งทั้ง ๒ แผ่น อีกแผ่นหนึ่งตัดลวดยาว ๗ นิ้วรัดลงมา แล้วตัดลวดอย่างนี้ ๓ ท่อน รัดทบปิดให้แน่นกึ่งกลางพอดีรัดด้วยลวด ๓ เส้น เป็นระยะเมื่อเสร็จแล้วประกบอีกแผ่นหนึ่งบนลวด เอากลีบขนาดใหญ่ชุบขผึ้งสีเหลืองแก่ ๓—๔ ครั้ง แช่ในอ่างถอดขผึ้งออกจากพิมพ์หยิบ

กลีบชั้นสะบัดเช็ดให้แห้ง ลนไฟเล็กน้อย หุ้มให้มิด กระดาษกะให้เลยไปถึงก้านลวดสัก ๑ นิ้ว เอาเข็มหมุดใช้ขผึ้งสีเหลืองแก่ปั้นก้อนเล็กติดที่หัวเข็มหมุดวางเสียบบนแป้น เกสรจะเห็นตุ่มเป็นระยะบน

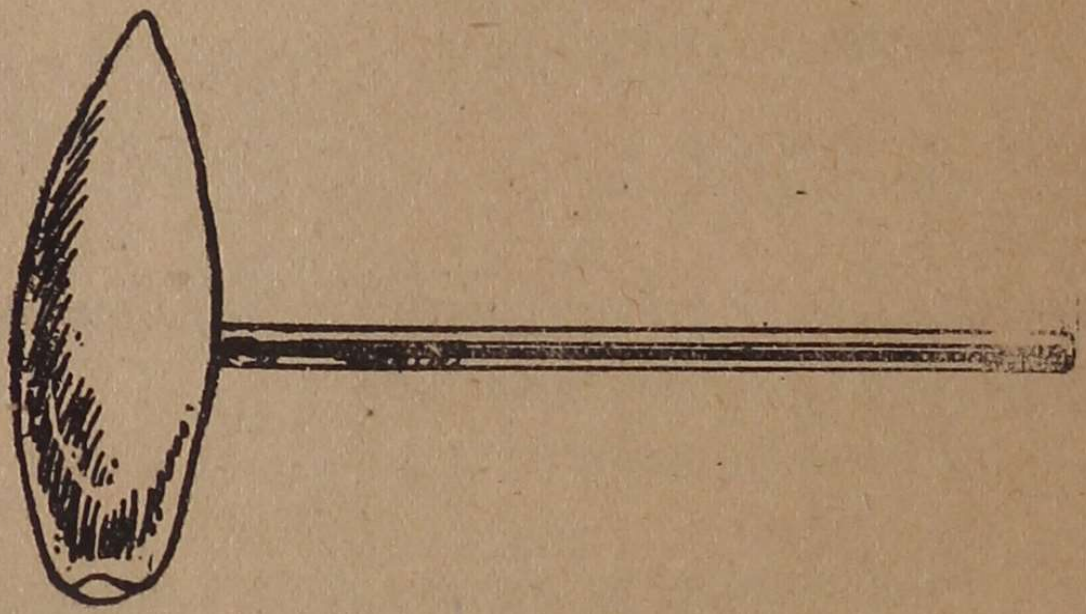

แป้นเกสรแล้วเอา เกสรสีเหลืองที่ชุบไว้แล้วมาติดโดยรอบแป้น ไม้ก้านดานตัดยาวพอประมาณเหลาให้กลมใช้ลวดข้างล่างแป้นวางทาบกับไม้ก้านดานมัดด้วยด้ายให้เรียบร้อย จะทำดอกบัวก็ดอกก็ทำไม้เกสรเท่านั้น

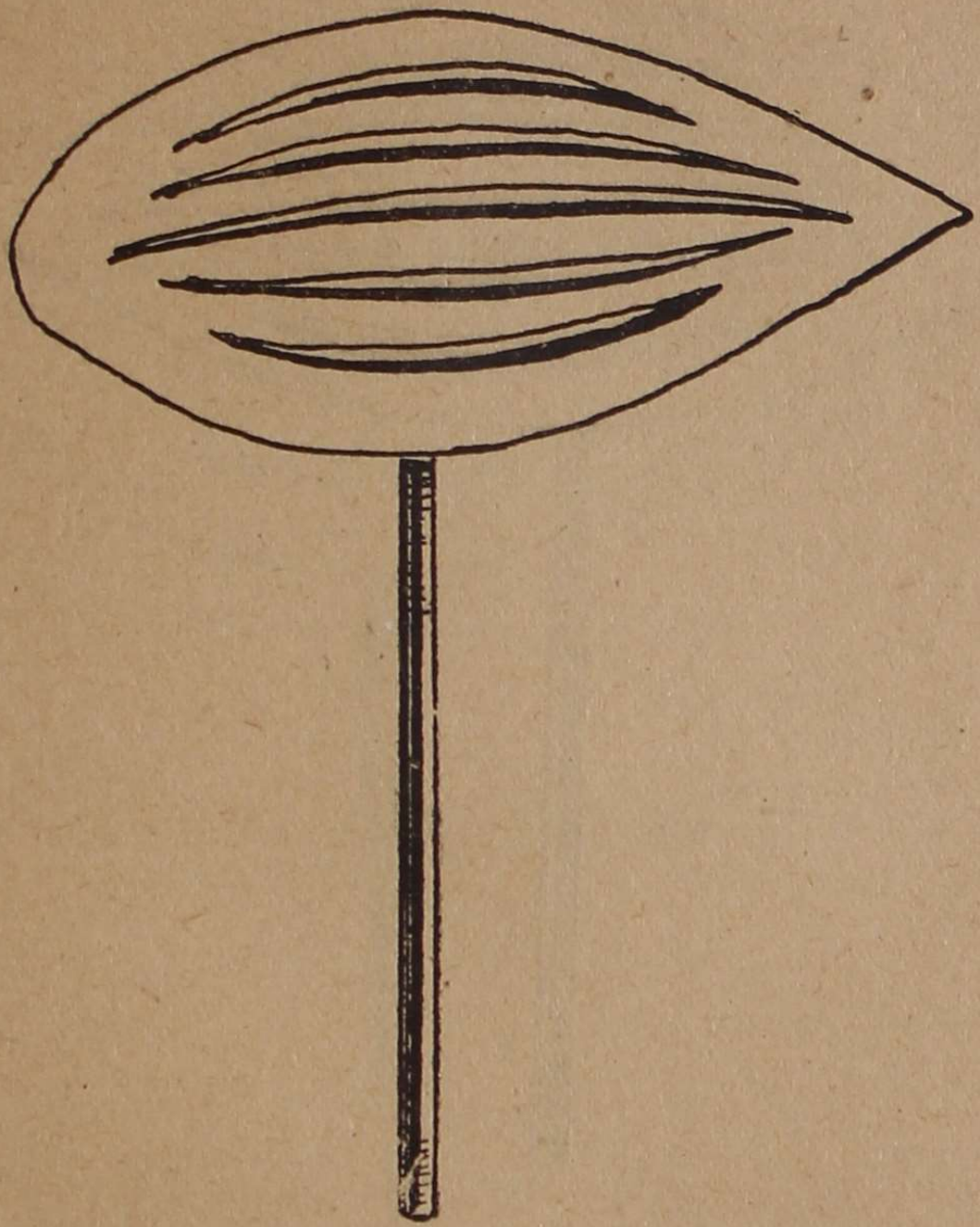

พิมพ์กลีบเล็ก

วิธีชุบกลีบบัวหลวง เอาพิมพ์ทั้งหมดแช่น้ำ เอาขันใส่ขผึ้ง
สีขาวขัน ตั้งไฟพอขผึ้งละลายหมดยกลงจากเตาทิ้ง
ไว้สักครู่ เอาพิมพ์ขนาดเล็กขันจากน้ำสะบัดน้ำออก

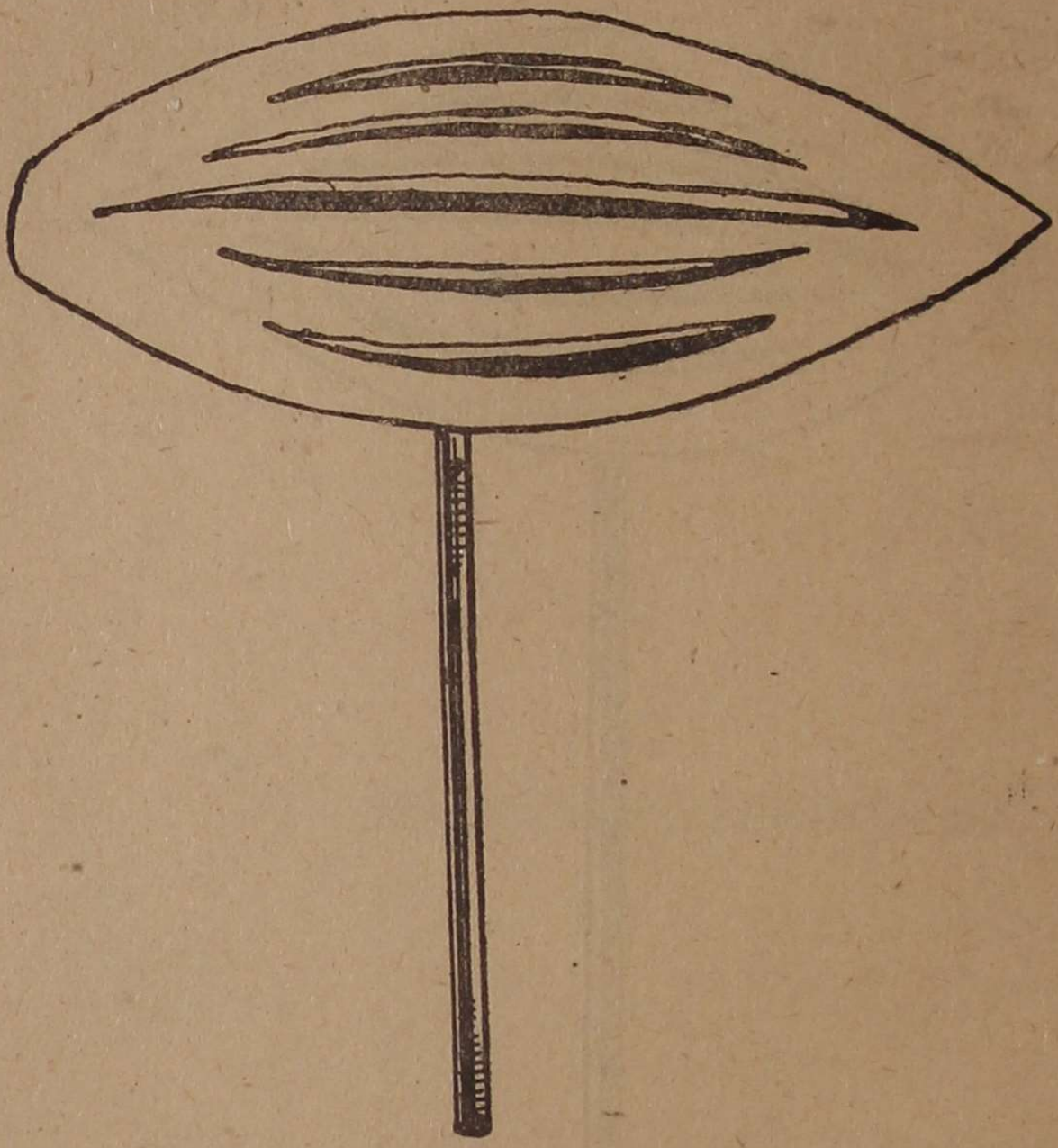

พิมพ์กลีบกลาง

แล้วชุบลงในขี้ผึ้งสีขาวประมาณ ๔—๕ ครั้ง สะบัดโคนกลีบเบา ๆ แล้วจุ่มพิมพ์ในอ่างน้ำใช้มือรองขี้ผึ้งแล้วเลื่อนพิมพ์ออก ชุบกลีบบัวหลวงขนาดเล็ก ๑๒ กลีบ (เวลาชุบขี้ผึ้งชุบเสมอขอบพิมพ์

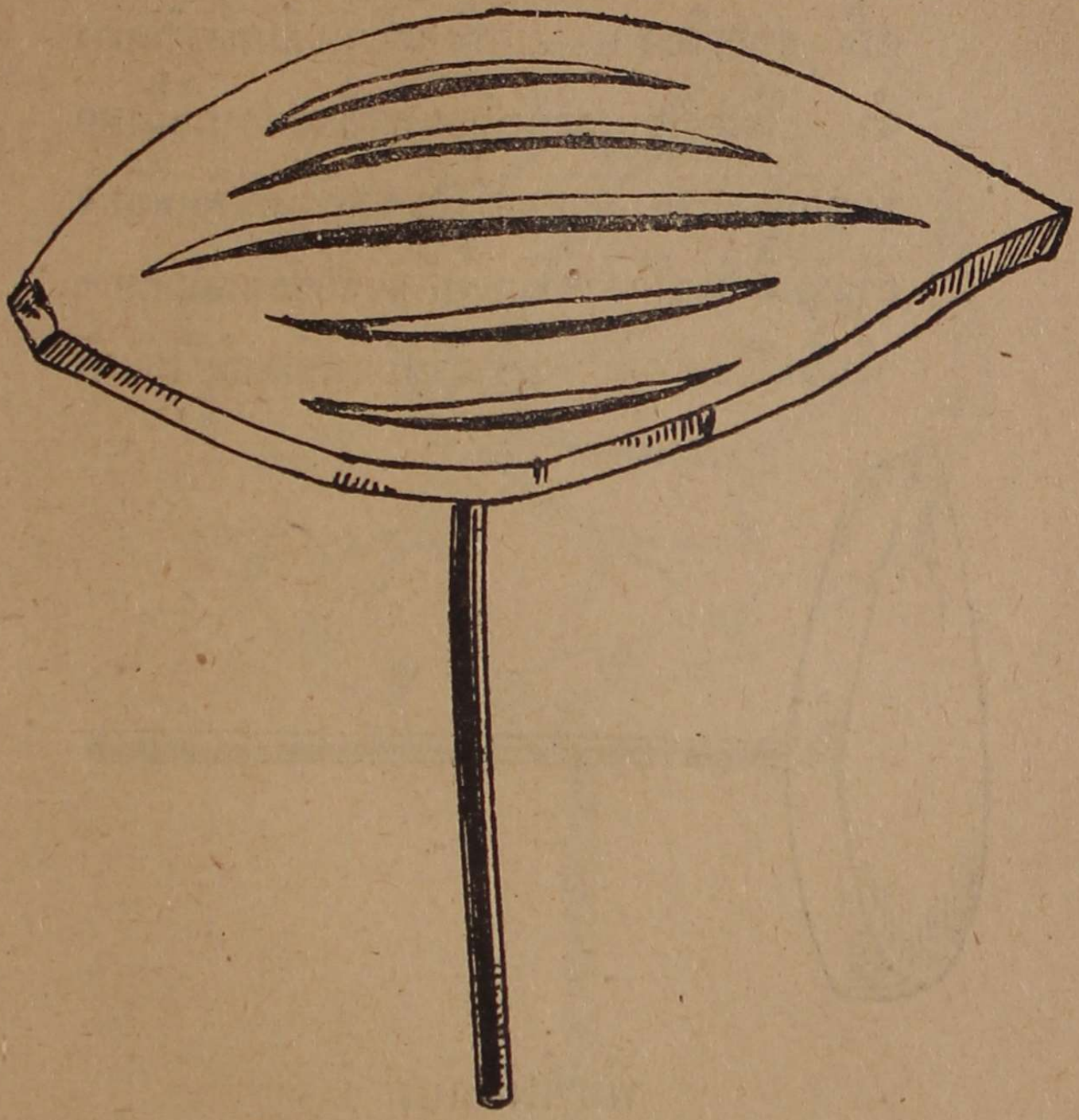

พิมพ์กลีบใหญ่

เท่านั้น) แล้วชุบพิมพ์ขนาดกลางอีก ๑๒ กลีบ และชุบพิมพ์ขนาดใหญ่อีก ๑๒ กลีบ ต่อจากพิมพ์ขนาด ใหญ่ แล้ว ชุบ พิมพ์ ขนาด ใหญ่ สี่ ขาว ๔ - ๕

ครั้ง ชุบสีเขียว ๒—๓ ครั้ง แล้วจุ่ม พิมพ์ลงในอ่าง น้ำ ใช้ฝ่ามือประคองเลื่อนพิมพ์ออกจากขผึ้งพอ ชุบกลีบนอกของ บัวหลวง เสร็จ แล้วเอา พิมพ์ที่พัน ก้านชุบสีเขียวไว้สำหรับพันก้านแล้วช้อนกลีบทุก ๆ กลีบขึ้นไว้ในถาด เอาผ้าซับน้ำเช็ดกลีบให้แห้ง

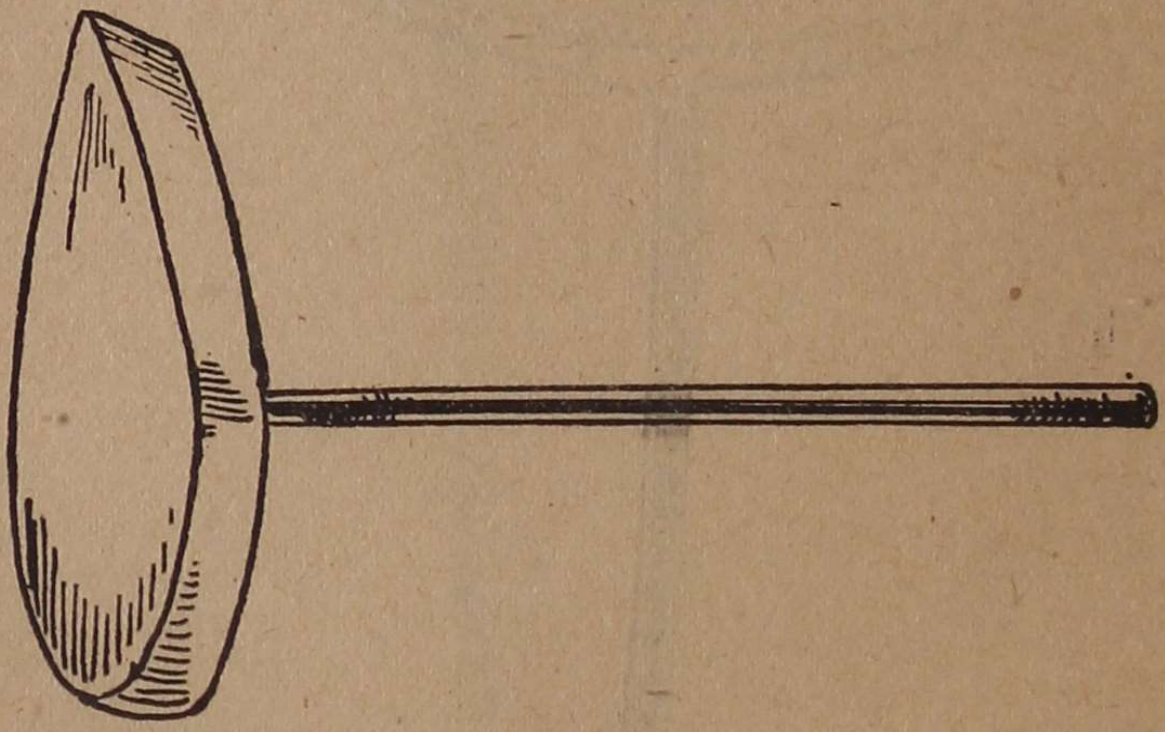

พิมพ์พันก้าน

วางคว่ำกลีบไว้อีกถาดหนึ่ง แล้วใช้มีดแต่งขอบ กลีบทั้งหมดให้สวย วางแบ่งไว้เป็นขนาด ๆ

วิธีเข้าดอก เอากลีบขนาดเล็กดนไฟโคนกลีบและกดติด กับเกสรบัวหลวงหัน กลีบเข้า ดอนใน ติดเรียงกลีบ

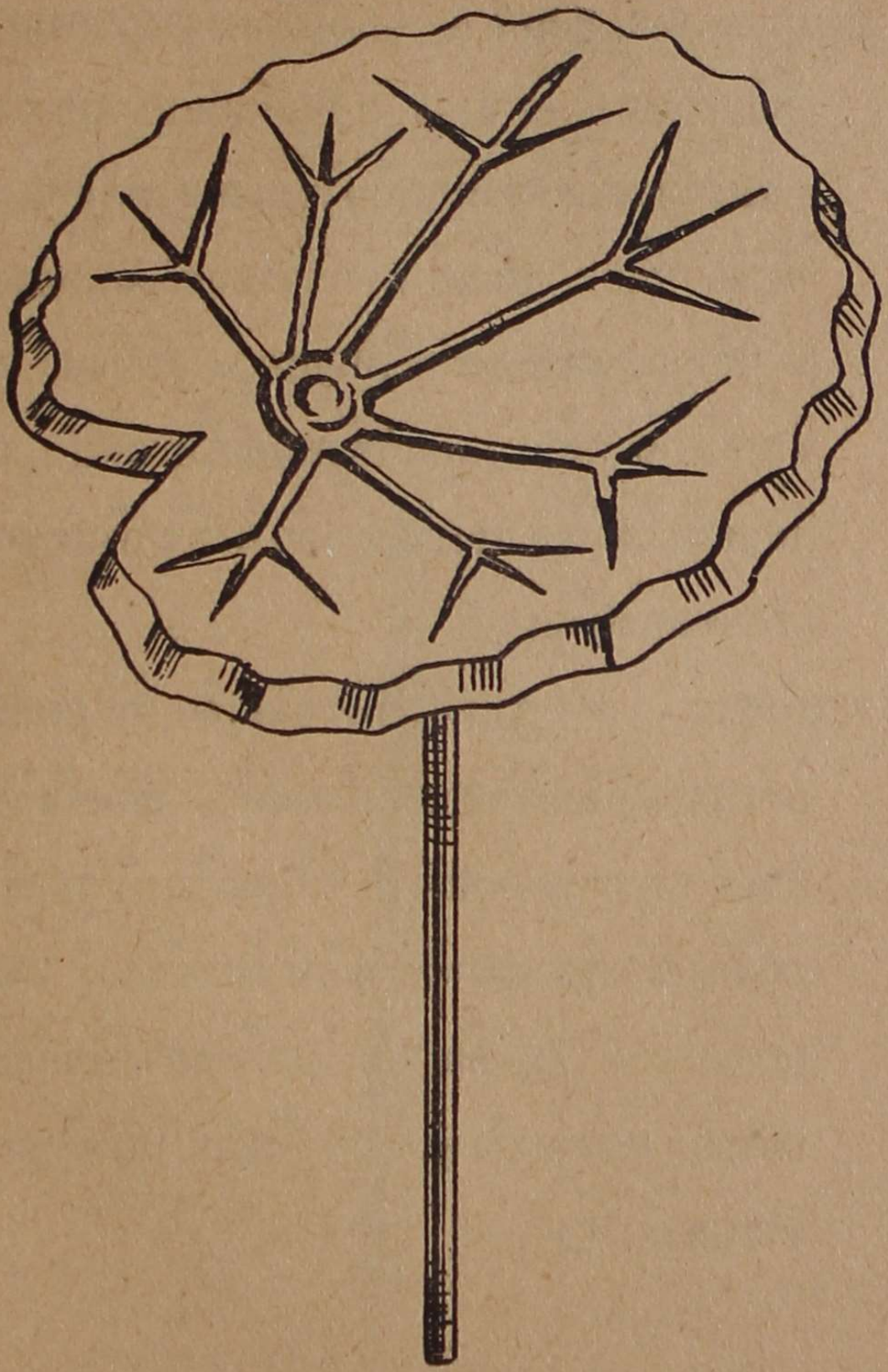

พิมพ์ใบ

กัน ๖ กลีบ ๆ สุดท้ายกับกลีบที่ ๑ วางสอดกันเช่นเดียวกับกลีบ ๑—๒—๓ พอติดกลีบขนาดเล็ก ๘ กลีบแล้วฉนไฟโคนกลีบบีบโคนกลีบ ให้ติดกันแน่นทั้ง ๖ กลีบ แล้วเข้ากลีบขนาดกลางสับหว่างอีก ๖ กลีบและ กลีบ ขนาด ใหญ่อีก ๖ กลีบ และ กลีบนอกอีก ๖ กลีบรวมกลีบทั้งหมด ๒๔ กลีบ แต่งโคนกลีบให้แน่น และเรียบ แล้ว จึงพัน ก้านดอกให้เรียบตลอดก้านยาว

วิธีทำดอกตูม การเข้าเกสรก็ทำ ชนิดเดียวกับดอกบาน แต่ประกบกลีบเข้าหากันเป็นชั้นที่ ๑ ส่วนชั้นที่สอง ติดถัด ลง มา ระยะ พองาม ให้ดูคล้าย บัวตูมจริง ๆ แล้วจึงเข้ากลีบนอกพันก้านให้เรียบร้อย จะใช้ดอยใน อ่าง ใหญ่ ต้อง ชุบ ใบ บัว หลวงอีก มาก ๆ รองรอบ ๆ ดอก บัว ตูม และ บัวบาน ให้คล้าย ดอกธรรมชาติ □

ดอกบัวผันบัวเผื่อน

เตรียมเครื่องใช้ ขันใส่ขผงสีเหลืองอ่อน ขันใส่ขผงสีเขียว ขันใส่ขผงสีเหลืองแก่ พิมพ์กลีบบัวผันอย่างเล็ก พิมพ์กลีบบัวผันอย่างกลาง พิมพ์กลีบ

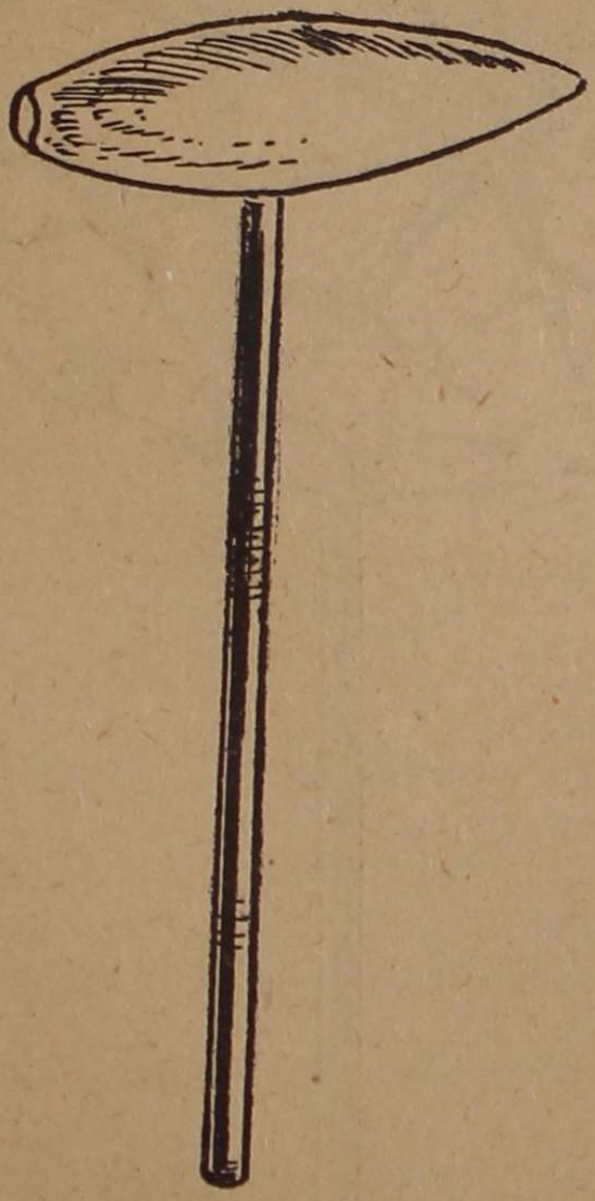

บัวผันอย่างใหญ่ พิมพ์ใบบัวผัน ไม้ก้านตาน ไม้ก้านมะพร้าว เตา อ่าง ถาด ดวดสังกระสี่

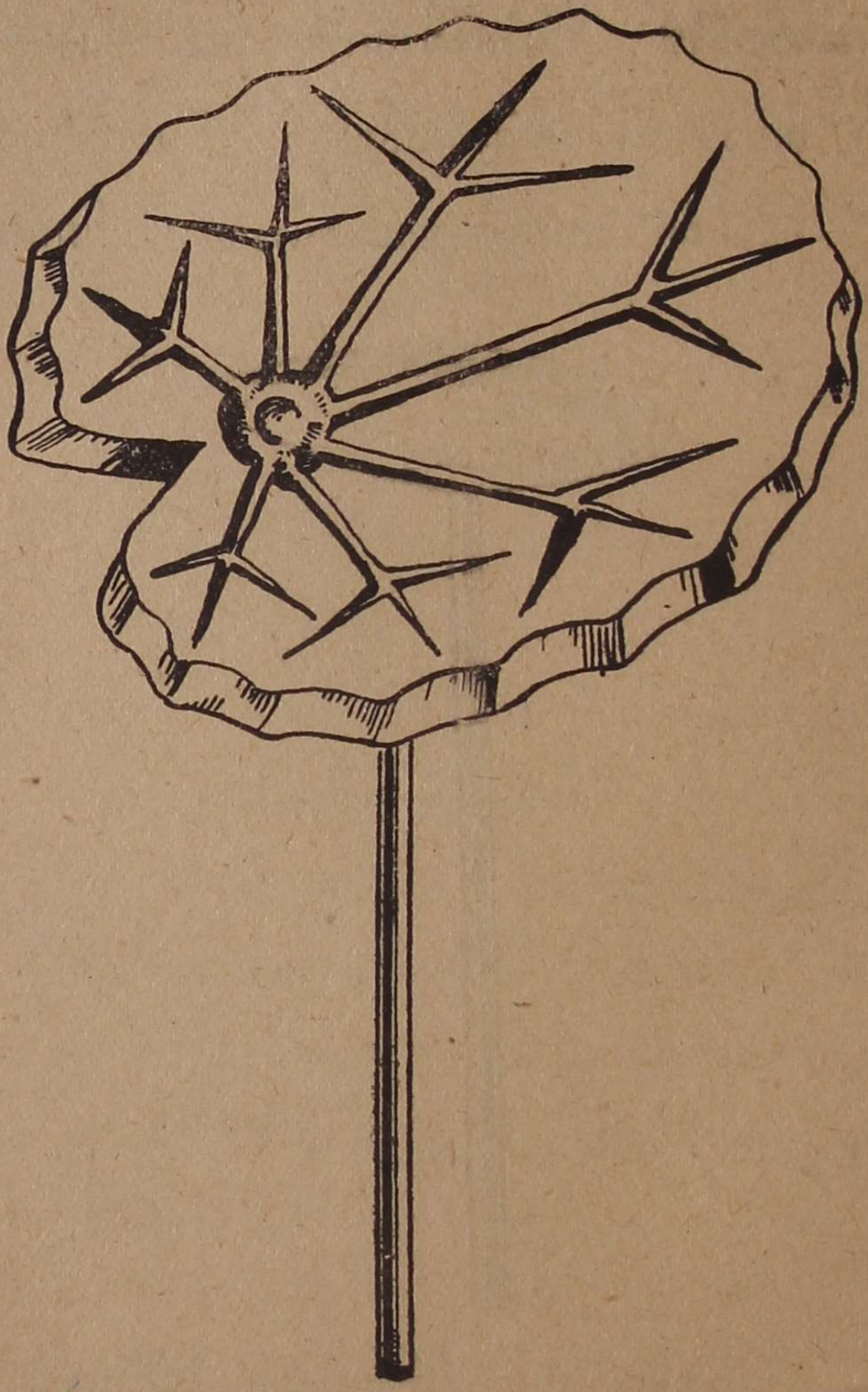

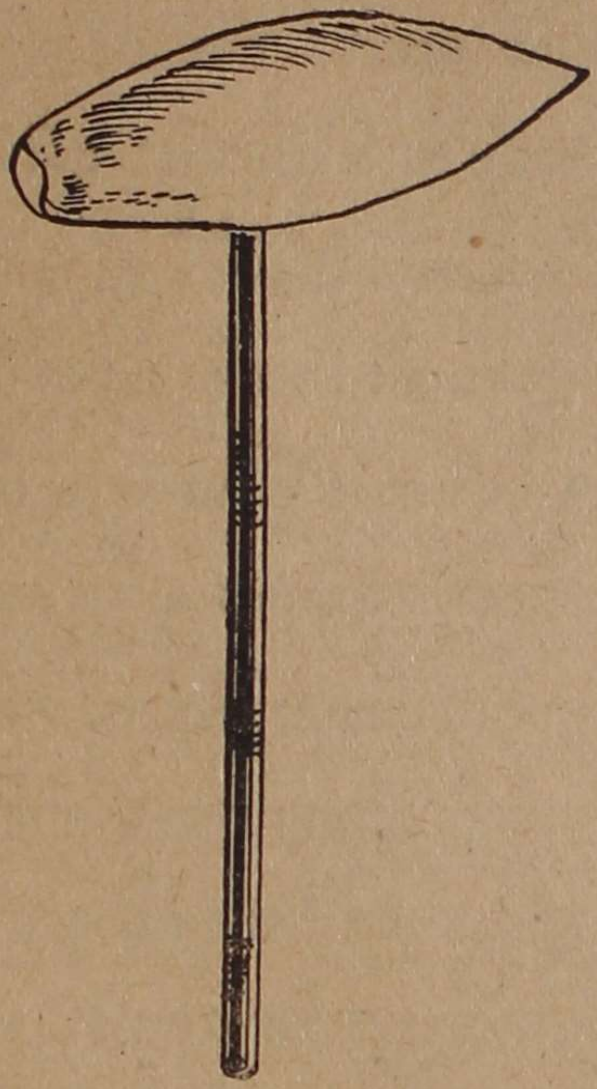

กรรไกรตัดลวด มีดคม ๆ พิมพ์ชุบที่พันก้าน
พิมพ์เกสร ผ้าขาวสะอาด

วิธีทำเกสรบัวผัน (เอาพิมพ์ทั้งหมดแช่น้ำไว้) ตัดไม้ก้านลานยาวพอควรเหลาให้กลมเล็ก ตัดลวดยาวกว่าไม้เล็กน้อยงอ ลงให้พอดี กับไม้ มัดลวด ติดกับไม้ ใช้ ลำ ดี หุ้มลวด และ มัด ติด ให้ แน่น เอา ขี้ผึ้ง สีเหลืองแก่หุ้มลำดีอีกทีหนึ่ง เอาขันสีเหลืองแก่

ตั้งไฟพอขผงละลายดีแล้วยกลง เอาพิมพ์เกสรขึ้น
จากน้ำ สะบัด พิมพ์ ให้แห้งชุบ ลงในขผงสัก ๒—๓
ครั้ง สะบัดขผงไม่ให้ขผงจับแล้วเอาพิมพ์ลงจุ่ม
น้ำขผงก็จะร่อนออกจากพิมพ์เกสร ได้พอประมาณ
ก็ส่งขึ้นจากน้ำเอาใส่ไว้ในถาด เอาผ้าขาว ซับน้ำให้
แห้งวางเรียงรอบตุ่มเกสร ๒ ชั้นให้เกสรพนมขึ้น

วิธีชุบกลีบ กลีบบัวผันและวิธีเข้าคล้ายการ เข้าดอกบัว
สาย แต่กลีบเล็กกว่าเท่าขนาดกลีบรักเร่ เอา
ขผงสีเหลืองอ่อนตั้งไฟพอขผงละลายยกขึ้นลงจาก
เตาทิ้งไว้ให้เย็น เอาพิมพ์รักเร่ขนาดเล็กชุบสีเหลือง
อ่อน ๔—๕ ครั้ง สะบัดพิมพ์แล้วเอาพิมพ์ลงแช่ใน
น้ำเชยเอาขผงออกจากพิมพ์ ดอกบัวผันดอกใหญ่
ใช้กลีบขนาดเล็ก ๖ กลีบ ๆ ขนาดกลาง ๖ กลีบ
เป็นกลีบใหญ่หรือเรียกว่ากลีบนอกชุบ ๒ สี อีก
๖ กลีบ ดอกตูมก็ชุบกลีบจำนวนเท่ากัน การชุบ
กลีบนอกเอาพิมพ์ขนาดใหญ่ชุบสีเหลืองอ่อน ๔ ครั้ง
แล้วชุบสีเขียว ๓ ครั้ง เป็นกาบหรือเป็นกลีบนอก

เอา กลีบ ชั้น จากน้ำ ซับเช็ด ให้แห้งเจียน กลีบแต่ง กลีบให้เรียบ

วิธีเข้าดอก เอากลีบบัวผันขนาดเล็ก ลนไฟและ ติดรอบ เกสร ๖ กลีบ ชั้นที่ ๒ ติดกลีบขนาดกลาง ๖ กลีบ ติดสับหว่างชั้นที่ ๒ ชั้นที่ ๓ เป็นกลีบชั้นนอกหรือกาบสีเขียว เสร็จแล้วเอาพิมพ์เขียวสำหรับชุบที่พันก้านซับแห้ง แล้วตัดตามยาวพันก้านให้เรียบร้อย วิธีเข้าดอกตูมการทำเกสรก็ทำเหมือนกับดอกบาน แต่ การ เข้าดอก เข้ากลีบ ขนาด เล็ก พนม ประกบ ๓ กลีบ สูงพ้นเกสรเล็กน้อยเข้ากลีบชั้นที่ ๒ เป็น ขนาด กลีบ กลางเข้า สับหว่าง ของ กลีบชั้นที่ ๑ ต่ำกว่ากลีบเล็กน้อย กลีบชั้นที่ ๓ เป็นกลีบนอกเข้าสับหว่างกลีบกลาง คือกลีบนอกอีก ๑ ชั้น เป็นชั้นสุดท้าย แล้วพันก้านดอกให้เรียบร้อย เอามือ จับดัด ก้านบัว ให้โค้ง เหมือน ก้าน ธรรมชาติ

วิธีทำก้านใบ ชุบใบ และติดใบ ตัดลวดยาวพอประมาณ ๑ ใบลวด ๓ เส้น ตัดเท่ากันคลึงลวด

ให้ตรงวัดปลายลวดลงมา ๒ นิ้ว มัดลวด ๓ เส้น ให้ติดกันแน่นแยกปลายลวด ๓ เส้นออกระยะห่างกันพอประมาณ เอาขี้ผึ้งสีเขียวขนตั้งไฟพอขี้ผึ้งละลายยกลง เอาไม้เหลากลมแช่น้ำชุบลงในขี้ผึ้งสีเขียวชุบยาวขนาดเส้นลวดที่ทำใบชุบ ๒—๓ ครั้ง เอาลงแช่ประคองรูดไม้ออกให้ขี้ผึ้งคงรูปอยู่ชุบได้พอประมาณเอาขึ้นซับด้วยผ้าให้แห้งสอดลวดก้านใบลงในขี้ผึ้ง กด ปลาย และ โคน ให้แน่น เอา ก้านมะพร้าวตัดปลายเด็กน้อย จุ่มน้ำสะบัดแล้วลงชุบขี้ผึ้งสีเขียว ๒—๓ ครั้ง เอาแช่ในน้ำค่อยรูดออกเอาขึ้นจากน้ำ สะบัดให้แห้งเอา ปลายลวด ที่แยกไว้ ๓ ตอนสอดลงในขี้ผึ้งทั้ง ๓ เส้น ตาม รูป โครงใบชุบใบบัวผันบัวเผื่อนอก ๔—๕ ครั้ง ต้องการใบเท่าใดก็ชุบมากเท่านั้น แล้วส่งใบทั้งหมดขึ้นจากน้ำ ซับเช็ดใบให้แห้งเจียนริมใบให้เสมอและเรียบเสร็จ แล้ว เอาใบ ลนไฟเด็กน้อย กดใบติดกับลวดโครงใบที่ทำไว้ใช้ดอยน้ำตบแต่ง บ้าน และเบื้นของขวัญ. ฯ □

ดอกเอือง

เตรียมเครื่องใช้ ขันใส่ขผงสีขาว ขันใส่ขผงสีเหลือง ขันใส่ขผงสีเขียว ไม้ก้านมะพร้าว พิมพ์กลีบแยก ๓ กลีบ ๑ พิมพ์ พิมพ์กลีบกลาง ๑ พิมพ์ พิมพ์กลีบข้าง ๑ พิมพ์ ถวดสังกระสีอย่างเล็ก กรรไกร ตัดถวด เตา อ่างน้ำ ถาด ผ้าขาว มีด พิมพ์ที่พันก้าน

วิธีชุบ เอาพิมพ์ทั้งหมดลงแช่น้ำ เอาขันขผงสีเหลืองตั้งไฟพอละลายยกลงจากเตา เอาขันขผงสีขาวตั้งไฟพอขผงละลาย ยกลง พักไว้พอขผงติดพิมพ์ก็ใช้ได้ เอาพิมพ์แยกขันจากน้ำสะบัดน้ำออกเล็กน้อยเอาโคนพิมพ์ชุบลงในขผงสีเหลือง ๕ ครั้งแล้วชุบตลอดกลีบในขผงสีขาว ๕ ครั้ง เวลาชุบ ๆ เสมอ ขอบ พิมพ์ สะบัด พิมพ์ แล้ว ชุบลง ในขผง—สีเหลืองอีก ๓ ครั้ง สะบัดพิมพ์แล้วเอาพิมพ์ลงแช่ในอ่างน้ำประคองเคือน พิมพ์ออกจากขผงแล้วชุบอีกจนพอความต้องการ พิมพ์กลีบแยก ๓ กลีบ นอก ๑ มีเพียง ๑ กลีบเท่านั้น ถ้าจะทำ ๑๐ ดอก

หรือ ๑๑ ดอกก็ชุบเท่าจำนวนดอก เสร็จแล้วเอาพิมพ์กลางขึ้นจากน้ำ สะบัดพิมพ์ แล้วชุบ เฉพาะโคนพิมพ์ลงในขี้ผึ้งสีเหลือง ๔ ครั้ง สะบัดพิมพ์แล้วชุบลงในขี้ผึ้งสีขาวตลอดกลีบ ๔ ครั้ง ๆ สุดท้ายชุบลงในขี้ผึ้งสีเหลืองอีก ๑ ครั้ง สะบัดพิมพ์แล้วลงแช่ในอ่างน้ำ เลือนขี้ผึ้งออกจากพิมพ์ชุบพอความต้องการแล้ว กลีบกลางนี้ดอกเอียง ๑ ดอกก็มีเพียง ๑ กลีบเท่านั้น ทำ ๑ ดอกชุบ ๑๐ กลีบ เอาพิมพ์ข้างคู่ขึ้นจากน้ำสะบัดพิมพ์เบา ๆ ชุบโคนพิมพ์ลงในขี้ผึ้งสีเหลือง ๔ ครั้ง ชุบเสมอขอบพิมพ์แล้วชุบลงในขี้ผึ้งสีขาวตลอดกลีบแค่ชุบเสมอขอบพิมพ์ แล้วชุบลงในสีเหลืองตลอดกลีบอีก ๑ ครั้ง สะบัดพิมพ์ ไม่ให้ขี้ผึ้งเกาะก้น แล้วลงแช่ ในอ่างน้ำ เลือนเอาพิมพ์ออกจากขี้ผึ้ง กลีบข้างคู่นี้ดอกหนึ่งมี ๒ กลีบ ชุบจนพอความต้องการช้อนเอากลีบทั้งหมดขึ้นจากน้ำวางคว่ำไว้ในถาด เอาผ้าขาวซับน้ำที่กลีบให้แห้งและเช็ดให้ขึ้นมัน วางแยกกลีบไว้ในถาดอีกใบหนึ่งเป็นถาดแห้ง เอามีดคม ๆ เจียน

แต่งกลีบให้เรียบสวย เอาขันข ผงส์เหลืองตั้งไฟ
พอข ผงละลายยกลง แล้วยกขันข ผงส์ขาวตั้งไฟ
พอละลายยกลง เอาไม้ก้านมะพร้าวตัดปลายออก
เล็กน้อยเหลาให้กลมแช่ลงในน้ำ สะบัดปลายไม้
และชุบลงในข ผงส์เหลือง ๑ ครั้ง ส์ขาว ๓ ครั้ง
แช่ลงในน้ำรูดเอาข ผงออกจากไม้ชุบก้านพอจำนวน
ของดอก แล้วเอาข ผงส์เขียวตั้งไฟพอข ผงละลาย
ยกลงพัก พอชุบได้จึงชุบ เอาพิมพ์ทีพันก้าน ลงชุบ
ในส์เหลือง ๑ ครั้ง ส์ขาว ๓ ครั้ง ส์เขียว ๑ ครั้ง
ลงแช่ในอ่างน้ำชุบไว้พอ สมควร แล้วเอาขน จากน้ำ
เอาผ้าซับน้ำให้แห้งตัดกลาง ตามยาวของ ที่พัน ก้าน
เอาก้านดอกตัดตรงตุ่มออกสะบัดให้น้ำออกให้หมด
ซับน้ำให้แห้ง

วิธีเข้าดอก ตัดลวดยาว ๒ นิ้ว ๑๑ เส้น คลึงลวดให้ตรง
เอาปลายลวดงอลงเล็กน้อย เอาข ผงส์เหลืองหุ้ม
ลวด เอากลีบกลางวางหุ้มเกสรกลาง ๑ กลีบ เอา
กลีบคู่ข้าง ๒ กลีบติด ๒ ข้างบีบให้แน่น หันกลีบคู่
เข้าหากลีบกลาง แล้วจึงเอากลีบแยกเข้าโดยหุ้ม

ทุกกลีบและสับหว่างระหว่างกลีบ บิบกรวยแหลม เด็กของกลีบแยกให้คล้ายดอกธรรมชาติ เอาก้านลวดของดอก ที่ทำแล้ว สอดลง ใน ก้านดอก ที่ชุบ ไว้เข้าดอกและสอดก้านทุก ๆ ดอกเช่นเดียวกัน ตัดลวดยาว ๑๑ นิ้วคลึงให้ตรงเข้าช่อ เอาลวดของดอกวางคู่กับลวดยิ่นและมัดด้วยด้าย เข้าสลับกัน ๒ ข้าง พอหมดดอกจึงมัดด้ายตลอดลวด เอาขผึ้งที่จะใช้พันก้านมาพันก้าน บิบแต่งให้เรียบ

ประโยชน์ เอากระถางกลวยไม้ใส่ใบจริงแล้วเอาดอกเอื้องทำด้วยขผึ้งแต่ง แขวนตามชายคาบ้านดูสวยงามดี หรือจะใช้ปักแจกันปนกับใบโปร่งฟ้าสดหมั่นเปลี่ยนน้ำเปลี่ยนใบ และเอาช่อเอื้องชุบน้ำเสมอ ๆ จะดูคล้ายของจริง หรือจะมัดเป็นช่อโบเดย์และแต่งกระเช้าเป็นของขวัญ □

ดอกเล็บมือนาง

เตรียมเครื่องใช้ พิมพ์ดอกเหมย ๓ ขนาด ไม้ก้านมะพร้าว

ดวดไหว ขันใส่ขี้ผึ้งสำหรับ ขันใส่ขี้ผึ้งสีเขียว

ผ้าสำใบ กรรไกร ด้าย มีด กระดาษย่นสีเขียว

อ่างน้ำ แป้งเปียก ถาด ผ้าขาว

วิธีทำ เอาพิมพ์กดทั้ง ๓ ขนาดแช่น้ำ ยกขันขี้ผึ้งสำหรับ

ตั้งไฟพอขี้ผึ้งละลายแล้วยกลง เอาพิมพ์ขนาดเล็ก

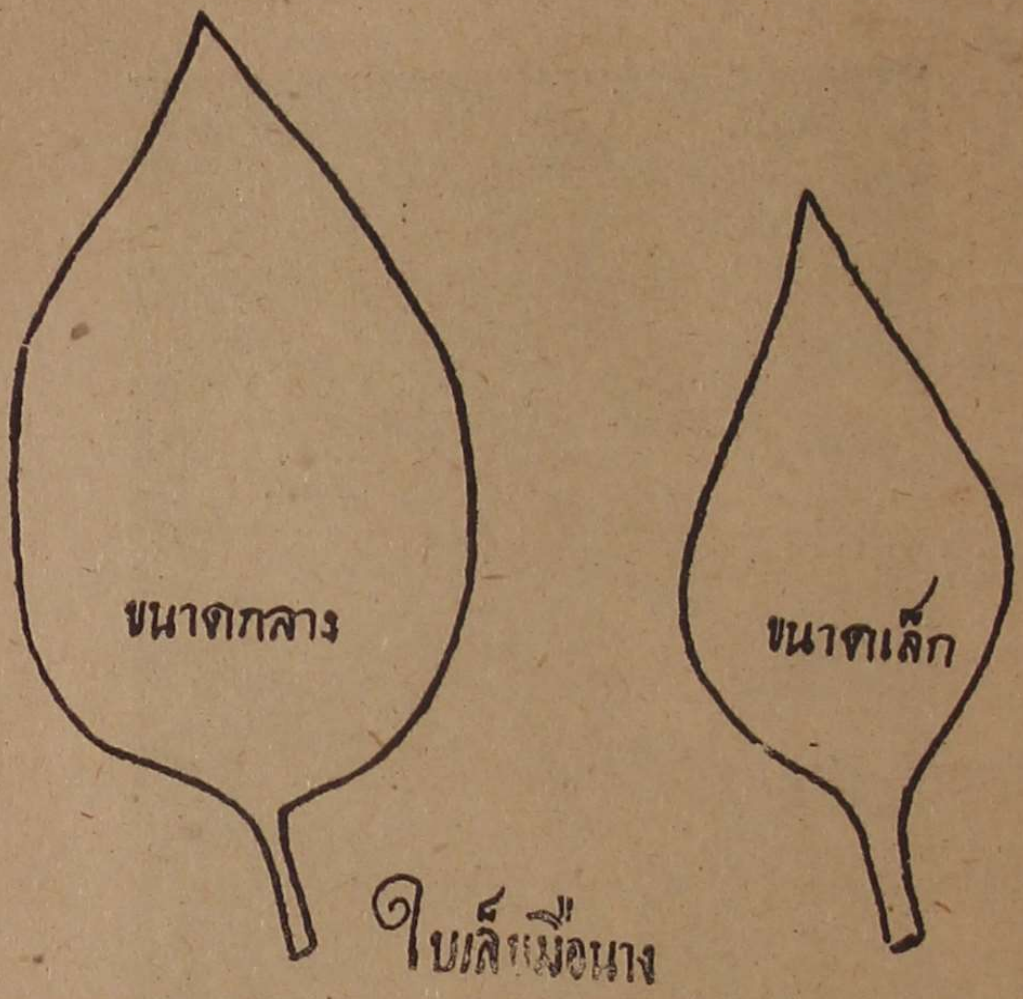

ใบเล็บเหมือนนาง

ชุบในขี้ผึ้งสีชมภู ชุบประมาณ ๔—๕ ครั้ง จะทำดอกเล็กเท่าไร ดอกใหญ่เท่าไร (ดอก ๑ มิ.๕ กลีบ) ก็ชุบเท่าจำนวนดอก เอาผ้าตัดใบตามรูป ติดลวดให้เรียบร้อย พอแป้งที่ลวดติดกับใบแห้งดีแล้ว ยกขึ้นขี้ผึ้งสีเขียวขึ้นตั้งไฟ พอขี้ผึ้งละลายเอาใบลงชุบ เอาไม้ก้านมะพร้าวตัดส่วนอ่อนออกบ้าง

เหลาไม้ให้กลมเอาปลายไม้จุ่มน้ำ แล้วลงจุ่มใน
ขันขผงส์เขียว ๒ หรือ ๓ ครั้ง เอาลงแช่ในอ่างน้ำ
ใช้ผ้ามือประคองรูดขผงออกจากลวดชุบให้ได้มาก
เท่าจำนวนดอก เอากลีบดอกขึ้นจากน้ำ เอาผ้า
ขาวซับน้ำเช็ดกลีบให้ขึ้นมัน แยกกลีบออกแต่ง
กลีบให้เป็นรูปตรงแบทั้งหมด เอามีดเจียนแต่ง
กลีบให้เรียบทุก ๆ กลีบ คัดลวดไหวยาวพอสมควร
คลึงให้ตรง งอปลายลวดให้ติดกัน เอาขผงส์
ชมภูหุ้มลวดยาวลงมาพอประมาณ เอากลีบติด
เรียงกัน ๕ กลีบ บีบโคนกลีบให้เล็ก ก้านดอกที่
ชุบไว้แล้วเอาขึ้นจากน้ำสลัดให้น้ำออกให้หมด เช็ด
ให้แห้ง สอดก้านดอกไปในลวดเอามีดบากปลาย
ก้านเล็กน้อยให้ปลายก้านพอดีกับโคนดอก บีบให้
แน่นเฉพาะโคนดอก เข้าดอกวิธีเดียวกันจนหมด
กลีบแล้วเข้าช่อดอกเป็นหมู่ ถ้าจะทำดอกตูมเมื่อ
งอลวดแล้ว เอาขผงส์ชมภูหุ้มลวดยาวประมาณ

๑/๒ ซ.ม. สอดก้านเช่นเดียวกัน เข้าช่อดอก แล้วจึงเรียงใบ ต่อกันมา พองาม ดอกตูม ดอกบาน ดอกเล็ก ดอกใหญ่ อยู่ในช่อเดียวกัน □

ดอกพญาไม้

เตรียมเครื่องใช้ พิมพ์ดอกพญาไม้ ๑ ขนาด ด้ายสีน้ำตาล และด้ายสีเขียว มันเทศ ผ้าทำใบ ลวดสังกะสี ดินสอระบายสีน้ำตาลแกมแดง ขันข ผงสีเหลือง มีดคม ๆ อ่างน้ำ ถาด ผ้าขาว พิมพ์ใบเลี่ยง ขันใส่ขผงสีเขียว

วิธีทำเกสร ตัดด้ายยาว ๑ นิ้ว มาก ๆ จับมาประมาณ ๑๐ เส้น เอาลวดกาดกลาง ทบเป็น ๒๐ เส้น มัดโคนดอกให้เรียบร้อย เอาปากคีบเขี่ยเส้นด้ายให้กระจาย เอาขันข ผงสีแดงตั้งไฟ พอข ผงละลาย เอาเกสรลงชุบแล้วสะบัดไม่ให้ด้ายติดกัน ช่อ ๑ ควรจะมีดอกบาน ๒ ดอก ดอกแย้ม ๑ ดอก ตูม ๒ ดอก จึงต้องทำเกสร ๓ เกสร เป็นเกสรดอกบานเสีย ๒ ดอก เกสรดอกแย้ม ๑ ดอก

วิธีทำดอกตูม เอามันเทศตัด ๔ เหลี่ยมเล็กเกลากลม ๆ หุ้มด้วยข ผงสีแดง เอากระดาษย่นสีเขียวพันก้านแล้วชุบลงในข ผงสีแดงสะบัดให้แห้ง ทำดอกตูม ๒ ดอก

วิธีชุบกลีบบาน เอาข ผงสีเหลืองตั้งไฟ เอาพิมพ์ลงแช่

ในอ่างน้ำทั้งหมด พอขผงละลายแล้วยกลง เอา
พิมพ์ดอกบานขึ้นจากน้ำสะบัด แล้วชุบลงในขันขผง
สีเหลือง ๔—๕ ครั้ง เอาลงแช่น้ำเดือนเอาพิมพ์ออก
แล้วเอาขึ้นซับน้ำให้แห้งเอาดินสอสีน้ำ ตาด ระบาย
โคนกลีบพอประมาณให้คล้ายกลีบธรรมชาติ แล้ว
ชุบลงในน้ำสะบัดน้ำออก ชุบลงในขผงสีเหลือง
ทำกลีบบานเช่นเดียวกัน ๒ ดอก

วิธีตัดใบและชุบใบ เอาผ้าทำใบตัดเป็นรูปใบ เอาขผง
สีเขียวตั้งไฟพอละลายยกลง ตัดลวดยาวกว่าใบ
คลึงให้ตรง พันก้านให้เรียบทาแป้งเปียกปลาย
ลวดและกดติดกับใบให้ลวดติดแน่นเสมอ พอแป้ง
เปียกแห้งลงชุบในขผงแล้วสะบัดใบ พอขผงแห้ง
ก็วางพักไว้ ชุบใบประมาณ ๕ ใบ

วิธีเข้าดอก เอาก้านเกสรแทงลงตรงกลางกลีบ คลึงลวด
ให้เกสรติดแนบกับกลีบพอดี ตั้งกระดาษย่นสีเขียว
พันก้านและชุบก้านดอกในขผงสีเขียว เข้าดอก
เช่นเดียวกันทั้ง ๒ ดอก

วิธีเข้าช่อ เอาดอกบานและตูมวางคู่กันมัดลวดให้ติดกัน และเข้าใบสลับดอกบานดอกตูมจนเสร็จช่อ แล้วพันก้านด้วยกระดาษย่นสีเขียว เอาขี้ผึ้งสีเขียวตั้งไฟ เอาช้อนตักขี้ผึ้งราดบนก้านดอก พอขี้ผึ้งแห้งบิบแต่งก้านให้เรียบ □

ดอกไม้ป่า

เตรียมเครื่องใช้ ขันใส่ขี้ผึ้งส์น้ำตาล ขันใส่ขี้ผึ้งส์เขียว และส์ชมภู ผ้าส์ใบ กรรไกร ลวด ด้าย มีด แบ้งเบี่ยกด้ายมันส์น้ำตาลตัดส์น ๑ นิ้ว ประมาณ ๑๐๐ เส้นชุบเทียนส์น้ำตาล ถาด อ่างน้ำ ผ้าขาว พิมพ์ดอกเหมยขนาดใหญ่ กระดาษย่นส์น้ำตาล

วิธีทำ เอาพิมพ์แช่น้ำ ยกขันขี้ผึ้งส์ชมภูตั้งไฟพอขี้ผึ้งละลายยกลง เอาขันใส่ขี้ผึ้งส์น้ำตาลตั้งไฟพอขี้ผึ้งละลายยกลง เอาพิมพ์กลีบชุบขี้ผึ้งส์ชมภู ๔ ครั้ง ชุบให้ได้ ๒๐ กลีบ แล้วเอาขึ้นจากน้ำเช็ดกลีบให้แห้ง แต่งริมกลีบให้เรียบ หักปลายกลีบงอลงเล็กน้อย เอาปลายกลีบลงชุบขี้ผึ้งส์น้ำตาล ๒ ครั้ง พอเป็นส์น้ำตาลเรื่อ ๆ ชุบส์น้ำตาลทุกกลีบ เอาผ้าส์ใบมาตัดใบ (ตามรูป) เป็นใบเล็กบ้างใหญ่บ้าง ๙ ใบ ติดลวดให้เรียบร้อย ยกขันขี้ผึ้งส์เขียวตั้งไฟพอขี้ผึ้งละลายยกลง เอาใบลงชุบ ๒ ครั้ง สะบัดใบให้แห้ง ปักลงในถ้วยแก้ว เอาใบชุบขี้ผึ้งส์เขียวจนหมดใบ

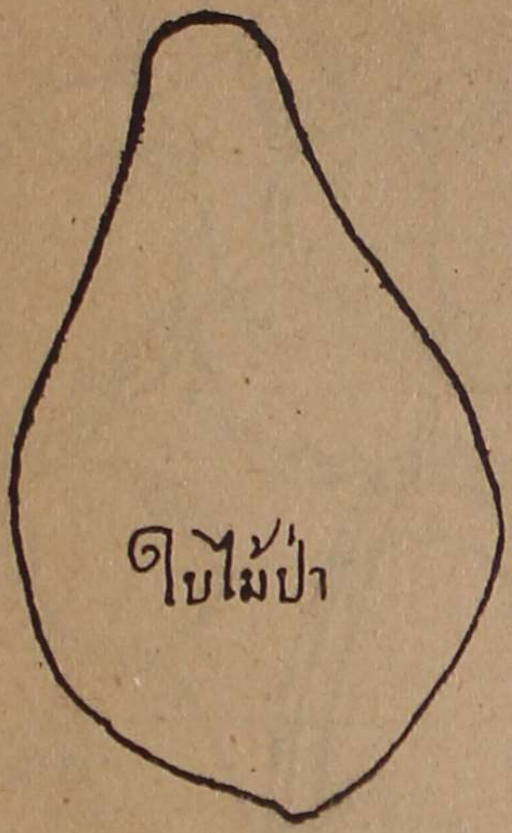

วิธีเข้าดอก และวิธีเข้าช่อเล็กช่อใหญ่ ตัดลวดยาวพอประมาณ คลึงให้ตรงงอปลายลวดเล็กน้อย เอาเกสรสีน้ำตาลที่ชุบข ผึ่งเรียงรอบลวด ให้มาก ๆ ตัดปลายด้ายให้เสมอกัน เอาด้ายมัดติดกับลวดให้แน่น เอากลีบติดเรียง ๕ กลีบโดยรอบเกสร พันก้านด้วยกระดาษย่นสีเขียว (เอาด้านหลังขึ้นเป็นด้านที่เห็น) เข้าดอกเช่นเดียวกันทั้ง ๕ ดอก พันก้านเสร็จแล้วเอาก้านดอกชุบลงในข ผึ่งสีเขียว รวมทั้งก้านใบด้วย การเข้าช่อเข้าเป็นช่อเล็ก มี

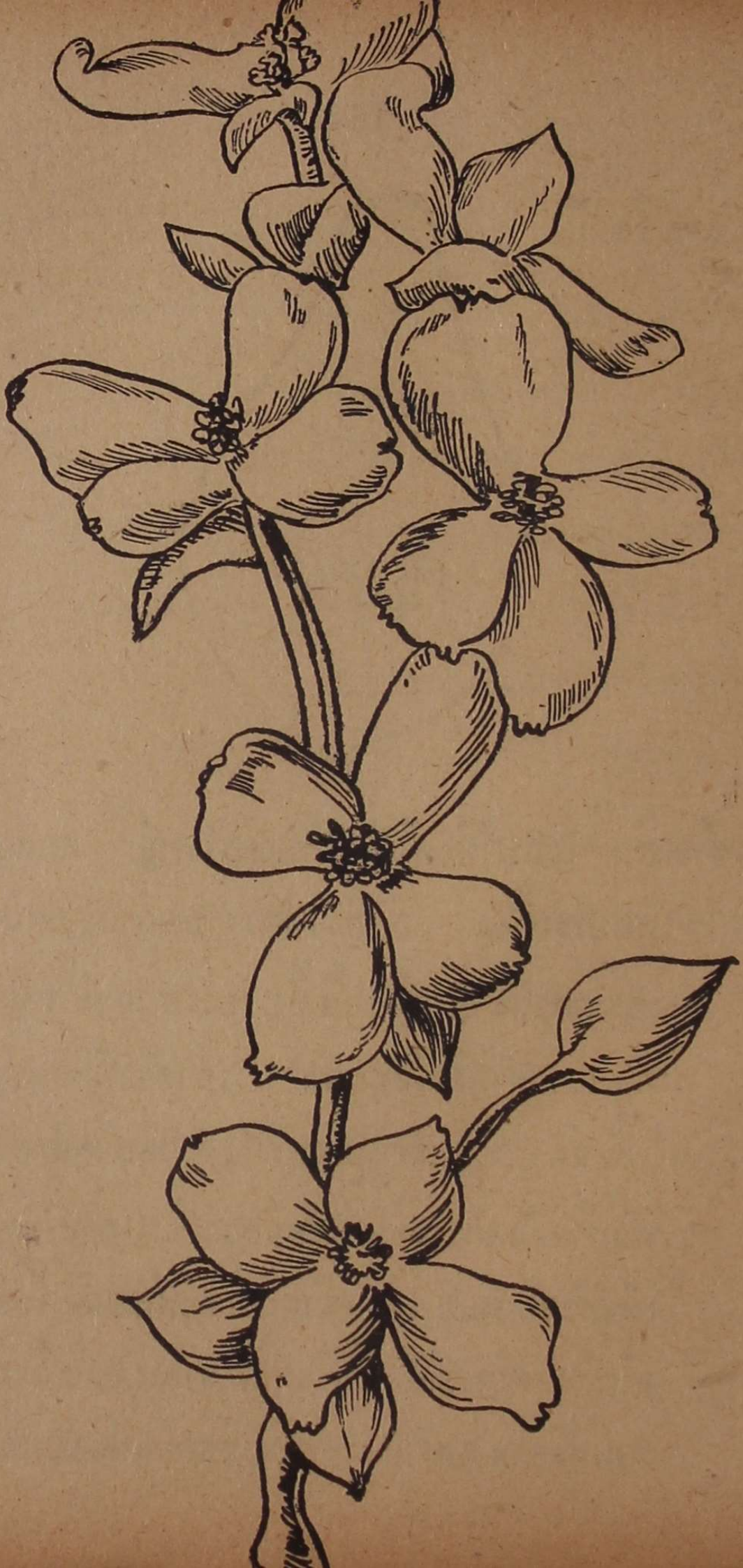

ดอก ๑ ดอก ใบ ๒ ใบ และดอก ๒ ใบ ๑ เข้าช่อเล็ก ๓ ช่อ เอามามัดรวมกันเป็นช่อใหญ่ พันก้านให้เรียบร้อย ตักข ผงส์เขียวราดบนก้านดอกให้ทั่วบบแต่งข ผงให้ก้านเรียบ □

ดอกบุนนาค

เตรียมเครื่องใช้ ขันใส่ขผึ้งสีนวลหรือสีชมภู ขันใส่ขผึ้งสีเหลือง ขันใส่ขผึ้งสีเขียว เตา อ่างใส่น้ำ พิมพ์ดอกบุนนาค ๑ พิมพ์ ด้ายตราสมอ ปากคีบถาด ๒ ใบ ไม้ก้านมะพร้าว ถวดสังกะสี กรรไกรตัดถวด มีดคม ๆ ผ้าขาวสะอาดบาง ๆ ๑ ผืน ผ้าสีใบ กระดาษย่นสีใบ.

วิธีชุบเกสรและตัดเกสร ตัดด้ายตราสมอยาว ๑.๑/๔ นิ้ว ตัดถวดยาวพอควรทำก้านดอก ตัดถวดแล้วใช้ไม้คลึงถวดให้ตรงจับด้ายประมาณ ๖ เส้น เอาถวดคาดกลางด้ายตัด ปลายด้าย ให้เสมอ กันขมวดถวด ให้เรียบร้อย เอาขผึ้งสีเหลือง แก่ตั้งไฟพอละลายเอาปากคีบจับด้าย ให้กระจายจุ่มลงในขผึ้งสะบัด ปลาย เกสร เพื่อไม่ให้ขผึ้งติด กัน จะทำดอกกี่ดอกก็ทำเกสรเช่น เดียว กัน และ พักเกสร ไว้ก่อนชุบกลีบต่อไป.

วิธีชุบกลีบดอกบุนนาค พิมพ์ดอกบุนนาคถ้าจะใช้แกะพิมพ์ด้วยมันเทศเอง ปอก มันเทศ ล้างน้ำ ให้สะอาด ตัดมันเทศเป็นชิ้นสี่เหลี่ยมหนากว้าง ๒ นิ้ว แล้วแบ่งเป็นสี่ส่วนเท่ากันแล้วเจียนให้เป็นรูปมน ตอนบนเจาะเป็นร่องระหว่างกลีบให้เห็นกลีบแยกสี่กลีบแต่โคนกลีบติดกัน เกลามนได้รูปดีแล้วเอาไม้เสียบกลางกลีบแช่น้ำไว้ แล้วเอาขันขผึ้งสีนวลขนาดตั้งไฟพอขผึ้งละลายแล้วยก ลงจาก เตาพอขผึ้งเย็นพอชุบได้ก็เอาพิมพ์ขน จากน้ำ สะบัดเอา น้ำออกชุบลงในขผึ้งประมาณ ๔—๕ ครั้ง ชุบเสมอขอบพิมพ์ สะบัดพิมพ์เด็ก น้อยเอา ลงแช่ ในอ่าง น้ำค่อยเลื่อนพิมพ์ออกจากกลีบชุบกลีบใน ได้พอความ ต้องการแล้วยกขผึ้งสีเขียวขนาดตั้งไฟพอขผึ้งละลาย ยกลงทิ้งไว้สักครู่เอาพิมพ์ลงชุบสีเขียว เป็นกลีบ นอกชุบให้เท่าจำนวนกลีบในเสร็จแล้ว ช้อนกลีบขึ้นจากน้ำใช้ผ้าซับน้ำให้แห้งเช็ดกลีบให้มัน เอามีดคม ๆ เจียนขอบกลีบให้เรียบ ทั้ง กลีบนอก กลีบใน วางแบ่งไว้

เป็นพวก ๆ เพื่อสะดวกเวลาเข้าดอก เสร็จแล้ว
เอาไม้ก้านมะพร้าวมาตัด ปลาย อ่อน ออก เล็กน้อย
เหลาให้กลมเอาขผึ้งสีเขียวขนตั้งไฟพอขผึ้งละลาย
แล้วยกลงทิ้งไว้พอเย็น เล็กน้อย เอาไม้ก้านมะพร้าว
ที่เหลาไว้ชุบลงในน้ำ (เอาปลายเล็กชุบ) แล้วเอา
ลงชุบในขผึ้งสีเขียวชุบยาว ๕ นิ้ว สะบัดปลายไม้
เล็กน้อยแล้วเอาลงแช่ในอ่างน้ำประคองมือถอดไม้
ออกจากขผึ้งตามยาว เพื่อ ไว้สวม ในลวด เป็นก้าน
ใบและก้านดอกเสร็จแล้วส่งขึ้น จากน้ำ สะบัดให้น้ำ
ออกหมด

วิธีเข้าดอก เอากรรไกรตัดลวดที่ขมวดเกสรออกและแต่ง
ลวดให้ดีอย่าให้ปลาย แยก ออกจากกันเพื่อสะดวก
กับการเข้าดอก สอดเกสรลงกลางกลีบสีนวล ๑
ชั้น แล้วสอดลงกลางกลีบนอก คือกลีบ สีเขียววาง
กลีบนอก ให้กลีบ สลับกับ กลีบใน ดึงก้าน ให้สนิท
(เวลาสอด เกสร ต้องหงาย กลีบและ กลีบนอกสอด
รับกับดอกให้พอดีกดกลีบทั้ง ๒ ชั้นติดกับเกสรให้
แน่นเอาลวดสอดลงในก้านเขียวที่ชุบไว้จะเห็นคล้าย

ก้านธรรมชาติ เข้าดอกมากน้อยตามความต้องการ แล้วทำใบต่อไป ตัดลวดยาวพอประมาณคลึงลวดให้ตรงล่อดลงใน ก้านสีเขียวที่ ทำไว้หลายก้าน เอาผ้าสำหรับทำใบตัดมาใบ ๓ ขนาด เอาปลายลวดลนไฟเล็กน้อยกดลงบนใบ ที่เป็น ผ้าให้แน่นทุกใบและทุกขนาด เอาขันขผึ้งสีเขียวขนตั้งไฟอ็กพอขผึ้งละลาย แล้วยกลง จากเตา เอาใบ สีเขียว ลงชุบสะบัดให้แห้งแล้วบ่กไว้ใน แจกันใบ จะได้ไม่ติดกันกับ ภาชนะ ที่วางช่อ หนึ่งมีใบสัก ๓ ใบ ดอกพอประมาณ (ก่อนจะชุบใบกดใบให้เป็นร่องคล้ายใบจริง)

วิธีเข้าช่อ วางดอกก่อนแล้ววางใบเล็ก ๒ ข้างมัดด้วยด้ายให้ ก้านใบ ติดกับก้านดอกเข้าดอกแล้วใบสลับกันทุกระยะ ต้องมัดด้ายเพื่อให้ก้านเรียบ เอาพิมพ์ยาวชุบขผึ้งเขียวแล้วเช็ด ให้ แห้งตัดขผึ้งตามยาวของพิมพ์พันรอยด้ายที่มัดตรึงเวลาเข้าดอกให้เรียบร้อยถ้าไม่เรียบเอาส่วนที่ไม่เรียบลนไฟ และบิบแต่งให้ก้าน ส่วนนั้น เรียบเสมอกัน เอาสำลีชุบยอดน้ำ

มันกลิ่นให้คล้ายดอกบุนนาคทากลิ่บให้รอบๆ เกสร
และทิ้งสำลีไว้ใน กลิ่บเพื่อจะได้มีกลิ่นหอมทน ๆ

ประโยชน์ ใช้ บักแจกัน หรือ ใช้ ชำร่วย ในงาน
มงคล ๆ □

ดอกรักเร่

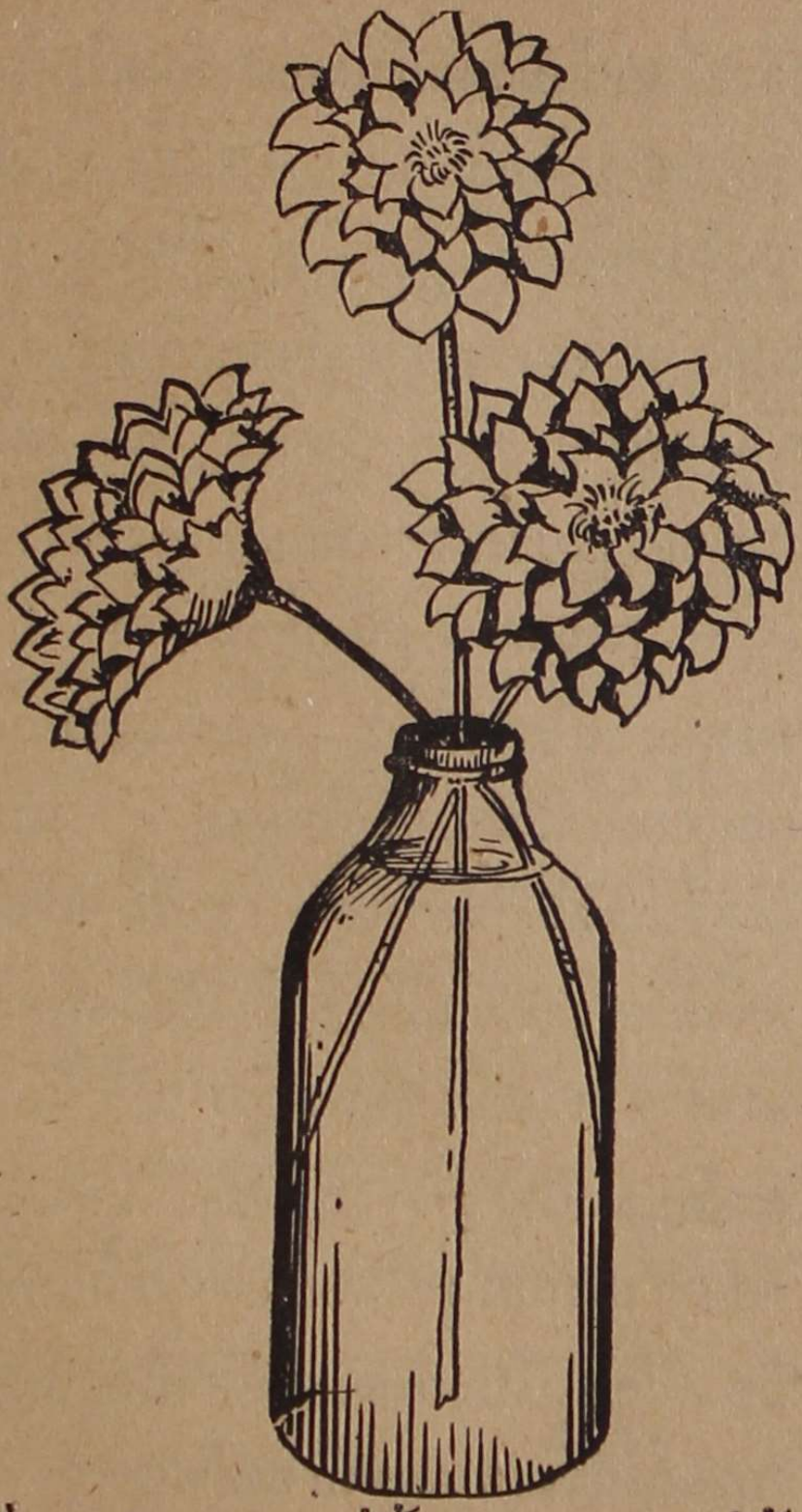

เตรียมเครื่องใช้ ขันใส่ขผสีม่วง ขันใส่ขผสีเหลือง
ขันใส่ขผสีเขียวใบไม้ พิมพ์กลีบดอกรักเร่ ๓
ขนาด พิมพ์ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่

(ใช้พิมพ์อย่างเดียวกับบัวผันบัวเผื่อน) พิมพ์ใบ ๓ ขนาดคือ เด็ก กลาง ใหญ่ เตา อ่างน้ำ ลวดสังกะสี กรรไกรตัดลวด มีดคม ๆ ก้านลาน ถาด ๒ ใบ สำลี พิมพ์ขนาดยาวชุบสีเขียวสำหรับพันก้าน ไม้ก้านมะพร้าว ด้าย ปากคบ พิมพ์ใบเตย

วิธีชุบใบและเข้าใบรักเร่ ตัดลวดยาวกว่าใบประมาณ ๓ นิ้ว ตัดลวด ๓ เส้นคลึงให้ตรง (เอาพิมพ์ทุกขนาดลงแช่ในอ่างน้ำ) เอาก้านมะพร้าวตัดปลายออกพอประมาณเหลาให้กลม เอาปลายก้านมะพร้าวแช่ไว้ในอ่างน้ำ ยกขผงสีเขียวขนตั้งไฟพอขผงละลายดีแล้วยกลงทิ้งไว้สักครู่เอาปลายก้านมะพร้าว สะบัดน้ำออกชุบลงในขผง ๔—๕ ครั้ง สะบัดปลายไม้เบา ๆ แล้วแช่ลงในอ่างน้ำใช้ผ้ามือค่อย ๆ ประคองรูดไม้ออกจากขผงแต่เพียงเบา ๆ มือ ชุบไว้เป็นก้านของดอกเมื่อชุบพอความต้องการแล้วส่งขนจากน้ำจับสะบัดเบา ๆ ให้น้ำออกใช้ผ้าขาวซับให้แห้งเอาลวดที่คลึงไว้สอดลงในก้านที่ชุบไว้จนหมดแล้ววางพักไว้ก่อน เตรียมชุบใบต่อไป เอาพิมพ์ใบรักเร่ขนาดเด็กขนจากน้ำสะบัดให้

น้ำออกจากพิมพ์ตั้งขผึ้งสีเขียวพอ ละลายยกลงทิ้งไว้แล้วชุบใบขนาดเล็กก่อน ชุบ เสมอ ขอบ ๆ พิมพ์แล้วชุบใบขนาดกลางและใบขนาดใหญ่ และเอาพิมพ์สำหรับชุบขผึ้งสีเขียว เป็น ที่ สำหรับ จะใช้พันก้านชุบพอ ความต้อง การ แล้วเอา พิมพ์ใบเลียงมาชุบไว้ดอกละ ๒ คู่ พอชุบสีเขียวหมดแล้วสงขึ้นจากน้ำให้หมดใช้ผ้าสีขาว สอาด ซับใบ และเช็ดให้แห้ง ตัดริมใบให้เรียบร้อยโดยวิธีใช้มีดคม ๆ เจียนแต่งให้เรียบ แล้ววางไว้เป็นหมวดหมู่ในถาดที่เช็ดจนแห้งแล้ว เอาก้านใบที่ทำไว้ลนไฟนิดหน่อย วางกดลงบนใบทุกขนาดแล้ววางพักไว้ก่อน เริ่มชุบและแต่งกลีบรักเร่ต่อไป

วิธีชุบกลีบรักเร่และการแต่งกลีบและม้วนกลีบ ตั้งขผึ้งสีเหลืองก่อนพอละลายก็ยกลง ยกขันสีม่วงขึ้นตั้งไฟพอละลายยกลงวางพักไว้ เอาพิมพ์กลีบรักเร่ขนาดเล็กลงชุบในขผึ้งสีเหลืองก่อน ๒—๓ ครั้ง ชุบเฉพาะโคนกลีบ แล้วจึง ชุบใบ สีม่วง ทั้งกลีบอีก ๔ หรือ ๕ ครั้ง สะบัดพิมพ์แล้วลงแช่ในน้ำ เดือน

เอา พิมพ์ ออก จากกลีบ จะ เห็น สี เหลือง เฉพาะ—โคนกลีบเท่านั้น นอกนั้นเป็นสีม่วง แล้วชุบต่อไปจนพอความต้องการแล้วแต่ต้องการ ดอกเล็กหรือดอก ใหญ่ ชุบทุก ขนาด แล้วส่ง ขึ้นจาก น้ำวางคว่ำกลีบไว้ในถาดอีกใบหนึ่ง แล้วจึงซับกลีบให้แห้งเช็ดกลีบให้ขึ้นมันเจียนแต่ง กลีบด้วย มีดคม ๆ ให้ขอบหรือริมกลีบเรียบร้อย เสร็จแล้วเอากลีบลนไฟจับปลายกลีบแบะออกม้วนริม กลีบทั้ง ๒ ข้าง ถ้ากลีบขนาดเล็กเอา ด้ามภู่กันสอด ให้ถึง โคนกลีบจับโคนกลีบ ทั้ง สอง พับ บรรจบ กันพอ ไม่ ให้กลีบคลายตัวจึงชักด้ามภู่กันออกแต่ง กลีบ ขนาดเล็กไว้เช่นเดียวกันทั้งหมด สำหรับกลีบขนาดกลางและกลีบ ขนาดใหญ่ ใช้ด้ามดิน สอดำ ขนาด ดินสอเล็กหน่อยแทนด้ามภู่กัน แต่งกลีบแล้วรอเข้าดอกต่อไป

วิธีทำเกสรดอกรักเร่และการเข้าดอก ตัดด้ายตราสมอยาวประมาณ ๑ ๑/๔ นิ้ว ตัดหลาย ๆ เส้น เอาขผึ้งสีเหลืองและขผึ้งสีม่วงตั้งไฟพอละลายยกขันลง

เอาปากคีบ ๆ เส้นด้ายชุบสีเหลืองเล็กน้อยตอนโคน ชุบสีม่วงแล้วลงแช่ในน้ำแล้วช้อน ขึ้นวางไว้รอบ ๆ ถาดเพื่อผึ่งลมให้แห้ง เอาก้านลานมาตัดยาวพอควรเหลา ให้กลม ตัดลวด ยาว กว่าไม้ก้านลานเล็กน้อยงอ ปลาย ลงเอา สำลีหุ้ม ลวดมัด ให้สำลีติดกับลวดแล้วเอาขผึ้งสีเหลือง มาหุ้ม คลุมสำลีให้มิดบิบขผึ้งให้ยาวลงมาถึงไม้ก้านลาน ต่อจากนั้นมัดไม้กับลวดให้ติดกัน เอาเส้นเกสรที่ชุบไว้เรียงรอบ ๆ ตุ่มเกสร ใช้สีเหลือง ไว้ตอน บน มัดติด กับโคนตุ่มเรียงเกสร ๒ รอบ แล้ววางกลีบขนาดเล็กของรักเร่โดยรอบเกสร ๒ ชั้นหงายกลีบขึ้นวางกลีบสับหว่างกันแล้ววางกลีบขนาดกลาง ๑ ชั้น (สับหว่างกันทุกชั้น) พอเสร็จวางกลีบขนาดใหญ่ต่อไปเอามือค่อย ๆ บิบโคนดอกอย่าบิบแรงกลีบจะแยกออกจากกันต่อจากกลีบขนาดใหญ่ก็วางกลีบขนาดใหญ่สับหว่างกันอีกครั้ง แต่ให้กลีบชั้นสุดท้ายลดต่ำเล็กน้อย เอาก้านดอกเจาะใบเลี่ยงสีเขียวสอดใบเลี่ยงสีเขียวให้รอง รับ กับ กลีบ และ สอด กลีบที่ ๒ สับ

ห่างกันแล้วเอาทพันก้านสีเขียวทชุบและเช็ดแห้งดี แล้วตัดตาม ยาว แบ่ง ครึ่งมาพัน ก้านดอก ให้เรียบร้อย วิธีทำดอกตูมการทำเกสรเหมือนกับดอกบาน แต่ไม่ใส่กลีบสอดใบเตย ๒ ใบ หุ้มตุ่มเกสรกลาง ให้แลเห็นเกสรเล็กน้อยพันก้านให้เรียบ

วิธีเข้าช่อ เอารักเร่ดอกใหญ่ไว้กลาง ดอกตูมวางต่ำเล็กน้อยมัด ก้านดอกตูมกับ ดอก บาน ด้วย ด้าย ต่อจาก ดอก ตูมก็ เป็น ใบ ขนาด เล็ก และ ใบ ขนาด กลางใบขนาดใหญ่มัด ด้วยด้ายตราสมอ เพื่อความแน่นหนาและเรียบร้อยแล้วเอาขผึ้งพันก้าน บีดรอบด้ายให้เรียบร้อย. □

ดอกซ่อนกลิ่น

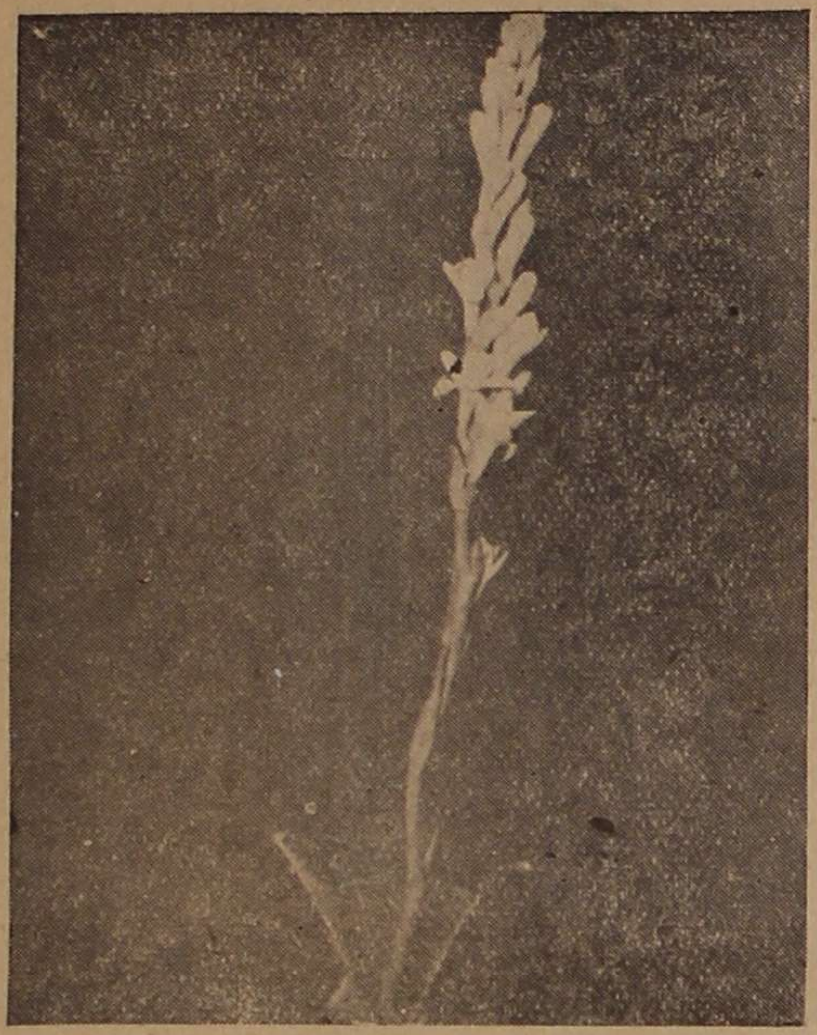

เตรียมเครื่องใช้ พิมพ์ดอกตูมขนาดเล็ก พิมพ์ดอกตูมขนาดใหญ่ พิมพ์กลีบขนาดเล็ก พิมพ์กลีบขนาดกลาง พิมพ์กลีบขนาดใหญ่ ผ้าสี่ทำใบ พิมพ์ที่พันก้าน ด้ายดราสมอ ขันใส่ขผงสีขาว ขันใส่ขผงสีเหลือง ขันใส่ขผงสีเขียว กรรไกรตัดลวดมีดคม ๆ ถาด เตา อ่างน้ำ ไม้ก้านดาน พิมพ์กาบ ปากคีบ.

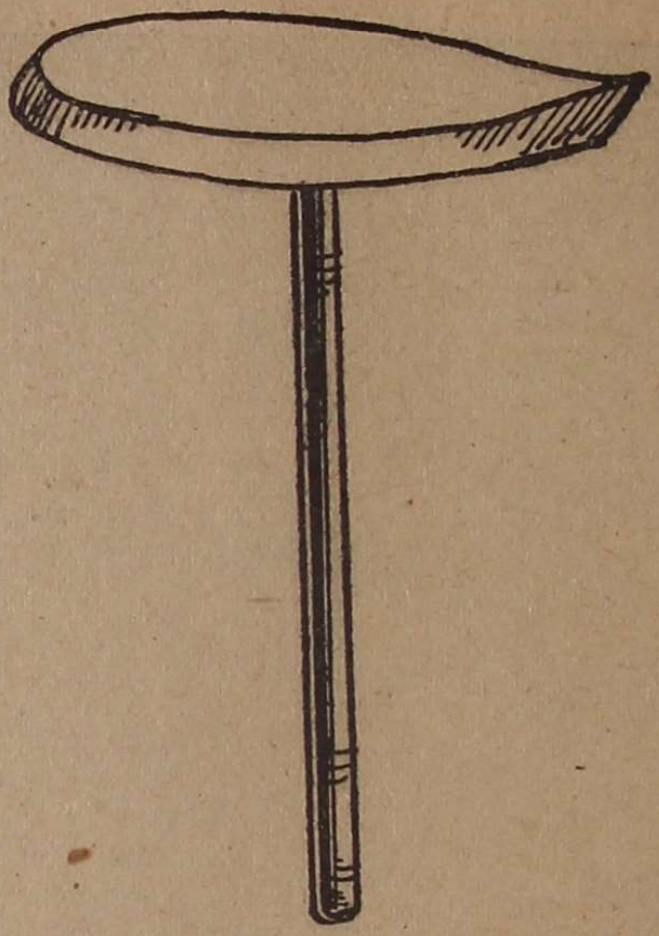

วิธีชุบกลีบ เอาพิมพ์ทุกพิมพ์ลงแช่น้ำ เอาขันช้อนผงสีขาวตั้งไฟพอละลายยกลง แล้วเอาขันใส่ช้อนผงสีเขียวตั้งไฟพอละลายยกลง (ในที่นี้จะทำดอกบาน ๗ ดอก ดอกตูมขาว ๓ ดอก ดอกตูมเขียวใหญ่ ๕ ดอก ดอกตูมเขียวเล็ก ๘ ดอก ดอกบาน ๑ ดอก กลีบใหญ่ ๕ กลีบกลาง ๕ กลีบเล็ก ๓ กลีบ ดอกตูมทุกขนาดดอกละ ๒ กลีบ) จะชุบดอกบานก่อน เอาพิมพ์ขนาดเล็กขึ้นจากน้ำสะบัดพิมพ์ให้เสด็ดน้ำ

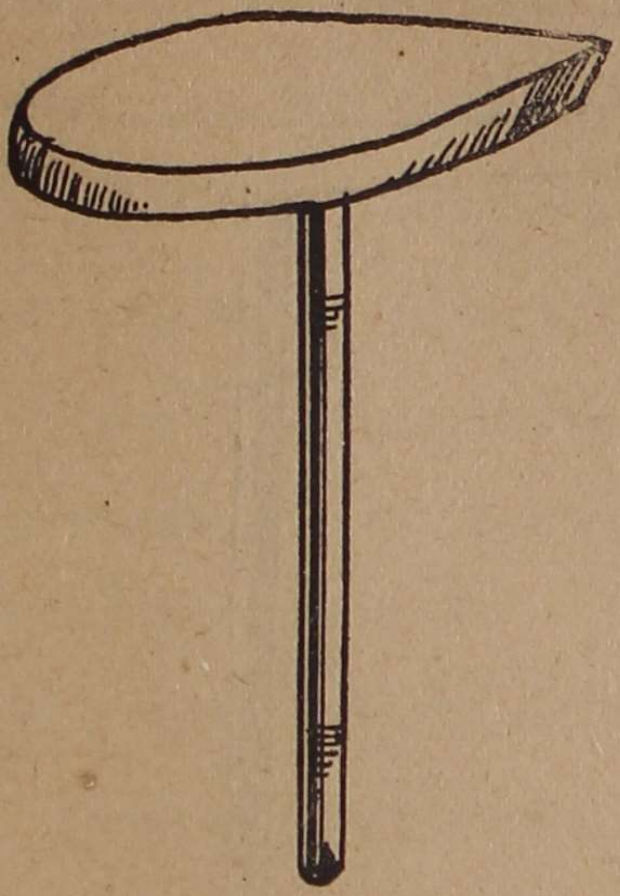

ลงชุบ ในขี้ผึ้งสีขาว ระวังชุบเสมอขอบพิมพ์ชุบ ประมาณ ๔—๕ ครั้ง สะบัดพิมพ์ไม่ให้ขี้ผึ้งเกาะแล้วลงจุ่มในน้ำค่อยเลื่อนเอาพิมพ์ออกจากขี้ผึ้งชุบกลีบใหญ่จนพอกับจำนวนดอก พอขี้ผึ้งเย็นเอาขันขี้ผึ้งขนตั้งไฟจนขี้ผึ้งละลาย แล้วยกลง พอชุบได้จึงค่อยชุบต่อไป พอชุบหมดทุกขนาดและเท่าจำนวนดอกแล้วจึงเอาขี้นพักไว้ในถาดแล้วชุบดอกตูมขาว

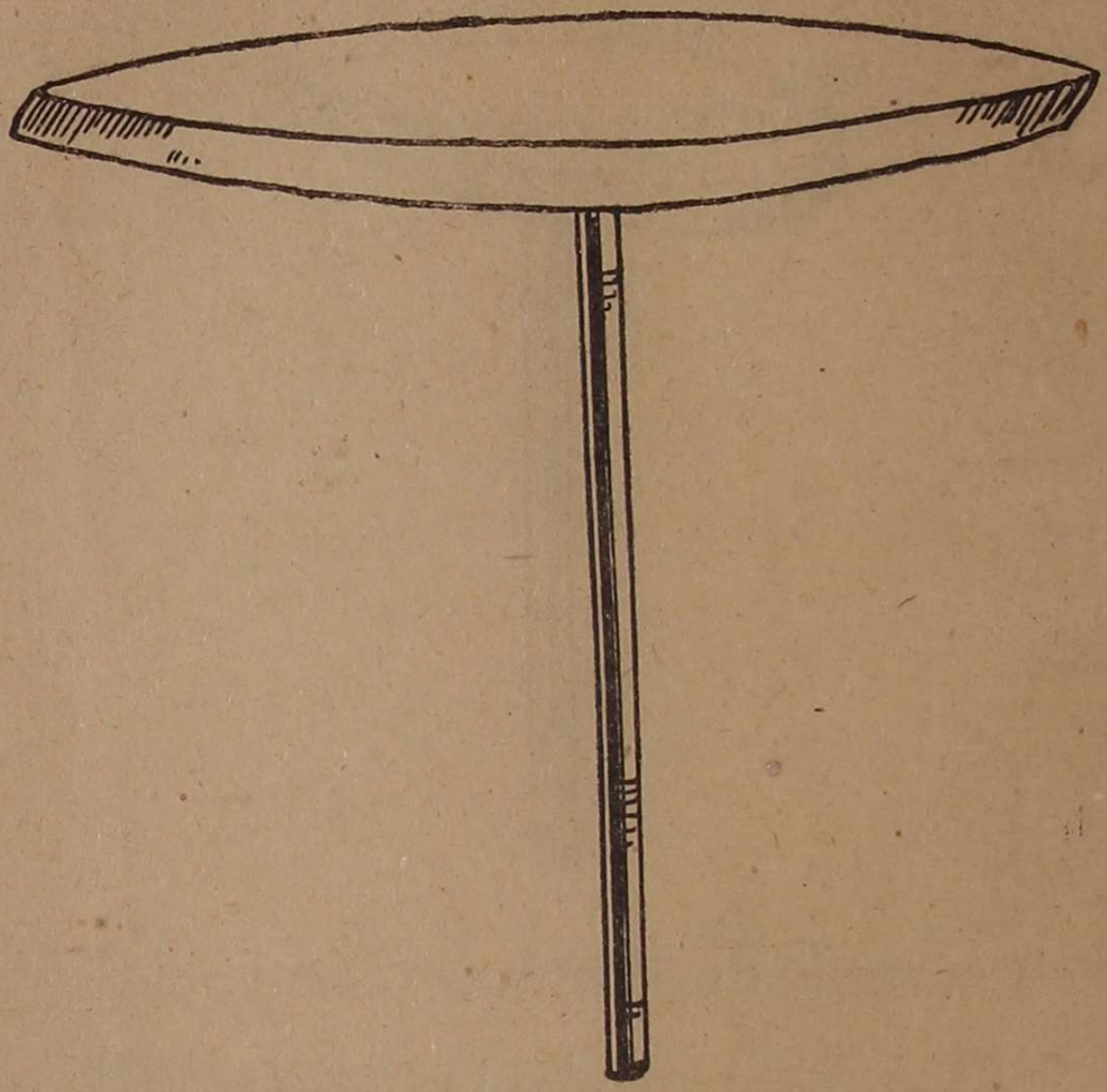

ต่อไป กลีบ ของ ดอก ตูมขาว เบื้น กลีบ คุ้ม ชุบ อีก ๔—๕ ครั้ง ชุบเท่าจำนวนกลีบของดอกตูมขาว เสร็จแล้วชุบกลีบดอกตูมเขียวขนาดกลาง เอาพิมพ์ชุบลงในขผึ้งสีขาว ๓ ครั้ง แล้วชุบลงในขผึ้งสีเขียว ๒ ครั้งเอาลงแช่น้ำเดือน เอาพิมพ์ออกจากขผึ้งชุบเท่าจำนวนกลีบของดอก พอเท่าจำนวนดอก

แล้วเอาพิมพ์กลีบดอกขนาดเล็กขันจากน้ำลงชุบในขผงสีเขียว ๔--๕ ครั้งเอาลงแช่ในน้ำค่อยเคลือนเอาพิมพ์ออกจากขผงชุบเท่าจำนวนกลีบดอกตูมที่ต้องการพอชุบเสร็จเอาขันจากน้ำวางคว่ำกลีบไว้ในถาด เอาผ้าซับน้ำกลีบทุกขนาดแลเช็ดกลีบให้แห้งตัดเจียนกลีบตามรูปแล้ว วางแยกกลีบไว้เป็นพวก ๆ เตรียมเข้าดอกต่อไป

วิธีเข้าดอกตูม เอาขันขผงสีเขียวตั้งไฟพอขผงละลายยกลง เอาดอกตูมเขียวเล็กที่สุด ๒ กลีบประกบหากันบิบ โคนกลีบให้แน่น เอาโคนกลีบจุ่มลงในขันขผงสีเขียวสะบัดให้แห้งเอาวางไว้เป็นพวก ๆ เข้าดอกตูมเขียวเล็กจนหมด กลีบจึงเข้าดอกตูมขนาดกลางแลชุบโคนดอกเช่นเดียวกันแล้วจึงเข้าดอกตูมขาวขนาดใหญ่ชุบโคนกลีบเหมือนกัน

วิธีเข้าดอกบาน เอาขผงสีเหลืองขันตั้งไฟพอขผงละลายแล้วยกลงตัดด้ายสีขาวยาว ๑ นิ้วทำเกสร (ดอกบานดอกหนึ่งมีเกสร ๕ เกสร) พอตัดด้ายทำเกสรพอความต้องการแล้วเอาปากคีบ ๆ ด้าย แล้วลงชุบ

ในขผงส์เหลืองตลอดเส้นด้าย แล้ว เอา ลงแช่ในน้ำ
ชุบเกสรจนพอความต้องการแล้วเอาเกสรขึ้นจากน้ำ
เอาผ้าซับน้ำให้แห้ง เอาขันขผงส์เขียวขึ้นตั้งไฟ
พอขผงละลายยกลง เอาเกสรวางรวม ๕ เส้น เอา
กลีบเล็ก ๓ กลีบเรียงโดยรอบเกสร แล้วเอากลีบ
ขนาดกลาง ๕ กลีบ เข้าเรียงรอบกลีบเล็ก บิบโคน
ดอกให้แน่น แล้วจึงเอากลีบใหญ่เข้ารอบที่สาม
๕ กลีบ สับหว่างกัน บิบโคนกลีบให้แน่นและ
เรียบดี ชุบโคนดอกลงในขผงส์เขียว เข้าดอก
บานจนพอความต้องการแล้ววางดอกเล็ก ดอกตูม
กลาง ดอกบานใหญ่ ไว้เป็นพวก ๆ

วิธีชุบกาบเล็กเขียว ถ้าขผงส์เขียวเย็นแล้วเอาขึ้นตั้งไฟ
พอขผงละลายยกขันลง เอาพิมพ์กาบเล็กลงชุบ
ในขผงส์เขียวชุบ ๔—๕ ครั้ง แล้วเอาพมพ์ลงใน
อ่างเคลือนพิมพ์ออกจากขผงแล้วลงชุบใหม่ พอ
ความต้องการแล้วเอาขึ้นจากน้ำ เอาผ้าขาวซับ
เช็ดให้แห้ง เอามีดคม ๆ เจียนแต่งให้เรียบร้อย

วิธีตัดใบและชุบใบ เอาผ้ามาตัดใบซ่อนกลิ่นตามรูป

เอาปาก คีบ จับโคนใบ ชุบลงในชะผงส์เขียว ๒—๓ ครั้ง สะบัดใบอย่าให้ชะผงเกาะ กันชุบ ประมาณสัก ๑๐ ใบ พอชะผงแห้งวางพักไว้ แล้วเอาพิมพ์ทำพันก้านมาชุบ ๓—๔ ครั้ง แช่น้ำเดือนเอาพิมพ์ออก เอาชนจากน้ำแล้วตัด ครึ่งตาม ยาวของ พิมพ์ชับน้ำให้แห้ง.

วิธีเข้าช่อ เอาไม้ก้านดาน ๑ อันใช้ตามยาว ของไม้พอดีเหลาส่วนที่เป็นเหลี่ยมออกเอาที่พันก้านที่ตัดไว้แล้วลนไฟมาพันไม้ให้ตลอดไม้ พันบางๆพอมิดไม้แล้วเอาดอกตูมเล็กมาเข้า ๒—๓ ดอก กด โคน ดอกให้ติดกับไม้ให้แน่น เอากาบ เขียวลนไฟ ตรง โคนกาบติดบีดโคนดอกเข้า ดอกตูมเล็ก จนหมด แล้วจึงเข้าดอกตูมกลางคู่กับดอกตูมเล็กบีดด้วยกาบเขียวและพันก้านทุก ระยะ จนหมด ดอกตูมเขียว และดอกตูมเล็กจึงเข้าดอกตูมใหญ่สีขาววางกาบบีดทุกดอกจนถึงดอกบานวาง ๑ ดอกวาง กาบ พันก้าน วาง ๒ ดอก วางกาบบีดพันก้าน จน หมดดอก จึงวางใบ ๔ฉบับไป

สลับมา และพัน ก้านจน หมดใบ เอา ก้าน ลนไฟบิบ ๆ ให้แน่นและเรียบดี การชุบดอกเข้าดอกและเข้าช่อควรจะมีช่อซ่อนกลิ่นสด ๆ มาดู เป็นตัวอย่างจึงจะเข้า ดอก และ เข้าช่อ ได้เหมือน ช่อ ธรรมชาติ เสร็จแล้วเอาแช่น้ำไว้กลับจะได้แข็ง สดเหมือนของจริง □

ดอกปะทัด

เตรียมเครื่องใช้ สำหรับทำดอกปะทัด ขันใส่ขผงสีแดง ขันใส่ขผงสีเขียว มันเทศ ถวดไหว มีด เตาอ่างใส่น้ำ ถาด กรรไกรตัดถวด ผ้าขาว ช่อดอกปะทัดจริง ๆ

วิธีแกะพิมพ์ดอกบาน ตัดมันเทศ ออกจาก กันเป็นรูปกลมยาวเล็ก เกลาให้รูปเรียว ตอนโคน ดอก ปลายบานเล็กน้อย ตัดไม้เล็ก ๆ เสียบบนกลางพิมพ์ (เสียบตรงส่วนที่บานออก) แล้วแช่น้ำไว้จะร่อนง่ายเมื่อเวลาชุบขผง พอเกลาดอกบานแล้วเกลาดอกตูมเล็ก ๆ ๓ อัน เกลาแล้วตัดถวดเสียบโคนดอกไว้ทั้ง ๓ ดอก

วิธีชุบดอกและก้าน เอาขันใส่ขผงสีแดงขัน ตั้งไฟพอขผงละลายยกลงทิ้งไว้สักครู่ พอชุบได้เอาพิมพ์ดอกบานตอนโคน ดอกชุบลง ในขผงสีแดง ๔—๕ ครั้ง สะบัดพิมพ์เล็กน้อยเอาลงแช่ ในอ่างน้ำเอานวเขียขผงออกจากพิมพ์ (ช่อหนึ่งสมมุติจะทำดอกบาน ๕ ดอก) ก็ชุบเช่นเดียวกันเท่าจำนวนที่ต้องการ

(ดอกแย้ม ๒ ดอก) ชุบดอกแย้มเช่นเดียวกับดอกบาน ชุบดอกเสร็จแล้วเอาขึ้นวางพักไว้ เอาดอกตูมเด็กที่เกลาไว้ ๓ ดอกลงชุบในขี้ผึ้งสีแดงอีก ๔ ครั้ง ๓ ดอกด้วยกัน เอาดอกบานและดอกตูมขึ้นจากน้ำแล้วเอาผ้าขาวซับน้ำให้แห้งวางแยกกันไว้ เอาขันใส่ขี้ผึ้งสีเขียวขึ้นตั้งไฟพอขี้ผึ้งละลายแล้วยกลงเอาโคนดอกบานลงชุบในขี้ผึ้งสีเขียวเห็นสีเขียวเฉพาะโคนดอกเท่านั้นชุบจนหมดดอกบานแล้วเอาดอกตูมมาชุบเฉพาะโคนดอกและก้านของดอกด้วย เสร็จแล้วตัดลวดยาว ๑ ๓/๒ นิ้วงอปลายลวดเล็กน้อยชุบลงในขี้ผึ้งสีแดงเฉพาะตอนที่งอไว้แทงลงกลางดอกของดอกบานดึงลวดลงมาให้ตุ่มเกสรติดแน่นกับโคนดอก บับขี้ผึ้งตรงโคนดอกเล็กน้อย แล้วชุบลงในขี้ผึ้งสีเขียวเฉพาะโคนดอกและก้านเท่านั้น แล้วตัดลวดไหวอีก สั้นบ้างยาวบ้างคดงให้ตรงลงชุบในขี้ผึ้งสีเขียว ๖—๗ เส้นเอาแช่น้ำแล้วเอาขึ้นจากน้ำซับให้แห้ง เอาไม้ก้านมะพร้าวตัดส่วนอ่อนออกเด็กน้อยเอาลงแช่ในอ่าง

น้ำแล้วเอาขึ้น สะบัดน้ำ ออกเอา ทาง ปลาย คือส่วน
อ่อนลงชุบในขผึ้งสีเขียว ๔–๕ ครั้งแล้วสะบัดเบา ๆ
เอาลงแช่ในอ่างน้ำค่อยรูดขผึ้งออก จาก ไม้ชุบก้าน
เช่นนี้ ๕–๖ ก้านเอาขึ้น จาก น้ำ สะบัด น้ำ ออก ให้
หมดซับให้แห้ง เสร็จแล้วเอาดอกบานมาบาก
เล็ก ๆ ให้เห็นเป็น ๕ กลีบเจียนมน ปลาย กลีบเล็ก
น้อย ดอกบานทุก ๆ ดอกทำเช่นเดียวกันส่วนดอก
แย้มบาก และมน กลีบเช่น เดียว กันแต่ จับ กลีบเข้า
พนมหากันทั้ง ๕ กลีบ

วิธีเข้าช่อ เอาช่อธรรมชาติมาดูตัวอย่าง ๑ ช่อ เข้า
ดอกบานสลับดอกตูมเอา กระดาษย่น ตัดตามขวาง
ของกระดาษเส้น ๆ พันก้าน ลงมา บางตอนควรจะมี
ก้านเปล่าบ้างพอสมควรพันก้านแล้วตักขผึ้งราดบน
ก้านบิบขผึ้งให้เรียบ สอดลงในก้านขผึ้งอันโตที่สุด
เป็นก้านใหญ่บิบโคนก้านให้แน่น เสร็จแล้วเอา
ลงแช่ในน้ำ ดอกจะสดสวยดี. □

ดอกหน้าวัว

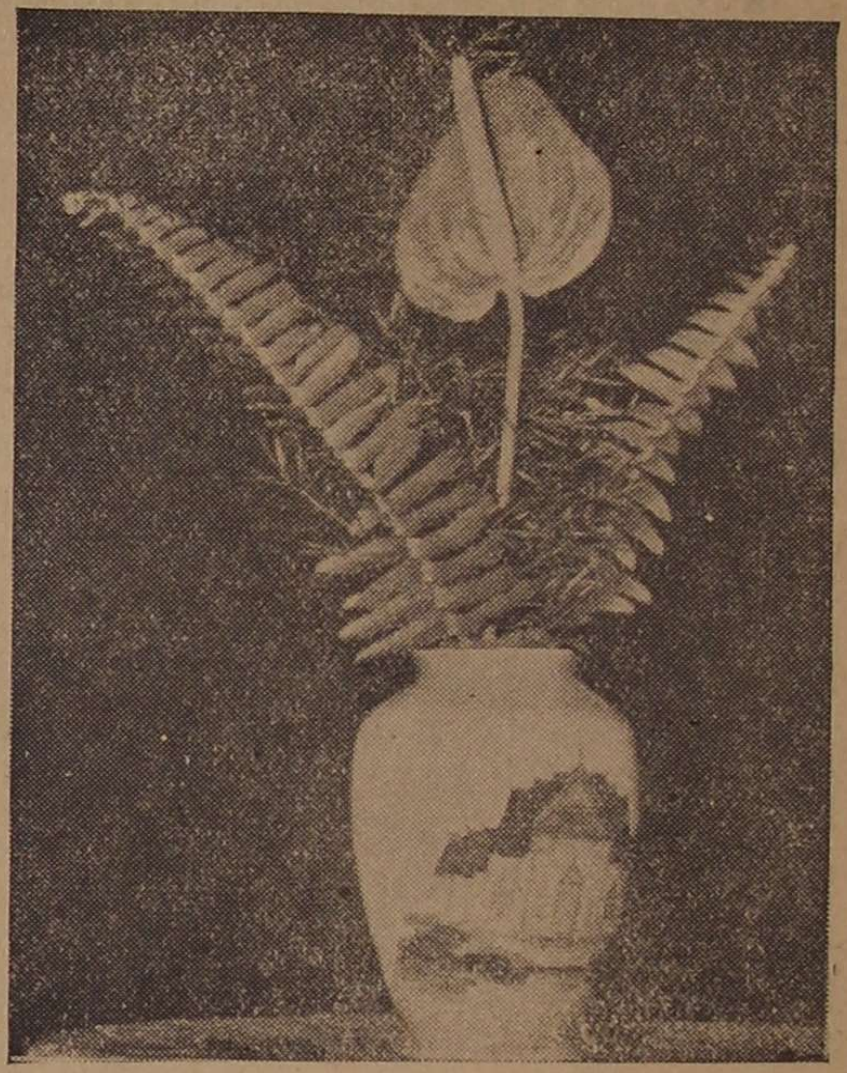

เตรียมเครื่องใช้ ขันใส่ขี้ผึ้งสีแดง ขันใส่ขี้ผึ้งสีขาว ขันใส่ขี้ผึ้งสีเขียว สาคูเม็ดเล็ก พิมพ์ดอกหน้าวัว ๑ ขนาด พิมพ์ชุบขี้ผึ้งสำหรับพันก้าน ไม้ก้านตาน เหล็กลมเล็ก แจกันหรืออ่างแก้ว เตา อ่างใส่น้ำ ถาด ผ้าขาว มีด.

วิธีชุบกลีบ ก่อนทำอะไร ทั้งหมด เอา พิมพ์ดง แช่ในน้ำ

ดอกหน้าวัว

ยกขันขผงส์แดงขันตั้งไฟพอขผงละลายยกลง เอา
พิมพ์ขน จากน้ำ สะบัดให้สะเด็ดน้ำแล้วจึงชุบลงใน
ขผงส์แดง ๕ หรือ ๖ ครั้ง สะบัด พิมพ์ ไม่ให้ขผง
เกาะกันแล้วลงแช่ในอ่างน้ำค่อย แกะเอาพิมพ์ออก
จากขผง ต้องการกี่ดอกก็ชุบเท่าจำนวนดอก เสร็จ
แล้วช้อนเอากลีบที่ชุบขนจากน้ำ วางคว่ำกลีบลง

ในถาด ใช้ผ้าขาวซับน้ำที่กลีบให้แห้ง ใช้มีดเจียน
แต่งกลีบให้ริมเรียบ

วิธีทำเกสรและเข้าดอก เอาข ผง ส์ขาว และ ขัน ข ผง
ส์แดงตั้งไฟ พอข ผงละลายยกลงทั้งสองขัน ไม้
ก้านลานทางปลายชุบน้ำแล้วชุบในข ผงส์ขาว ๓ ครั้ง
เอาสาคูเม็ดเล็กกดตามข ผงให้เห็นเม็ดเล็ก ๆ แล้ว
ชุบลงในข ผงส์แดง ๑ ครั้ง สะบัด พิมพ์ พอข ผงแห้ง
ดัดให้ไม้งอเล็กน้อยเอากลีบที่ชุบไว้ลนไฟตอนโคน
กลีบบากโคนกลีบเล็กน้อยกดกลีบให้พอดีกับเกสร
เอาขันข ผงส์เขียวขันตั้งไฟพอข ผงละลายยกลงพอ
ชุบได้เอาพิมพ์ที่พันก้าน ขนจาก น้ำสะบัดพิมพ์ แล้ว
ชุบ ๒—๓ ครั้งในข ผงส์เขียว สะบัด พิมพ์ แล้วเอา
พิมพ์ที่ชุบแล้วลงแช่ ในอ่างน้ำ ค่อยเลือน พิมพ์ออก
จากข ผงชุบไว้มาก ๆ แล้วเอาขนจากน้ำซับกลีบ
ให้แห้งด้วยผ้าขาว เสร็จแล้วใช้มีดตัดที่พันก้าน
แบ่งครึ่งทาง ยาว แล้ว ลนไฟเอาข ผง พันก้าน มาพัน
ก้านของดอกหน้าวัวบบก้านแต่งให้เรียบ จะทำ
กี่ดอกก็ชุบและทำเหมือนกันทุกดอก. □

ประโยชน์ เอาไว้ปักแจกัน โดยใช้ใบเฟริมปักในแจกัน และแต่งดอกหน้าวัวนี้ดู สลับ แต่งให้สวย งามคล้ายดอกธรรมชาติ

จะใช้แต่ง กระเช้า แบบ ดอกไม้สด ก็ได้หรือผูกเบ็นช่อโบเดย์ให้เบ็นของขวัญ. □

ดอกดาวเรือง

เตรียมเครื่องใช้ ขันใส่ขี้ผึ้งเหลืองอ่อน ขันใส่ขี้ผึ้งสีเขียว พิมพ์กลีบดาวเรือง (ใช้พิมพ์เกสรดอกบัวหลวงก็ได้) ๓ ขนาด ผ้าสีเขียวทำใบ กรรไกร ลวดสังกะสี ด้ายสีเขียว พิมพ์ชุบที่พันก้าน อ่างใส่น้ำ ถาด ๒ ใบ มีดคม ๆ แป้งเบียกกระดาษย่นสีใบสำหรับพันก้าน.

วิธีชุบกลีบ เอาพิมพ์ทั้งหมดแช่น้ำ ยกขันขี้ผึ้งเหลืองอ่อนตั้งไฟพอขี้ผึ้งละลายยกลงพอขี้ผึ้งเย็นกะว่าชุบแล้วติดพิมพ์เอาพิมพ์กลีบดาวเรืองลงชุบแล้วแต่จะกำหนดว่ากี่กลีบ (จะทำดอกเล็กหรือดอกใหญ่ควรจะมีดอกตัวอย่างไว้ดูสัก ๑ ดอก) ชุบกลีบเล็กแล้วช้อนกลีบขึ้นวางไว้ในถาด ยกขี้ผึ้งเหลืองตั้งไฟพอขี้ผึ้งละลายยกลงจากเตา—เอาพิมพ์ขนาดกลางขึ้นจากน้ำสะบัดพิมพ์ให้น้ำหมด เอาพิมพ์ลงชุบในขี้ผึ้งให้พอดีกับพิมพ์ชุบ ๔—๕ ครั้งสะบัดพิมพ์แล้วลงแช่ในอ่างค่อยเขี่ยขี้ผึ้งออกจากพิมพ์ชุบกลีบขนาดกลางเท่ากับกลีบขนาดเล็กพอชุบได้พอความต้องการ แล้วช้อนกลีบ

ขันจากน้ำวางลงในถาดอย่าให้กลีบ ๒ ขนาดปนกัน แล้วชุบกลีบขนาดใหญ่ต่อไปโดยวิธีชุบและจำนวนกลีบเท่ากับกลีบขนาดเล็กและขนาดกลาง แล้วซ้อนเอากลีบขันไว้ในถาดไม่ปนกัน เอาผ้าขาวมาซับกลีบ และเช็ด กลีบ ให้แห้ง เอามีด แต่ง กลีบให้เรียบสวยวางแยกไว้ในถาดอีกใบหนึ่งต่างหาก.

วิธีชุบใบ ตัดใบดาวเรืองตามแบบใบแท้จริง ตามขนาด ตัด ๓ ขนาด ขนาดละ ๑ ใบ ใช้ผ้าสีเขียวตัดใบ ๓ ใบ ตัดลวดสังกะสียาวกว่าใบ ๑ ๑/๒ นิ้วคลึงลวดให้ตรงตัดกระดาษย่นตาม ขวาง ของ กระดาษพันลวดให้เรียบร้อย เอาแบ้งเปียกรูดปลายลวดเอาลวดวางกดบนใบใช้นิ้วมือกดให้แน่น วางพักไว้ให้แบ้งเปียกแห้งทุกใบ แล้วจึงยกขันขผงสีเขียวตั้งไฟพอขผงละลายยกลงเอาพิมพ์ทีพันก้าน ขันจากน้ำชุบในขผงสีเขียวไว้สำหรับพันก้านเมื่อชุบได้พอความต้อง การ แล้ว เอา ขัน จาก น้ำ ซับ น้ำให้แห้ง เอาใบที่ติดลวดแล้วลงชุบในขผงสะบัดขผงให้กระจายแล้ววางพักไว้.

วิธีเข้าดอกและเข้าช่อ ตัดไม้ก้านมะพร้าว ยาวพอสมควร ตัดลวดสังกะสียาวกว่าไม้ราว ๑/๒ นิ้ว วางทาบกับไม้ให้ปลายลวดที่เหลืองอลงมาพอดีไม้ มัดลวดติดกับไม้ให้แน่น บิบปลายลวดให้เล็ก หุ้มลวดด้วยขี้ผึ้งเหลืองเอากลีบขนาดเล็ก บิบติดกับปลายลวดให้กลีบสูงพ้นลวดขึ้นมาพอสมควร ติดทีละ ๑ กลีบ ๓ รอบ แล้วจึงติดกลีบกลางสับหว่างกลีบเล็กติดโดยรอบ ๓ แถว แล้วจึงติดกลีบใหญ่สับหว่างกลีบกลาง ดูให้ดอกใหญ่พอสมควร เอาขี้ผึ้งที่ชุบไว้สำหรับพันก้านตัดแบ่งครึ่งตามยาวพันลงมาจากโคนดอก เอาใบมัดติดกับไม้ที่เป็นก้านจากใบเล็ก ใบกลาง และใบใหญ่เสร็จแล้วจึงเอาขี้ผึ้งพันก้านโดยตลอด ลนไฟเล็กน้อยบิบขี้ผึ้งให้ก้านเสมอกัน. □

ช่อผักคบชวา

เตรียมเครื่องใช้ ขันใส่ขผึ้งสีขาว ขันใส่ขผึ้งสีม่วงอ่อน ขันใส่ขผึ้งสีม่วง พิมพ์ดอกผักคบชวาขนาดเล็ก พิมพ์ดอกผักคบชวาขนาดกลาง พิมพ์ดอกผักคบชวาขนาดใหญ่ (พิมพ์ทุกขนาดมีกลีบ ๕ กลีบ) ลวดสังกะสี กรรไกรตัดลวด มีดคม ๆ พิมพ์ชุบพี่พันก้าน ด้ายสีม่วง ถาดใส่กลีบหรือดอก ๒ ถาด อ่างน้ำ ผ้าขาวบาง.

วิธีชุบดอก เอาพิมพ์ดอกทุกขนาดและพิมพ์ที่พันก้านแช่น้ำ เอาขันใส่ขผึ้งสีขาวตั้งไฟพอขผึ้งละลายแล้วยกลง เอาขันใส่ขผึ้งสีม่วงอ่อนตั้งไฟพอขผึ้งละลายแล้วยกลง รวมทั้งขันใส่ขผึ้งสีม่วงก็ตั้งไฟเช่นเดียวกัน เอาพิมพ์ดอกเล็กขนจากน้ำสะบัดให้น้ำหมดชุบลงในขผึ้งสีขาวพอดีพิมพ์สัก ๓ ครั้ง สะบัดพิมพ์ชุบลงในขผึ้งสีม่วงอ่อนเพียง ๓ ครั้ง เหลือปลายกลีบสีขาวไว้สะบัดพิมพ์แล้วเอาพิมพ์แช่น้ำค่อยเขี่ยขผึ้งออก ชุบดอกเล็กประมาณ ๕ ดอก แล้วเอาขันใส่ถาดไว้เสียก่อน ดอกจะได้ไม่ปนกัน เอา

พิมพ์ดอกขนาดกลางชุบในสีขาว ๓ ครั้ง สีม่วงอ่อน ๒ ครั้ง เหลือสีขาวไว้ปลายกลีบเช่นเดียวกัน ชุบ ๕ ดอกด้วยกัน แล้วเอาพิมพ์ดอกขนาดใหญ่ชุบสีขาว ๒ ครั้ง สีม่วงอ่อน ๒ ครั้ง สีม่วงเพียง ๑ ครั้ง (เวลาชุบสีม่วงอ่อนและสีม่วงให้เหลือปลายกลีบเป็นสีขาว) ชุบดอกขนาดใหญ่ ๗ ดอก พอชุบเสร็จแล้วเอาดอกสิ้นไว้คนละพวกเพื่อสดวกในการเข้าช่อ เอาผ้าขาวซับน้ำให้แห้ง เอามีดคมแต่งกลีบให้สวยมน คล้ายกลีบ ธรรมชาติ เอาพิมพ์ที่พันก้าน มาชุบ สีม่วง อ่อน และสีม่วงบ้างคละกันไป ซับน้ำให้แห้งตัดแบ่งครึ่งไว้ทุก ๆ อัน

วิธีเข้าดอก ยกขันข้ผงสีม่วงอ่อน ตั้งไฟพอข้ผงละลายแล้วยกลง เอากรรไกรตัดลวดสังกะสียาวพอประมาณคลึงให้ตรงและงอบลายทุก ๆ อัน จุ่มลงในข้ผงที่เย็นแล้วบนข้ผงติดกับลวดเป็นก้อนกลม ๆ ทำเป็นดอกตูม (ทำดอกตูมประมาณ ๕ ดอก) เอาปลายดอกทุก ๆ ดอก ที่เป็น ก้าน ลวด ลง ชุบในข้ผงตามขนาดดอก ดอกตูมชุบสีขาว ดอกเล็กชุบ

สีขาวและม่วงอ่อน ดอกกลางชุบม่วงอ่อน ดอกใหญ่ชุบม่วงแก่ เสร็จแล้วเข้าช่อตั้งแต่ดอกตูมจนถึงดอกใหญ่เรียงสับหว่างดอก ทุก ๆ ที่เวลาเข้าดอกให้ใช้ด้ายสีม่วง มัดลวด ติดต่อ กัน แล้ว จึงเอาขผึ้งทัดไว้พันก้านให้เรียบร้อย □

ดอกชะบาหนู

เตรียมเครื่องใช้ ขันข ผงสีแดง ขันข ผงสีขาว ขันข ผงสีเขียว ลวดไหว พิมพ์กลีบขนาดกลาง พิมพ์กลีบขนาดเล็ก ผ้าทำใบ ลวดไหวอย่างเล็ก ลวดสังกะสี กรรไกรตัดลวด มีด กระดาษย่นสีเขียว ไม้ก้านถาน เตา อ่างใส่น้ำ ถาด ผ้าขาว ไม้ก้านมะพร้าว ดินสอสีน้ำตาล.

วิธีชุบกลีบ เอาพิมพ์ทั้งหมดลงแช่น้ำในอ่าง เอาขันขผงสีขาวขันตั้งไฟพอขผงละลายยกลง ตั้งขันขผงสีแดงพอขผงละลายยกลงเอาพิมพ์ขนาดเล็กขนจากน้ำชุบลงในขผงสีแดง ๕ ครั้ง (ดอกหนึ่งมี ๕ กลีบ) ชุบดอกเล็กสัก ๒ ดอกรวมชุบ กลีบเล็ก ๑๐ กลีบ เอาลงแช่น้ำแล้วเอาขันผึ่งในถาด เอาพิมพ์กลีบขนาดกลางขนจากน้ำสะบัดน้ำออกเอาโคนพิมพ์ชุบในขันขผงสีขาว ๓ ครั้งแล้วลงชุบในขผงสีแดงตอนปลายพิมพ์ ๔ ครั้งแล้วชุบเส้นพิมพ์ในขผงสีแดง ๒ ครั้ง เอาลงแช่ในอ่างค่อยเลือนเอาพิมพ์ออกจากขผงชุบเช่นเดียวกัน ๑๐ กลีบ

(๒ ดอก เวลาชุบ ๆ พอดีขอบพิมพ์) แล้วเอาข ผง
ส์เขียวตั้งไฟพอข ผงละลายยกลง เอาไม้ก้านตาน
แช่น้ำลงชุบในข ผงส์เขียว ๕—๖ ครั้ง สะบัดเบา ๆ
แล้วเอาลงแช่ในอ่าง รูดเอาข ผงออกจากไม้ชุบ
ใบเลี้ยงประมาณ ๔ อันด้วยกัน เป็นใบเลี้ยงของ
ดอกบาน ๒ ดอก ดอกแย้ม ๒ ดอก เอาไม้ก้านตาน
เกลาลงให้เล็กอีก ชุบน้ำแล้วชุบลงในข ผงส์เขียว
๕ ครั้ง แช่ในอ่างน้ำค่อย ๆ เลื่อนหรือรูดเอาไม้
ออกจากข ผงชุบใบเลี้ยงดอกตูม ๒ ใบ เอาขันใส่
ข ผงส์แดงตั้งไฟพอข ผงละลายยกลง เอาไม้ก้าน
มะพร้าวตัดเอาเฉพาะส่วนอ่อน ตัดปลายอ่อนทิ้ง
เล็กน้อยเหลาให้กลมแข็ง เอาแช่น้ำแล้วเอาขึ้นมา
สะบัด ชุบลงในข ผงส์แดง ๒ ครั้ง เอาดินสอน้ำตาล
จุด ๆ ปลายเกสรแล้วเอาลงชุบในข ผงส์แดงอีกครั้ง
หนึ่ง ชุบเกสรเช่นเดียวกัน ๔ เกสร (เป็นเกสร
ดอกบาน ๒ ดอก เกสรดอกตูม ๒ ดอก) เอาขึ้น
จากน้ำเช็ดกลีบและแต่งกลีบวางไว้เป็นพวก ๆ

วิธีเข้าดอก เอาเกสรที่ชุบไว้มาวางกลาง เอากลีบเล็กเรียงกันโดยรอบเกสร ๕ กลีบ โดยเข้ากลีบเว้ยนกัน พนมกลีบขนบีบโคนกลีบเล็กน้อย เอาใบเลียงสวมให้พอดีโคนดอก (ก่อนสวมใบเลียงเอามีดบากลงมาให้โคนผังติดกัน) เสร็จแล้วจับรอยบากบีบให้เป็นรูปกลม ๆ เล็กมี ๕ ซีกด้วยกัน พอสวมใบเลียง และตัด กระดาษ ย่น สีเขียว ตาม ขวางกระดาษแล้วพันโคนดอกให้เรียบร้อย ส่วนวิธีเข้าดอกบาน ก็ทำเช่นเดียวกับดอกแย้ม แต่ให้กลีบ กางออกแบบดอกบาน เข้าดอกบาน ๒ ดอก (เกสรจะต้องพันปลายกลีบขึ้นไป ๓/๔ นิ้ว) เสร็จแล้วตัดลวดสังกะสียาว ๔ นิ้ว งอปลายพันลวดด้วยกระดาษย่นสีเขียว เอาใบเลียงสีเขียวอย่างเล็กสวมแล้วพันก้านอีกครั้งหนึ่ง ทุกดอกที่ทำแล้วพันก้านด้วยกระดาษย่นสีเขียว

วิธีตัดใบและเข้าช่อ ตัดใบ ๓ ขนาด ตัดลวดสังกะสียาวกว่าใบเล็กน้อย พันก้านด้วย กระดาษย่น สีเขียว เอาแป้งเปียกรูดปลายลวดพอสมควร วางลวดลง

บนใบ (ตามยาวของใบ) กดให้แน่นวางผึ่งลมไว้ให้แบ้งเบียกแห้ง ตัดใบ ๓ ขนาดและติดใบให้เรียบร้อย เอาขันข ผงส์เขียวตั้งไฟพอข ผงละลายยกลง เอาใบชุบลงในข ผงสลัดให้ข ผงกระจายพอแห้งด์บักไว้ในแก้ว เอาก้านดอกไม้และก้านใบลงชุบในข ผงส์เขียว

วิธีเข้าช่อ เอาใบเล็กวางคู่กับดอกบาน พันก้านด้วยกระดาษย่นส์เขียว วางดอกคุมสลับใบต่อมาจนหมดดอกและใบ แล้วเอาขันข ผงส์เขียวตั้งไฟพอข ผงละลายยกลง เอาช้อนตักข ผงราดบนช่อให้ทั่วสะบัดข ผงให้กระจาย □

ดอกแก้ว

เตรียมเครื่องใช้ เกสรสี่เหลืองอย่างใหญ่ ขันใส่ข ผงสีเขียว ขันใส่ข ผงสีขาว พิมพ์กลีบดอกแก้ว ๑ ขนาด ผ้าสีใบ ลวดไหว กรรไกร มีด กระดาษย่นสีเขียว แป้งเปียก ถาด อ่างน้ำ ผ้าขาว ขันใส่ข ผงสีเหลือง

วิธีชุบกลีบและชุบใบ เอาพิมพ์กลีบลงแช่น้ำ ยกขันใส่ข ผงสีเหลืองตั้งไฟพอข ผงละลายยกลง เอาขันใส่ข ผงสีขาวตั้งไฟพอข ผงละลายยกลง เอาพิมพ์ลงชุบในข ผงสีขาว ๒—๓ ครั้ง เอาโคนกลีบชุบลงในข ผงสีเหลือง ๑ ครั้ง ชุบสีขาว ๑ ครั้ง สะบัดพิมพ์แล้วลงแช่น้ำ เอาข ผงออกจากพิมพ์ ชุบกลีบจนพอความต้องการแล้วเอาขนจากน้ำ เอาผ้าขาวซับกลีบให้แห้งแต่งริมกลีบให้เรียบ เอาผ้าสีใบมาตัดใบ ๓ ขนาด ติดลวดให้เรียบร้อย พอแป้งแห้งดีแล้ว ยกขันข ผงสีเขียวตั้งไฟพอข ผงละลายเอาใบลงชุบสะบัดให้แห้ง เอาเกสรสี่เหลืองลงชุบในข ผงสีเขียวเพื่อจะได้เห็นเกสรเป็นสีโศก

วิธีเข้าดอกและเข้าช่อ ทำดอกแก้วอย่างดอกตูมเสียก่อน ตัดลวดยาวพอประมาณคลึงลวดให้ตรง งอปลายลวดเล็กน้อย เอาขี้ผึ้งเหลืองหุ้มลวดเล็ก ๆ ยาว ๑/๒ ซ.ม. บิบขี้ผึ้งให้คล้ายดอกตูมจริง ๆ แล้วชุบลงในขี้ผึ้งเขียว ช่อหนึ่งทำดอกตูมประมาณ ๒—๓ ดอก พันก้านด้วยกระดาษย่นสีใบ แล้วเข้าดอกบานต่อไป ตัดลวดยาวพอสมควรงอปลายลวด เอาเกสร ๑ อันมัดติดกับลวดทิ้งไว้ให้ระยะสูงพ้นลวด ๑/๒ ซ.ม. เอากลีบเรียง ๕ กลีบ รอบ ๆ เกสร บิบโคนดอกให้แน่น เอาโคนดอกชุบในขี้ผึ้งเหลือง ๒ ครั้ง สีเขียว ๑ ครั้ง ทำดอกบานจนพอความต้องการ แล้วเข้าดอกตูมและดอกบานเป็นช่อคล้ายช่อดอกแก้วจริง ๆ สลับกับใบพอสมควร □

ดอกบานชื่น

เตรียมเครื่องใช้ ขันใส่ขี้ผึ้งสีแดง ขันใส่ขี้ผึ้งสีเขียว พิมพ์เกสรใช้พิมพ์เยเบร่าขนาดเล็ก พิมพ์ดอกบานชื่น ๓ ขนาด ผ้าสี่ใบ ไม้ก้านมะพร้าว ลวดสังกะสี กระดาษย่นสี่ใบไม้ กรรไกร มีดคม ๆ ถาด ผ้าขาวบาง อ่างใส่น้ำ ด้าย

วิธีชุบกลีบ และการเข้าดอกติดใบ เอาขันขี้ผึ้งสีแดงขันตั้งไฟ เอาพิมพ์ทั้งหมดลงแช่น้ำ พอขี้ผึ้งสีแดงละลายยกลงวางทิ้งไว้สักครู่ เอาพิมพ์ขนาดเล็กลงชุบในขี้ผึ้ง ระวังเวลาชุบกลีบต้องชุบพอดีพิมพ์ชุบพอความต้องการแล้ว ชุบกลีบขนาดกลางและกลีบขนาดใหญ่ เอาขี้ผึ้งสีเขียวตั้งไฟพอขี้ผึ้งละลายยกลงวางพักไว้ พิมพ์เกสรชุบในขี้ผึ้งสีแดง ๔ ครั้ง ชุบในขี้ผึ้งสีเขียว ๒ ครั้ง เอาพิมพ์ลงส่ายในน้ำ ขี้ผึ้งก็จะหลุดออกจากพิมพ์ ชุบเกสรสัก ๕—๖ อัน เอากลีบทั้งหมดขึ้นจากน้ำแยกกลีบเล็กกลีบกลาง กลีบใหญ่ไว้ต่างหาก เอาผ้าขาวซับกลีบให้แห้งรวมทั้งเกสรด้วย เสร็จแล้วเอามีดพับ

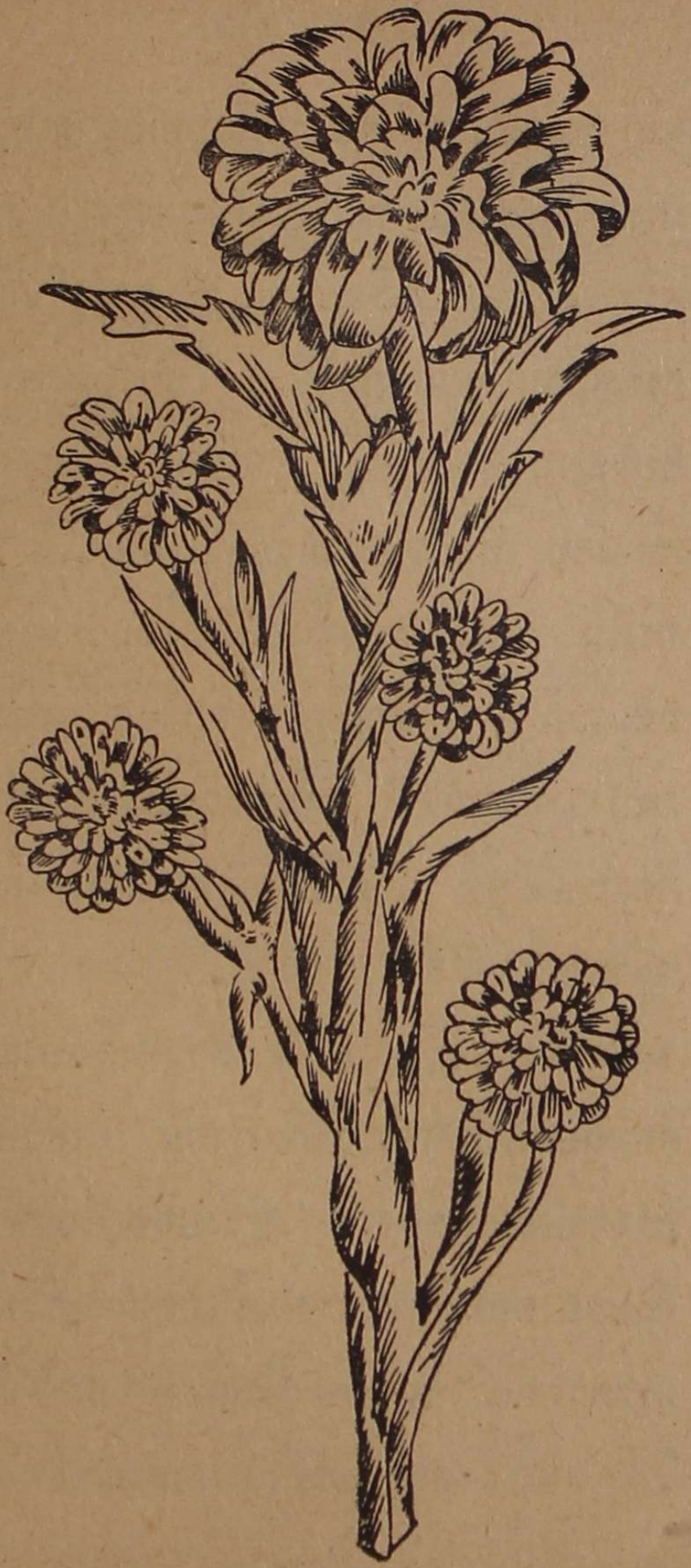

เด็ก ๆ ถนไฟแล้วแต่งรูปกลีบทุกขนาดให้เรียบ ส่วนเกสรจักให้เสมอกัน ตัดใบตามรูปใบบานชื่นที่แท้จริง ติดลวดให้เรียบร้อย ชุบลงในข ผงสีเขียว สะบัดแล้วบั๊กแยกกันไว้ ไม้ก้านมะพร้าวตัดส่วนอ่อนออกพอประมาณ ตัดลวดสังกะสียาวกว่าไม้เด็กน้อย หักปลายลวดงอลงให้พอดีไม้ มัดลวดติดกับไม้ แล้วเอาข ผงสีแดงหุ้มลวดทิ้งอไว้เป็นตุ่มกลมเด็ก ๆ แล้วเอาลงชุบในข ผงสีเขียว ๑ ครั้ง รอบ ๆ ติดเกสร หันทางที่เป็นร่องออกด้านนอก ติดรอบ ๒ ชั้น แล้วจึงติดกลีบขนาดเด็กสัก ๒ ชั้น ขนาดกลาง ๒ ชั้น ขนาดใหญ่ ๒ ชั้น เอาพิมพ์ขนาดเด็กชุบสีเขียวด้วยติดด้านหลังของดอก วิธีติดกลีบต้องติดกลีบสับหว่างกัน แล้วพันก้านด้วยกระดาษย่นสีเขียว เอาใบที่ชุบไว้แล้วมัดติดกับก้านของดอกต่ำกว่าดอกเด็กน้อย แล้วพันก้านด้วยกระดาษย่นสีเขียวอีกครั้งหนึ่ง ยกข ผงสีเขียวตั้งไฟ พอข ผงละลายดีกข ผงราดบนก้านให้ทั่ว □

ดอกอัญชัน

เตรียมเครื่องใช้ พิมพ์ดอกอัญชัน ๒ ขนาด พิมพ์ขนาดใหญ่ พิมพ์ขนาดเล็ก ขันใส่ขี้ผึ้งสีน้ำเงิน ขันใส่ขี้ผึ้งสีเหลืองอ่อน ขันใส่ขี้ผึ้งสีเขียว ถวดสังกะสีอย่างเล็ก กรรไกร แป้งเปียก กระดาษย่นสีเขียวใบไม้ ถาด ๒ ใบ อ่างใส่น้ำ มีด ผ้าขาว ผ้าสีเขียวใบไม้

วิธีชุบกลีบชุบใบ เอาขันขี้ผึ้งสีน้ำเงินตั้งไฟ พอขี้ผึ้งละลายยกลง เอาขันขี้ผึ้งสีเหลืองตั้งไฟ พิมพ์ทั้ง ๒ ขนาดแช่น้ำไว้ในอ่าง พอขี้ผึ้งสีเหลืองละลายยกลง เอาพิมพ์กลีบขนาดใหญ่ขึ้นจากน้ำ สะบัดพิมพ์ให้สะเด็ดน้ำชุบเฉพาะโคนพิมพ์ลงในขี้ผึ้งสีเหลืองอ่อน ๒ ครั้ง และชุบตลอดพิมพ์ในขี้ผึ้งสีน้ำเงิน (ชุบเสมอขอบพิมพ์) ๓ ครั้ง เอาลงแช่ในอ่างเอาขี้ผึ้งออกจากพิมพ์แล้วชุบใหม่ ชุบกลีบใหญ่เท่าจำนวนดอก ๆ หนึ่งมีกลีบใหญ่ ๑ กลีบ ๆ เล็ก๒กลีบ แล้วชุบกลีบเล็กเช่นเดียวกับชุบกลีบใหญ่ ชุบเสร็จแล้วเอาขึ้นจากน้ำ แยกเป็นกลีบเล็ก กลีบใหญ่

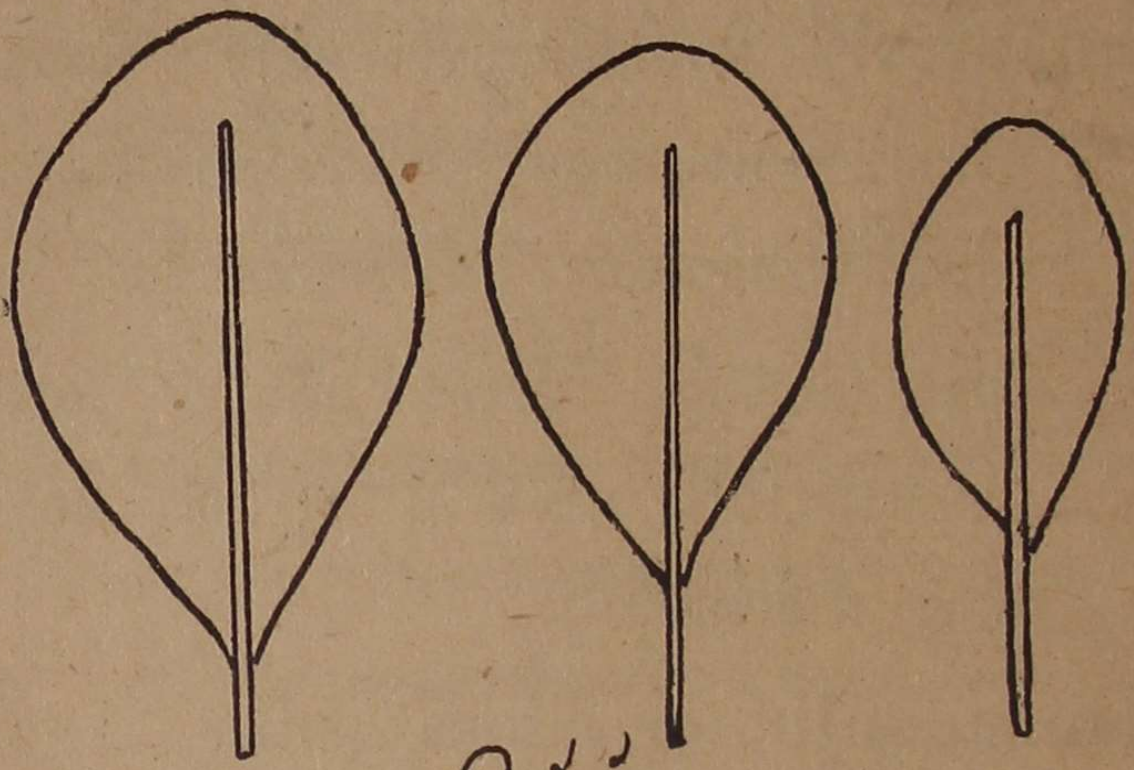

ใบอัญชัน

เอาผ้าซับกลิบให้แห้ง แต่งริมกลิบทั้งสยงให้เรียบ ผ้าสีใบตัดรูปใบ ๓ ขนาด ตัดลวดยาวกว่าใบเล็กน้อย ทาแป้งเปียกปลายลวดและติดกับใบดังรูป พอแป้งแห้งและลวดติดแน่นดีแล้ว ยกขึ้ผึ้งสีเขียวตั้งไฟพอขึ้ผึ้งละลายยกลง เอาใบที่ติดลวดไว้แล้วลงชุบในขึ้ผึ้งสีเขียวสะบัดให้แห้งและปักแยกกันไว้ เอาพิมพ์เล็กชุบสีเขียวไว้เป็นใบเลียงโคนดอกหลายอัน

วิธีเข้าดอกและเข้าช่อ ช่อใบเข้าคล้ายใบกุหลาบ

เข้าใบใหญ่ ๑ ใบ ๆ กลาง ๒ ใบ ๆ เล็ก ๒ ใบ พันก้านให้เรียบร้อย การเข้าดอกตัดลวดยาว ๒ นิ้ว คดงให้ตรง งอปลายลวดเล็กน้อย เอากลีบขนาดเล็ก ๓ กลีบหุ้มลวดทิ่งย ให้กลีบเล็กเรียงซ้อนกัน ๒ กลีบบีบให้แน่น เอากลีบใหญ่หุ้มกลีบเล็กจับปลายกลีบให้บานออก บีบโคนกลีบให้แน่น เอากลีบเล็กสีเขียวมาตัดหยัก ๕ หยัก หุ้มโคนดอกตัดอีก ๑ ชั้น ๒ หยักหุ้มต่อกันมา แล้วตัดกระดาษย่นพันก้านให้เรียบ เข้าดอกเช่นเดียวกันทุกดอกจนหมดกลีบ แล้วเข้าช่อดอกและใบสลับกัน พันก้านให้เรียบร้อย ยกขันขผงสีเขียวตั้งไฟพอขผงละลายเอาช้อนตักขผงราดบนก้านให้ทั่ว สะบัดก้านให้ขผงกระจายและแห้งดี □

ดอกพุทธรักษา

เตรียมเครื่องใช้ ขันใส่ขผึ้งสีชมภู ขันใส่ขผึ้งสีเขียว พิมพ์กาบหรือทพันก้านอันเดียวกัน พิมพ์กลีบใหญ่ พิมพ์กลีบกลาง พิมพ์เล็กอีก ๒ ขนาด พิมพ์ดอกตูมใช้เพียง ๑ ขนาด ลวดสังกะสี กระดาษย่นสีชมภู กระดาษย่นสีเขียว ผ้าสีทำใบ กรรไกรตัดลวด กรรไกรตัดผ้า แป้งเปียก มีด ถาด อ่างน้ำ ผ้าขาว ไม้ก้านมะพร้าว ด้ายสีเขียว

วิธีทำ เอาพิมพ์ทั้งหมดแช่น้ำ ยกขันใส่ขผึ้งสีชมภูตั้งไฟพอขผึ้งละลายยกลง ในทันสมุติจะทำดอกใหญ่ ๒ ดอก ดอกตูม ๕ ดอก ดอกใหญ่มีกลีบใหญ่ดอกละ ๓ กลีบก็ชุบ ๖ กลีบ กลีบกลาง ๑ กลีบชุบ ๒ กลีบ กลีบเล็กที่สุดเกสรในดอกละ ๒ กลีบชุบ ๔ กลีบ ใบเลี่ยงดอกสีเดียวกับดอก คือกลีบเล็กใหญ่ดอกหนึ่งชุบ ๓ กลีบ ชุบรวมทั้งหมด ๖ กลีบ เอากลีบเล็กใหญ่ ชุบสีเขียวเป็นใบเลี่ยง โคนดอกดอกใหญ่และเล็กดอกละ ๓ กลีบ เอากาบหรือทพันก้านชุบไว้มากพอควร สำหรับดอกตูมชุบดอกละ ๒ กลีบ ดอกตูม ๕ ดอกก็ชุบ ๑๐ กลีบ สำหรับ

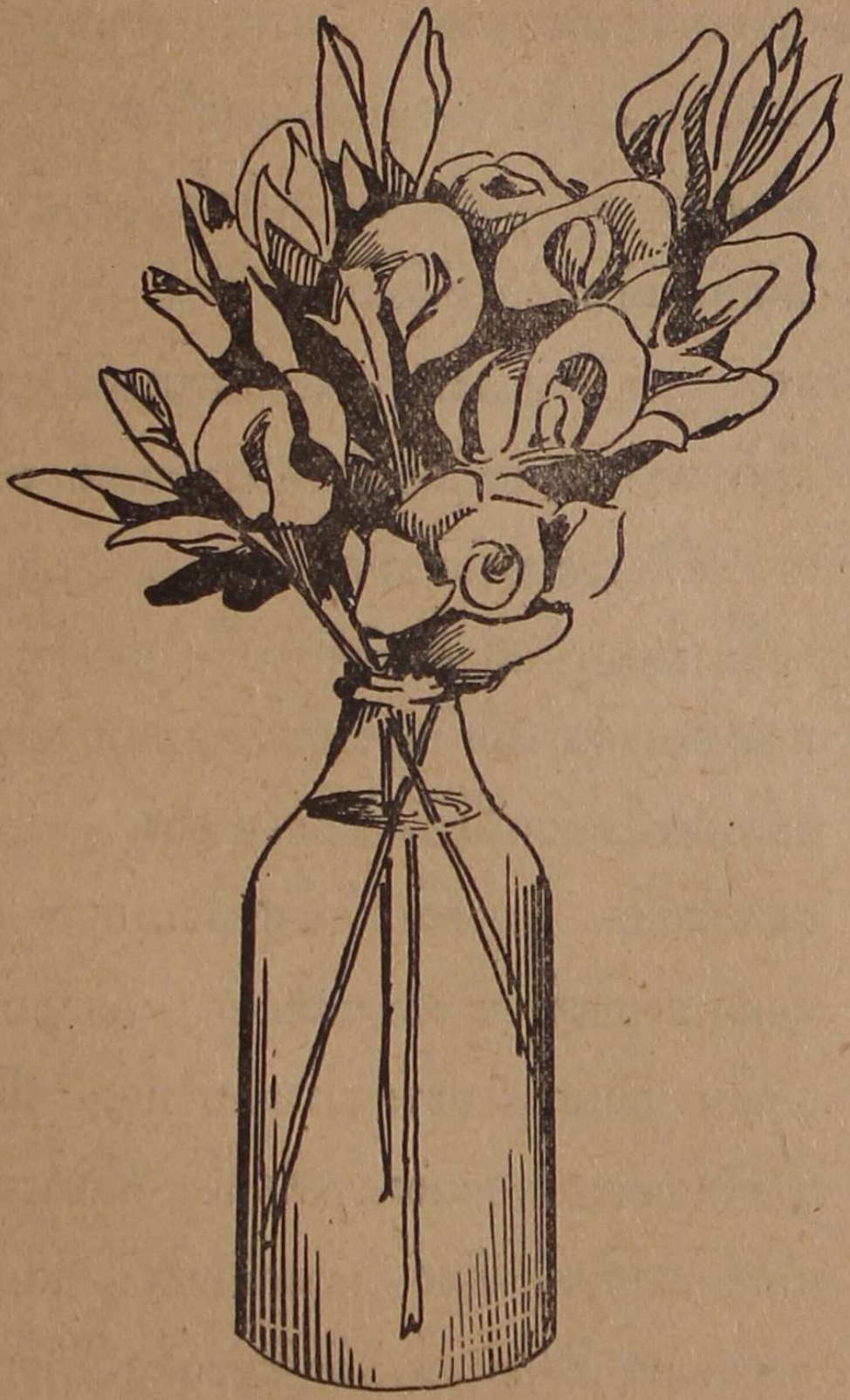

ใบดอกพุทธรักษาตัด ๒ ใบ ติดลวดให้เรียบร้อย
แล้วชุบลงในขี้ผึ้งสีเขียวสะบัดใบให้แห้ง สำหรับ

กลีบเล็กที่ชุบสีเขียวซับน้ำให้แห้ง ตัดเหลือปลาย ประมาณ ๑ ซ.ม. ชุบที่พันก้านไว้สำหรับพันช่อ ๗—๘ อัน ทุก ๆ กลีบเอาชันจากน้ำ เอาผ้าซับน้ำให้แห้งตัดริมกลีบให้เรียบ

วิธีเข้าดอก กลีบใหญ่และกลางทุกกลีบควรดามด้วยลวดไว้ด้านหลัง ตัดลวดยาวพอประมาณคลึง ลวดให้ตรง ตัดกระดาษย่นสีชมภูพันลวด และชุบลวดลงในขี้ผึ้งสีชมภู แล้วดามติดกับกลีบใหญ่กลีบกลาง พอเสร็จแล้วเอาไม้ก้านมะพร้าว ตัดปลาย ส่วนอ่อนออกเหลาให้กลมมัดติดกับลวดสังกะสี งอปลายลวดเล็กน้อย เอากลีบเล็กที่สุดสีชมภูหุ้มลวดโดยหันกลีบหากันด้านข้างของกลีบเล็ก ติดกลีบใหญ่ ๒ กลีบ กลีบกลางอยู่ระหว่างกลีบใหญ่ มัดด้วยด้ายให้ลวดของดอกและก้านติดกัน กลีบรองกลีบเล็กสีเดียวกับดอกติดสับหว่างกลีบอีก ๓ กลีบ ตอนล่างโคนดอกติดกลีบเลี้ยงเล็กสีเขียวอีก ๓ กลีบ เอาที่พันก้านสีเขียวที่เชือดไว้ตัดแบ่งครึ่งตามยาวของกลีบพันก้านให้เรียบร้อย วิธีเข้าดอกพุทธรักษาบาน

เข้าเช่นเดียวกันทั้ง ๒ ดอก การเข้าดอกตูมตัดลวดยาวพอประมาณคลึงลวดให้ตรง งอปลายลวดเล็กน้อย ใช้ขผึ้งสีชมภูหุ้มลวด เอากลีบดอกตูมประกบกลีบเข้าหากัน บิบโคนดอกให้แน่นติดใบเลี่ยงเล็กสีเขียวโคนดอก เข้าดอกตูมเช่นเดียวกันแล้ววางดอกตูมเรียงเป็นหมู่ ต่อจากดอกใหญ่ติดใบเลี่ยงอีก ๓ กลีบ เอาก้านดอก ๒ ก้านผูกติดกันเพื่อสะดวกในการเข้าช่อ เอาใบมัดรวมกันต่อมาจึงเอาขผึ้งสีเขียวพันก้าน ลนไฟบิบขผึ้งให้ก้านเสมอกัน □

ดอกจำปี

เตรียมเครื่องใช้ ผ้าบาง ๆ สีขาว ผ้าสีทำใบ ไม้ระกำ ขันใส่ขี้ผึ้งสีขาว ขันใส่ขี้ผึ้งสีเขียว กรรไกรเล็ก กรรไกรตัดลวด ปากคีบ ลวดไหว กระดาษย่นสีเขียว มันเทศ เตา อ่างน้ำ ยอดน้ำหอม สำลี ถาด ด้าย ผ้าขาว

วิธีตัดผ้าและชุบกลีบ ตัดผ้าเป็นกลีบ ๒ ขนาด ๆ กลาง และขนาดเล็ก ตัดขนาดกลาง ๔ กลีบ ขนาดเล็ก ๔ กลีบ เอาขันใส่ขี้ผึ้งสีขาวตั้งไฟ พอขี้ผึ้งละลาย เอาปากคีบจับโคนกลีบจุ่มลงในขี้ผึ้งแล้วสะบัด พอขี้ผึ้งแห้งจับวางผึ่งไว้ ชุบอย่าให้ถึงโคนกลีบเว้นไว้ทุกกลีบและทุกขนาดชุบเช่นเดียวกัน

วิธีเข้าดอก ตัดไม้ระกำเหลากลม ๆ เล็ก ๆ พันด้วยกระดาษย่นสีเขียวให้เรียบร้อย เอาปลายกลีบเล็กวางย้อนขึ้นเรียง ๔ กลีบ มัดด้วยด้ายให้เรียบร้อยทั้ง ๔ กลีบ เวลาเข้ากลีบเข้าสับหว่างกัน แล้วเข้ากลีบใหญ่สับหว่างอีก ๔ กลีบมัดให้แน่น เสร็จแล้วพับกลีบลง เอาขี้ผึ้งสีเขียวขันตั้งไฟพอขี้ผึ้งละลายก็ชุบก้านของดอกแล้วแต่จะทำกี่ดอก (เอาลวดต่อ

กลีบดอกจำปี

ยื่นมาเด็กน้อย พันก้านและชุบเช่นเดียวกัน) พอทำดอกบานเสร็จแล้วทำดอกตูมต่อไป ตัดมันเทศปอกเปลือกล้างน้ำเกลาเป็นรูปกลม ๆ ยาวแหลม เอาลวดใส่โคนดอกพันก้านให้เรียบร้อย เสร็จแล้วชุบลงในขี้ผึ้งสีเขียวทั้งดอกและก้าน

วิธีตัดใบ และเข้าใบชุบใบ ตัดใบ ๓ ขนาด ๆ เล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ ตัดลวดยาวกว่าใบคลึง

ให้ตรง พันก้านด้วยกระดาษย่นสีใบ ทาแป้งเปียก ปลายใบ กดลวดติดกับใบให้ลวดติดเสมอกัน เอาลวดติดใบหมดทุกขนาด พอแป้งเปียกแห้งเอา ข ผงสีเขียวตั้งไฟพอ ข ผงละลาย เอาใบลงชุบ ๑—๒ ครั้ง สะบัดเบา ๆ แล้วชุบก้านใบด้วย ชุบใบเสร็จแล้วบักหรีอวางพิงไว้ให้แห้งเตรียมเข้าช่อต่อไป

วิธีเข้าช่อ เอาใบเด็กวางก่อนแล้วจึงเอา ดอกบานวางคู่กับลวดของใบ มัดติดกันด้วยด้ายสีเขียว เอาดอกตูมวางต่อลงมาสลับกับดอกบานอีก ๑ ดอก และสลับใบ วิธีเข้าช่อก็มัดด้วยด้ายเช่นเดียวกัน เสร็จแล้วตัดกระดาษย่นสีเขียวพันก้านให้เรียบร้อย เอา ขันข ผงสีเขียวตั้งไฟ พอ ข ผงละลายเอาช้อนตักราดบนช่อให้ทั่ว พอ ข ผงแห้งจับบิดแต่งให้ช่อเรียบเสมอกัน □

ดอกจำปา

เตรียมเครื่องใช้ พิมพ์กลีบดอกจำปา ๒ ขนาด ขนาดเล็กและขนาดกลาง ขันใส่ขผงสีเขียว แป้งเปียก กระดาษย่นสีใบไม้ กรรไกร มีด ไม้ระกำ ถาดอ่างใส่น้ำ ผ้าขาว

วิธีชุบกลีบและเข้าดอก เอาพิมพ์กลีบจำปาแช่น้ำทุกขนาด และเอาไม้ระกำมาเหลากลม ๆ ขนาดก้านดอกจำปา กระดาษย่นก็ตัดตามขวางของกระดาษไว้ เอาขันใส่ขผงสีเหลืองตั้งไฟพอขผงละลายก็ยกลง เอาขันใส่ขผงสีเขียวตั้งไฟ เอากลีบจำปาทั้งกลีบเล็กและกลีบกลางตามจำนวนดอก ดอกหนึ่งมีกลีบเล็ก ๖ กลีบ กลีบกลาง ๘ กลีบ ชุบได้พอความต้องการแล้วเอาขึ้นจากน้ำ เอาผ้าซับกลีบให้แห้งแต่งกลีบให้สวย เอาไม้ระกำมาเป็นแกนก้าน เอากลีบเล็กติดหากัน ๒ กลีบแล้วติดโดยรอบ ๔ กลีบ จึงเอากลีบใหญ่ติดสับหว่างอีก ๔ กลีบ เอากระดาษย่นพันก้านขึ้นมาเล็กน้อย ทาแป้งเปียก

กันหฤด แล้วเอาเฉพาะก้านชุบในขี้ผึ้งสีเขียว
ปลายไม้ระกำที่เหลือตัดทิ้งเสีย

หมายเหตุ ดูดอกจำปาในอุบะวิมานแท่น □

ดอกดัรียาในกระเช้าแขวน

เตรียมเครื่องใช้ ขันใส่ขี้ผึ้งสีม่วงอ่อน ขันใส่ขี้ผึ้งสีเหลืองอ่อน ไม้ก้านดานเหลากลมเล็ก ไม้ก้านมะพร้าว ดวดสังกะสี พิมพ์สำหรับชุบที่พันก้าน พิมพ์ดอกขนาดใหญ่ พิมพ์กลีบดอกขนาดกลาง พิมพ์กลีบดอกขนาดเล็ก ดินสอสีม่วง เส้นพลาสติคชนิดหลอด ขันใส่ขี้ผึ้งสีเขียว สำลี มีด กรรไกร ถาด ผ้าขาว ผ้าทำใบ เปลือกมะพร้าว ขี้ผึ้งสีโศก โซ่ทองเหลืองเล็ก ๆ ก่อนจะชุบกลีบให้เอาพิมพ์ทั้งหมดแช่น้ำ ไม้ก้านมะพร้าวตัด ๒ อย่าง ชนิดหนึ่งจะเอาทำก้านของกลีบ ตัดส่วนที่อ่อนออกพอประมาณ อีกชนิดหนึ่งไว้สวมก้านดอก ตัดส่วนอ่อนออกมาก ๆ ให้เหลือเฉพาะก้านแข็ง เอาก้านส่วนแข็งแช่น้ำรวมไว้ในอ่าง

วิธีชุบกลีบและระบายกลีบ ดอกหนึ่งมีกลีบขนาดใหญ่ใช้เบื้นกลีบกลาง ๑ กลีบ กลีบขนาดกลางใช้เบื้นกลีบข้าง ๒ กลีบ กลีบขนาดเล็กสับหว่างกลีบใหญ่

และกลับกลางมีดอกหนึ่ง๓ กลับด้วยกัน ยกขันธ์ ผง
ส์เหลืองขนดังไฟพอธ์ ผงละลายแล้วยกลง ดังขัน
ธ์ ผงส์ม่วงต่อไป แล้วเอาพิมพ์ขนาดใหญ่ขึ้นจาก
น้ำสะบัดให้สะเด็ดน้ำ เอาโคนกลับชุบธ์ ผงส์เหลือง
๓ ครั้งแล้วชุบธ์ ผงส์ม่วงทั้งกลับ ๔ ครั้ง (ชุบเฉพาะ
ขอบพิมพ์) เอาดงจุ่มในน้ำยังไม่เดือนเอาพิมพ์
ออก แล้วเอาขึ้นจากน้ำสะบัดให้น้ำออกเอาให้
แห้ง เอาดินสอส์ม่วงระบายปลายกลับให้เป็นส์

ม่วงจัด แล้วค่อยจางคล้ายกลีบธรรมชาติ แล้ว
ชุบน้ำเอาลงชุบในขี้ผึ้งสีม่วงอีก ๑ ครั้ง แล้วแช่
น้ำค่อยเลือนเอาพิมพ์ออกจากขี้ผึ้ง แล้วชุบกลีบ
ขนาดกลาง ๒ กลีบคู่ด้านข้างต่อไป เอาพิมพ์ขนาด
กลางขนจากน้ำสะบัดแล้วชุบลงในขี้ผึ้งสีม่วง ๓ ครั้ง
จุ่มลงในน้ำเอาขนจากน้ำสะบัดให้สะเด็ดน้ำ เอา
ผ้าซับน้ำให้แห้งใช้ดินสอระบายโคนกลีบแก่ ปลาย
กลีบอ่อนแล้วจุ่มน้ำสะบัดน้ำออก เอาลงชุบในสี
ม่วงอีก ๒ หรือ ๓ ครั้ง สะบัดพิมพ์เล็กน้อยแล้วเอา
ลงในอ่างน้ำค่อยประคอง เลือนพิมพ์ออกจากขี้ผึ้ง
ชุบให้ได้ ๒ กลีบ ชุบและระบายเช่นเดียวกันแล้ว
ชุบกลีบขนาดเล็ก ๓ กลีบต่อไป เอาพิมพ์ขนาดเล็ก
ขนจากน้ำสะบัดน้ำออก ชุบลงในขี้ผึ้งสีม่วง ๔ หรือ
๕ ครั้ง สะบัดพิมพ์เล็กน้อย เอาแช่น้ำค่อย ๆ เลือน
พิมพ์ออก ชุบ ๓ กลีบด้วยกัน เอาลวดสังกะสีตัด
ตามขนาดยาวของกลีบทุก ๆ กลีบ ตัดลวดยาวกว่า
กลีบ ๑. ๑/๒ นิ้ว คดลวดให้ตรง เอาไม้ก้าน
มะพร้าวอย่างอ่อนขนจากน้ำ ชุบลงในขี้ผึ้งสีม่วง

๒—๓ ครั้ง แช่น้ำประคองรูดไม้ออกจากข้ผึ้ง ชุบไว้เท่าจำนวนกลีบ เสร็จแล้วเอากลีบขนจากน้ำคว่ำกลีบและก้านที่ชุบไว้เอาขนจากน้ำเช่นเดียวกัน เอาผ้าซับกลีบให้แห้งเช็ดให้กลีบขนมัน และแต่งกลีบโดยแต่งขอบให้เรียบทุกกลีบและทุกขนาดแล้ววางลงในถาดอีกใบหนึ่ง แบ่งกลีบไว้เป็นพวกก้านกลีบก็สะบัดน้ำออกให้หมด ซับน้ำให้แห้งเอาลวดสอดลงทุก ๆ ก้านแล้วเอาก้านอังไฟพอร้อนกดลงกับกลีบของดอกให้แน่นจนหมดกลีบ

วิธีเข้าดอก เอาก้านดานที่เหลากลมเล็กมา ตัดลวดยาวพ้นก้านดานเล็กน้อย งอปลายเล็กน้อย ส่วนลวดที่เหลือวางทาบลงกับไม้ก้านดานมัดให้แน่น เอาสำลีหุ้มลวดที่งอไว้มัดให้กลม และเอาข้ผึ้งสีเหลืองอ่อนหุ้มอีกชั้นหนึ่ง เอากลีบใหญ่คือกลีบที่อยู่กลางของดอกวางหุ้มเกสรมัดลวดติดกับโคนเกสร กลีบกลางซึ่งเป็นกลีบคู่ข้างวางข้างกลีบใหญ่ข้างละกลีบมัดด้ายในแนวเดียวกับกลีบใหญ่ แล้วเอากลีบเล็กเข้าที่ละกลีบ วางสับหว่างกันดังรูป

มัดกลิบให้แน่นตามลวดตลอด เอาขี้ผึ้งสีเหลือง ตั้งไฟพอละลายยกลง เอาขี้ผึ้งสีเขียวตั้งไฟพอละลายยกลง ใช้พิมพ์พันก้านสีเหลืองสีเขียวอย่างละ ๒ ครั้ง (เบื้นสีเขียวโศก) ชุบได้พอความต้องการแล้วเอาขึ้นจากน้ำเช็ดให้แห้ง ตัดครึ่งตามยาวมาพันก้านดอกให้เรียบ และเอาไม้ก้านมะพร้าวชุบขี้ผึ้งสีเหลือง ๕ ครั้ง ชุบสีเขียว ๓ ครั้ง (เบื้นก้านแต่งดอกชุบสัก ๒—๓ ก้าน จับปลายรูดให้โค้งบ้างตรงบ้าง)

วิธีตัดใบ เอาผ้าตัดใบรูปยาวตามใบกล้วยไม้สัก ๒—๓ ใบ (ใบไม่ต้องเท่ากัน) ตัดลวดสังกะสียาวกว่าใบเด็กน้อยคดให้ตรง เอากระดาษย่นสีเขียวพันลวด เอาแป้งเปียกรูดที่ลวดแล้ววางกดทาบลงกับใบกดให้เสมอกัน ติดใบและทิ้งไว้ให้แป้งเปียกแห้ง ยกขี้ผึ้งสีเขียวตั้งไฟพอขี้ผึ้งละลายเอาใบชุบลงและสะบัด ชุบตลอดก้านใบ ชุบแล้ววางพาดไว้ตามขอบถ้วยแก้ว

วิธีทำกระเช้ากล้วยไม้ ตัดและเหลาไม้ก้านตานให้เบื้น

เหลี่ยม ตัดยาว ๗ นิ้ว ๒๐ อัน (ด้านข้าง) เอาเส้นพลาสติกอย่างชนิดหลอดตัดให้เท่ากับความยาวของไม้ก้านดานสิ่อะไรก็ได้ แล้วเอาไม้ก้านดานสอดลงในหลอดพลาสติกให้พอดีกัน เอาวางขัดกันตามรูป เอาตะปูทองเหลืองตัวเล็กตรึงตอนบน เอา ๔ มุม เอาตะปูกดแตะคล้องกับโซ่ทองเหลือง และโค้งลงรวมโซ่ทองเหลืองตอนบน เอาลวดไหวอย่างเส้นใหญ่รวมเส้นกันเข้างอทำ เบ็นขอ ที่แขวนกันกระเช้าเอาสังกะสีอย่างบาง ตัดเบ็นรูป ๔ เหลี่ยมตามรูปกันกระเช้า เอาตะปูเล็กตรึง เสร็จแล้วเอาดอกวางกลางใบ วางข้างก้านที่ชุบไว้แต่งดอกวางรวมแล้วมัดติดกัน วางลงในกระเช้าเอาลวดผูกกับซี่กกระเช้าทั้ง ๔ มาผูกติดยึดต้นกล้วยไม้ไว้ ฉีกกาบมะพร้าวเบ็นฝอยบีดโคนต้นให้เรียบร้อย ดูวางแล้วเข้าต้น ให้ดอก สูงเด่นพ้น ปาก กระเช้า เล็กน้อยพองาม ถ้าจะทำกระเช้าเล็กให้ดูขนาดดอกเล็กลงตามส่วน หรือจะใส่กระถางดินแทนกระเช้าก็ได้

ประโยชน์ ใช้เบ็นของขวัญปีใหม่และขึ้นบ้านใหม่ งดงามและแปลกตาดี □

ดอกแวนด้า

เตรียมเครื่องใช้ พิมพ์กลาง ๑ พิมพ์ พิมพ์กลีบคู่ข้าง ๑ พิมพ์ พิมพ์กลีบคู่ล่าง ๑ พิมพ์ พิมพ์ล่างเดี่ยวอีก ๑ พิมพ์ ขี้ผึ้งสีม่วงอ่อน ขี้ผึ้งสีเขียวโศก ไม้ก้านฉานเหล็กลมเล็ก ไม้ก้านมะพร้าว มันเทศมีดคม สีม่วงอ่อนขนาดกลาง ๑ แท่ง สีม่วงขนาดแก่ ๑ แท่ง ขันใส่ขี้ผึ้งสีขาว ๑ ขัน อ่างน้ำ ถาด ๒ ใบ ผ้าขาว ๑ ผืน ช่อแวนด้าสด ๑ ช่อเพื่อไว้ดูตัวอย่าง ถวดสังกะสี กรรไกรตัดถวด เตา

วิธีชุบกลีบ ยกขันขี้ผึ้งสีม่วงอ่อนตั้งไฟ เอาพิมพ์ทั้งหมดลงแช่ไว้ในอ่าง พอขี้ผึ้งละลายดีแล้วยกลง เอาพิมพ์กลางชุบก่อน แช่น้ำแล้วเอาขึ้นจากน้ำ ทั้งพิมพ์เอาผ้าซับน้ำให้แห้ง เอาสีม่วงแก่ระบายกลีบข้าง ๒ ข้างให้สีแก่และกลีบกลางหลังด้วย ดอนโคนกลีบเป็นสีแก่ค่อยๆอ่อนลง แล้วชุบลงในสีม่วงอ่อนอีก๒ ครั้ง (เพื่อสีที่ระบายหรือเขียนไว้จะได้อยู่ตอนใน) แล้วเอาพิมพ์คู่ล่างชุบแล้วระบายสีอ่อนกว่า

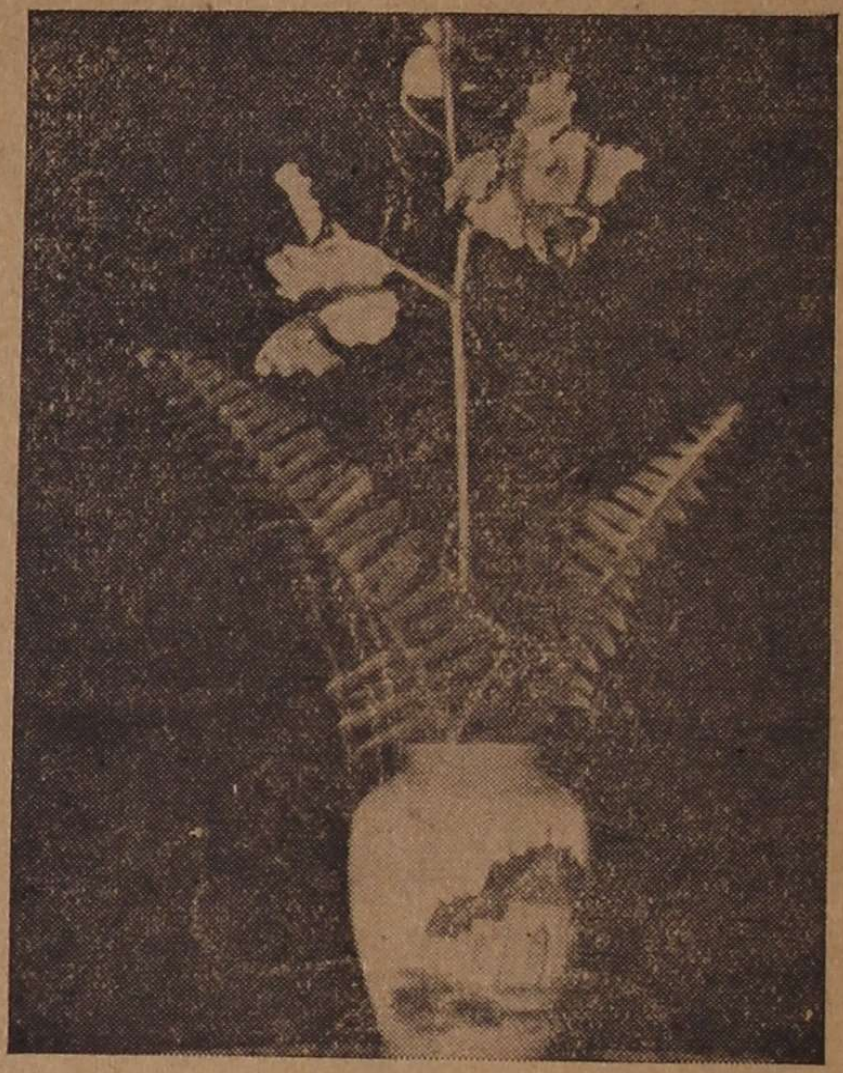

กลางเด็กน้อย พิมพ์ล่างเดียวชุบสีม่วงอ่อนแล้ว ค่อยชุบสีขาว พิมพ์ข้างคู่บนชุบสีขาว ๓ ครั้ง ชุบสีม่วงอ่อน ๒ ครั้ง ชุบจนพอความต้องการแล้วส่งขึ้นจากน้ำวางคว่ำกลีบไว้ในถาดใบหนึ่ง แล้วเอาผ้าซับน้ำเช็ดกลีบให้แห้งและเห็นขึ้นมันสวย เอามีดเจียนแต่งกลีบและวางไว้เป็นพวก ๆ เพื่อสะดวกในเวลาเข้าดอก

วิธีชุบก้านดอก เอาขันข ผงส์ขาวขนตั้งไฟพอข ผง ละลายก็ยกลง แล้วเอาขันข ผงส์ม่วงอ่อนตั้งไฟพอข ผงละลายแล้วยกลง ไม้ก้านมะพร้าวตัดปลายอ่อนทิ้งแช่น้ำสักครู่หนึ่งเอาขนสะบัดน้ำ ชุบลงในข ผงส์ขาว ๔ ครั้ง ชุบลงในข ผงส์ม่วงอ่อน ๒ ครั้ง เอาลงแช่ในอ่างน้ำเอามือประคองดอกไม้ออกจากข ผง ชุบก้านเท่าจำนวนดอกแล้วส่งขนจากน้ำ สะบัดให้น้ำออกเอาผ้าซับให้แห้งวางพักไว้ก่อน

วิธีเข้าดอก ตัดลวดสังกะสียาว ๓ นิ้วคลึงให้ตรง งอปลายเอาข ผงส์ม่วงอ่อนหุ้มลวดทิ้งอไว้ เอาลวดสอดลงในก้านของดอกที่ชุบไว้กด ให้ติดกับเกสร หรือตุ่มกลางแล้วเข้ากลีบกลางกลีบเดียวล่าง และกลีบคู่ล่างเสร็จแล้วจึงเข้ากลีบคู่บน แล้วยกข ผงส์โศกตั้งไฟพอละลายยกลง เอามันเทศปอกเปลือกล้างน้ำเกลาเป็นดอกตูมของแวนด้า ตัดลวดงอปลายเสียบเข้าที่มันเทศ ให้ลวดทิ้งอเข้าในมันเทศจนมิด แช่น้ำสะบัดให้น้ำแห้งชุบลงในข ผงส์โศก ๒—๓ ครั้ง

ช่อหนึ่งทำดอกตูมใหญ่ ๑ ดอก ดอกเด็ก ๑ ดอก ดอกบานสัก ๓ ดอก พอชุบสีโศกแล้วเอาขึ้นจากน้ำซับให้แห้ง ลวดสอดลงในก้านดอกตูม ทำเช่นเดียวกันทุกดอก แล้วเอาพิมพ์ที่พันก้านชุบสีโศก ๓—๔ ครั้ง เอาขึ้นจากน้ำเช็ดให้แห้ง ตัดตามยาวของพิมพ์แบ่งครึ่ง

วิธีเข้าช่อ เอาก้านดานเหล็กกลมเล็ก เอาที่พันก้านสีโศกที่ตัดไว้พันคลุมไม้ก้านดานชั้น ๑ ก่อน แล้วเอาดอกตูมเล็กวางคู่กับไม้ให้ดอกต่ำกว่าไม้ ๑ นิ้ว มัดก้านดอกติดกับข้างช่อ แล้ววางดอกตูมใหญ่ตรงกันข้ามกับดอกตูมเล็กให้ต่ำลงมา ๑ นิ้ว มัดก้านดอกติดกับก้านช่อให้เรียบร้อย และเข้าดอกบานสลับกัน ๒ ข้าง อีก ๓ ดอกเอาขี้ผึ้งพันก้านทับเพื่อความเรียบร้อยอีกครั้งหนึ่ง ยกขึ้นขี้ผึ้งสีโศกตั้งไฟ พอขี้ผึ้งละลายเอาก้านแวนด้าวางเหนือปากขัน ดักขี้ผึ้งสีโศกลาดก้านแวนด้าให้ทั่ว เอานิ้วมือบีบแต่งก้านให้เรียบ □

ช่อไวโอเล็ต

เตรียมเครื่องใช้ ขันใส่ขผึ้งสีม่วงแก่ ขันใส่ขผึ้งสีม่วงอ่อน ขันใส่ขผึ้งสีเหลือง พิมพ์กลีบดอกไวโอเล็ต ขันใส่ขผึ้งสีเขียว กระดาษย่นสีเขียน ผ้าสีใบดวดสังกะสี กรรไกรตัดดวด มีด เตา อ่างน้ำถาด ผ้าขาว โครเชต์ปลายหัก แป้งเบียก มันเทศ

วิธีชุบกลีบ เอาขันขผึ้งสีเหลืองตั้งไฟพอขผึ้งละลายยกลง เอาขันขผึ้งสีม่วงแก่และม่วงอ่อนตั้งไฟ พอขผึ้งละลายยกลง (ก่อนอื่นต้องเอาพิมพ์ลงแช่น้ำเสียก่อน) เอาพิมพ์ชันจากน้ำสะบัดให้สะเด็ดน้ำ แล้วเอาทางโคนพิมพ์ชุบสีเหลือง ๓—๔ ครั้ง แล้วจึงชุบสีม่วงแก่ ปลายกลีบตรงกลางสีม่วงกับสีเหลืองให้ประสานกัน ชุบสีม่วงแก่ ๓—๔ ครั้ง แล้วชุบสีม่วงอ่อน ๑ ครั้ง สะบัดพิมพ์เด็กน้อยแล้วเอาลงแช่ในน้ำ ไวโอเล็ตช่อหนึ่งมีดอกมานประมาณ ๓ ดอก ดอกตูม ๓ ดอก ชุบกลีบเสร็จแล้วเอามันเทศคัดชันเล็กเอาลวดงอปลายเสียบไว้ตรงดอก ทำ

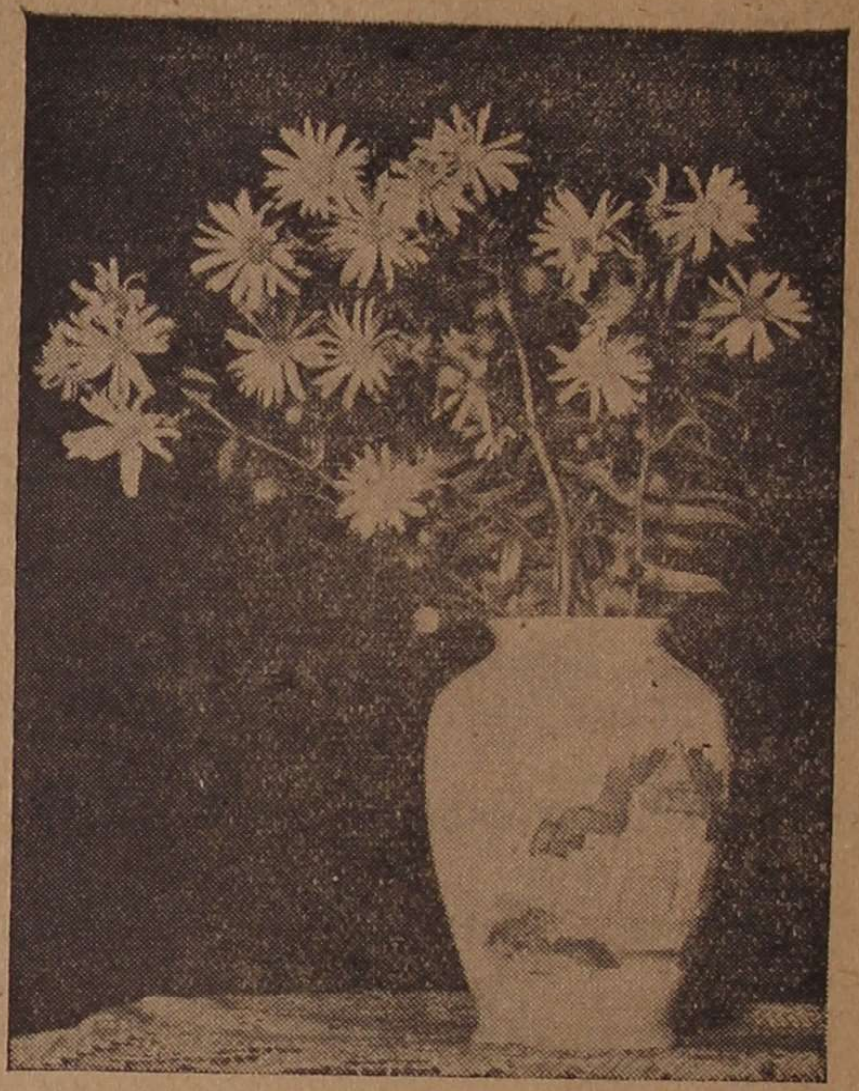

๓ ดอกแล้วชุบขี้ผึ้งสีม่วงแก่ ๒—๓ ครั้งแล้วแช่น้ำไว้ เอาขนขี้ผึ้งสีเขียวตั้งไฟพอขี้ผึ้งละลายยกลง เอาพิมพ์ใบเลี่ยงลงชุบ ในขี้ผึ้งสีเขียว เท่ากับจำนวนทั้งหมกชุบ แล้วแช่ลงในอ่างเลื่อนพิมพ์ออกจากขี้ผึ้ง แล้วช้อนกลีบดอกและใบเลี่ยงที่ชุบไว้ขึ้นจากน้ำเอาผ้าซับกลีบและเช็ดกลีบให้แห้งขึ้นมันสวย แต่ง

กลีบโดยใช้มีดคม ๆ เจียนแต่งขอบกลีบ ดอกและใบเลี้ยงให้เสมอกัน

วิธีเข้าดอก ตัดลวดยาวพอประมาณงอปลายลวด หุ้มลวดด้วยขี้ผึ้งเหลือง พันก้านด้วยกระดาษย่นสีเขียวให้ตลอด แตะแป้งเปียกเล็กน้อยที่ลวดแล้วเอากลีบที่แต่งไว้แล้วหุ้มเกสร เอาใบเลี้ยงหุ้มโคนดอก บีบขี้ผึ้งโคนดอกให้เรียบ ดอกตูมก็พันด้วยกระดาษย่นสีเขียวเอาใบเลี้ยงหุ้มดอกตูม บีบโคนดอกให้เรียบร้อย ทำเช่นเดียวกันทุกดอก เอาขันขี้ผึ้งสีเขียวตั้งไฟพอละลายยกลง เอาก้านดอกทุกดอกที่พันไว้ชุบลงในขันขี้ผึ้งสีเขียว

วิธีตัดใบ ติดใบชุบใบ ตัดใบไวโอเล็ต ๒ ขนาด ๔ ใบ ใบเล็ก ๒ ใบ ขนาดกลาง ๒ ใบ ตัดลวดสังกะสียาวกว่าใบ ๑. ๑/๔ นิ้ว ดัดให้ตรงตัดกระดาษย่นพันลวดให้เรียบร้อย เอาแป้งเปียกทาปลายลวดวางกดลงกึ่งกลางใบกดให้เสมอกัน ติดใบทุกใบแล้ว พอแป้งเปียกแห้งเอาเศษผ้าพับ ๒—๓ ทบ วางใบลงบนผ้าใช้ด้าม โครเชต์ ขัดให้ใบเบี้ยวๆ

เอาขผงส์เชียวตั้งไฟ พอขผงละลายเอาใบดงชุบในขผงส์เชียว สะบัดพอขผงแห้งกลับเอาก้านดงชุบ ชุบหมดทั้ง ๔ ใบ

วิธีเข้าช่อ เอาดอกเข้ารวมกันเป็นหมู่ ตอนล่างวางใบโดยรอบ ๔ ใบ มัดให้แน่น ตัดกระดาษย่นพันก้านให้เรียบร้อย เอาช้อนตักขผงส์เชียวราดบนช่อพอขผงแห้งบ้บให้ก้านเรียบ □

แกลเดียลัส

เตรียมเครื่องใช้ พิมพ์กาบ พิมพ์ที่พันก้าน พิมพ์เกสร บัวหลวง พิมพ์กลีบ ๓ ขนาด ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดเล็ก ขันใส่ขี้ผึ้งแสด ขันใส่ขี้ผึ้งเขียว ขันใส่ขี้ผึ้งเหลืองอ่อน ผ้าตัดเป็นรูปใบและติดลวดเสร็จ ๓ ใบ กรรไกร ด้าย ลวดสังกะสี อ่างน้ำ ไม้ก้านลาน ไม้ก้านมะพร้าว ถาด ผ้าขาวบาง เตาเล็ก ๆ ๒ เตา

วิธีชุบกลีบ เอาพิมพ์ทั้งหมดแช่น้ำ ยกขันขี้ผึ้งแสดขึ้นตั้งไฟพอขี้ผึ้งละลายแล้วยกลง เอาพิมพ์ขนาดใหญ่ชุบกลีบไว้ ๑๕ กลีบ เอากลีบขึ้นจากน้ำวางคว่ำกลีบไว้ในถาด เอาพิมพ์ขนาดกลางชุบกลีบอีก ๑๕ กลีบ เอากลีบขนาดกลางขึ้นจากน้ำวางแยกไว้กับกลีบขนาดใหญ่ เอาพิมพ์ขนาดเล็กชุบกลีบไว้ ๑๒ กลีบ ไว้ทำดอกตูม ชุบเสร็จแล้วเอาขึ้นจากน้ำวางแยกไว้ต่างหาก เอาขันใส่ขี้ผึ้งเหลืองและขันใส่ขี้ผึ้งเขียวตั้งไฟพอขี้ผึ้งละลายยกลง เอาพิมพ์เกสรลงชุบในขี้ผึ้งเหลือง ๕ เกสร เอาขึ้น

จากน้ำไว้เช่นเดียวกัน เอาพิมพ์กาบคือพิมพ์กลีบกุหลาบกลีบเล็กลงชุบสีเขียวให้ได้ ๒๐ กาบ เอาขี้ชันจากน้ำไว้ เอาพิมพ์ที่พันก้านชุบไว้มาก ๆ แล้วเอาขี้ชันจากน้ำเช็ดให้แห้ง ตัดแบ่งครึ่งตามยาวของที่พันก้าน เอาใบที่ติดลวดแล้วชุบในขี้ผึ้งสีเขียวทั้ง ๓ ใบ วางพักไว้ เอากลีบดอกทุกขนาดมาเช็ดกลีบให้ขี้ชันมัน เอามีดเจียนกลีบแต่งกลีบให้เรียบสวย ตลอดจนกาบของดอกที่ชุบไว้มาเช็ดและแต่งริม แล้ววางแยกขนาดไว้เป็นสี่ และขนาดใหญ่ กลาง ขนาดเล็ก

วิธีเข้าดอกบาน และการเข้าดอกตูม ตลอดจนการเข้าช่อ ตัดส่วนอ่อนของไม้ก้านมะพร้าวออกเล็กน้อยเหลาให้กลม ตัดลวดสังกะสียาวพอควรวางทาบกับไม้ก้านมะพร้าวให้ปลายลวดเหลือเล็กน้อย งอปลายลวดลง มัดลวดให้ติดกับไม้ เอาขี้ผึ้งสีเหลืองหุ้มลวดทิ้งไว้ เอาเกสรสีเหลืองติดโอบรอบตุ่มกลางบีบให้แน่น เอากลีบกลางติดโดยรอบเกสร ๓ กลีบ เอากลีบใหญ่ติดสับหว่างกลีบชั้นกลาง ทั้ง ๓ กลีบ

การเข้าดอกใหญ่เหมือนกันทุกดอก เสร็จแล้วเอาขี้ผึ้งพันก้านดอกให้เรียบร้อย ติดกาบสีเขียวที่โคนดอก ๒ กาบ เข้าดอกใหญ่หรือดอกบาน ๕ ดอก แล้วตัดลวดยาว ๘ นิ้ว ทบแล้วเหลือ ๔ นิ้ว งอปลายและเอากลีบเล็กติดประกบกัน เอากาบติดโคนดอก ๒ กาบหุ้มดอกตูม เอาก้านดอกตูมลงชุบในขี้ผึ้งสีเขียวหลายครั้ง ช่อหนึ่งทำดอกตูมประมาณ ๕—๖ ดอก การเข้าช่อตัดไม้ก้านฉานยาวพอประมาณเหลากลม และเข้าดอกตูมที่ปลายไม้ก้านฉาน ๑ ดอก เอาดอกตูมดอกที่ ๒—๓—๔—๕ มัดด้วยด้าย ติดสลับเรียงให้สวย เอาขี้ผึ้งพันก้านหุ้มทุกระยะ แล้วจึงเข้าดอกใหญ่เรียงสลับลงมาทั้ง ๕ ดอก มัดด้วยด้ายสีเขียวและหุ้มปิดด้วยขี้ผึ้ง พันก้านและแต่งใบตอนล่าง ๓ ใบ วิธีคิดและการเข้าดอกแกดเดียดังนี้ เหมือนการเข้าช่อดอกพุทธรักษาของไทยเรา □

พอลลิลลี่

เตรียมเครื่องใช้ พิมพ์กลีบ ๓ ขนาด พิมพ์เกสรบัวสาย ผ้าตัดใบ ๑ ใบ มีก้านเสร็จ ขันใส่ขผึ้งสีขาว ขันใส่ขผึ้งสีเขียวและสีเหลืองอ่อน ถวดสังกะสี ไม้ก้านดาน พิมพ์ที่พันก้าน กรรไกร มีด อ่างน้ำ ถาด ผ้าขาวบาง เตาเล็ก อ่างแก้วเล็ก ๆ ใส่น้ำ ๑/๒ ของอ่าง

วิธีชุบกลีบ เอาพิมพ์ทั้งหมดแช่น้ำ เอาขันใส่ขผึ้งสีเหลืองและขันใส่ขผึ้งสีขาวตั้งไฟพอขผึ้งละลายยกลง เอาพิมพ์เกสรชุบในขผึ้งสีเหลือง ๔—๕ ครั้ง เอาลงแช่ในอ่าง เอาขผึ้งออกจากพิมพ์ชุบเกสรให้ได้ ๑๐ เกสร แล้วเอาพิมพ์กลีบขนาดเล็กชุบในขผึ้งสีขาว ๕—๖ ครั้ง เอาโคนกลีบชุบในขผึ้งสีเหลือง ๒ ครั้ง เอาลงแช่ในอ่างน้ำเชียเอาขผึ้งออกจากพิมพ์ พิมพ์กลีบขนาดเล็กชุบ ๘ กลีบ พิมพ์กลีบขนาดกลางชุบ ๘ กลีบ พิมพ์กลีบขนาดใหญ่ชุบ ๘ กลีบ เอาขนจากน้ำซับกลีบเช็ดกลีบให้แห้ง เอามีดแต่งริมกลีบให้เรียบ เกสรก็เอาขนจากน้ำเอาผ้าซับกลีบให้แห้ง ใช้มีดบากเกสรเล็กน้อย

เอาขันชะผงสีเขียวตั้งไฟ พอชะผงละลายเอาใบดง
ชุบ เอาพิมพ์ทันก้านชุบไว้พอประมาณ ชุบ
เสร็จแล้วเอาขันจากน้ำเช็ดกลับให้แห้ง

วิธีเข้าดอก ตัดไม้ก้านฉานยาวพอประมาณกะดูว่าดอกพอดลิดลี่จะดอยในอ่างได้ เหลาให้กลม ตัดลวดสังกะสียาวกว่าไม้ก้านฉาน ๑/๒ นิ้ว งอปลายลวดลงแล้วมัดลวดกับไม้ให้ติดกัน เอาขี้ผึ้งผสมเหลืองหุ้มลวดบั้นให้เป็นก้อนกลม ๆ เอาเกสรติดโดยรอบ เอากลีบเล็กติดรอบเกสร ๘ กลีบ กลีบกลางติดต่ำลงเล็กน้อยสับหว่างกัน กลีบใหญ่ติดสับหว่างกลีบกลาง เอาขี้ผึ้งทาพันก้านพันตั้งแต่โคนดอกลงมาสุดไม้ เอานวมอบแต่งให้ก้านเรียบแล้วเอาลงดอยในอ่างทั้งใบและดอก □

แคลลา ลิลี่

เตรียมเครื่องใช้ สาคูเม็ดเล็ก ขันใส่ข้ผงส์ขาว ลวดสังกะส์อย่างเล็ก ด้าย ไม้ก้านมะพร้าว กระดาษย่นส์เขียว กรรไกร อ่างน้ำ ผ้าขาว ถาด พิมพ์

วิธีชุบกลีบชุบใบ และการเข้าดอก เอาพิมพ์ลงแช่น้ำ ยกขันใส่ข้ผงส์ขาวตั้งไฟพอข้ผงละลายยกลง เอาพิมพ์ลงชุบสัก ๕--๖ ครั้ง สะบัดพิมพ์แล้วลงแช่ในอ่างน้ำเชียกลีบออกจากพิมพ์ เอากลีบขึ้นจากน้ำ เอาผ้าขาวซับน้ำให้แห้งแต่งกลีบให้เรียบ ไม้ก้านมะพร้าวตัดส่วนอ่อนทิ้ง เอาปลายไม้ชุบข้ผงพอติดสัก ๓—๔ ครั้ง เอาเม็ดสาคูเม็ดเล็กติดกับข้ผงปลายไม้เป็นเม็ด ๆ เอากลีบดอกมาหุ้มเกสรคล้ายดอกหน้าวัว เอาใบมาตัดเป็นรูปสามเหลี่ยม ๓ ใบ ตัดลวดสังกะส์ยาวกว่าใบเล็กน้อยคลึงให้ตรง ตัดกระดาษย่นตามขวางของกระดาษ พันลวดให้เรียบ ทาแป้งเปียกที่ปลายลวดแล้ววางทาบบนใบกดลวดให้เสมอกับใบ พอแป้งแห้งดีแล้วยกขันข้ผงส์เขียวตั้งไฟ พอข้ผงละลายยก

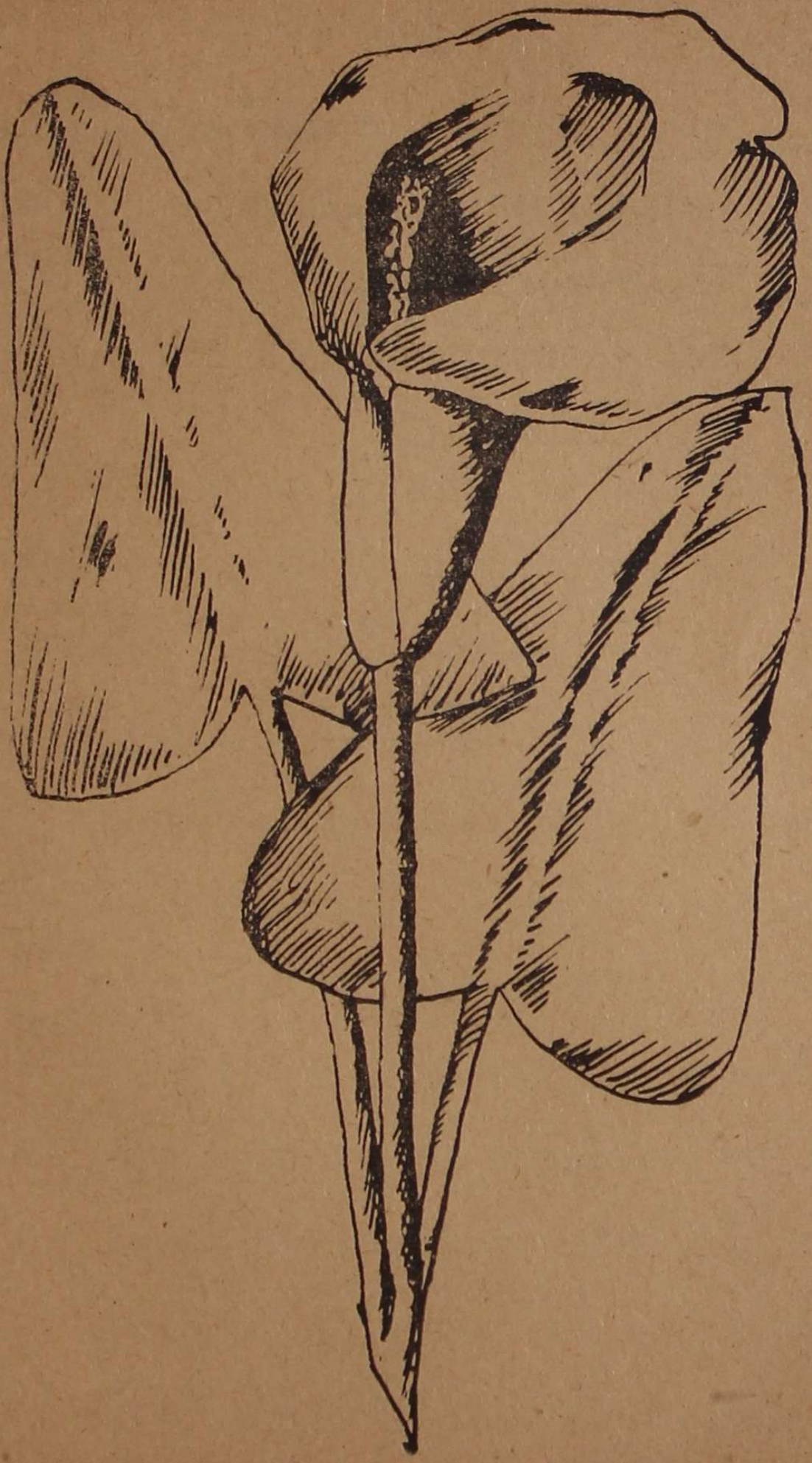

ลง เอาใบที่ติดไว้ลงชุบแล้วสะบัดให้ชผงแห้ง เอาก้านใบวางต่ำกว่าก้านดอกเล็กน้อย มัดด้วยด้ายให้แน่น แล้วจึงใช้กระดาษย่น พันก้านให้เรียบร้อย ตักชผงราดบนก้านใบและก้านดอกให้ทั่ว สะบัดชผงให้แห้ง □

ดอกป๊อบปี้

เตรียมเครื่องใช้ พิมพ์กดบป๊อบปี้ พิมพ์เกสรของดอก บัวหลวง ขันใส่ข ผงสีขาว ขันใส่ข ผงสีเหลือง อ่อน ขันใส่ขผงสีเขียว ผ้าสีใบ ลวดสังกะสี กรรไกร ขันใส่ขผงสีน้ำตาล มีดเล็ก อ่างน้ำ ถาด ผ้าขาว ไม้ก้านมะพร้าว พิมพ์ชุบที่พันก้าน

วิธีชุบกลีบและชุบเกสร เอาพิมพ์ทั้งหมดแช่น้ำ เอา ขันใส่ข ผงสีขาวตั้งไฟพอข ผงละลายยกลง เอาขัน ใส่ข ผงสีเหลืองตั้งไฟพอข ผงละลายยกลง เอา พิมพ์กดบป๊อบปี้ลงชุบในข ผงสีขาว ๔ ครั้ง ชุบใน ข ผงสีเหลือง ๒ ครั้ง เอาโคนกลีบชุบเฉพาะสี เหลืองอีก ๓ ครั้ง แล้วแช่น้ำคอยเขี่ยเอากลีบออก จากพิมพ์ ชุบประมาณ ๒ ดอก ดอกหนึ่งมี ๔ กลีบ เมื่อชุบกลีบในวิธีเดียวกันพอความต้องการ แล้ว เอากลีบขนจากน้ำวางคว่ำกลีบไว้ เอาขัน ใส่ข ผงสีเหลือง ขนตั้งไฟ พอข ผง ละลายแล้วยกลง เอาขันข ผงสีน้ำตาลตั้งไฟพอข ผงละลายยกลง เอา

พิมพ์เกสรดงชุบในขี้ผงสีเหลือง ๒—๓ ครั้ง เอาส่ายดงในอ่างน้ำ ขี้ผงก็จะหลุดออกจากพิมพ์ และเอาพิมพ์ชุบในสีน้ำตาล ๓—๔ ครั้ง ชุบเช่นเดียวกับเกสรสีเหลือง ชุบได้มากพอประมาณเอาขึ้นจากน้ำซับและเช็ดให้แห้งวางแยกสีไว้ เอากลีบดอกมาเช็ดกลีบให้แห้ง แต่งกลีบให้ริมสวยและเรียบ ตัดผ้าสีใบเป็นใบปีอบปี ๓ ใบ ตัดลวดยาวกว่าใบ ๓ นิ้ว ๓ เส้นด้วยกันคลึงลวดให้ตรง ตัดกระดาษย่นตามขวางพันลวดให้เรียบร้อย เอาแป้งเปียกทาปลายลวดวางลวดกดลงกับใบ ให้ลวดส่วนที่เหลืออยู่โคนใบเป็นก้านของใบ ยกขันใส่ขี้ผงสีเขียวตั้งไฟพอขี้ผงละลายแล้วเอาใบที่ติดไว้ (ดูให้แป้งเปียกแห้งเสียก่อน ลงชุบในขี้ผงชุบ ๑ ครั้ง สะบัดใบและปักไว้ในถ้วยแก้ว เอาใบลงชุบในขี้ผงสีเขียวจนหมดใบ)

วิธีเข้าดอกบาน และการทำดอกตูม ในที่นี้จะเข้าดอกบานก่อน ไม้ก้านมะพร้าวตัดส่วนอ่อนออกเหลาให้กลม ตัดลวดยาวกว่าใบเด็กน้อยหักปลายลวด

ส่วนที่เหลือลง เอาด้ายมัดลวดกับใบไม้ให้ติดกัน เอาขี้ผึ้งหุ้มปลายลวด เอาเกสรสีน้ำตาลและสีเหลืองติดสูงพันตุ่มเกสรขนเล็กน้อยบิดแต่งให้เรียบ เอากลีบ ๒ กลีบติดด้านตรงข้ามกัน และติดอีก ๒ กลีบสับห่างกัน บิดขี้ผึ้งตรงโคนดอกให้เรียบ พันก้านด้วยกระดาษย่นสีใบ ตัดตามขวางกระดาษเข้าดอกบานวิธีเดียวกันทั้ง ๒ ดอก วิธีเข้าดอกตูม ตัดลวดยาวพอประมาณ คลึงลวดให้ตรงงอปลายลวดเอาขี้ผึ้งสีเหลืองอ่อนหุ้มลวดให้เป็นตุ่มกลม ๆ ยกขันขี้ผึ้งสีเขียวตั้งไฟ พอขี้ผึ้งละลายเอาดอกตูมลงชุบ ๑ ครั้ง พันก้านให้เรียบร้อย

วิธีเข้าช่อ เข้าช่อสลับใบและดอกลงมามัดด้วยด้ายสีเขียวก่อนแล้วจึงพันก้าน และตักขี้ผึ้งสีเขียวราดบนก้านทั้งก้านดอกและก้านใหญ่ □

แอปเปิล บลอสสัม

(Apple Blossoms)

เตรียมเครื่องใช้ ขันใส่ข้าวผงส์ชมภูอ่อน พิมพ์กลีบกุหลาบอย่างเล็ก ผ้าจะทำใบ เกสรส์เหลือง ขันใส่ข้าวผงส์เขียว ถวด ด้าย ขันใส่ข้าวผงส์เหลืองอ่อน กรรไกร มีด อ่างน้ำ ถาด ผ้าขาว แบ๊งเปี่ยกกระดาษย่นส์เขียว ปากคีบ

วิธีชุบกลีบ เอาพิมพ์ดงแช่น้ำ เอาขันข้าวผงส์ชมภูอ่อนตั้งไฟพอข้าวผงละลายยกดงวางพักไว้ ยกขันข้าวผงส์เหลืองตั้งไฟ พอข้าวผงละลายเอาเกสรมาคัดครึ่ง เอาปากคีบ ๆ ปลายด้ายจุ่มเกสรดงชุบในข้าวผงส์เหลืองดอกหนึ่งมี ๕ เกสร (ในที่นี้จะทำประมาณสัก ๑๒ ดอก) ต้องชุบเกสร ๖๐ อันวางพักไว้ในถาด เอาพิมพ์ดงชุบในข้าวผงส์ชมภูอ่อนดอกหนึ่งมี ๕ กลีบ ชุบ ๖๐ ก็ว่ากลีบ ชุบไว้เผื่อเสียบ้าง เอากลีบขนจากน้ำซับกลีบและเช็ดกลีบให้ขนมันสวย

แต่งริมกลีบให้เรียบร้อย เอาผ้าสีใบมาตัดใบ
ขนาดใบเท่ากับใบของดอกสารภี ตัดลวดยาวกว่า
ใบเล็กน้อยคดิงให้ตรง เอาแป้งเปียกทาปลายลวด

วางดวดลงบนใบกดดวดให้ติดกับใบ ให้ดวดเสมอกับใบ พอแบ้งแห้งยกขันขี้ผึ้งเขียวตั้งไฟ พอขี้ผึ้งละลายแล้วเอาใบดงชุบสะบัดใบให้แห้ง บักไว้ในถ้วยแก้วชุบขี้ผึ้งจนหมดใบ

วิธีเข้าดอก ตัดดวดยาว ๓ นิ้ว ๑๒ เส้น คลึงให้ตรงงอปลายดวดเล็กน้อย เอาเกสรที่ชุบไว้มัดติดกับดวด ๕ เกสร เอากลีบที่แต่งไว้ติดเรียงกัน ๕ กลีบ ตัดกระดาษย่นสี่เขียวตามขวางของกระดาษ พันโคนดอกให้โตเล็กน้อยพันจนสุดดวด เอาชุบดงในขี้ผึ้งสีเขียวตั้งแต่โคนดอกจนถึงปลายดวด เข้าดอกเช่นเดียวกันทุก ๆ ดอก สำหรับดอกตูมตัดดวดยาวพอสมควร งอปลายดวดเอาขี้ผึ้งสีชมภูอ่อนหุ้มดวดบั้นเบื้นก้อนกลม ๆ โตพอประมาณพันก้านและชุบก้านเช่นเดียวกับดอกบาน ทำหลายดอก

วิธีเข้าช่อ เข้าดอกเบื้นหมู่ ๆ มีดอกตูมบ้าง ดอกบาน บ้าง สลับกับใบมัดด้วยด้ายให้เรียบร้อย แล้วเอา

กระดาษพันก้านทับอีกครั้งหนึ่ง ตักขี้ผึ้งสีเขียว
ราดบนก้านที่พันด้วยกระดาษย่นให้ทั่ว
ประโยชน์ ใช้ปักแจกันหรือแต่งให้ช่อ Apple Blossoms
นี้เดอยข้างฝา ดอกและใบน่ารักดี □

ดอกเคซี่

เตรียมเครื่องใช้ ขันใส่ขี้ผึ้งเหลือง ขันใส่ขี้ผึ้งน้ำตาล ขันใส่ขี้ผึ้งเขียว พิมพ์เกสร พิมพ์ทพันก้าน ไม้ก้านมะพร้าว ลวดสังกะสี พิมพ์กลีบ มีด กรรไกร เตา อ่างน้ำ สำลี ผ้าย้อมสีใบ

วิธีชุบเกสร เอาพิมพ์ทั้งหมดลงแช่น้ำ เอาขี้ผึ้งเหลืองตั้งไฟพอขี้ผึ้งละลายยกลง เอาขันสีน้ำตาลตั้งไฟพอขี้ผึ้งละลายยกลง เอาพิมพ์เกสรขึ้นจากน้ำสะบัดแล้วลงชุบในขี้ผึ้งเหลือง ๓—๔ ครั้ง เอาลงส่ายในน้ำขี้ผึ้งก็จะร่อนออกจากพิมพ์ ชุบสัก ๔—๕ ชั่วต่อดอก แล้วชุบขี้ผึ้งน้ำตาลอีก ๔—๕ ชั่ว ไม้ก้านมะพร้าวตัดปลายอ่อนออกเด็กน้อย ตัดลวดสังกะสียาวเท่าไม้ก้านมะพร้าว งอปลายลงเด็กน้อย เอาสำลีหุ้มและหุ้มด้วยขี้ผึ้งเหลืองอีกชั้นหนึ่ง เอาเกสรสีน้ำตาลและสีเหลืองขึ้นจากน้ำเอาผ้าซับให้แห้ง เอามีดบากกลีบแต่อย่าให้หลุดจากกันทั้ง ๒ สี แล้วเอาเกสรสีน้ำตาลเรียงรอบตุ่มเกสรเป็นรอบใน เรียงเกสรสีเหลืองเป็นรอบนอก บิบโคนเกสรให้เรียบร้อย

วิธีชุบกลีบ ตัดดวดไหวยาวกว่ากลีบเล็กน้อย ยกขันข้ผง
ส้เหลืองตั้งไฟพอข้ผงละลายยกลงทิ้งไว้สักครู่ เอา
พิมพ์กลีบขนจากน้ำ สะบัดให้น้ำ ออกแล้วชุบลง ใน
ข้ผงส้เหลือง ชุบเฉพาะแค่ขอบพิมพ์เท่านั้น ชุบ
แล้วสะบัดพิมพ์สัก ๔—๕ ครั้ง เอาลงแช่ในอ่างน้ำ
ค่อยเลื่อนพิมพ์ออกจากข้ผง ชุบพอประมาณแล้ว
ส่งขนจากน้ำวางลงในถาด เอาผ้าขาวซับน้ำให้
แห้งเช็ดกลีบให้แห้ง เจียนแต่งกลีบให้เรียบร้อย
ตัดดวดไหวยาวกว่ากลีบเล็กน้อย ลงชุบในข้ผงส
เหลือง ๓—๔ ครั้ง พอเห็นข้ผงหุ้มมิดดวด วาง
กดลงกึ่งกลางกลีบตามยาวของกลีบ กดเบามือ
ให้ดวดติดเสมอกัน ติดดวดให้พอดีกันทุกกลีบ

วิธีเข้าดอก เกสรที่ทำไว้แล้ว เอากลีบเรียงโดยรอบเกสร
แนวเดียวกัน มัดกลีบติดกับเกสรให้แน่นแล้วจับ
กลีบโค้งแต่งให้เรียบร้อย มัดด้ายลงมาสุดดวด
ของกลีบ

วิธีตัดใบและเข้าใบ ตัดใบตามรูปความยาวของผ้า ตัด
ดวดยาวกว่าใบเล็กน้อยดึงให้ตรง พันกระดาษ

ย่นส์เขียวทาแบ้งเปียกปลายลวดแล้วกดติดกับใบให้ลวดติดเสมอกัน ต้องการใบมากน้อยเท่าไรตัดลวดและติดใบวิธีเดียวกัน เสร็จแล้วเตรียมเข้าช่อต่อไป

วิธีเข้าช่อ วางดอกบานอยู่ตรงกลาง และวางใบสลับกันสัก ๓—๔ ใบ มัดก้านใบติดกับก้านดอกให้เรียบร้อย ตัดกระดาษพันก้านและเอาขผงส์เขียวขนดังไฟ พอขผงละลายเอาช้อนตักขผงส์เขียวราดบนช่อให้ทั่ว ทิ้งให้แห้งบิบแต่งก้านช่อให้เรียบร้อย □

ดอกลินลี่

เตรียมเครื่องใช้ พิมพ์กดบลินลี่ ขผึ้งสีขาว ขผึ้งสีเขียว ผ้าสีใบ ดวดสังกะสีอย่างเล็ก ไม้ก้านมะพร้าว กรรไกรตัดดวด มีดคม ๆ เกสรสีเหลือง ขผึ้งสีเหลืองอ่อน พิมพ์ที่พันก้าน อ่างน้ำ เตา ถาด ๒ ใบ ผ้าขาว กระดาษย่นสีขาว สีเขียว

วิธีชุบกลีบ เอาพิมพ์ทั้งหมดแช่น้ำ เอาขันขผึ้งสีขาวตั้งไฟพอละลายยกลง เอาขันขผึ้งสีเหลืองตั้งไฟพอละลายยกลง เอาพิมพ์กดบขึ้นจากน้ำสะบัดแล้วชุบลงในขันขผึ้งสีขาว ๕ ครั้ง ชุบพอดีขอบพิมพ์ เอาทางโคนกลีบชุบสีเหลืองอ่อนอีก ๒ ครั้ง แล้วลงแช่ในอ่างน้ำเดือนพิมพ์ออก (ดอก ๑ มี ๕ กลีบ) ชุบประมาณ ๑๐ กลีบ เอาส่งขึ้นจากน้ำวางคว่ำกลีบไว้ในถาด เอาผ้าซับกลีบให้แห้งเช็ดกลีบให้ขึ้นมัน แล้ววางเรียงไว้ในถาดแห้ง ๆ อีกใบหนึ่ง เอามีดแต่งกลีบให้เรียบร้อย โดยค่อย ๆ เจียนขอบของกลีบที่ไม่เสมอกันให้เรียบ

วิธีเข้าดอก เอาลวดตัดยาวประมาณ ๕ นิ้วคดิ่งให้ตรง ตัดกระดาษย่นสีขาวตามขวาง ของกระดาษ พันลวด (ดอก ๑ พันลวด ๕ เส้น) เสร็จแล้วเอาปลายลวดจุ่มลงในขี้ผึ้งสีขาววางทาบบนกลีบดินสีด้านผิด ใช้นิ้วกดลวดให้ติดกับกลีบเสมอกันทั้ง ๕ กลีบ เกสร ตัดแบ่งครึ่ง (๑ อันมีตุ่มหัวท้าย) ตัดลวดสังกะสีชนิดเส้นยาวพอควรคดิ่งให้ตรง วางลวดทาบกับเส้นด้ายของเกสร พันก้านเกสรด้วยกระดาษย่นสีขาว ดอกหนึ่งใช้เกสร ๕ เกสร จับเกสรรวมกันให้ดอกเสมอกัน เอากลีบวางเรียงรอบเกสร เอาด้ายมัดโคนดอกให้แน่น พันก้านด้วยกระดาษย่นสีเขียว เอาขันขี้ผึ้งสีเขียวขันตั้งไฟพอละลายตักราดที่ก้านของดอกให้เรียบเสมอกัน (ช่อหนึ่งควรจะมีดอกบานสัก ๒ ดอก ใบ ๓ ใบ)

วิธีชุบใบและติดใบ ตัดลวดยาวกว่าใบเล็กน้อยคดิ่งให้ตรงพันลวดด้วยกระดาษย่นสีเขียว ตัดและพันเท่า

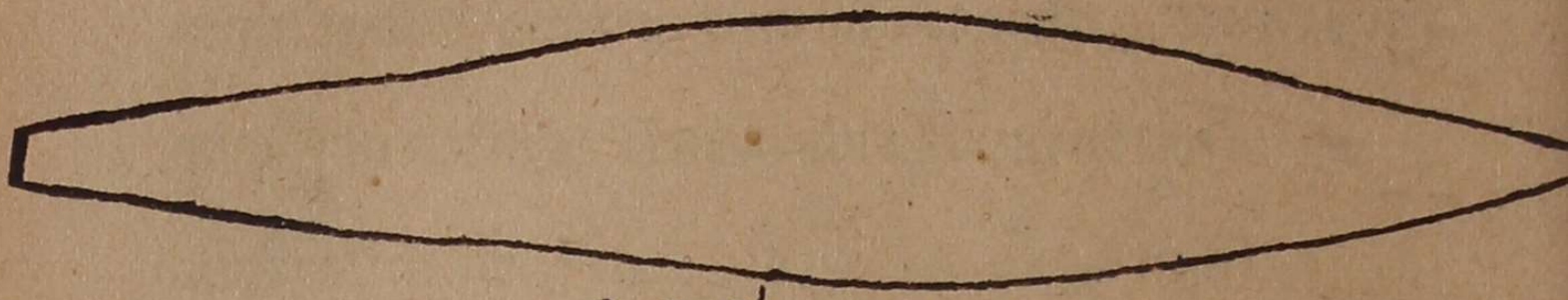

ใบลินลี่

จำนวนใบที่ต้องการ เสร็จแล้วตัดผ้าตามรูปใบดังนี้ เอาขันขผึ้งสีเขียวขนดังไฟ พอขผึ้งละลายเอาดวดชุบขผึ้งแล้ววางทาบไปกับใบกดให้แน่น พอติดแน่นดีเอาลงชุบในขผึ้งสีเขียว ๒ ครั้ง สะบัดให้ขผึ้งที่เกาะที่ใบออก ใบจะได้ไม่เป็นตะบุ่มตะป่ำ ชุบใบพอความต้องการแล้วเตรียมเข้าช่อต่อไป

วิธีเข้าช่อ วางดอก ๑ ดอก ใบ ๑ ใบ ๆ เยื้องต่ำกว่าดอกเล็กน้อย มัดติดกับดอกโดยใช้ด้ายมัดให้แน่น แล้วมัดดอกที่ ๒ ต่อจากใบต่ำลงมาพอควร มัดติดให้แน่น วางใบลินลี่ ๒ ใบสับหว่างดอก การเข้าช่อให้วางดวดใบและวาง ดวดดอกทาบตามยาว แล้วมัดพันก้านด้วยกระดาษย่นสีเขียว ให้เรียบร้อย คงขนขผึ้งสีเขียว พอขผึ้งละลายเอาช้อนตักราดที่ก้านและช่อ ทิ้งไว้พอเย็นบีบขผึ้งที่ราดไว้บนช่อ

ให้เรียบเสมอกัน (เกสรก่อนจะเข้าดอกชุบขผึ้งส เหลืองอ่อนแล้วสะบัดให้แห้ง แช่น้ำไว้สงเอาขึ้น จากน้ำ เอาผ้าซับน้ำให้แห้งแล้วจึงนำมาเข้า ดอก) □

สวีทพี่

(Sweet Pea)

สวีทพี่

เตรียมเครื่องใช้ ขันใส่ขี้ผึ้งสีชมภูแก่ ผ้าสีทำใบ ขันใส่ขี้ผึ้งสีเขียวพิมพ์กลีบเลี้ยง พิมพ์กลีบ ๓ ขนาดลวดไหว ลวดสังกะสี

กรรไกร แบ้งเบี่ยก ไม้ก้านมะพร้าว อ่างน้ำ ถาด ผ้าขาว กระดาษย่นสี่ใบ

วิธีชุบกลีบ เอาขันใส่ขผึ้งสีชมภูแก่ตั้งไฟพอขผึ้งละลาย ยกลง เอาพิมพ์ทั้งหมดแช่น้ำ พอขผึ้งเย็นพอชุบได้ชุบกลีบไว้ ๓ ขนาด ดอกหนึ่งมีขนาดละ ๑ กลีบในที่นี้สมมุติว่าทำดอก Sweet Pea ๖ ดอก ชุบกลีบทุกขนาดไว้เผื่อบ้างเมื่อกลีบขนาดไหนเสียก็จะได้มีกลีบสำรองไว้ เมื่อชุบกลีบแล้วเอากลีบขนจากน้ำวางคว่ำกลีบไว้ในถาด ซับกลีบและเช็ดกลีบให้แห้ง ตัดใบแบบใบสารภีด้วยผ้าสี่ใบเอากรรไกรตัดลวดคลึงลวดให้ตรง ตัดกระดาษย่นตามขวางของกระดาษพันลวดให้เรียบเอาแบ้งเบี่ยกรูดปลายลวดแล้วเอาลวดวาง กดลง บนใบ ให้ลวดติดให้เสมอกันทั้งไว้ให้แบ้งแห้ง เอาขันใส่ขผึ้งสีเขียว ตั้งไฟ พอขผึ้งละลาย เอาใบลงชุบ ๑ ครั้ง สะบัดให้ขผึ้งกระจาย แล้ว บั๊กไว้ ในถ้วย แก้วหรือวางพาดไว้บนขอบถาด

วิธีเข้าดอกและเข้าช่อ ไม้ก้านมะพร้าวตัดส่วนอ่อนทิ้ง เหลา ให้ กลม เล็ก ตัด ลวด ยาว กว่า ขนาด ไม้ก้าน มะพร้าวเอา ปลาย ลวด ส่วน ที่เหลืองอ ปลายลงมัด ลวดและไม้ให้ติดกัน เอาข ผงสีชมภูหุ้มลวดและ ติดกลีบขนาดใหญ่และขนาดกลาง หันกลีบออกข้าง นอกให้หลังกลีบชนกันและเอากลีบเล็กย่นกลีบเล็ก น้อยใส่ลงกลางกลีบขนาดกลางหรือจะ ติดกลีบเล็ก และติดกลีบกลางและติดกลีบใหญ่พัน ก้านให้เรียบ ร้อยด้วยกระดาษย่นสีใบ การเข้าดอกเข้าเช่นเดียว กันทุกดอก ตัดลวดไหวเส้นเล็กคลึงลวดให้ตรง ตัดลวดยาวประมาณ ๗ นิ้ว พันก้านลวด ด้วยกระ-ดาษย่นสีใบเอาไม้ก้านมะพร้าวใช้ตรง ส่วน แข็งตัด ยาว ๔ นิ้ว เหลากลมปลายไม้แหลมเอาปลายไหว พันกับไม้ ๑๐ ครั้ง แล้วรูดลวดออกจากไม้คลึงลวด ให้ออกจากกันเล็กน้อย (ทำเช่นนี้เรียกว่าทำไหว) แล้วชุบลงในข ผงสีเขียวทั้งอัน การทำไหวมาก หรือน้อยแล้วแต่ความต้องการของผู้ทำ เสร็จแล้ว

เข้าช่อใบและดอกสลับกันกับไหวด้วย ใช้ด้ายสี่เขียวมัดดอกและใบให้ติดกันกะระยะกำลังสวยแล้วจึงพันก้านด้วยกระดาษย่นอีกครั้งหนึ่ง แล้วตัดขอบผงสี่เขียวราดบนก้านทุก ๆ ก้าน.

ประโยชน์ ใช้ปักแจกันฯ □

จอนกิล

Jon Guil

เตรียมเครื่องใช้ ไม้ก้านฉาน พิมพ์รูปกรวย พิมพ์กลีบ ๑ ขนาด ผ้าส์ใบ ขันใส่ขผงส์เหลือง ขันใส่ขผงส์เขียว ฉวดสังกะส์ เกสรส์เหลือง ๕ อัน ปากคีบ ด้ายส์เขียว พิมพ์ชุบทีพันก้าน แบ้งเบี่ยกอ่างใส่น้ำ ถาด ผ้าขาว มีด

วิธีชุบกลีบ เอาพิมพ์แช่น้ำทั้งหมด เอาขันขผงส์เหลืองตั้งไฟพอขผงละลายแล้วยกลงเอา พิมพ์กลางชุบในขผงส์เหลือง ๖ ครั้งสะบัดพิมพ์แล้วเอาลงแช่ในน้ำค่อยประคองเลือนเอาขผงออกจากพิมพ์ เอาขผงขนจากน้ำเช็ดให้แห้ง เอาลง แช่ในอ่าง แล้ว เอาขนจากน้ำเช็ดให้แห้งเอา ปลาย กรรไกรเล็ก ลนไฟพอร้อนตัดเฉพาะริมเบ็นจัก ๆ โดยรอบ แล้วเอาพิมพ์กลีบชุบในขผงส์เหลืองชุบให้ได้ ๖ กลีบ เอาขนจากน้ำเช็ดกลีบและ แต่ง ริม กลีบ ให้เรียบ เอาปากคีบ ๆ เกสรลงชุบในขผงส์เหลืองทุกอัน เอาผ้าส์เขียวตัดใบเล็กยาวไว้ ๓—๕ ใบ ตัดลวดยาว

จอนกิล

กว่าใบเล็กน้อยคลึงดวดให้ตรง ตัด กระดาษ ย่นพันก้านเอาแป้งเปียกรูดปลายดวดวางดวดกดทาบตามยาวของใบทิ้งไว้ให้แป้งแห้ง แล้วยกขันใส่ขี้ผึ้งสีเขียวตั้งไฟพอขี้ผึ้งละลายยกลงเอาใบลงชุบทีละใบจนครบ เอาพิมพ์ที่พันก้านชุบมาก ๆ แล้วเอาเช็ดให้แห้ง

วิธีเข้าดอกและเข้าช่อ เอาไม้ก้านลานมาเหลากลม ๆ ตัด ดวด ยาว พอ ประมาณ ให้ปลาย ดวด เหลือพันปลายไม้เล็กน้อยงอปลายดวดลงเอาด้ายมัดดวดให้ติดกับไม้ ส่วนปลายดวดเอาขี้ผึ้งสีขาวหุ้มดวดแล้วเอาเกสรมัดโดยรอบตุ่มกลาง บากโคนดอกตรงกลางเล็กน้อยย่นโคน กลีบให้เกสรอยู่กลางบีบให้แน่น ติดกลีบรอบกลีบกลาง ๓ กลีบแล้วติดสับหว่างกันอีก ๓ กลีบ เบื้นกลีบนอก ๖ กลีบ วิธีติดกลีบเมื่อติดทั้ง ๒ ชั้นแล้ว ต้องดู ให้คล้ายกับติดกลีบชั้นเดียวกันวางใบคู่กับดอกมัดให้แน่น เอาที่พันก้าน ตัด ครึ่ง ตาม ยาว ค่อย ๆ พัน ให้เสมอกัน แล้วเอาก้านลนไฟบีบแต่งก้านให้เรียบร้อย.

ประโยชน์ ใช้ปักแต่งแจกันญี่ปุ่น ลักษณะเป็นถาดไม
ยาวเล็ก ๆ ด้านในด้านหนึ่งมุมถาดกดขี้ผึ้งไว้สูง
พอประมาณปักแต่งช่อจอนกิล (Jon Guil) ลง
บนขี้ผึ้ง แซม ใบเฟริมสด เล็ก น้อยจะ ดูเก๋และสวย
น่ารัก. □

เทพธิดากรีก

เตรียมเครื่องใช้ ไม้ก้านดาน พิมพ์รูปกรวย พิมพ์กลีบ
๑ ขนาด ผ้าสีใบ ขันใส่ข ผงสีขาว ขันใส่ข ผง

สีน้ำตาล ขันใส่ข ผงสีเขียว ลวดสังกะสี เกสร
สีเหลือง ๕ อัน ปากคีบ ด้ายสีเขียว พิมพ์ชุบที่
พันก้าน แป้งเปียก อ่างใส่น้ำ ถาด ผ้าขาว
มีด.

วิธีชุบกลีบ เอาพิมพ์แช่น้ำทั้งหมด เอาขันข ผงสีขาว
ขันใส่ข ผงสีน้ำตาลตั้งไฟ พอข ผงละลายแล้วยก
ลงเอาพิมพ์กลางชุบในข ผงสีขาว ๖ ครั้ง สะบัด
พิมพ์แล้วเอาลงแช่ในน้ำค่อยประคองเลื่อนเอาข ผง
ออกจากพิมพ์ เอาข ผงขนจากน้ำเช็ดให้แห้ง เอา
ส่วนปลายชุบในข ผงสีน้ำตาล ๒ ครั้ง ลงแช่ใน
อ่างแล้วเอาขนจากน้ำเช็ดให้แห้ง เอาปลาย
กรรไกรเล็กลนไฟพอร้อนตัดเฉพาะริมสีน้ำตาลเป็น
จัก ๆ โดยรอบแล้วเอาพิมพ์ กลีบ ชุบในข ผง สีขาว
ชุบให้ได้ ๖ กลีบเอาขนจากน้ำ เช็ดกลีบและแต่ง
ริมกลีบให้เรียบ เอาปากคีบเกสรลงชุบในข ผง
สีขาวทุกอัน เอาผ้าสีเขียวตัดใบเล็กยาวไว้ ๓—๔

ใบ ตัดลวดยาวกว่าใบเล็กน้อยคลึงลวดให้ตรง ตัดกระดาษย่น พันก้าน เอาแป้ง เบี่ยกรูด ปลายลวด วางลวดทาบตามยาวของใบ ทิ้งไว้ให้เป็นแป้งแห้ง แล้วยกขึ้นใส่ขี้ผึ้งเขียว ตั้งไฟพอขี้ผึ้งละลายยกลงชุบทีละใบจนครบ เอาพิมพ์ทพันก้านชุบมาก ๆ แล้วเอาเช็ดให้แห้ง

วิธีเข้าดอกและเข้าช่อ เอาไม้ก้านตานมาเหลากลม ๆ ตัด ลวด ยาว พอ ประมาณ ให้ปลายลวด เหลือ พัน ปลายไม้เล็กน้อย งอปลายลวดลงเอาด้ายมัดลวดให้ติดกับไม้ ส่วนปลายลวดเอาขี้ผึ้งขาวหุ้มลวดแล้วเอาเกสรมัดโดยรอบตุ่มกลาง บากโคนดอกตรงกลางเล็กน้อย ย่นโคนกลีบให้เกสรอยู่กลาง บิบติดให้แน่น ติดกลีบรอบกลีบกลาง ๓ กลีบ แล้วติดสับหว่างกันอีก ๓ กลีบ เป็นกลีบนอก ๖ กลีบ วิธีติดกลีบ เมื่อติดทั้งสองชั้นแล้ว ต้องดูให้ด้ายกลีบชั้นเดียวกัน วางใบคู่กับดอกมัดให้แน่น เอาที่พันก้านตัดครึ่งตามยาวค่อย ๆ พันให้

เสมอกัน แล้วเอาก้านลนไฟ บิบแต่งก้านให้เรียบร้อย

ประโยชน์ ใช้ปักแต่งแจกันญี่ปุ่น ลักษณะเป็นถาดไม้ยาวเด็ก ๆ ด้านในด้านหนึ่งมุมถาดกดขอบผังไว้สูงพอประมาณ ปักแต่งช่อเทพธิดากริ่งลงบนขอบผังแซมใบเฟริมสดเด็กน้อยจะดูเก๋และสวยน่ารัก. □

ดอกทิวหลิบ

(Tulip)

เตรียมเครื่องใช้ พิมพ์ดอกทิวหลิบขนาดกลาง พิมพ์ดอกทิวหลิบขนาดใหญ่ พิมพ์เกสร พิมพ์สำหรับชุบที่พันก้าน ขันใส่ผงสีแดง ขันใส่ผงสีเหลือง ขันใส่ผงสีโศก ผ้าสีใบโศก กระดาษย่นสีโศก แป้งเบียก ด้ายสีโศก กรรไกร มีดคม ๆ ถวดสังกะสี เตา อ่างน้ำ ถาด ผ้าขาว ไม้ก้านตาล

วิธีชุบเกสร ก่อนที่จะทำอะไรทั้งหมด เอาพิมพ์ทุกพิมพ์ละแช่ในอ่างน้ำ เอาขันผงสีเหลืองตั้งไฟพอผงละลายยกลงเอาผงสีแดงตั้งไฟพอผงละลายแล้วก็ยกลงเอาพิมพ์เกสรขึ้นจากน้ำสะบัดให้สะเด็ดน้ำชุบผงสีเหลือง ๓—๔ ครั้ง แล้วเอาลงส่ายในน้ำชุบประมาณ ๕ อันด้วยกันแล้วชุบสีแดงอีก ๕ อันเสร็จแล้วเอาขึ้นจากน้ำซับน้ำให้แห้งเอามีดมาบาก ๆ ตามรูปเกสร

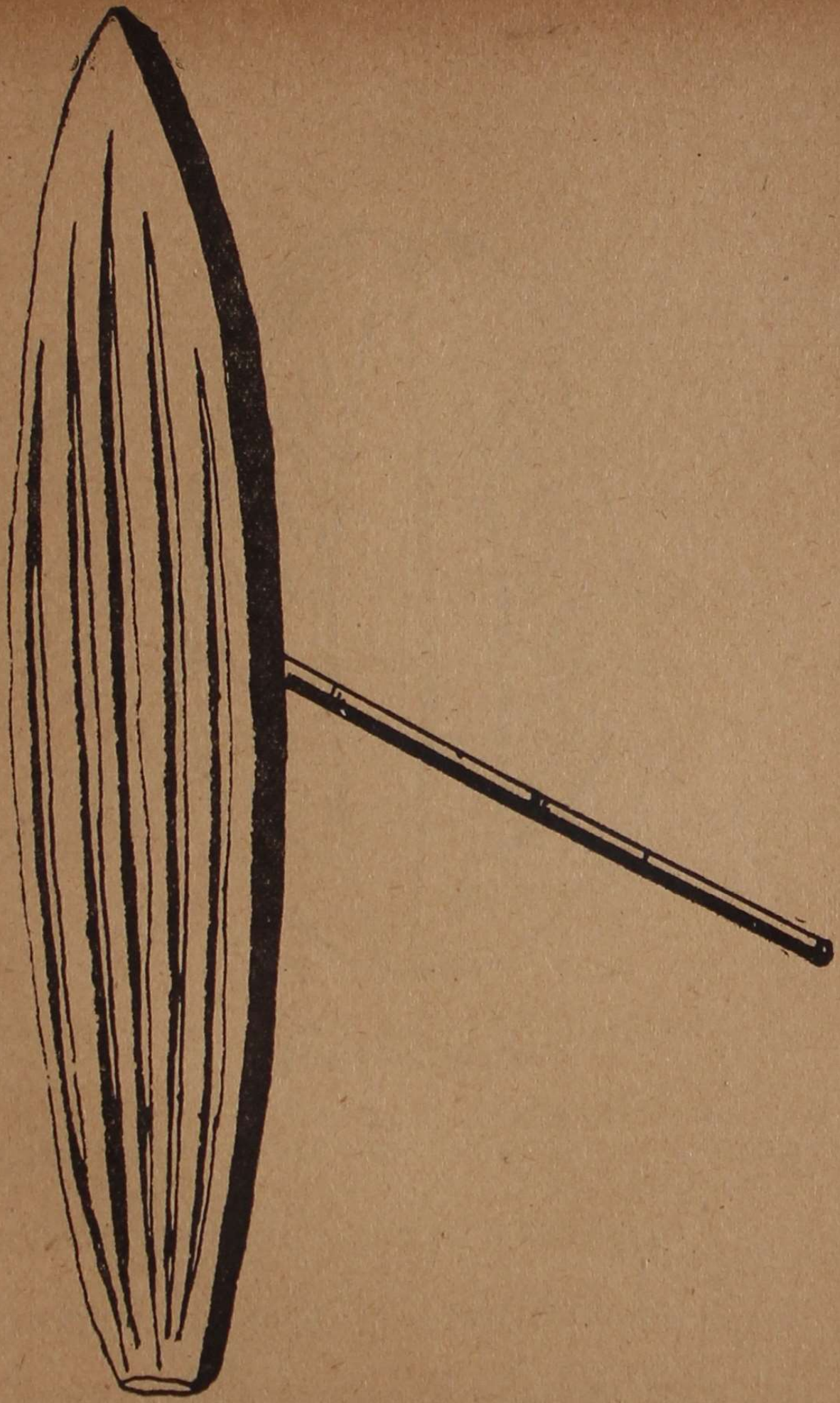

ใบทิวหลิบ

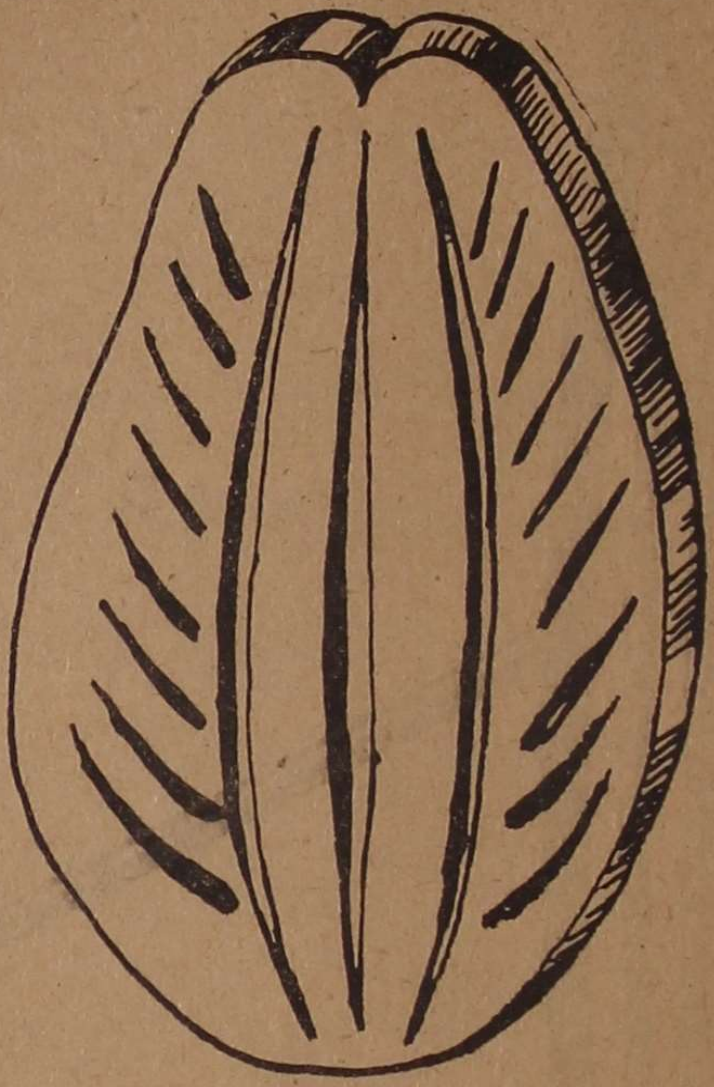

กลีบดอกทิวหลิบ

วิธีชุบกลีบ เอาขี้ผึ้งสีแดงตั้งไฟพอละลายยกลงเอาพิมพ์ขนาดกลางขัน จากน้ำสะบัด ให้สะเด็ดน้ำ ชุบลงในขี้ผึ้งสีแดง ๕ หรือ ๖ ครั้ง สะบัดพิมพ์เด็กน้อยเอาดงแช่ในอ่างเลื่อน พิมพ์ ออก จากขี้ผึ้งชุบดอกหนึ่งขนาดกลาง ๓ กลีบ ชุบขนาดใหญ่อีก ๓ กลีบ

เสร็จแล้วช้อนขนจากน้ำวาง คว่ำกลีบ ไว้เอาผ้าขาวซับน้ำให้แห้งเช็ด กลีบให้ขนมันเอา มีดคม ๆ แต่งกลีบให้สวย.

วิธีเข้าดอก ไม้ก้านดานเหลา กลม ๆ เล็ก ๆ ตัดยาวพอประมาณ ตัด ลวด สังกะสี ให้ยาว กว่า ไม้เล็ก น้อย ปลาย ลวด งอลง พอดี กับ ไม้มัดลวด ติด กับไม้ให้เรียบร้อย เอาขี้ผึ้งสีเหลืองหุ้มลวดลงมายาวพอสมควรเอาเกสรสีแดงและเกสรสีเหลืองเข้าเรียงกันบ่นกัน ๒ สีโคนเกสรบิบให้แน่นเขี้ย ปลายเกสรให้กระจายเอาทิวหลีบกลีบขนาดกลางเอาโคนกลีบลนไฟเข้ากลีบเรียงรอบเกสร ๓ กลีบบิบ โคน กลีบให้แน่นจับปลายกลีบ ให้ตุ่มเข้า เพื่อดอก จะได้ไม่บาน เสร็จแล้วเอากลีบขนาดใหญ่เอาโคนกลีบลนไฟเช่นเดียวกันวางสับหว่างกลีบกลาง (เวลาเข้ากลีบโคนกลีบควรจะอยู่แนวเดียวกัน) บิบแต่งโคนกลีบให้เรียบร้อย เอาขี้ผึ้งสีโศกตั้งไฟพอขี้ผึ้งละลายยกลงวางทิ้งไว้กะพอชุบได้เอา พิมพ์พันก้าน ขนจากน้ำสะบัดแล้วชุบลงในขี้ผึ้งสีโศก ๔ หรือ ๕ ครั้ง ชุบ

พอดีขอบพิมพ์ เสร็จแล้วเอาลงส่ายในน้ำให้พิมพ์ร่อนจากขี้ผึ้งแล้ว เอาขึ้นวาง ในถาด ซับน้ำ ให้แห้ง ตัดแบ่งครึ่งตามยาวของพิมพ์ แล้วพันตั้งแต่โคนดอกลงมาชั้น ๑ ก่อน

วิธีตัดใบและเข้าใบ ตัดลวดยาวกว่า ใบเล็กน้อย คลึงให้ตรง พันก้านด้วยกระดาษย่นสีโศก แล้วเอาแป้งเปียกลวดวางลงบนใบที่ตัดแล้ว กดให้ลวดติดกับผ้าเสมอกัน พอแป้งแห้งเอาขี้ผึ้งสีโศกตั้งไฟ ชุบใบ ๒—๓ ครั้ง สะบัดและบั๊กไว้ ช่อทิวหลิบ ๑ ช่อ ควรจะมีใบ ๒ ใบ

วิธีเข้าช่อ วางดอกทิวหลิบไว้กลางใบ มัดติด ๒ ข้างดอกทิวหลิบ (มัดด้วยด้ายสีโศก) เสร็จแล้วพันก้านซ้ำอีก ๑ ชั้น เพื่อจะได้ไม่เห็นรอยด้ายที่มัดไว้ □

ดอกคริสมาศ

เตรียมเครื่องใช้ กระดาษย่นสีแดง กระดาษย่นสีน้ำตาล กระดาษย่นสีใบ พิมพ์ยาว ๓ ขนาด ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ ลวดสังกะสี ก้านมะพร้าว ขันใส่ขผังสีแดง ขันใส่ขผังสีเขียว ผ้าสีใบกรรไกร แป้งเปียก พิมพ์ที่พันก้าน มีด อ่างน้ำ ด้าย ผ้าขาว

วิธีทำ เอาพิมพ์ทั้งหมดแช่น้ำ ยกขันขผังสีแดงตั้งไฟพอขผังละลายยกลง เอาพิมพ์ขนาดเล็กชุบในขผังสีแดงชุบเสมอพิมพ์ ชุบ ๖ ครั้ง สะบัดพิมพ์แล้วเอาพิมพ์ลงแช่ในอ่างน้ำ เขยขผังออกจากพิมพ์แล้วชุบใหม่ ดอกหนึ่งใช้กลีบเล็ก ๓ กลีบ ชุบกลีบขนาดกลางอีก ๓ กลีบ ชุบกลีบขนาดใหญ่ ๗ กลีบ เสร็จแล้วช้อนเอากลีบขนจากน้ำซับกลีบให้แห้ง เอามีดแต่งริมกลีบให้เรียบ วางแยกกลีบไว้ เอาลวดตัดยาวกว่ากลีบทุกขนาดคลึงลวดให้ตรง พันก้านด้วยกระดาษย่นสีแดง เอาปลายลวดชุบลงในขผังสีแดง แล้วกดปลายลวดติดกับกลีบ

ดอกคริสมาส

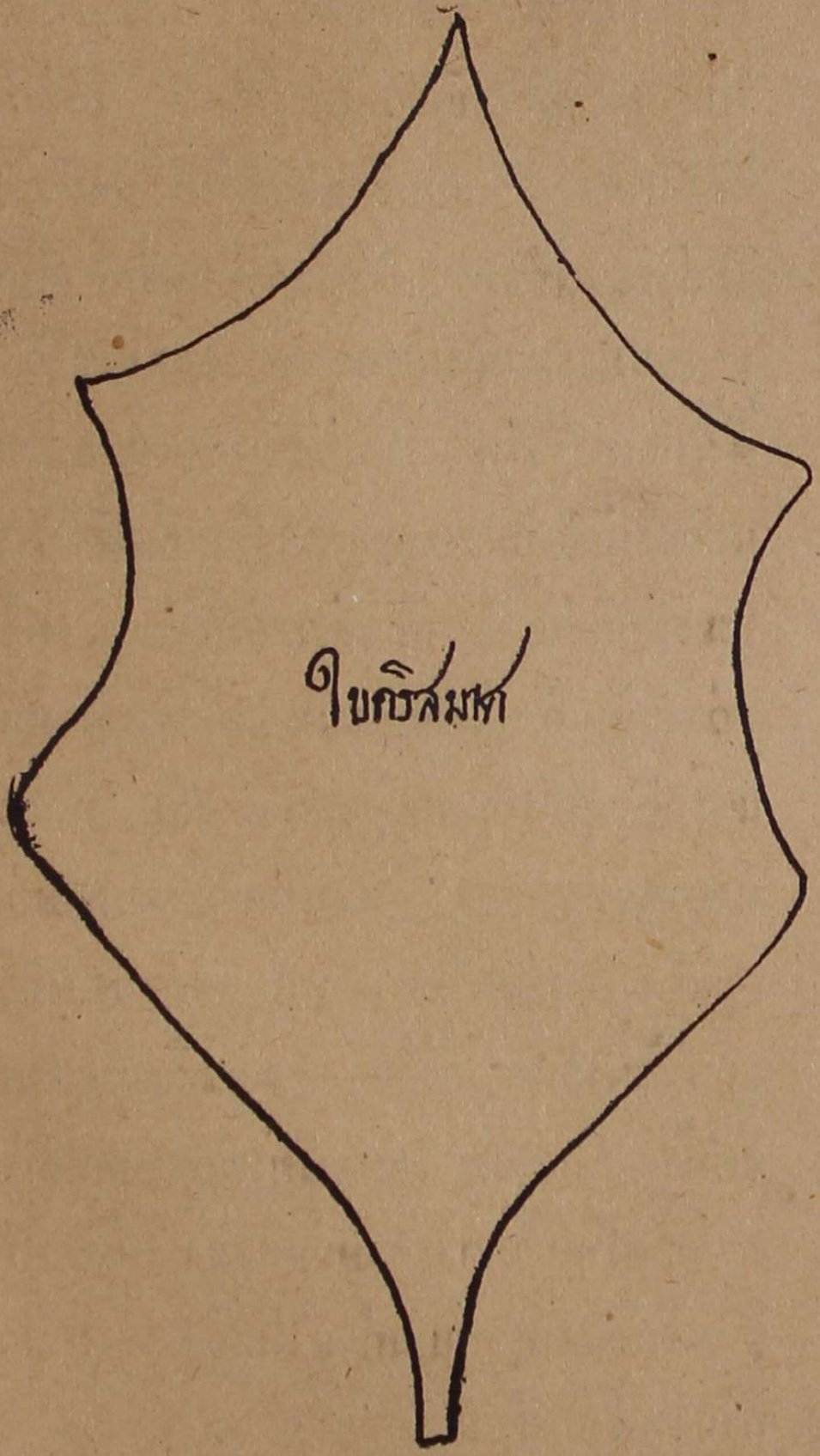
ใบกริสมาส

ดอกทุกขนาด ตัดลวดอีก ๑ เส้นยาวพอสมควร ไม้ก้านมะพร้าวตัดส่วนอ่อนทิ้ง เอาลวดที่ตัดไว้ดึงให้ตรง งอปลายลวดเล็กน้อยมัดลวดติดกับไม้ก้านมะพร้าว ตัดกระดาษย่นสีแดงสีน้ำตาลตัดยาวพอประมาณมัดรอบปลายลวดทิ้งอไว้ เอาขผงสีแดงตั้งไฟ พอขผงละลายเอาเกสรดงชุบแล้วสะบัดให้กระจาย เอากลีบเล็กมัด ๓ กลีบให้ระยะพอดีกัน แล้วเอากลีบกลาง ๓ กลีบมัดสับห่างกลีบเล็ก เอากลีบใหญ่มัดสับห่างกลีบกลางและกลีบเล็กรวมกลีบใหญ่ ๗ กลีบ มัดลวดตลอดลงมาจนหมดลวด พันก้านด้วยกระดาษย่นสีเขียว เอาผ้าสีใบมาตัดใบตามแบบ ติดลวดให้เรียบร้อย ยกขันขผงสีเขียวตั้งไฟ พอขผงละลายเอาใบดงชุบทั้ง ๓ ใบ เอาใบมัดเรียงต่อจากดอกทั้ง ๓ ใบ แล้วพันก้านด้วยกระดาษย่นสีเขียวให้เรียบร้อย เอาขผงสีเขียวตักราดบนก้านให้ทั่ว เอานวบบแต่งก้านให้เรียบ □

ดอกเยเบร่า

เตรียมเครื่องใช้ พิมพ์เยเบร่าขนาดกลาง พิมพ์เยเบร่าขนาดใหญ่ พิมพ์เกสรขันใส่ขผงสีชมภู ขันใส่ขผงสีเขียว ไม้ก้านดาน ดวดสังกะสี พิมพ์ทพันก้าน มีดคม กรรไกรตัดดวด สำลี เตา อ่างน้ำ ถาด พิมพ์เกสร

วิธีชุบกลีบ เอาพิมพ์ทุกขนาดลงแช่ลงในอ่างน้ำ เอาขันใส่ขผงสีชมภูตั้งไฟพอขผงละลายยกลง เอาขันใส่ขผงสีเขียวตั้งไฟพอละลายยกลง เอาพิมพ์เกสรขันจากน้ำสะบัดเบา ๆ ลงชุบสีชมภู ๔ ครั้ง ชุบในสีเขียว ๑ ครั้ง สะบัดไม่ให้ขผงเกาะกันเอาลงแช่ในอ่างน้ำ ค่อยเลื่อนเอาพิมพ์ออก (ดอกหนึ่งชุบเกสรสีเขียว สีชมภู ๕ อัน) แล้วจึงเอาพิมพ์ขนาดกลางขันจากน้ำสะบัดเบา ๆ ชุบลงในขผงสีชมภูให้พอดีขอบพิมพ์ ประมาณ ๔—๕ ครั้ง ชุบกลีบขนาดกลางประมาณ ๑๓ กลีบ ถ้าขผงเย็นยกขันตั้งไฟพอขผงละลายยกลง ทิ้งไว้พอชุบได้เอาพิมพ์ขนาดใหญ่ขันจากน้ำ สะบัดให้

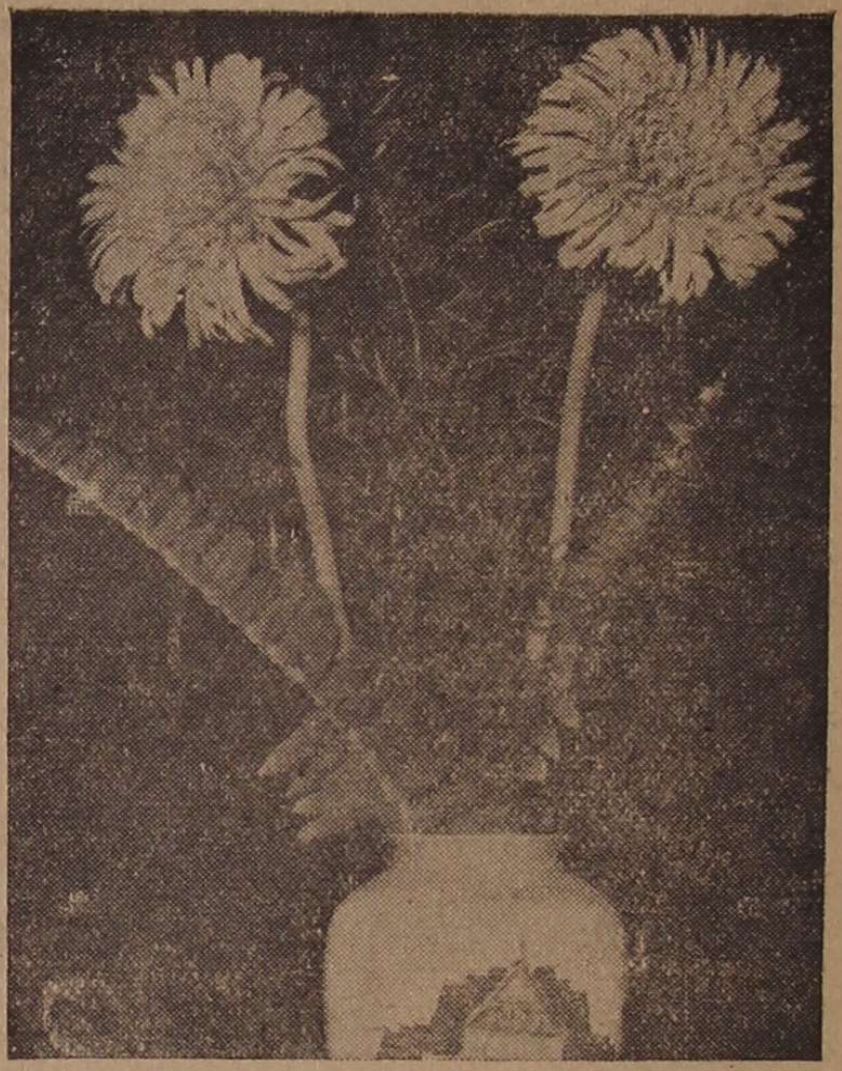

สะเด็ดน้ำลงชุบในชั้นผงส์ชมภู ชุบประมาณ ๕—๖ ครั้ง สะบัดพิมพ์เบา ๆ แล้วลงแช่ในน้ำ ค่อย ๆ เลื่อนพิมพ์ออกจากชั้นผง ชุบเผื่อไว้สัก ๓๐ กลีบ เสร็จแล้วเอาขันใส่ชั้นผงส์เขียวตั้งไฟพอชั้นผงละลาย ยกลง เอาพิมพ์เกสรขึ้นจากน้ำสะบัดแล้วชุบลงในในชั้นผงส์เขียวพอดีขอบของพิมพ์ ชุบลง ๔—๕

ครั้ง เอาลงส่ายในอ่างน้ำขผงจะหลุดออกจากพิมพ์ทันที เรียกว่าวิธีชุบใบเลียง ชุบใบเลียงไว้ประมาณ ๑๒ ใบ แล้วเอาพิมพ์ที่พันก้านลงชุบในขผงสีเขียว ๓—๔ ครั้ง เอาพิมพ์ลงแช่ในอ่างน้ำเดือนเอาพิมพ์ออกจากขผง ชุบไว้มากพอควรไว้เป็นที่สำหรับพันก้าน ชุบหมดทุกอย่างแล้วช้อนกลีบขึ้นจากอ่างวางคว่ำกลีบไว้ในถาด เอาผ้าซับน้ำให้แห้งเช็ดกลีบให้ขึ้นมันสวย เอาเกสรขึ้นแต่งริมโดยใช้มีดเจียนริม และบากตามรอย ให้เป็นร่องแต่ไม่ให้หลุดจากกันแล้ววางแยกไว้ต่างหาก เสร็จแล้วเอากลีบเยเบร่าขนาดกลางมาซับให้แห้งด้วยผ้า

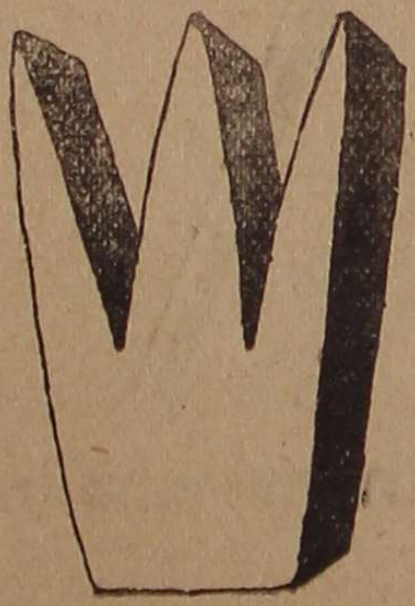

พิมพ์เกสร
และใบเลียง

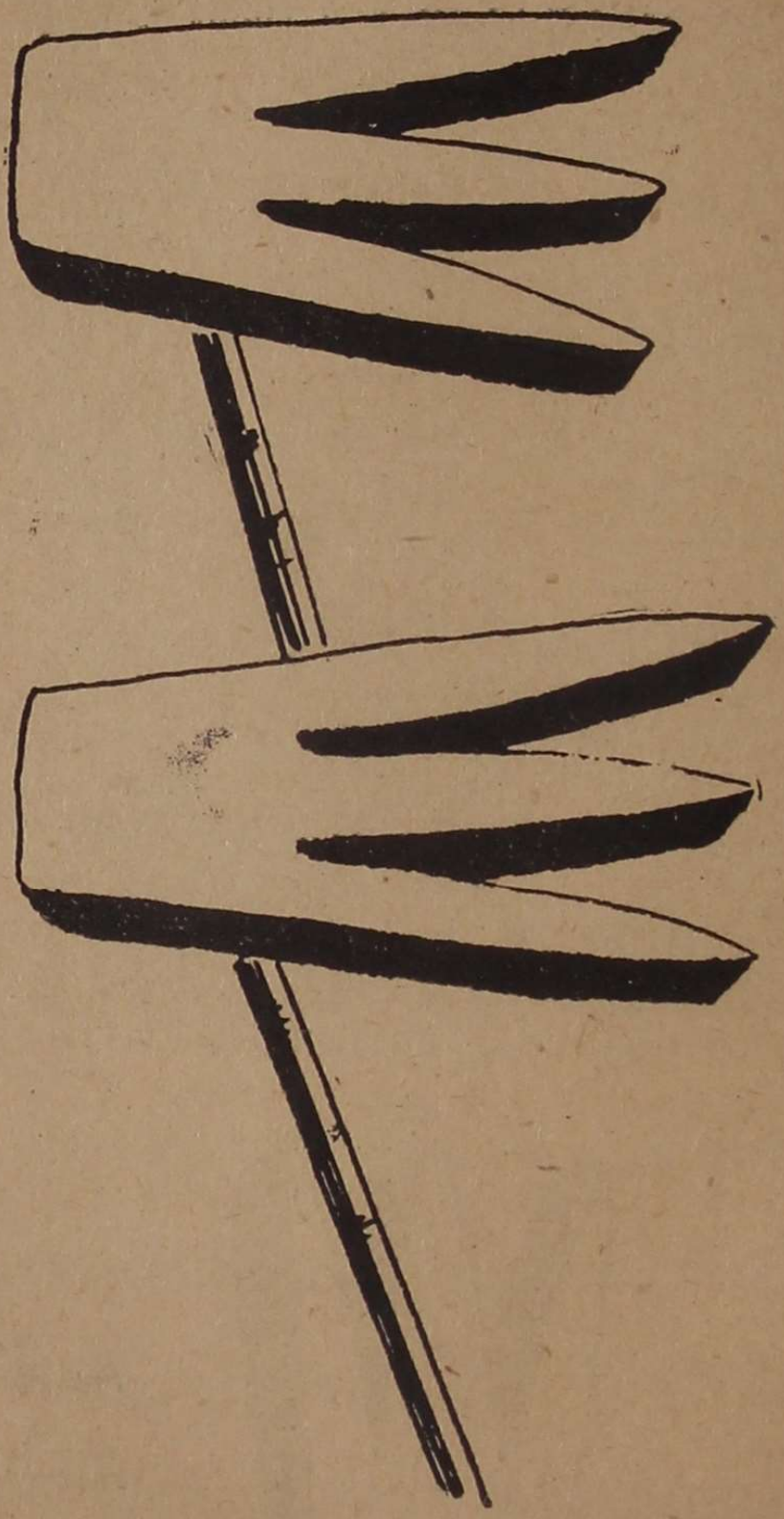

พิมพ์ขนาดกลางและใหญ่

ขาว เช็ดกลีบให้สวย เอามีดแต่งริมและแต่งซีก กลีบให้สวย ปลายกลีบให้มนเสมอกัน แล้ววางแยกไว้ตามขนาด เอากลีบขนาดใหญ่มาแต่งเช่นเดียวกับกลีบขนาดกลาง แล้ววางแยกไว้พวกละต่างหาก แล้วเอาใบเลี่ยงมาเจียนริมให้มนคล้ายกลีบกลางและกลีบใหญ่ ตัดกลีบแยกจากกันเป็นซีก ๆ ส่วนที่พันก้านพอชุบน้ำแห้งแล้วตัดครึ่งตามยาวของที่พันก้าน เสร็จแล้ววางแยกไว้เป็นพวก ๆ เพื่อเตรียมเข้าดอก

วิธีเข้าดอก ตัดไม้ก้านฉาน ยาวพอประมาณ เหลา ให้กลม ตัดลวดยาวกว่าไม้ก้านฉานเล็กน้อยวางคู่กับ ไม้ก้านฉาน งอปลายลวดเล็กน้อย มัดลวดติดกับไม้ก้านฉานให้เรียบร้อย เอาสำลีหุ้มปลายลวดมัดให้กลม ๆ เล็ก ๆ เอาขี้ผึ้งชมภูหุ้มสำลีอีกชั้นหนึ่ง หุ้มยาวลงมาถึงก้านฉานเล็กน้อย เพื่อสะดวกในการเข้าดอก เอาเกสรที่ชุบชมภูเขียวเข้าเรียงกัน หุ้มปิดตุ่มคล้ายดอกตูม แล้วเอาเกสรชมภูล้วนเข้าเรียงสับหว่างดังกลีบ เรียงรอบเกสรที่หุ้มแล้วเอา

กลีบขนาดกลางเรียงต่อจากเกสร เข้าสับหว่างกัน จะเข้ากี่ชั้นก็ตามแล้วแต่จะเห็นสวย บิบโคนกลีบให้แน่นและเรียบ พอเข้ากลีบขนาดกลางแล้วจึงเข้ากลีบใหญ่สับหว่างกลีบขนาดกลาง พอเข้ากลีบเรียงกันเห็นว่าสวยดีแล้วเข้าใบเลี้ยง ดูเข้าให้ต่ำกว่ากลีบ เข้าเรียงทีละเส้นสับหว่างของกลีบ พอชั้นที่ ๒ เข้าสับหว่างชั้นที่ ๑ เข้าใบเลี้ยงประมาณ ๓ ชั้น เอาที่พันก้านพันโคนดอกลงมาสุดไม้ พันไปลนไฟไปบิบแต่งก้านให้เรียบ แล้วแต่จะทำกี่ดอกก็ชุบและเข้าดอกพอความต้องการ ถ้าจะใช้ปักแจกันหรือปักกระเช้า ใช้ใบเฟริมสดแต่งก่อนแล้วจึงใช้ปักดอกเยเบร่า แต่แซมให้สวยงามที่หลัง □

ติดตัวงู

เตรียมเครื่องใช้ กระดาษแข็งตัดตัวงูใช้ดวดดามด้านหลัง ให้เรียบร้อย ตาตัวสัตว์ที่สมมุติเป็นตางู กระดาษย่นสีแดงผลิก และตัดแฉกปลายเป็นรูปลิ้นงู พิมพ์เกล็ดงูเล็ก ๆ ขันใส่ข้าวผงสีเขียว ถาด อ่างน้ำ ผ้าขาวบางสะอาด

วิธีชุบเกล็ดงู และติดแต่งตัวงู กระดาษแข็งที่ตัดเป็นรูปตัวงูเขียวหุ้มด้วยข้าวผงสีเขียว ให้เป็นรูปนูนกลางและนูนตรงหัว เอาพิมพ์เกล็ดงูแช่น้ำและเอาขันข้าวผงสีเขียวขันตั้งไฟพอละลายยกลง เอาพิมพ์ลงชุบไว้มาก ๆ แล้วเอาขันจากน้ำวางลงในถาด เอาผ้าขาวซับน้ำและเช็ดให้แห้ง แต่งเกล็ดให้สวย แล้วตั้งต้นติดเกล็ดจากหางงูขึ้นมาจนถึงคอ ปลายหางราดด้วยข้าวผงสีน้ำตาล เล็กน้อย จะดูคล้ายกับหูหางไหม้ แล้วเอาลิ้นที่ตัดไว้ชุบข้าวผงวาง ติดระหว่างปาก ข้างบน และปากข้างล่าง แล้วติดเกล็ดจากปากไปจดตรงต้น

คองูดูให้เกล็ดเรียบเสมอกัน ติดตาให้คล้ายงู
จริง ๆ

ประโยชน์ จะใช้วางบนพาน วางงูข้างบนเบื้นพานภาพ
สัตว์ เบื้นความหมายของผู้ให้ทำ □

คิดตัวพญานาค

เตรียมเครื่องใช้ กระดาษแข็งตัดแบบพญานาคกำลังทอดตัวในน้ำ ๒ ตัว ขันใส่ขี้ผงสีเขียว ขันใส่ขี้ผงสีเหลือง ขันใส่ขี้ผงสีน้ำตาล ขันใส่ขี้ผงสีชมภู ขันใส่ขี้ผงสีแดง ขันใส่ขี้ผงสีโศก พิมพ์เกล็ดพญานาคขนาดเล็ก พิมพ์เกล็ดพญานาคขนาดกลาง อ่างใส่น้ำ ดวดสังกะสี กรรไกรตัดดวด มีดคม ๆ ถาด ๒ ใบ ผ้าขาว ตาพญานาค ๒ ตา เศษผ้าสีแดงทำลิ้น

วิธีชุบเกล็ด การติดเกล็ดตัว และทรงเครื่อง ตัดดวดสังกะสีและดามดวด เดินดวดคู่ตามลำตัวพญานาค เอาขี้ผงสีเขียววางบนแผ่นแบบตัวพญานาค ให้ขี้ผงเป็นรูปนูนขึ้นสูงจากแบบพอประมาณ วางพักไว้ก่อน เอาพิมพ์เกล็ดลงแช่ในน้ำ เอาขันขี้ผงทุกสีตั้งไฟพอขี้ผงละลายยกลงวาง พอขี้ผงเย็นเอาพิมพ์ลงชุบสีเขียว สีเหลือง สีชมภู สีน้ำตาล สีโศก ชุบเกล็ดสีเขียวมากเพราะเป็นเกล็ดที่ติดตามลำตัว ส่วนสีเหลืองและสีน้ำตาลทรงเครื่องกลางตัว กนกหาง และกนกหัว และ

กนกหลังพญานาค สีชมภูติดเป็นท้องเดินเส้นคู่ด้วยเกล็ดน้ำตาล สีโศกและสีแดงแต่งรอบปากพญานาค พอชุบได้ทุกสีแล้วเอาขึ้นจากน้ำวางแยกไว้ทุกสีเช็ดให้แห้ง เอามีดแต่งเกล็ดให้เรียบวิธีติดติดเกล็ดเขียวจากหางพญานาคขึ้นตามลำตัวถึงคอพญานาค แล้วติดรอบปากสีแดงสีโศก กนกหัวสีเหลืองตัดเส้นน้ำตาล เคราพญานาคสีน้ำตาลเขียวสีขาว พื้นสีขาว ทรงเครื่องทีคอและกนกหลัง และติดหางสีเหลืองตัดเส้นน้ำตาล ตามท้องติดสีชมภูเดินเส้นสีน้ำตาล ใส่ตา ๑ ตา ติดพญานาคหันออก ๒ ตัวประกบกัน วางบนพานทรงหัวโล้นเป็นพานภาพสัตว์ □

ตัวนกยูง

เตรียมเครื่องใช้ ไม้ก้านมะพร้าว ผ้าสีเขียวเย็บซ้อนกัน ๓ ชั้นเป็นรูปแววนกยูง ๓ ขนาด ด้ายสีเขียว เข็มมือ ใบโปร่งฟ้าแห้ง ขันใส่ชผงสีชมภูอ่อน ขันใส่ชผงสีม่วง ขันใส่ชผงสีเหลือง ไม้ระกำ ขันใส่ชผงสีเขียว พิมพ์กลีบดอกไม้อย่างเล็ก ตาตัวสัตว์เล็ก ๆ ๒ ตา ขันใส่ชผงสีแดง อ่างน้ำ ถาดผ้าขาว กรรไกร มีด

วิธีเกลาตัวนกยูง เอาไม้ระกำขนาดใหญ่ปอกเปลือกเกลาให้เป็นรูปตัวนกยูง เสียบไม้ไว้ที่ตัวนกยูงสำหรับถือ เกลาไม้ระกำเล็กอีกครั้งหนึ่ง ต่อจากลำตัวนกยูงเป็นรูปคอนกยูง เอาชผงสีเขียวแผ่บาง ๆ คลุมไม้ระกำตามตัวและหัวนกยูง ให้เรียบเสมอกัน ตอนหน้าอกให้นูนเด่นเล็กน้อย แล้วปักในแก้วพักไว้ก่อน

วิธีชุบกลีบติดตัว และติดแววนกยูง เอาพิมพ์แช่น้ำ เอาไม้ก้านมะพร้าวมาเหลากลมตัดส่วนอ่อนออกทิ้ง เหลือไว้แต่ส่วนแข็งสอยติดกับแววที่เป็นผ้า แววใหญ่ใช้ไม้ยาวหน่อย แววกลางใช้ไม้

สั้น ถ้าแววเด็กใช้ไม้สั้น (ในที่นี้จะทำนกยูงตัวเด็ก ๆ) ใช้แววเพียง ๖ แววเท่านั้น แววใหญ่ ๓ แวว แววกลาง ๒ แวว แววเด็กเพียง ๑ แวว พอใช้ไม้เสียบแววและสอยติดแล้ว เอาใบโปร่งฟ้าแห้งสอยติดโดยรอบ ๆ แววทุกแวว แล้ววางพักไว้ เอาขี้ผึ้งสีเขียวตั้งไฟพอละลายแล้วยกลง เอาพิมพ์ชุบขี้ผึ้งประมาณ ๓—๔ ครั้ง ชุบพอดีพิมพ์ชุบไว้มาก ๆ แล้วเอาขึ้นจากน้ำ ซับกลีบให้แห้ง แต่งริมกลีบแววทุก ๆ แววก่อนติดใบโปร่งฟ้า เอาชุบลงในขี้ผึ้งสีเขียวสัก ๒—๓ ครั้ง แล้วจึงติดใบโปร่งฟ้ารอบ ๆ แวว พอแต่งกลีบสีเขียวแล้วเอากลีบติดตามตัวและหัวนกยูงวางคว่ำกลีบ ติดกลีบสับหว่างกันจนทั่วตัวและหัวนกยูง เอาขันขี้ผึ้งชมภู ขันใส่ขี้ผึ้งม่วง ขันใส่ขี้ผึ้งเหลือง ตั้งไฟพอขี้ผึ้งละลายแล้วยกลง ชุบกลีบทุก ๆ สีแล้วเอากลีบขึ้นจากน้ำ เช็ดกลีบและแต่งกลีบแล้วติดตามแวว ใช้กลีบชมภูเป็นพื้นติดคว่ำกลีบ กลีบแต่งลาย กลีบเหลืองอยู่กลางให้คล้ายแววนกยูง

จริง ๆ ตามไม้ก้านมะพร้าวมัดใบโปร่งพ้าบีด เอา
ขันขผงส์แดงตั้งไฟ เอาปากนกยูงจุ่มลงในขผงส์
แดงเด็กน้อย เอาแวววทั้งหมดเสี่ยบติดกับลำตัวนก
ยูงให้คล้ายกำลังรำแพน เอาตาตัดลวดออกเด็ก
น้อยติด ๒ ข้าง ตัดใบโปร่งพ้าติดบนหัวนกยูง
ต่างหงอน □

ติดตัวกระต่าย

เตรียมเครื่องใช้ ขันใส่ขผงสีขาว เข็มหมุด ขันใส่ขผงสีแดง ขันใส่ขผงสีชมภู ดอกมณิบาน ๕ ดอก ดอกมณิตูม ๑ ดอก ลวดสังกะสี กรรไกร มีดพิมพ์กลีบดอกไม้เล็กที่สุด ๓ ขนาด อ่างน้ำ ถาด ๒ ใบ ผ้าขาวบาง ไม้ระกำ

วิธีชุบกลีบการทำตัวกระต่าย และการติดกลีบ เอาพิมพ์ลงแช่น้ำ ตัดไม้ระกำเกลาเป็นรูปกระต่ายตัวป้อม ๆ เล็ก ๆ ตัดลวดสังกะสีสอดกลางลำตัว ๑ เส้น ให้ปลายลวดเหลือทั้ง ๒ ข้าง (เพื่อจะได้เอาลวดยึดกับกิ่งไม้ได้) เอาขผงสีขาวแผ่คลุมลำตัวกระต่ายให้ทั่ว ขผงสีแดงบี้นกลม ๆ เอาเข็มหมุดเสียบไว้เป็นตากระต่าย ๒ ตา ตัดลวด ๑ เส้น เสียบเป็นหางกระต่าย เอาขันใส่ขผงทุก ๆ สีขน ตั้งไฟพอขผงละลายแล้วยกลง เอาพิมพ์ลงชุบขผงทุก ๆ สีนอกจากสีแดง เอาขนจากน้ำแยกสีไว้แต่ละเช็ดกลีบให้แห้งแต่งกลีบให้เรียบ ติดกลีบสีขาวที่ตัวกระต่ายวางกลีบตั้ง ๆ สีชมภูเป็นลายเบี่ยกปูน

เล็ก ๆ เสี่ยบดอกมลิบานเบี้นหาง ดอกมลิ ตูมอยู่สุด
หาง เวลาติดกลิ่บติดทางหางมาถึงหัวเอากลิ่บ
สีชมภู เบี้น หู แล้ว ติด ให้หน้า มน ๆ แบบ กระต่าย
เสี่ยบตา ๒ ข้าง ติด กับ กิ่ง แก้วสด ๆ เบี้นของ
ชำร่วย. ฯ □

ติดตัวหนู

เตรียมเครื่องใช้ ขันเล็กใส่ผงสีขาว เข็มหมุด ขันใส่ขผงสีแดง ขันใส่ขผงสีชมภู ดอกมลิบานทำด้วยขผง ดอกมลิตูม ดวดสังกะสี กรรไกร มีดพิมพ์กลิบดอกไม้เล็กที่สุด ๓ ขนาด อ่างน้ำ ถาดผ้าขาวบาง ไม้ระกำ กิ่งแก้วสวย ๆ ๑ กิ่ง

วิธีชุบกลีบ การทำตัวหนูและการติดกลีบ เอาพิมพ์ลงแช่ในอ่างน้ำ ตัดไม้ระกำเกลาเป็นตัวหนูตัวยาว ๆ เล็กน้อยอย่าให้ยาวมาก ตัดดวดสังกะสีสอดกลางลำตัว ๑ เส้นให้ปลายดวดเหลือ ๒ ข้าง (เพื่อยึดติดกับกิ่งไม้ได้) เอาขผงสีขาวแผ่หุ้มตัวหนูตลอด เอาขผงสีแดงปั้นเม็ดกลม ๆ เล็ก ๆ เสียบเข็มหมุดติดเป็นตาหนู ๒ ตา ตัดดวดอีก ๑ เส้นเสียบเป็นหางหนู เอาขันขผงสีขาวและสีชมภูตั้งไฟพอขผงละลาย แล้วยกลงดูพอ ชุบได้เอาพิมพ์ลงชุบทั้ง ๒ สี เวลาชุบดูชุบให้พอดีกับพิมพ์ แล้วลงแช่ในอ่างน้ำไว้สักครู่หนึ่งเอาขึ้น จากน้ำวางในถาดเอาผ้าเช็ดกลีบ ให้แห้ง และแต่ง กลีบ ให้ริม

ของกลีบเรียบร้อย เวลาติดกลีบติดทางส่วนหาง มาก่อนติดด้วยกลีบเล็กแล ะ กลีบกลาง ติดเป็นกลีบ สีขาวและต้องติดกลีบตั้ง ๆ สับหว่างกลีบกัน พอติด กลีบกลางได้ ๔ กลีบ แถวที่ ๔ สับหว่างแยกกลีบ สีขาว ๒ ชมภู ๑ สีขาว ๒ พอแถว ๕ ติดกลีบ ใหญ่ ขาว ๒ ชมภู ๒ ขาว ๒ แถวที่ ๖ ขาว ๒ ชมภู ๓ ขาว ๒ แถวที่ ๗ ขาว ๒ ชมภู ๒ ขาว ๒ แถวที่ ๘ ขาว ๒ ชมภู ๑ ขาว ๒ แถวที่ ๙ ติดกลีบ ชมภูเป็นหู ๒ กลีบใช้กลีบขนาดกลาง แถวที่ ๑๐ กลีบกลางสีขาว ๕ กลีบ แถวที่ ๑๑ ติดกลีบเล็ก ๔ แถวที่ ๑๒ กลีบเล็ก ๓ แถวที่ ๑๓ กลีบเล็ก ๒ กลีบติดตา เสียบหาง ด้วย ดอก มลิบาน แล ะ ดูมทำ ด้วยขี้ผึ้ง เอา แต่ง กับกิ่ง แก้ว สด ๆ ใช้ชำ ร่วยงาน มงคล ๆ △

ตัวอักษรขผึ้ง

เตรียมเครื่อง ใช้ตัดกระดาษแข็งอักษรที่ต้องการตามลวดไว้ข้างหลัง ขันใส่ขผึ้งสีเหลืองอ่อน พิมพ์กลีบดอกไม้เล็ก ๆ กรรไกร มีด อ่างใส่น้ำ ถาด ผ้าขาว ขันใส่ขผึ้งสีน้ำตาล

วิธีชุบกลีบและติดกลีบ เอาพิมพ์ลงแช่น้ำ เอาขผึ้งสีเหลืองอ่อนวางบนกระดาษแข็งตัวอักษรให้รูปนูนตรงกลาง มีอรีดให้เรียบ เอาขันใส่ขผึ้งสีเหลืองอ่อนตั้งไฟพอขผึ้งละลายยกลง เอาขันใส่ขผึ้งสีน้ำตาลตั้งไฟพอขผึ้งสีน้ำตาลละลายยกลง เอาพิมพ์ขันจากน้ำสะบัดพิมพ์ให้สะเด็ดน้ำเอา พิมพ์ชุบลงในขผึ้งสีเหลืองอ่อน ๔—๕ ครั้ง แล้วสะบัดพิมพ์เอาลงแช่ในอ่างน้ำ และเอาขผึ้งออกจากพิมพ์ ชุบพอความต้องการแล้วเอากลีบขนจากน้ำวาง ค่ำกลีบไว้ในถาด ชุบกลีบสีน้ำตาลต่อไป แล้ววางแยกกลีบไว้เอาผ้าซับน้ำให้กลีบแห้งแต่งกลีบให้สวย

วิธีติดกลีบ วางค่ำกลีบแบบเขียนตัวอักษรพอติดกลีบสีเหลืองอ่อนแล้วติดกลีบสีน้ำตาลเดนเส้นรอบนอกโดยหันกลีบตะแคงเข้าข้างใน □

ตัวอักษรภาษาอังกฤษ

เตรียมเครื่องใช้ แบบตัวอักษรที่ต้องการทำเป็นกระดาษแข็งดามลวดไว้ด้านหลังเหลือปลายลวดยื่นมาทั้ง ๒ ข้าง ขันใส่ขผึ้งสำหรับอ่อน พิมพ์กลิบอย่างเล็กที่สุด อ่างน้ำ ถาด มีด กรรไกร ผ้าขาวบาง.

วิธีชุบกลิบและติดกลิบ ก่อนอื่นเอาขี้ผึ้งสำหรับมาแผ่ให้เต็มแบบอักษรและเอาพิมพ์แช่น้ำในอ่างไว้ เอาขันใส่ขี้ผึ้งสำหรับตั้งไฟพอขี้ผึ้งละลายยกลงตั้งข้างล่างพอขี้ผึ้งติดพิมพ์พอชุบได้ เอาพิมพ์ขึ้นจากน้ำสะบัดให้น้ำแห้งชุบลงในขี้ผึ้งสำหรับ ๓—๔ ครั้ง แช่ในอ่างน้ำเย็นขี้ผึ้งออกจากพิมพ์แล้วชุบใหม่ชุบพอความต้องการแล้วเอาขึ้นจากน้ำเช็ดกลิบและแต่งกลิบติดตัวอักษรคว่ำกลิบเรียงตามรูปตัวอักษร. □

ติดกรอบรูป

เตรียมเครื่องใช้ โครงไม้ ตาม รูป ของ กรอบ จะใหญ่ กว่า กรอบ หรือ เล็ก กว่า ก็ได้ พัน ผ้า ให้เรียบ ร้อย ลวดสังกะสี กรรไกร กระดาษแข็งตัดตามรูป ของกรอบรูปขนาดยาวและขนาดกว้าง ขันใส่ขผึ้ง สีเหลืองอ่อน ขันใส่ขี้ผึ้งสีน้ำตาล ขันใส่ขี้ผึ้งสีชมภู พิมพ์กลีบรักเร่อย่างเล็ก มีด อ่างน้ำ ถาด ผ้าขาวบาง.

วิธีชุบกลีบและติดกลีบเป็นลวดลาย เอากระดาษแข็งวางบนโครงไม้ยึด ด้วย ลวด สังกะสี เอาขี้ผึ้งสีเหลืองอ่อน วาง แผ่บาง ๆ ให้เต็ม โครง ทั้ง ๔ ด้าน ตรงที่เป็นลวดลายหนุนด้วยขี้ผึ้งสีที่จะ ทำให้ลายนูน ขึ้น เอาพิมพ์กลีบแช่น้ำยกขันขี้ผึ้งทิ้งสองสี่ขันตั้งไฟ พอขี้ผึ้งละลายแล้วยกลง เอาพิมพ์ลงชุบ กลีบ หลาย ๆ ครั้งใช้กลีบแข็ง แล้วเอา ขึ้นจาก น้ำแยกสี่ ไว้เอาผ้า ขาว บางซับ เช็ด กลีบ ให้แห้งเอา มีดแต่ง กลีบให้ริมเรียบเอา กลีบ สีเหลือง วางคว่ำ กลีบติด

สับหว่าง กัน เบื้น พันเรียบ แล้ว ติดกลิบ น้ำตาลแดะ กลิบชมภูเบื้นลายจะเห็น ลายเบื้น รูป นูนเด่น ขึ้นมา เหนือพื้นเหลืองอ่อน.

ประโยชน์ ใช้แต่งกรอบรูปในงานศพชุดขึ้ผงทั้งชุด □

โคมญี่ปุ่น

เตรียมเครื่องใช้ พาราพีด ขี้ผึ้งสีขาว ขันหรืออ่างเคลือบ ผ้าโปร่งสีต่าง ๆ พิมพ์โครงรูปโคมญี่ปุ่นอย่างกลม มีด กระดาษสี ผ้าแพรขาว แป้งเปียก ริบบิ้นเล็ก เศษดูกไม้ต่อดอกเล็ก ๆ สัก ๓ ดอก เข็มกลัด ไหมญี่ปุ่น น้ำปรุง ดอกพิกุลแห้ง ดอกมะลิแห้ง อ่างน้ำ ถาด ผ้าขาวบาง

วิธีชุบและเข้ารูปโคม เอาขันหรืออ่างเคลือบตั้งไฟ เอาพาราพีนและขี้ผึ้งใส่ในขัน เอาพิมพ์โคมแช่น้ำพอขี้ผึ้งละลายยกลงเอาพิมพ์โคมชุบในขี้ผึ้งหลายครั้งให้หนาพอควรใช้มีดผ่ากลางขี้ผึ้ง (กิ่งกลางรูปโคม) แล้วเอาแช่น้ำไว้ ต้องการทำมากน้อยเท่าไรก็ชุบตามจำนวน ขี้ผึ้งที่ผ่าไว้ทำเครื่องหมายเป็นคู่ ๆ เอาขันจากน้ำซับน้ำให้แห้ง ตัดแพรขาวตามยาวของผ้าชั้นเล็ก ๆ วางขี้ผึ้งที่ผ่าไว้ให้เป็นรูปโคมอันเดียวกันใช้แป้งเปียกทารอยผ่าเอาผ้าแพรที่ตัดปิดให้สนิทเป็นเนื้อเดียวกัน แล้วตัดผ้าแพรบางคลุมรูปโคม ตัดชายผ้าให้ผ้าแพร

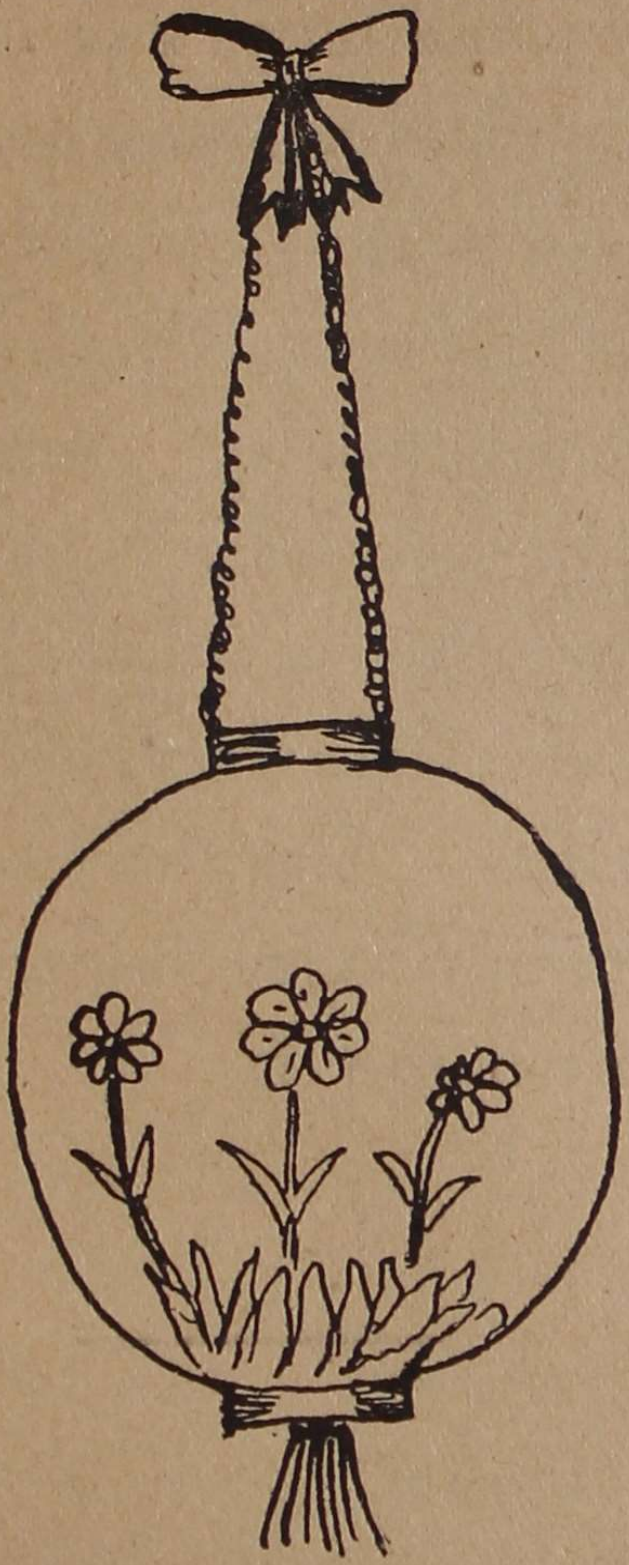

พอดีกับรูปโคม ตัดกระดาษสีติดแบ้งเบี่ยกแต่งรูป
โคมเป็นใบไม้ใช้ลูกไม้ต่อดอก เล็ก ๆ ติด เป็นดอก

แล้วหุ้มด้วยผ้าโปร่งอีก ๑ ชั้น ตอนล่างของโคม ตัดไหมญี่ปุ่นทำภู่เล็ก ๆ สอด กลาง ผ้าโปร่งชายผ้า ตลบวางบนขอบ เอาริบบิ้นเล็กทาแป้งเปียกวาง ทาบที่ขอบด้านล่าง เสร็จแล้วเอาบุหงาแห้งมาอบ ร่ำให้หอมใส่ลงในโคม ตอนบนตัดผ้าโปร่งหุ้ม เช่นเดียวกันกับตอนล่าง ตัดไหมญี่ปุ่นยาวพอ ประมาณปลายไหม ๒ ข้างทาแป้งเปียกติด ๒ ข้าง ขอบตอนบนริบบิ้น เล็กทา แป้งติด ขอบ ตอนบนให้ เรียบร้อย กึ่งกลางไหมญี่ปุ่นผูกเป็นหูกระต่าย คล้องเข็มให้เรียบร้อย ฉีดน้ำปรุงให้หอม.

ใช้ชำร่วยงานมงคล ฯ □

ประดิษฐดอกไม้แต่งร้าน

ดอกไม้ที่จะใช้แต่ง ร้าน โดย มากเบื้น สีแก่บ้างอ่อน
บ้างให้ดอกสลับสีแก่ อ่อน แซมใบ ให้สวยงามเบื้น
ช่อย้อย การแต่งแต่งเบื้นรั้วไม้โปร่ง ๆ แบบเรียน
กล้วยไม้ ในที่นี้จะทำดอกหลาย ๆ สีแต่ดอกชนิด
เดียวกัน มีสีแดง แสด เหลือง ม่วงแก่ ม่วงอ่อน
ชมภูแก่ อ่อน ฟ้าแก่อ่อน และจะบอกวิธีทำดอก
และสีเพียงสีเดียวเท่านั้น เกสรชุบสีชมภูอ่อน

เตรียมเครื่องใช้ ขันใส่ขี้ผึ้งสำหรับอ่อน ขันใส่ขี้ผึ้งสีเขียว พิมพ์กลีบกุหลาบ ๓ ขนาด ผ้าสำหรับกระดาษย่นสีเขียว ลวดสังกะสีอย่างเล็กและอ่อนด้าย แป้งเปียก กรรไกร อ่างใส่น้ำ ถาดผ้าขาว มีดคม

วิธีชุบกลีบและการแต่งกลีบ เอาพิมพ์ทั้ง ๓ ขนาดแช่น้ำ เอาขันขี้ผึ้งสำหรับภูขนตั้งไฟพอขี้ผึ้งละลายแล้วยกลง สมมุติว่าจะทำช่อดอกไม้แต่งร้าน ๑ ช่อ ใช้ดอกเล็ก ๔ ดอก ดอกขนาดกลาง ๖ ดอก ดอกขนาดใหญ่ ๕ ดอก เอาพิมพ์กุหลาบขนาดเล็กชุบในขี้ผึ้งเสมอขอบพิมพ์ ๔—๕ ครั้ง สะบัดพิมพ์แล้วเอาพิมพ์ลงแช่ในอ่างน้ำเชียขี้ผึ้งออก จากพิมพ์ชุบกลีบเล็กได้พอความต้องการแล้ว ช้อนกลีบขึ้นจากน้ำวางในถาด แล้วชุบขนาดกลางและขนาดใหญ่เอาขึ้นจากน้ำและวางแยกขนาดไว้ เช็ดกลีบให้แห้งแต่งกลีบให้สวย และจับกลีบแบออกจับปลายกลีบบิดเล็กน้อย การทำกลีบนี้ต้องทำทุกขนาดเพื่อเตรียมเข้าดอกต่อไป เอาผ้าสำหรับมาตัดแบบใบ

กุหลาบขนาดเล็ก ๓ ใบ ขนาดกลาง ๓ ใบ ขนาดใหญ่ ๒ ใบ ตัดลวดไหวยาวกว่าใบ ๑ นิ้วคลึงให้ตรง ตัดกระดาษย่นพันลวดทุกอัน เอาแป้งเปียกทาแล้วลวดกดลวด ติดบนไม้ทุกขนาดรอให้แป้งแห้งเอาขันใส่ข ผงสีเขียวตั้ง ไฟพอข ผงละลายเอาใบ ลงชุบ ให้ทั่ว แล้ว เอา ขันสะบัด ให้ใบแห้งดีปักแยกไว้ในแก้ว เพื่อข ผงจะได้ไม่ติดกัน เอาใบลงชุบข ผงจนหมดใบ

วิธีเข้าดอก เข้าช่อดอกและเข้าช่อใบ ตัดลวดไหวยาว ๓ นิ้ว คลึงให้ลวดตรงงอปลายลวดเล็กน้อย เกสรวางเรียงโดย รอบลวด ทิ่งอ ไว้มัด ด้วยด้ายให้แน่น เอากลีบดอกที่แต่งและบิดแล้ววางโคนกลีบหุ้มเกสรบีบให้แน่น ดอกหนึ่งใช้กลีบเพียง ๑ กลีบเท่านั้น เข้าดอกวิธีเดียวกันจนหมดกลีบแล้วจึงเอาดอกเล็กทั้งหมดมาเข้าช่อเรียงกันมัด ด้วยด้ายเขียวทุกระยะพอเข้า ดอก เล็กหมด จึงเข้า ดอกกลางและดอกใหญ่รวมเป็นช่อยาว ตัดกระดาษย่นตามขวางของกระดาษ เส้น หนึ่ง กว้าง ราว ๑/๒ นิ้วพันช่อให้

เรียบร้อย ยกขันข ผงส์เขียวตั้งไฟพอข ผงละลาย แล้วตักราดบนช่อที่พันด้วยกระดาษย่นไว้ให้ทั่ว วิธีเข้าช่อใบเข้าเรียงตั้งแต่ใบเล็ก ใบขนาดกลาง ใบขนาดใหญ่เป็นช่อยาว พันด้วย กระดาษย่น และราดด้วยข ผงส์เขียวเช่นเดียวกัน

วิธีแต่งร้าน ตามช่อง ตาข่ายที่ เป็นไม้ โปร่ง ๆ แขวนตะขอทองเหลืองเล็ก ๆ ตามช่องไม้งอปลายช่อดอกไม้และช่อใบคล้องกับตะขอเล็ก สลับช่อใบ และช่อดอกดูดหลั่นกันจะดูเก๋และสวยงามดี □

การร้อยตาข่ายด้วยดอกมลิตูม

๑ ตาข่ายเกล็ด

วิธีร้อย ก. ใช้ไม้เหลายาวพอความต้องการ จะเหลาให้กลมหรือแบนก็ได้แล้วพันผ้าให้เรียบร้อย ถ้าจะใช้เชือกหรือใส้ตะเกียงก็ได้ ไม่ต้องพันผ้าเพราะเข็มแทงได้อยู่แล้ว

ข. ใช้ดอกมลิตูมเลือกดอกเท่า ๆ กัน ตัดก้านดอกให้เสมอกัน

ค. ใช้ด้ายร้อยเข็ม แล้วแทงลงกับไม้ที่พันผ้าไว้ ขึ้นต้นจากขวามาซ้าย หรือจากซ้ายมาขวาก็ได้ ตามแต่ความถนัดของผู้ร้อย

ฆ. ร้อยแถวที่ ๑ เอาเข็มร้อยดอกมลิตูม ๑ ดอก แทงก้านมลิร้อยติดกับโครง ดอกที่ ๒ ร้อยดอกก่อน ร้อยเสร็จแล้วค่อย ๆ รูดดอกมลิตูมติดกับไม้ทั้ง ๒ ดอก แล้วกะระยะพอควร จึงแทงเข็มบนผ้าให้ติดกับไม้อีก ๑ ครั้ง และร้อยเช่นนี้เรื่อยไปจนพอความต้องการ

ง. ร้อยแถวที่ ๒ แทงเข็มลงบนไม้ทางด้านกว้างของโครง เอาเข็มร้อยดอกมลิตูมดอกที่ ๑

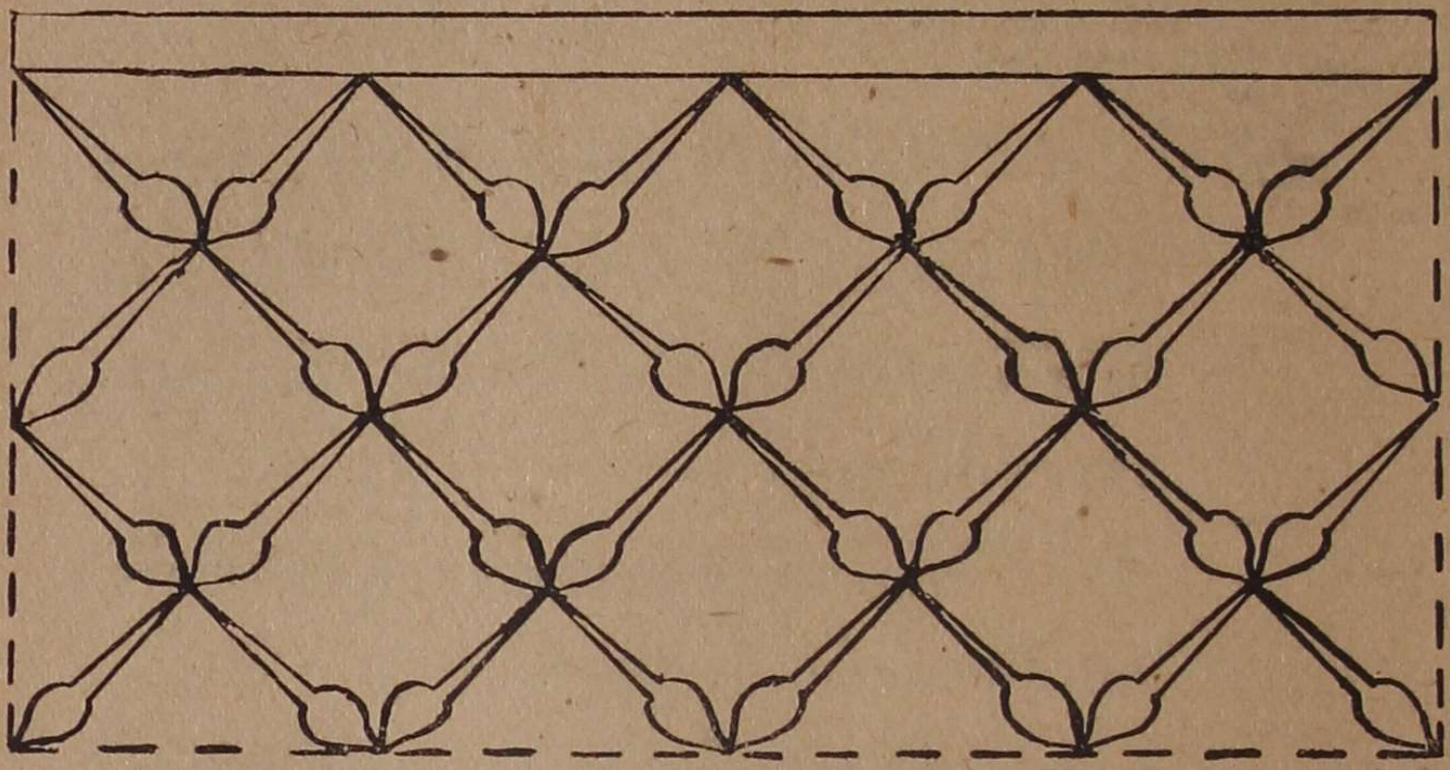

แบบที่ ๑

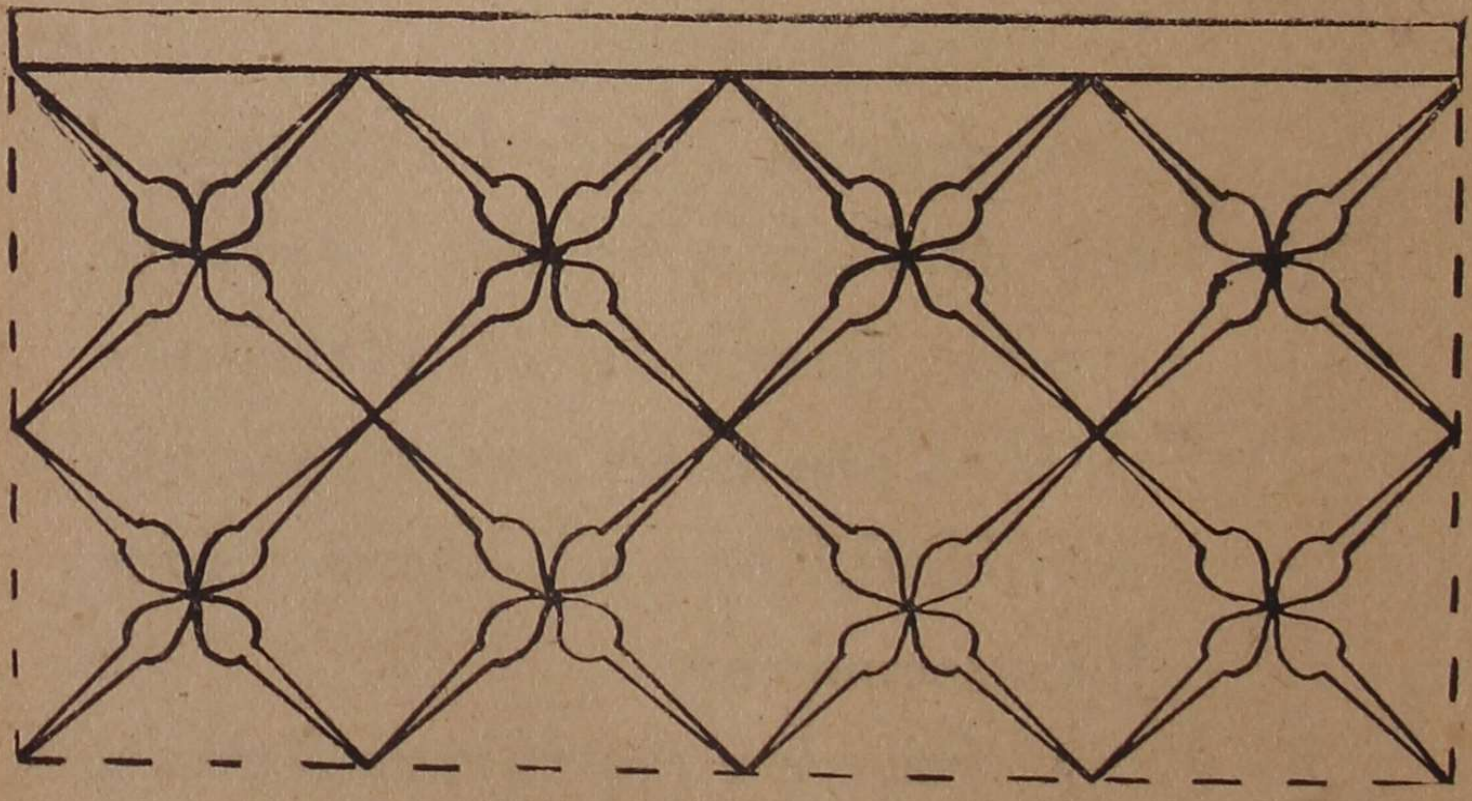

แบบที่ ๒

ทางดอกเข้าไปก่อน จึงคล้องด้ายลงไปกับตาข่าย แถวที่ ๑ ระหว่างดอกต่อดอก แล้วจึงเอาเข็มร้อยดอกมลิตูมดอกที่ ๒ แทงทางก้านเข้าไปก่อนแล้วร้อยอีกดอกหนึ่งแทงทางดอกเข้าไป จึงคล้องด้ายลงในช่องที่ ๒ เช่นเดียวกับคราวแรก และร้อยเช่นนี้ต่อไปตลอดแถว แถวต่อ ๆ ไปก็ร้อยเช่นเดียวกันกับแถวที่ ๑ และแถวที่ ๒

๒. ร้อยตาข่ายลายสี่ก้านสี่ดอกด้วยดอกมลิตูม (ทำด้วยขนผึ้ง)

วิธีร้อย ร้อยเช่นเดียวกับตาข่ายแบบลายเกล็ด แต่ต่างกันตรงใช้ดอกชนดอกและร้อยก้านชนก้าน

๓. วิธีร้อยตาข่ายลายกระเบื้อง

วิธีร้อย ร้อยเช่นเดียวกับตาข่ายลายเกล็ด แต่ร้อยขน ๑ ดอกลง ๑ ดอก

๔. วิธีร้อยตาข่ายลายสามก้านสามดอก

วิธีร้อย ก. แถวที่ ๑ ร้อยเช่นเดียวกับลายเกล็ด ต่างกันที่ร้อยดอกตามกัน

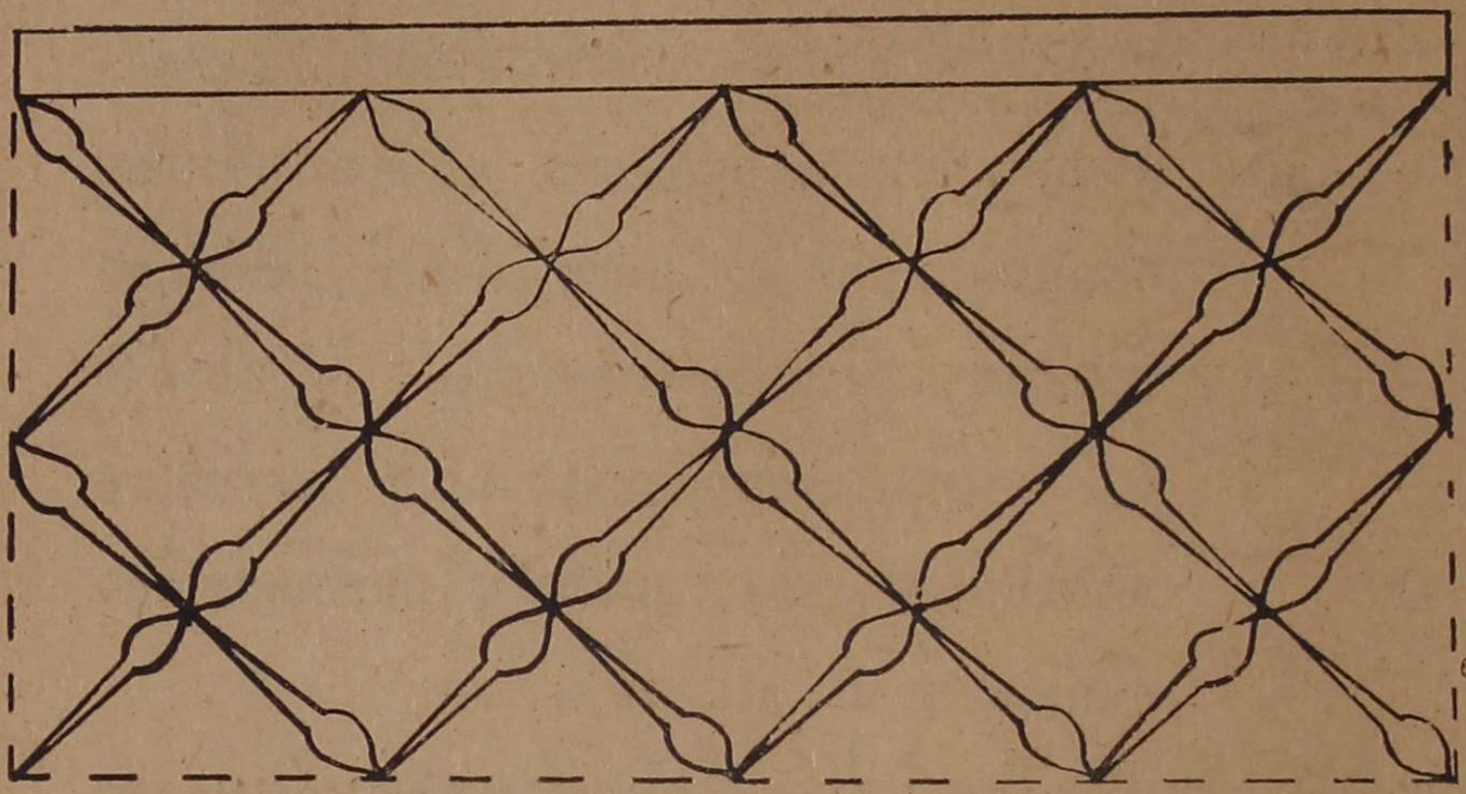

แบบที่ ๓ ลายกระเบื้อง

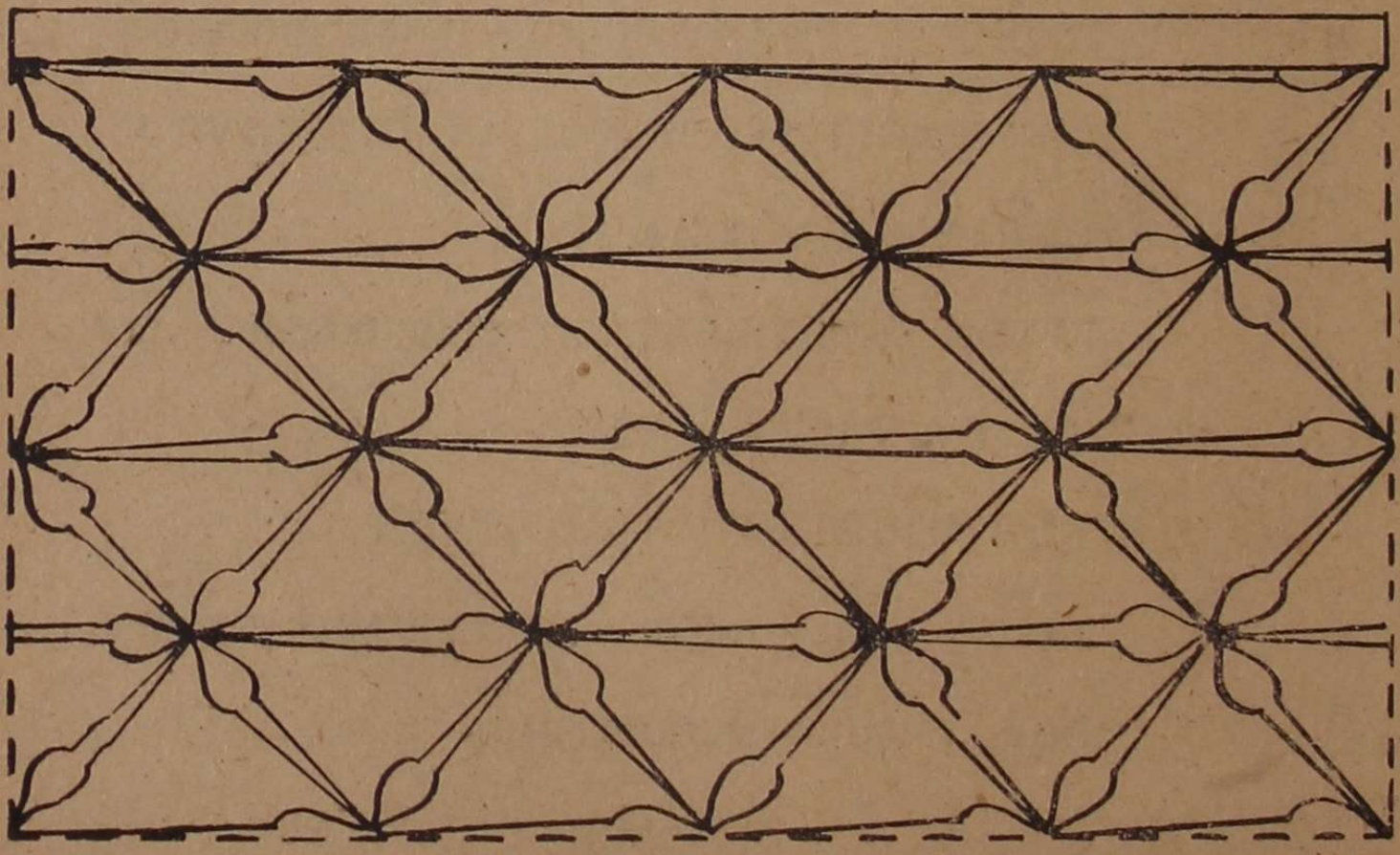

แบบที่ ๔ ลายสามก้านสามดอก

ข. แถวที่ ๒ แทงเข็มทางด้านกว้างร้อยดอกตามกันเช่นเดียวกันกับแถวที่ ๑ แล้วคล้องด้ายแถวที่ ๑ เช่นเดียวกับลายเกล็ด ร้อยเช่นนี้เรื่อยไป

ค. การร้อยดอกตามขวาง ต้องร้อยให้ได้กึ่งกลางตาข่ายช่องที่ ๑ และร้อยช่องที่ ๒ ร้อยทางดอก ๑ ดอก แล้วคล้องกับแถวที่ ๑ และแถวที่ ๒ มาบรรจบกัน และร้อยเช่นนี้ไปจนจบช่องตาข่าย ข้อสำคัญระวังตัดก้านดอกมิให้ได้ระยะกับช่องตาข่าย

๕. ลายหกก้านหกดอก

วิธีร้อย ร้อยเช่นเดียวกับลายสามก้านสามดอก แต่การที่จะร้อยก้าน หรือดอกก่อน ให้ร้อย ตามลายในรูปตัวอย่าง

๖. ลายดอกดาวกระจาย

วิธีร้อย ดอกดาวกระจาย ให้กะระยะช่องตาข่ายเป็นรูปสามเหลี่ยมด้านเท่า การร้อยก้านดอกไม้ต้องระวังให้ได้ขนาดกัน ถ้าขนาดผิดส่วนสักนิด

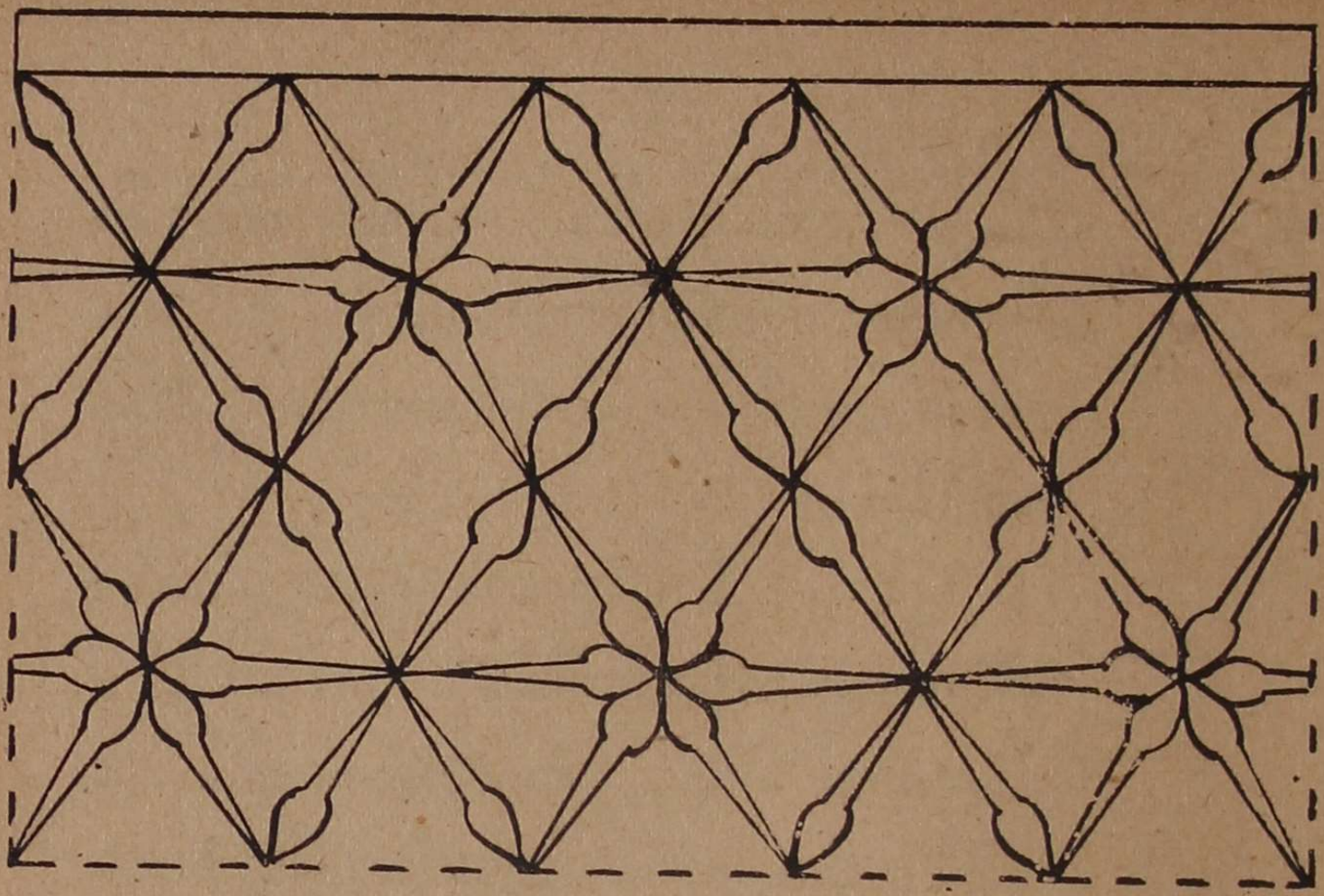

แบบที่ ๕ หกก้านหกดอกดอก

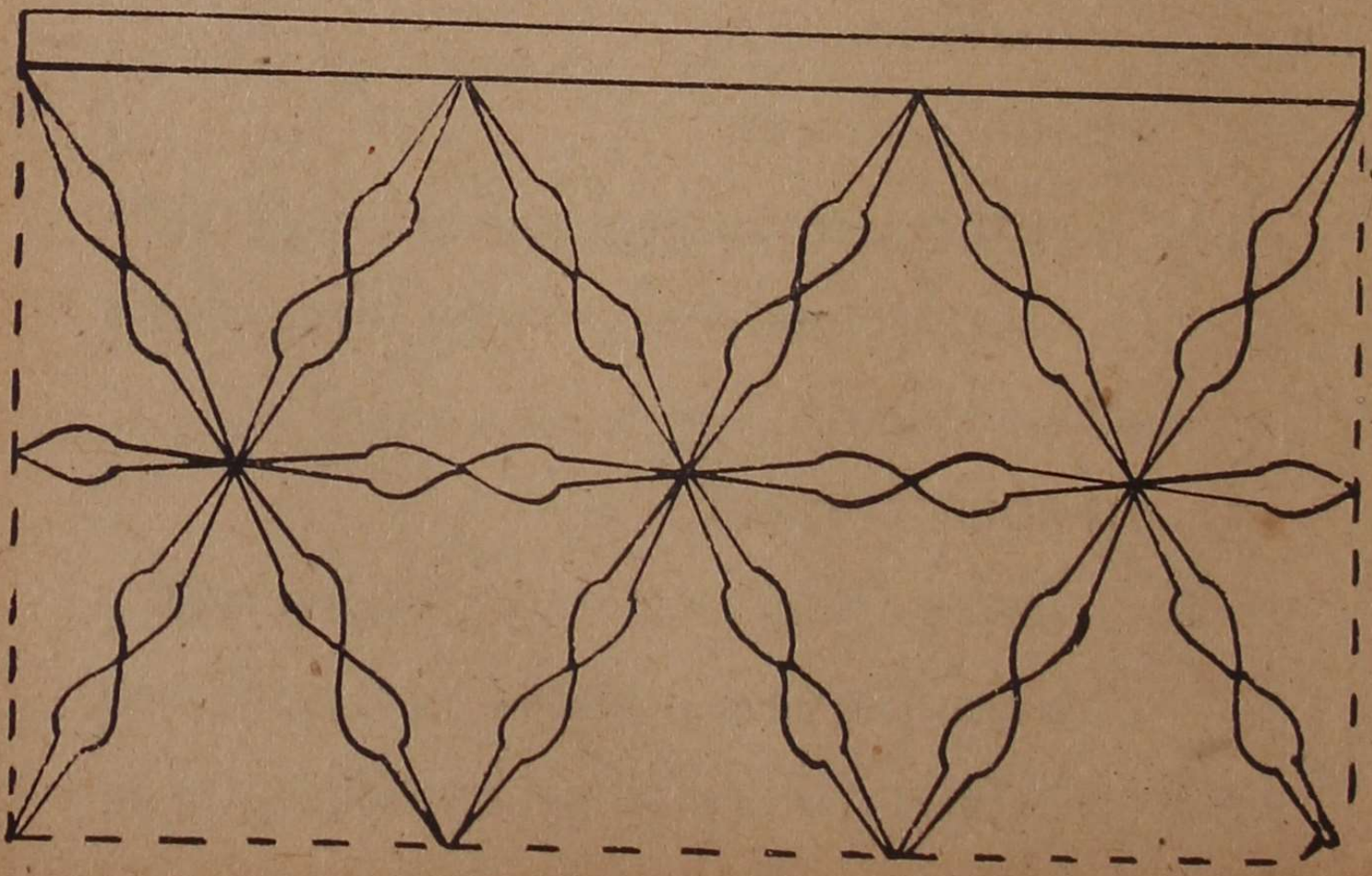

แบบที่ ๖ ดาวกระจาย

เดี่ยวตาข่ายอาจจะไม่ได้ส่วนเสมอกัน จะหย่อน ๆ ตึง ๆ ไม่ได้รูป ให้ดูร้อยตามลายในแบบที่ ๖

๗. ลายอกแมลงมุม

วิธีร้อย สำหรับลายนี้ต้องระวังส่วนร้อยแถวที่ ๑ ให้มากแถวหน่อย อย่าร้อยให้ตึง ถ้าร้อยตึงเมื่อร้อยแถวขวางและร้อยแถวที่ ๒ ดอกทั้งหกที่ชนกันอยู่จะไม่เรียบร้อย ต้องระวังดูดอกและก้านให้เสมอกัน เวลาร้อยให้ดูตามลายจะเข้าใจวิธีร้อย

๘. ลายแก้วชิงดวง

วิธีร้อย ก. แถวที่ ๑ ร้อยดอกลงตลอดแถว

ข. แถวที่ ๒ ร้อย ดอกชน ตลอดแถว

ส่วนดอกขวางร้อยดอกมดตุม ๑ ดอก กะระยะให้ได้พอดีกึ่งกลางช่องตาข่าย การที่จะร้อยก้านหรือดอกก่อน ให้ร้อยตามลายในแบบที่ ๘

๙. ตาข่ายลายพระจันทร์ครึ่งซีก

วิธีร้อย ก. แถวที่ ๑ ร้อยดอกมดตุมดอกที่ ๑ ร้อยจากก้านไปหาดอก ดอกที่ ๒ ร้อยจากดอกไปหาก้าน เป็นช่องตาข่ายช่องที่ ๑ ร้อยช่องที่ ๒—๓

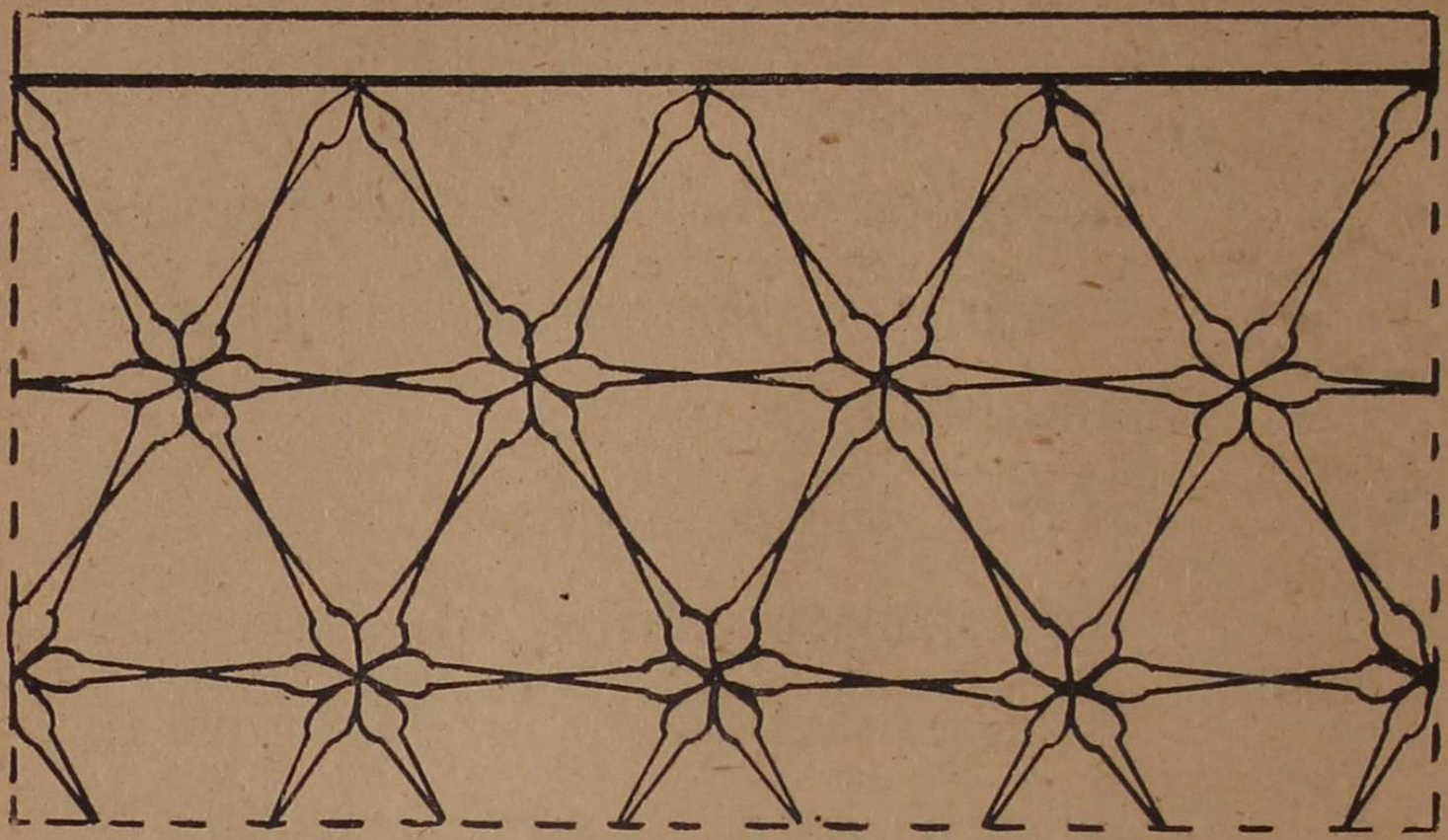

แบบที่ ๗ อกแมลงมุม

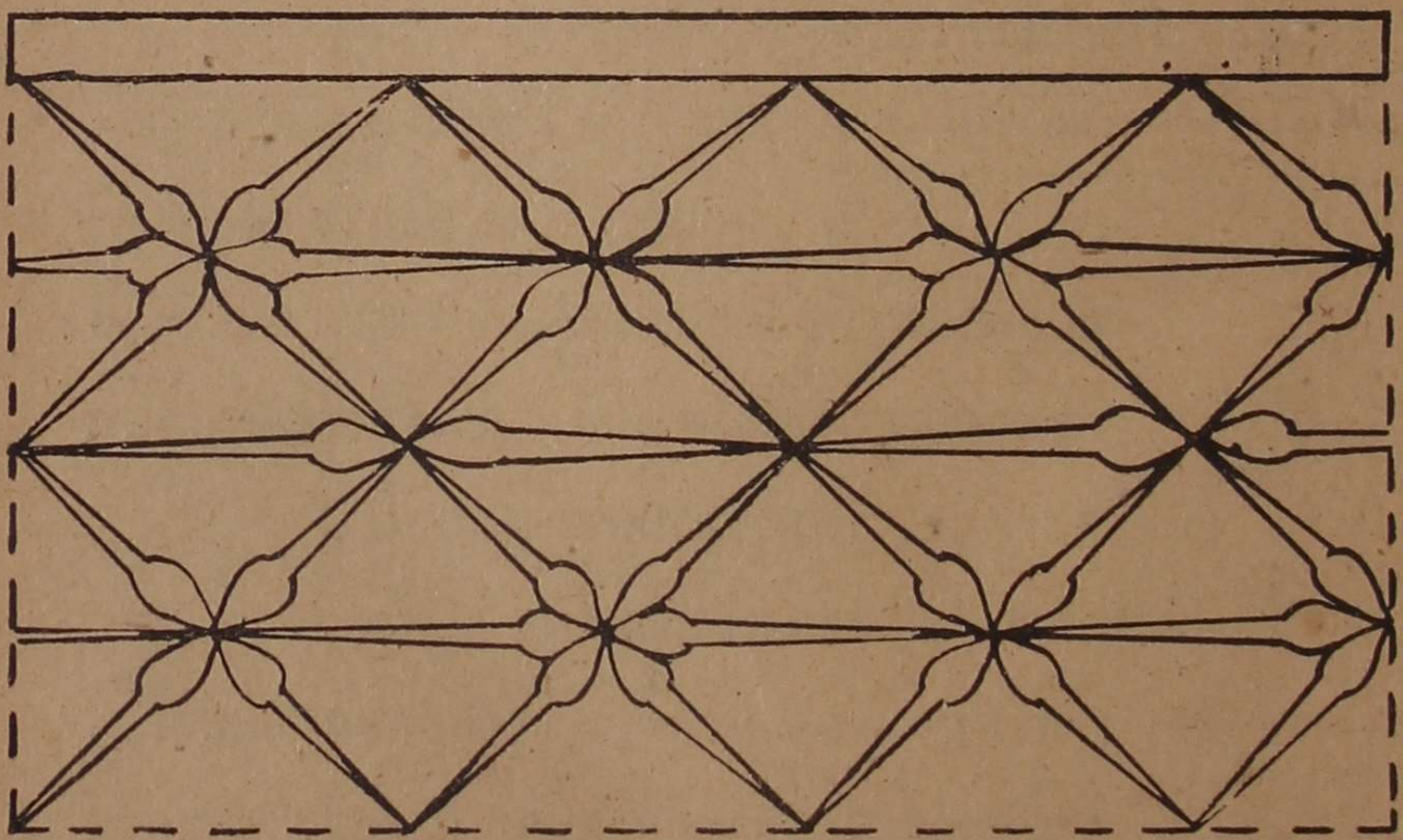

แบบที่ ๘ แก้วชิงดวง

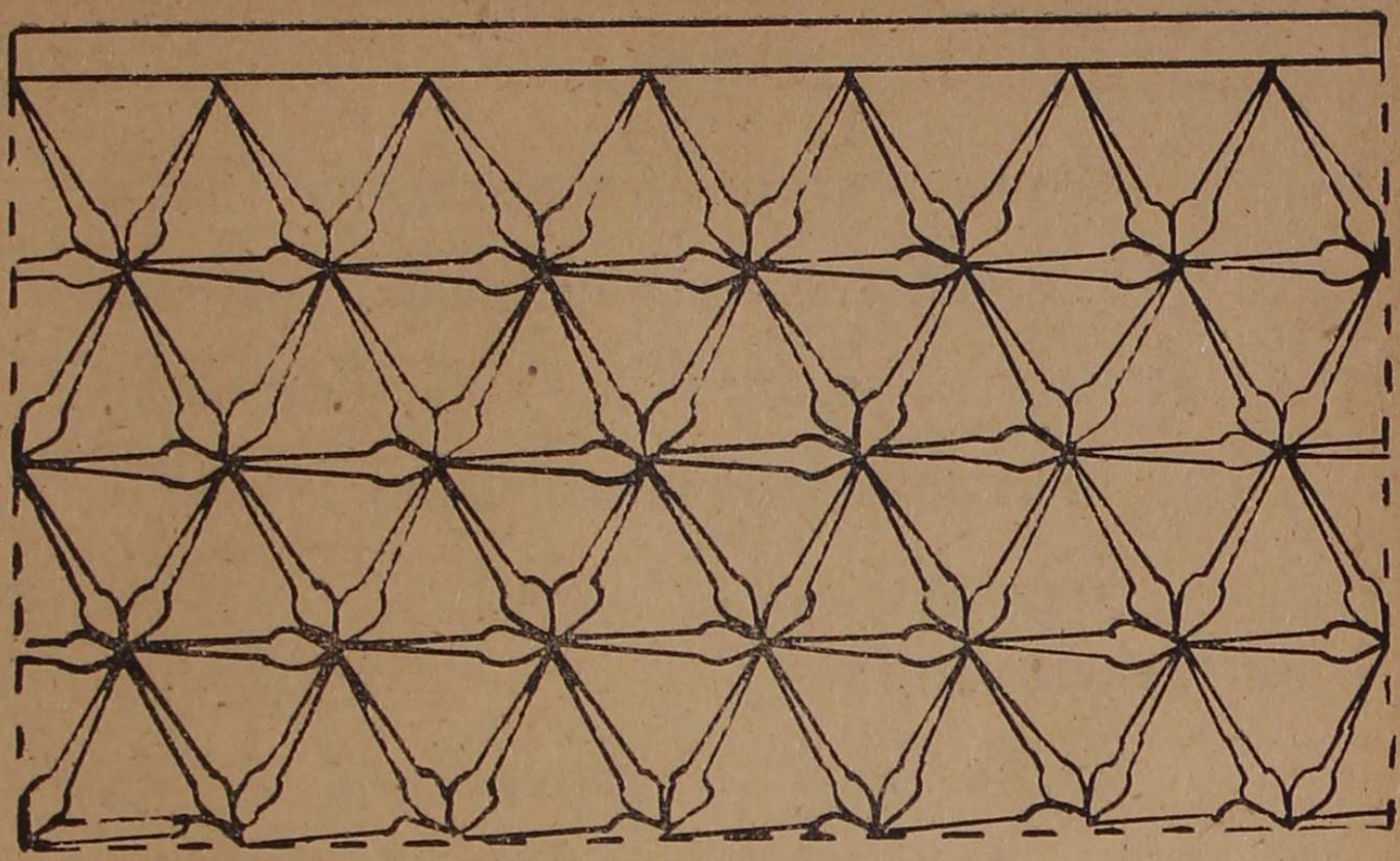

แบบที่ ๙ พระจันทร์ครึ่งซีก

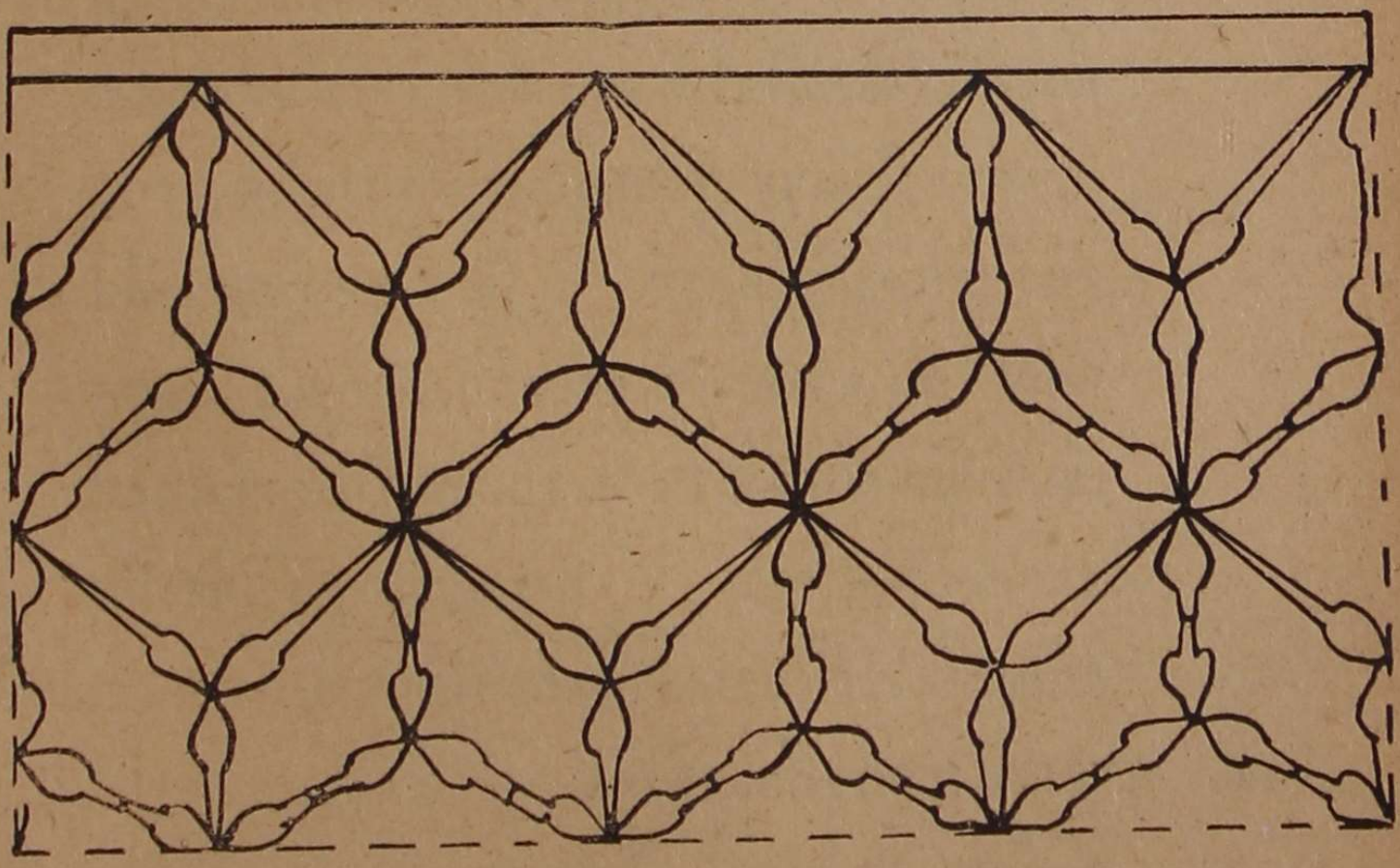

แบบที่ ๑๐ วิมานแปลง

จนจบแถว แถวต่อไปร้อยดอกขวางกัน ร้อยก้านไปหาดอก ร้อย ๑ ดอกคล้องแถวที่ ๒ จนจบแถว

ข. แถวที่ ๔ ตั้งต้นเหมือนแถวแรก ร้อยเช่นนี้เรื่อยไปจนพอความต้องการ การร้อยให้ดูตามลายแบบที่ ๙ ไปด้วย

๑๐ .ลายวิมานแปลง

วิธีร้อย แถวที่ ๑ ร้อยดอกเอาก้านขึ้น

แถวที่ ๒ ร้อยดอกมติตูม ๔ ดอก ร้อยก้านชนก้าน ดอกชนดอก คล้องที่ก้านแถวที่ ๑ ต้องร้อยคล้องด้ายให้แน่น สอดเข็มกลับลงมาทางดอกคล้องให้แน่น ร้อยดอกเอาก้านชนก้าน ๒ ดอก ต้องใช้ดอกมติก้านยาว (ทำพิเศษก้านยาวเด็กน้อย) อีก ๑ ดอกแล้วคล้องกับแถวที่หนึ่ง สอดเข็มเหมือนกับครั้งแรก ร้อยเอาก้านชนก้านดอกชนดอกอีก ๔ ดอก การคล้อง ๆ วิธีเดียวกับคล้องครั้งแรก ร้อยเช่นนี้ตลอดไปจนจบ

๑๑. ตาข่ายลายดาวล้อมเดือน

วิธีร้อย ลายนี้ขึ้นต้นร้อยอย่างลายอกแมลงมุม

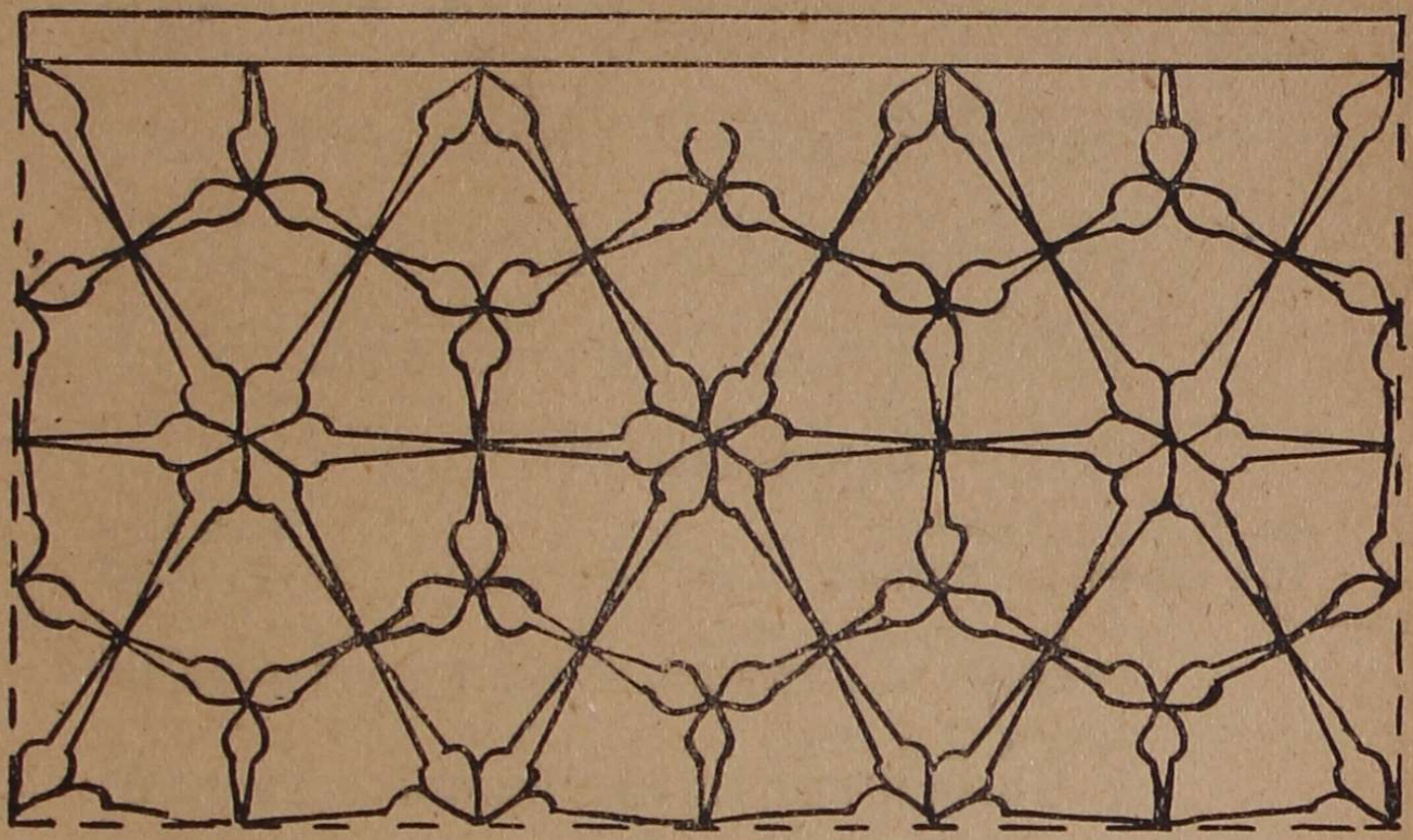

แบบที่ ๑๑ ดาวล้อมเดือน

ใช้ดอกไม้ ๒ ขนาด ลายอกแมลงมุมเบื้นดอกมลิ ตูมดอกโตเด็กน้อย ลายล้อมเบื้นดอกมลิตูมอย่างเด็ก □

ทำพวงอุบะดอก

เตรียมเครื่องใช้ ริบบิ้นสีเหลือง ดินเงินอย่างไม่แท้ ไข่มุกเม็ดเล็ก ๕ เม็ด พิมพ์ดอกจรอย่างใหญ่ อย่างกลาง อย่างเล็ก เข็มมือ ด้าย เข็มกลัด ขันใส่ขี้ผึ้งสีเหลือง ขันใส่ขี้ผึ้งสีเขียว อ่างน้ำกรรไกร มีดเล็ก ถาด ผ้าขาวบาง

วิธีชุบดอก ก่อนอื่นเอาพิมพ์ทั้งหมดแช่น้ำ ยกขันขี้ผึ้งเหลืองตั้งไฟ พอขี้ผึ้งละลายยกลงวางข้างล่าง ยกขันขี้ผึ้งสีเขียวตั้งไฟเช่นเดียวกันพอละลายยกลงเอาพิมพ์ขนาดใหญ่ขึ้นจากน้ำสลัดพิมพ์ แล้วชุบลงในขี้ผึ้งสีเหลือง ๕—๖ ครั้ง เอาโคนกลีบชุบขี้ผึ้งสีเขียว ๒ ครั้ง เอาลงแช่ในอ่างน้ำค่อย ๆ แกะออกจากพิมพ์ (ชุบดอกใหญ่ ๑๐ ดอก) ชุบดอกขนาดใหญ่จนพอความต้องการ แล้วชุบดอกขนาดกลางอีก ๑๐ ดอก ดอกเล็ก ๕ ดอก เสร็จแล้วช้อนขึ้นจากน้ำ เอาผ้าขาวบางซับน้ำให้แห้งทุกดอก ใช้มีดคมแต่งดอกและกลีบให้สวย วางแยกดอกไว้ตามขนาดเตรียมเข้าพวง

วิธีทำริบบิ้นและเข้าพวง ตัดริบบิ้นเล็กยาว ๘ นิ้ว ทบลงมาเท่ากับ ๔ นิ้ว ด้นรูดปลายริบบิ้นทิ้งชายไว้ยาวประมาณ ๓ นิ้ว ๒ เส้น ผูกริบบิ้นหูกระต่ายคู่ติด ๒ ข้างริบบิ้น เอาเข็มร้อยด้ายขมวดปลายด้ายร้อยไข่มุกเม็ดเล็ก ๑ เม็ด ดอกใหญ่ ๑ ดอก ตัดด้นยาว ๑ นิ้ว ร้อยลง ๑ เส้น ดอกขนาดใหญ่ ๑ ดอก ด้น ๑ เส้น ดอกขนาดกลาง ๑ ดอก ด้น ๑ เส้น ดอกขนาดเล็ก ๑ ดอก ร้อยเช่นนี้ ๕ สาย ผูกรวมกันใต้ริบบิ้น ฉีดน้ำปรุงให้หอม ใช้ชำร่วยงานมงคล ฯ □

อุบะดอกขจรและดอกจำปา

(อุบะตุ้ม ๗)

เตรียมเครื่องใช้ ดอกขจรก็คือดอกมณิ แต่ชุบเป็นสีเขียวอ่อนทั้งดอก ดอกจำปา ด้าย เข็มมือ กรรไกร

วิธีร้อย ร้อยดอกจำปาเป็นดอกตุ้ม ๑ ดอก ดอกขจร ๒ ดอก ร้อยเช่นเดียวกัน ๒ สายมาผูกรวมกัน ร้อยดอกจำปา ๓ ดอก ดอกขจร ๒ ดอก ร้อยเช่นเดียวกันอีก ๑ สายผูกรวมกัน (ระวังดอกตุ้มจะเขย่งตุ้มไม่เท่ากัน) ร้อยดอกจำปาดงอีก ๑ ดอก ดอกขจร ๒ ดอก เรียกว่าอุบะตุ้ม ๗ ดังรูป □

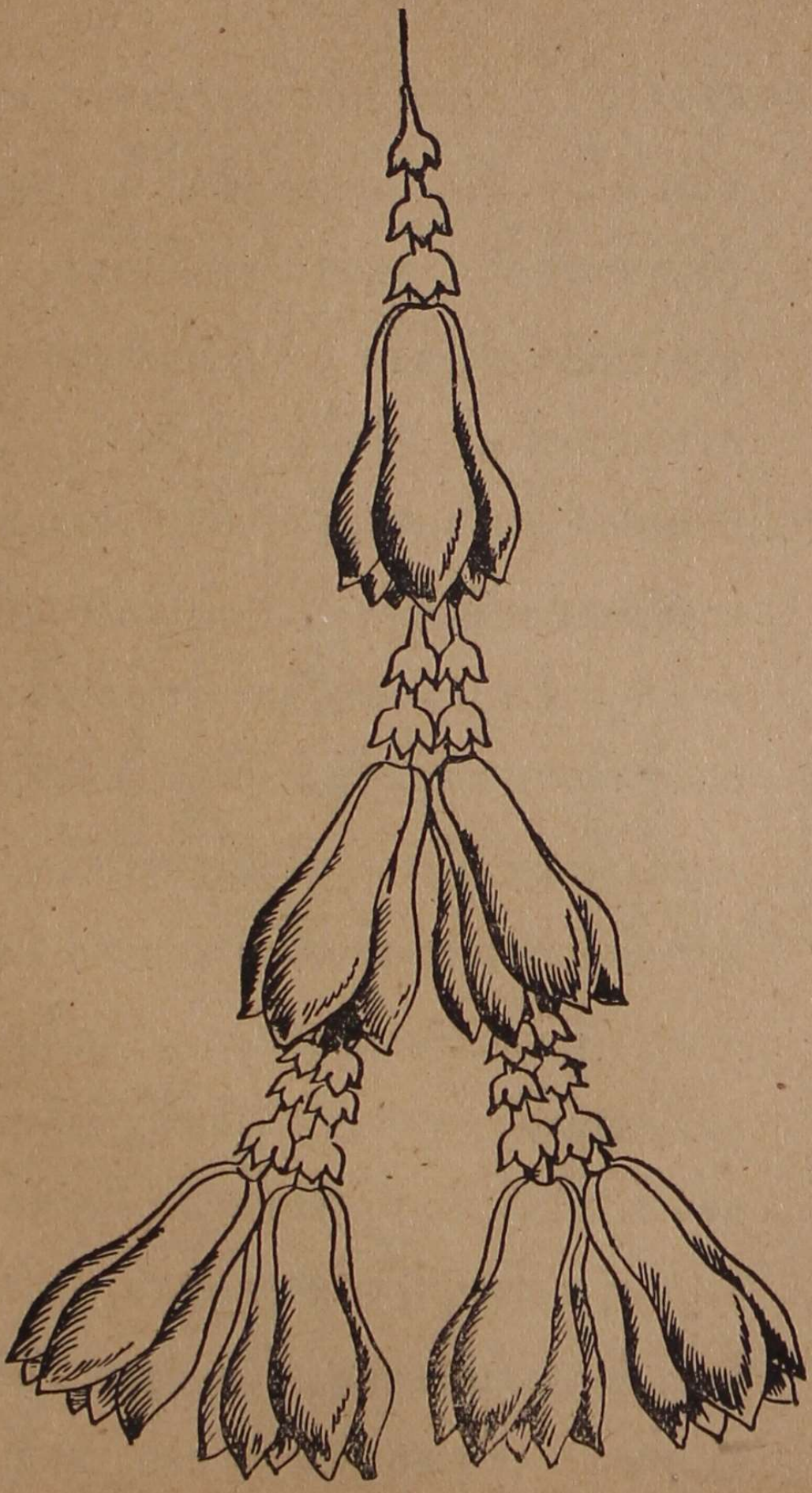

รูปอุบะตุ้ม ๗

วิมานแท่น

เตรียมเครื่องใช้ โครงไม้พันผ้าขาวเสร็จยาว ๑๒ นิ้ว กว้าง ๘ นิ้ว ด้าย มิลตูมทำด้วยขี้ผึ้ง ดอกมิลิบานทำด้วยขี้ผึ้ง ดอกจำปาทำด้วยขี้ผึ้ง ดอกกุหลาบแย้มทำด้วยขี้ผึ้ง ใบโปร่งฟ้าแห้ง ด้ายตราสมอเบอร์ ๔๐ เข็มมือ กรรไกร

วิธีร้อยและแต่งตัววิมานแท่นด้วยขี้ผึ้ง ตอนบนร้อยตาข่ายลายหกก้านหกดอก (หน้า ๒๘๒) เป็นรูปตาข่ายหน้าช้าง ตอนล่างร้อยตาข่ายสี่ก้านสี่ดอก ๒ แถว ทุกช่องตาข่ายผูกด้ายนำไว้ด้านบนและด้านล่างตลอดจนด้านข้างทั้งสอง ร้อยตาข่ายลายสี่ก้านด้วยดอกมิลิตูม ตรงกลางร้อยสายม่านแหวก ๒ ข้างละๆ ๔ สาย ร้อยด้วยดอกมิลิตูมตัดก้าน บนไม้ทุกไม้ของโครงมัดด้วยดอกกุหลาบแรกแย้มทำด้วยขี้ผึ้ง สลับกับใบโปร่งฟ้าแห้งให้สวยงาม ด้านข้างทั้ง ๔ มุม ๆ บนและมุมล่างร้อยอุบะตุ้ม ๓ ใช้ดอกจำปาเป็นดอกตุ้ม ดอกมิลิเป็นดอกสวม วิธีร้อยอุบะตุ้ม ๓ ร้อยดอกจำปา ๑ ดอก ดอกมิลิ ๒

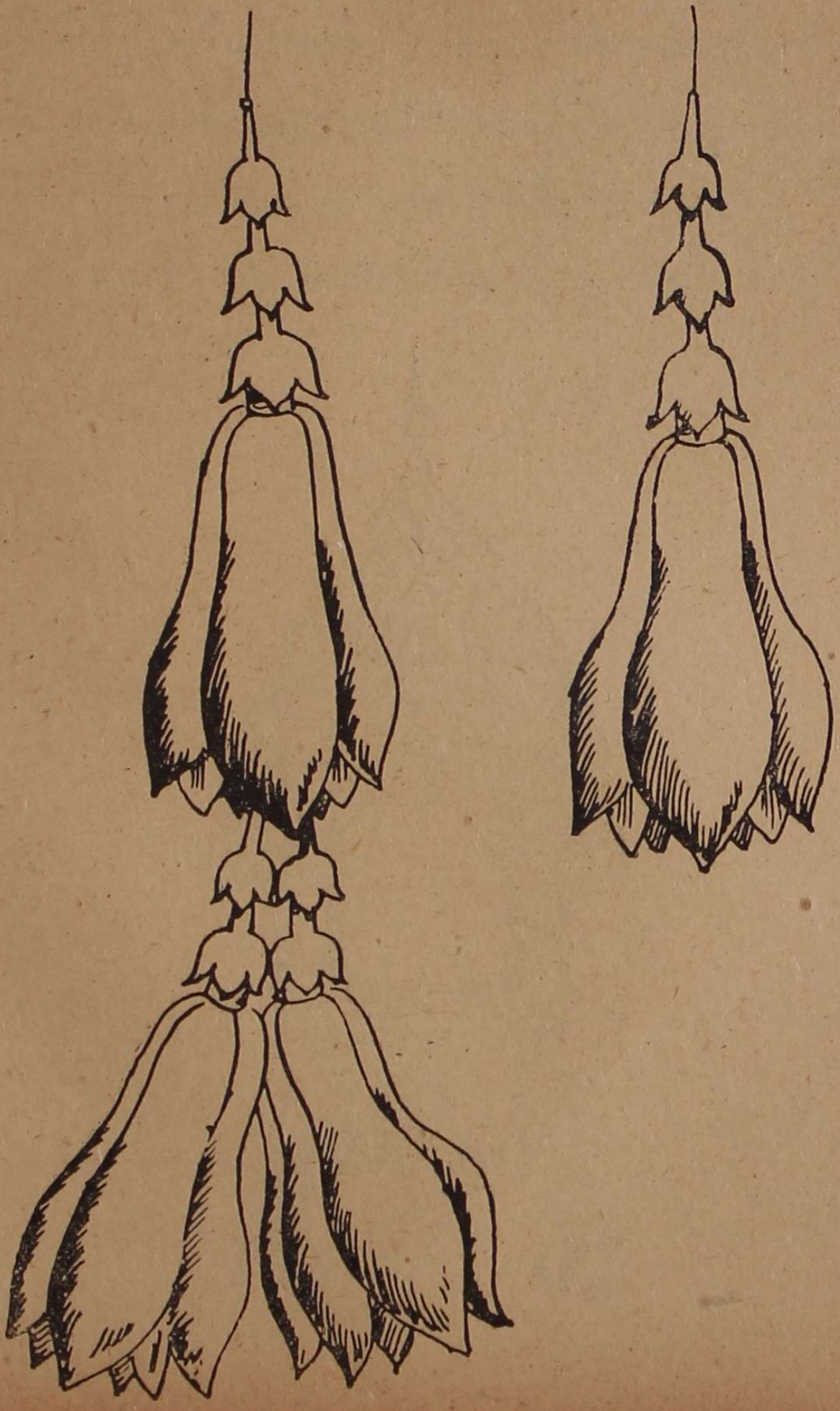

ดอก เด็ดด้ายออก ร้อยเช่นเดียวกันอีก ๑ ชา ผูกรวมกับชาแรก และร้อยดอกจำปาอีก ๑ ดอก ดอกมณีบานอีก ๒ ดอก เรียกว่าอุบะตุ้ม ๓ ร้อย ๔ พวง ผูกติดตามมุมบน ๒ พวง (ข้างละ ๑ พวง)

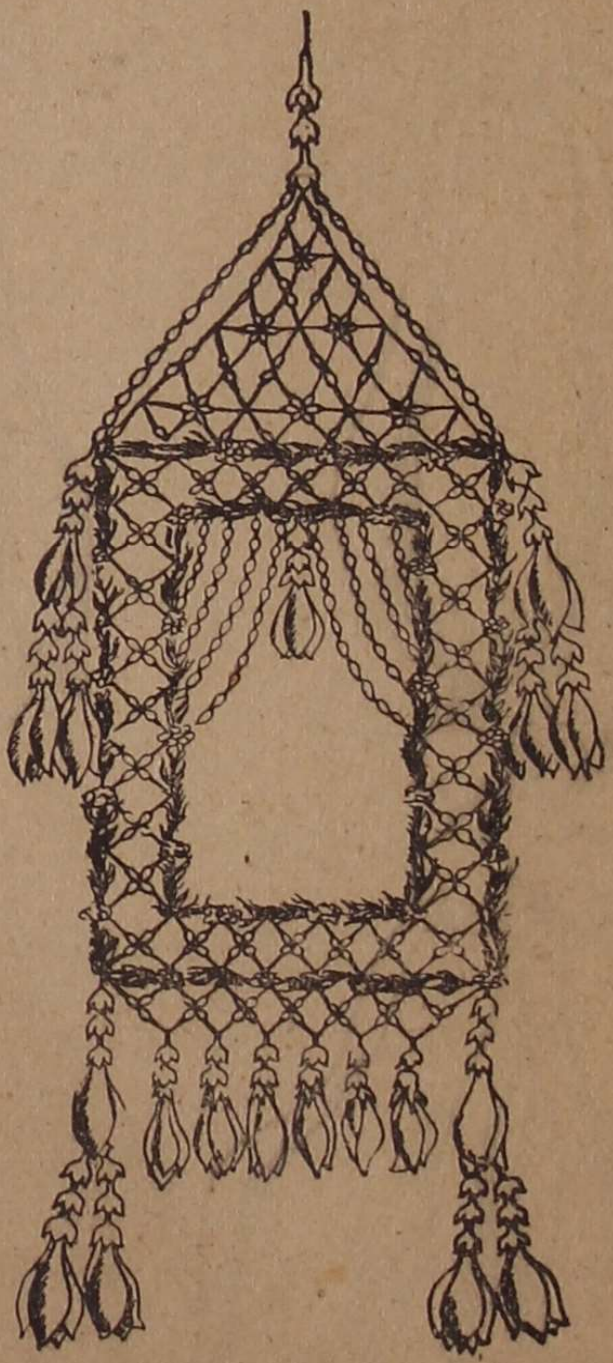

มุมด่างอีกข้างละ ๑ พวก ทุกช่วงตาข่ายด้านด่าง ร้อยตุ้งตงผูก วิธีร้อยตุ้งตง ร้อยดอกจำปาแห้งที่ทำด้วยขี้ผึ้ง ๑ ดอก ดอกมะลิบาน ๒ ดอก ตัดด้ายเหลือด้ายพอประมาณ นำไปผูกติดกับด้ายนำที่ตาข่ายตอนด่าง □

ประดิษฐ์ของชำร่วยด้วยดอกไม้ขผึ้ง

เตรียมเครื่องใช้ ริบบิ้นขนาดกลาง ๕๐ ซ.ม. ดอกมิลิบานทำด้วยขผึ้ง ดอกจำปีทำด้วยขผึ้ง ด้าย เข็ม กรรไกร ยอดน้ำมัน สำลี

วิธีเย็บริบบิ้น ตัดริบบิ้น ๒๘ ซ.ม ทบลงได้ ๑๔ ซ.ม. ดันรูดปลายริบบิ้นทั้งสองให้ติดกัน ปล่อยชายด้ายไว้ ๒ เส้น ยาวประมาณ ๘ ซ.ม. จับริบบิ้นทบเป็นรูปหูกระต่ายตรึงติดกับริบบิ้นทั้ง ๒ ข้าง ตัดชายริบบิ้นเป็นรูปหยักหรือตัดเฉียงแล้วแต่จะเห็นงาม

วิธีร้อยอุบะตุ้ม ๓ และตุ้ม ๗ ตัดก้านดอกจำปีให้เสมอกัน ดอกมิลิบานก็ตัดก้านไว้ให้เสมอกัน เลือกดอกใหญ่ดอกเล็กไว้เป็นพวก ๆ ร้อยดอกจำปีเป็นดอกตุ้ม ๑ ดอก ดอกมิลิบาน ๒ ดอก เด็ดด้ายออกเหลือด้ายยาว ๘ ซ.ม. ร้อยเช่นเดียวกัน ๒ สายผูกรวมกัน ดูระยะปลายตุ้มให้เสมอกัน ร้อยดอกจำปีลงอีก ๑ ดอก ร้อยดอกมิลิ ๒ ดอก เรียกว่าอุบะตุ้ม ๓ ร้อยอุบะตุ้ม ๓ อีก ๑ พวง

ผูกรวมกันแล้วร้อยดอกจำปีลงอีก ๑ ดอก ดอกมะลิบาน ๒ ดอก ผูกติดกับด้ายทรบบน เอาสำลีชุบหัวน้ำมัน แล้วทาตามกลีบดอกจำปีขยี้ผงให้หอม □

แต่งโต๊ะหมู่บูชาด้วยดอกไม้
และพานทำด้วยขนม

เตรียมเครื่องใช้ พานที่จัดแล้วเป็นรูปทรงพุ่มใหญ่ ๒ พาน กลาง ๓ พาน แจกัน ๕ แจกัน ช่อดอกแวนด้า ทำด้วยขนม ๔๐ ช่อ ใบโปร่งฟ้าแห้ง ๒๕ กิ่ง โต๊ะหมู่บูชา หมู่ ๕ ๑ ชุด กระถางธูป ๑ เชิงเทียน ๒ พระพุทธรูป ๑ องค์

วิธีจัด วางโต๊ะหมู่เข้าชุดกันแล้ว เอาใบโปร่งฟ้าใส่ในแจกัน ๆ ละ ๕ กิ่ง แต่งช่อดอกแวนด้าที่ทำด้วยดอกไม้เทียน ๘ กิ่งต่อ ๑ แจกัน วางบนโต๊ะข้างพระพุทธรูปและวางคู่กับพาน วางกระถางธูปโต๊ะเตี้ยกลางเชิงเทียน พร้อมทั้งเทียนขนมขาววาง ๒ ข้างกระถางธูป สำหรับพานวางคู่กับแจกันคู่แรกเป็นพานทรงพุ่มใหญ่ คู่ที่ ๑ พานทรงพุ่มขนาดกลาง เตี้ยวางโต๊ะกลางแจกัน ๒ ข้าง □

กรวยอุบัชฌาย์

เตรียมเครื่องใช้ ขันใส่ขผงสีเขียว ขันใส่ขผงสีชมภูอ่อน ขันใส่ขผงสีขาว ขันใส่ขผงสีเหลืองอ่อน กระดาษวาดเขียนอย่างแข็งพอประมาณ กรรไกรตวดไหว ดอกจำปาทำด้วยขผง ดอกมลิบานทำด้วยขผง ผ้าสีใบวางทบเย็บติดกัน ๕ ชั้น ตัดวงกลมตรงกลางพอดีปากถ้วยแก้ว ถ้วยแก้ว พิมพ์กลีบมลิซ้อน ๑ แบบ พิมพ์กลีบรักเร่ ๑ แบบ อ่างใส่น้ำ ถาด ผ้าขาว มีด ด้าย เข็มมือ ขันใส่ขผงสีน้ำตาล

วิธีชุบกลีบ เอาพิมพ์แช่น้ำ เอาขผงสีชมภูอ่อนตั้งไฟพอขผงละลายก็ยกลง เอาพิมพ์ลงกลีบรักเร่ชุบพอได้มากพอความต้องการเอาขึ้นจากน้ำวางคว่ำกลีบไว้ในถาด เอาขันขผงสีน้ำตาลตั้งไฟพอขผงละลายยกลง เอาขันใส่ขผงสีเขียวตั้งไฟพอขผงละลายแล้วยกลง ทิ้งไว้สักครู่เอาพิมพ์รักเร่ลงชุบสีเขียว ๓ ครั้ง ชุบในสีน้ำตาล ๓ ครั้ง (สีของกลีบจะคล้ายสีใบกระบือ) ชุบได้มากพอความต้องการแล้วเอาขึ้นจากน้ำ วางคว่ำกลีบแยกไว้ต่าง

หากไม่ปนกับสีชมภู ยกขันใส่ขี้ผึ้งสีเหลืองและขันใส่ขี้ผึ้งสีชมภูอ่อนตั้งไฟพอขี้ผึ้งละลาย แล้วยกลงวางทิ้งไว้สักครู่ เอาพิมพ์มดิชอ้นลงชุบในขี้ผึ้งสีชมภู ๓ ครั้ง ชุบในขี้ผึ้งสีเหลือง ๓ ครั้ง ชุบให้ได้ ๒๔ อัน เอาขนจากน้ำซับน้ำเช็ดกลีบให้แห้งเจียนแต่งกลีบทั้งหมด แล้วเอากลีบสีชมภูและกลีบสีน้ำตาลเช็ดกลีบ และแต่งกลีบ ให้สวยวางแยกสีไว้ต่างหาก เอารูปดาวที่ตัดไว้ลงชุบในขี้ผึ้งสีเขียว ๕--๖ นรั้ง ตัดกระดาษวาดเขียน ๓ ขนาดไว้ทำกรวย ๑ อัน เอากระดาษขนาด ๑—๒—๓ วางเรียงกันบิดกึ่งกลางให้เป็นสัน ทบรวม ๑๓ ชุด ขนาดเล็กเดียว ๕ อัน ยกขันขี้ผึ้งสีขาวขึ้นตั้งไฟพอละลายยกลง เอาขันขี้ผึ้งสีเหลืองอ่อนตั้งไฟยกลง เอาขันใส่ขี้ผึ้งสีเขียวตั้งไฟยกลง เอากระดาษที่เย็บไว้เป็น ชด และเดียว ชุบในขี้ผึ้งสีขาว ๒ ครั้ง สีเหลือง ๒ ครั้ง เอาสันทบชุบในสีเขียว ๑ ครั้งจนหมดชุด เอากรวยชุบในสีขาว ๒ ครั้ง สีเหลือง ๒ สีเขียว ๒ เสร็จแล้ววางพักไว้

วิธีติดกรวย เอาขนาดเล็กมาติดเป็นใบยาว ๓ ใบ แล้วจึงเย็บติดขนาดเล็กเดียวเรียงกัน ๕ อัน และเอาเป็นชุดเรียงสับหว่าง จากอันเดียว ลงมา ให้ครบชุบแล้ววางพักไว้ในถาด

วิธีติดแบบรูปดาว เอากลีบน้ำตาลสมุทิเป็นใบกระบือติดเรียงรอบนอกจนถึงโคนกลีบทุกกลีบ กลีบสีชมภูอยู่ตอนใน พอติดถึงสุดโคนกลีบหมดแล้วติดวงใน ๓ แถว ทุก ๆ กลีบที่ติดต้องสับหว่างกลีบและวางคว่ำกลีบ เสร็จแล้ววางบนถ้วยแก้ว เอากรวยวางกลางแบบให้ลงในแก้ว (เอารอยเย็บอันสุดท้ายให้อยู่ ในถ้วย แก้ว จะได้ไม่เห็น รอย เย็บ เสร็จแล้วเตรียมแต่งตัวต่อไป

วิธีแต่งตัว เอาไม้เหล็กลมเล็กชุบขี้ผึ้งเป็นก้อนกลม ๆ ปลายไม้เอาใคนไม้เล็กเสียบเจาะกลางกลีบดอกมิติซ้อนซ้อนสับหว่างกัน ๔ ชั้น กลีบ ๑—๒ หุ้มเกสร กลีบ ๓—๔ บานออก ติดให้ได้ ๖ ดอก (สมมุติเป็นดอกทัดหู) ร้อยเฟื่อง ๒ ชั้นด้วยดอกมิติบานทุกมุมผูกอุบะตุ้งติ้ง

การร้อยอุบะตุ้งติ้ง ร้อยดอกจำปา ๑ ดอก ดอกมณฑาน สวม ๒ ดอก ผูกตามมุมแล้วเอาโคนไม้เสี่ยบดอกทัดหูทุก ๆ มุม

ประโยชน์ ใช้ในงานบวชนาค นาค ๑ องค์ใช้กรวยอุปัชฌาย์ ๓ ชุด ถวายอุปัชฌาย์ ๖ คู่ สวดอุปัชฌาย์ ๒ □

วิธีติดขี้ผึ้งเป็นรูปพานทรงหัวโล้น

เตรียมเครื่องใช้ ดินเหนียวบั้นเป็นรูปกลมเท่าขนาดพาน พาน กระดาษฟาง แป้งเปียก พิมพ์รูปกลีบ ๑ ขนาด ขันใส่ขี้ผึ้งสีเหลืองอ่อน ขันใส่ขี้ผึ้งสีเขียว ขันใส่ขี้ผึ้งสีม่วงอ่อน ขันใส่ขี้ผึ้งสีเหลืองแก่ อ่างน้ำ กรรไกร มีด ถาด ผ้าขาว

วิธีทำกระดาษจากหุ่นดินเหนียว หุ่นดินเหนียวที่ตาก แดดแห้งแล้วเอากระดาษฟางชุบน้ำ แล้วหุ้ม บนหุ่น แล้วทาแป้งเปียกบนกระดาษชั้นที่ ๑ หุ้มกระดาษฟางแห้งเป็นชั้นที่ ๒ ทาแป้งเปียกอีกหุ้มกระดาษเป็นชั้น ๓ ทำสลับกันเช่นนี้ ๗ ชั้น ตากแดดจัด ๆ ให้แห้งสนิท เคาะเอาดินออกให้หมดเอาหุ่นกระดาษวางบนพานเพื่อติดกลีบและแต่งอายต่อไป

วิธีชุบกลีบและแต่งติดกลีบบนหุ่นกระดาษ เอาพิมพ์ลงแช่น้ำแล้วเอาขันใส่ขี้ผึ้งทุก ๆ ขันขันตั้งไฟ พอขี้ผึ้งละลายแล้วยกลง เอาพิมพ์ขึ้นจากน้ำสะบัดให้สะเด็ดน้ำ เอาลงชุบในขี้ผึ้งสีเหลืองอ่อน ชุบ

แต่งขอบพิมพ์เท่านั้น ชุบ ๔—๕ ครั้งสะบัดพิมพ์
แล้วลงแช่ในอ่างน้ำค่อยเลื่อนเอาขี้ผึ้งออกจากพิมพ์
ชุบให้มากพอความต้องการ เพราะใช้สีเหลือง

อ่อนเป็นสีพัน พอชุบสีเหลืองอ่อนเสร็จแล้วเอาขึ้นจากน้ำวางคว่ำกลีบไว้ในถาด ชุบสีอื่นต่อไป พอชุบเสร็จแล้วเอาผ้าซับน้ำให้แห้ง วางแยกสีไว้แต่งกลีบให้เรียบ แล้วติดกลีบบนหุ่นตามลายให้สวยงาม

ประโยชน์ เป็นพุทธบูชา □

วิธีทำขี้ผึ้งเป็นรูปพานทรงพุ่ม

เตรียมเครื่องใช้ ดินเหนียวปั้นเป็นรูปทรงพุ่มพอดีกับพาน พาน ๑ ใบ กระดาษฟาง แป้งเปียก พิมพ์รูปกลีบ ๆ ขนาด ขันใส่ขี้ผึ้งสีเหลืองอ่อน ขันใส่ขี้ผึ้งสีแดง ขันใส่ขี้ผึ้งสีชมภู อ่างน้ำ กรรไกร มีด ถาด ผ้าขาว

วิธีทำหุ่นหุ้มกระดาษเป็นรูปทรงพุ่ม หุ้มกระดาษแล้วติดแป้งเช่นเดียวกับหุ่นรูปทรงหัวโล้น ตากแดดแห้งแล้วผ่ากลาง เอากระดาษออกยาให้เป็นรูปพุ่มตามเดิมแล้ววางบนพาน

วิธีชุบกลีบและติดตามลาย เอาพิมพ์แช่น้ำ เอาขี้ผึ้งต้มไฟพอขี้ผึ้งละลายยกลง เอาพิมพ์ชุบกลีบและแยกสีไว้สีละพวก เช็ดกลีบให้แห้งแต่เอามีดเจียนแต่งกลีบให้สวย ติดกลีบเหลืองอ่อนเป็นพื้นสีแดงเป็นลายนอก สีชมภูลายในแล้วแต่การให้สีให้เรียบและสวยถูกใจ ยอดบนติดดอกข่าดอกใหญ่ ๑ ดอก ดอกมลิบานและตูม

ประโยชน์ เป็นพุทธบูชา □

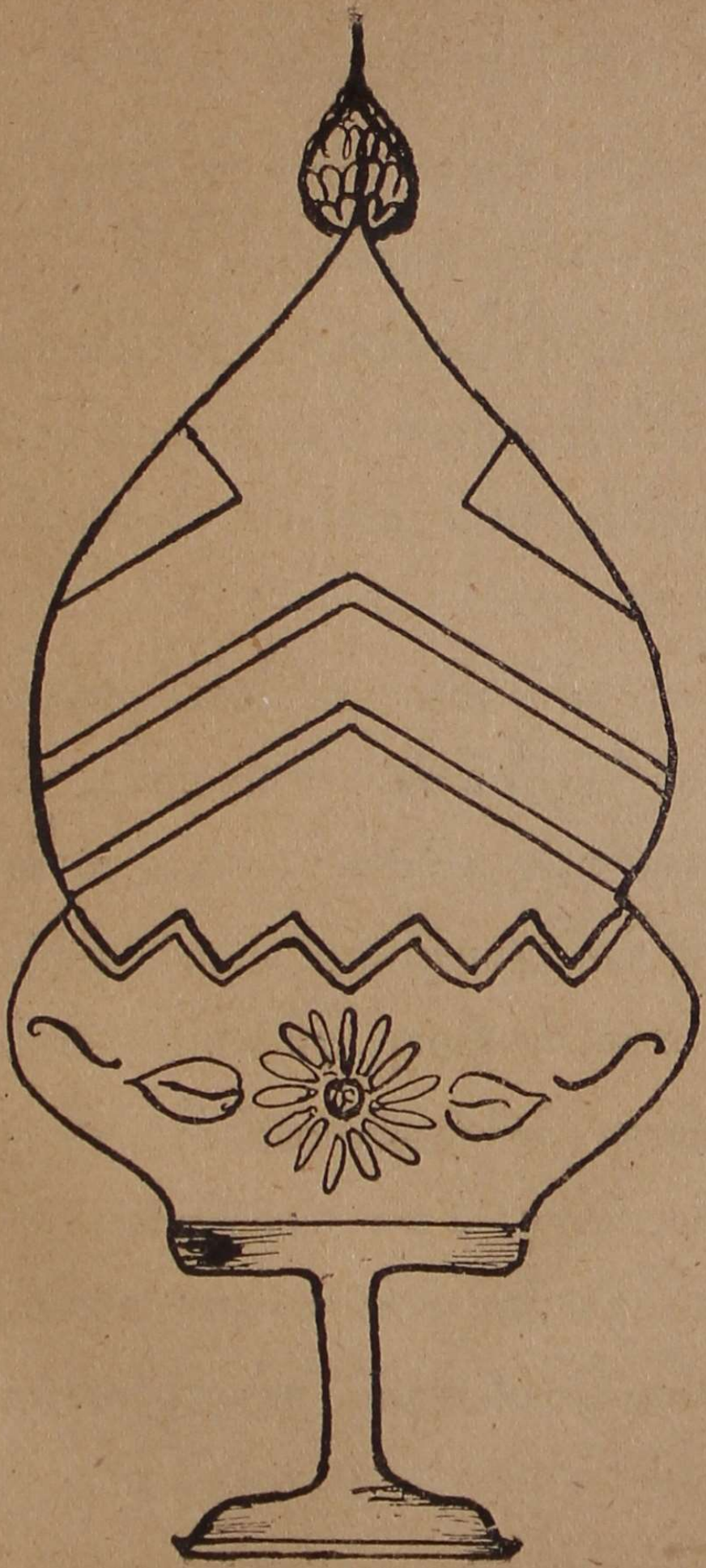

จัดพานรูปเค็ก ๓ ชั้นขนาดเล็ก

เตรียมเครื่องใช้ ไม้กอก ๓ ขนาดวางเรียงกันเป็นรูปเค็ก ๓ ชั้นตรึงด้วยลวดให้ติดกันทั้ง ๓ ชั้น กรรไกร มีด ขันใส่ขผึ้งสีชมภูอ่อน ขันใส่ขผึ้งสีแดง ขันใส่ขผึ้งสีเหลืองอ่อน ไข่มุกขนาดกลาง เข็มหมุด พิมพ์กลีบดอกไม้ อ่างใส่น้ำ ใบโปร่งฟ้า ถาด ผ้าขาว พาน

วิธีชุบกลีบและแต่งกลีบ เอาขผึ้งสีชมภูอ่อนแผ่คลุมไม้กอกให้มิดทั้ง ๓ ชั้น ตามขอบทั้ง ๓ ชั้นเอาเข็มหมุดเสียบไข่มุกเดินชั้นละ ๒ รอบ เอาขันใส่ขผึ้งทุกสีขนตั้งไฟพอขผึ้งละลายยกลง ชุบกลีบสีชมภูมากหน่อยติดเป็นพื้น ขผึ้งสีแดง สีเหลืองอ่อนเป็นลาย ติดให้ลายเหมือนกันทั้ง ๓ ชั้น ตอนบนเสียบตัวนกยูง ๑ ตัว ยกวางบนพาน เอาใบโปร่ง ฟ้าแห้ง ก้านเล็ก ๆ ค่อย ๆ สอด ตามลางสีเหลืองเรียงให้เสมอกัน ปลายใบโปร่งฟ้าพอดีกับกลีบ

ประโยชน์ เป็นพุทธบูชา □

วิธีประดิษฐ์พุ่มด้วยขี้ผึ้ง

เตรียมเครื่องใช้ ขันใส่ขี้ผึ้งสีขาว ขันใส่ขี้ผึ้งสีเขียวใบไม้ ขันใส่ขี้ผึ้งสีชมภู กระดาษฟาง แป้งเปียกหุ่นไม้รูปพุ่ม อ่างใส่น้ำ กรรไกร มีด พิมพ์กลีบ ๑ ขนาด ถาด ผ้าขาวบาง พานใส่พุ่ม

วิธีทำรูปพุ่ม ตัดกระดาษฟางชุบน้ำวางหุ้มบนหุ่นให้มิดเป็นชั้นที่ ๑ แล้วทาแป้งเปียกบนกระดาษฟางชั้นที่ ๑ ให้ทั่วกัน แปะกระดาษลงเป็นชั้นที่ ๒ ชั้นที่ ๓–๔ ก็ทำเช่นเดียวกัน แล้วเอาหุ่นไปตากแดดพอแห้งดีแล้วเอามาผ่ากลาง เฉพาะกระดาษแกะออกจากหุ่นแล้วเอา กระดาษฟาง ยาให้เป็นรูป ตามเดิม วางสอดไว้บนไม้สำหรับแต่งต่อไป

วิธีชุบกลีบสีต่าง ๆ และการติดแต่งพุ่ม เอาพิมพ์ลงแช่น้ำ แล้วเอาขันขี้ผึ้งสีขาวตั้งไฟพอขี้ผึ้งละลายยกลง ยกขันขี้ผึ้งสีเขียวและสีชมภูตั้งไฟพอขี้ผึ้งละลายยกลง เอาพิมพ์ลงชุบแยกสีไว้ต่างหาก เอาขึ้นจากน้ำซับด้วยผ้าขาวและแต่งกลีบให้เรียบ กะดูหุ่นวางลายกดไว้ ๓ มุม ใช้สีขาวเป็นพื้นสีเขียว

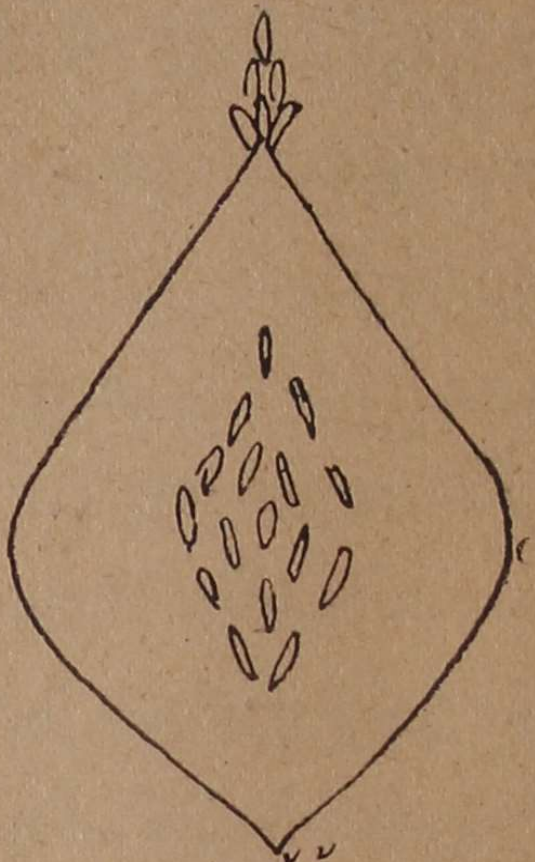

พุ่มใบผึ้ง

และชมภูแต่งลาย การติดกลีบต้องสับหว่างกัน
การติดยอดพุ่มติดเบื้นดอกข่า โคนยอดต่อไปก็
มลิบานและตูม และวางไว้บนพาน
ประโยชน์ ใช้เบื้นพุทธบูชาคู่กับดอกไม้สด □

วิธีทำพุ่มทองน้อย

เตรียมเครื่องใช้ ขันใส่ข้าวผงสีขาว ขันใส่ข้าวผงสีเขียว ขันใส่ข้าวผงสีเหลือง กระดาษฟาง แป้งเปียก หุ่นเล็กพุ่ม อ่างใส่น้ำ กรรไกร มีด พมพักลับเล็ก ถาด ผ้าขาวบาง ด้ายเล็กใส่พุ่มทองน้อย

วิธีทำรูปพุ่ม ตัดกระดาษฟางชุบน้ำวางหุ้มบนหุ่นไม้ให้มิด เป็นชั้นที่ ๑ ทาแป้งเปียกบนกระดาษฟางชั้นที่ ๑ ให้ทั่ว หุ้มกระดาษฟางลงเป็นชั้น ๒ ชั้นที่ ๓ ทาแป้ง ชั้นที่ ๔ ก็หุ้มกระดาษ แล้วนำไปตากแดด พอแห้งดีก็ผ่ากลางหุ่นแยกเอากระดาษออกจากหุ่น แล้วยาด้วยกระดาษฟางเป็นรูปตามเดิมวางบนถ้วย ชุบกลีบหลายสีวางแยกเชิดกลีบ

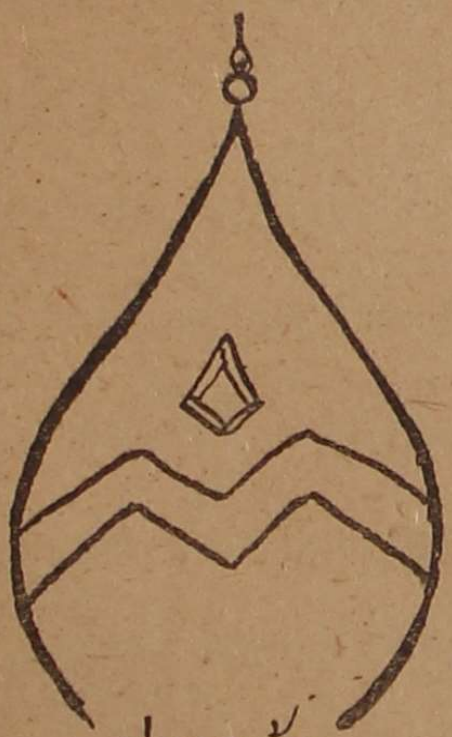

พุ่มทองน้อย

ให้แห้ง แบ่ง ๓ตอน ติดกลีบเป็นรูปดอกกริตตาม ขวาง ใช้สีขาวเป็นพื้น สีเหลืองและสีเขียวเป็น ลาย การติดกลีบต้องติดกลีบสับหว่างกัน ตอน บนเสียบด้วยดอกมลิบานและดอกมลิตูม □

วิธีประดิษฐ์พวงกลางด้วยดอกไม้ขผึ้ง

เตรียมเครื่องใช้ ดอกจำปาที่ทำด้วยขผึ้ง ดอกมณฑุม ดอกมณฑาน ด้ายเบอร์ ๕๐ เข็มมือ ใบโปร่งฟ้าแห้ง กระดาษย่นสีเขียว แป้งเปียก กรรไกร ดอกกุหลาบตูมที่ทำด้วยขผึ้ง โครงลวดที่พันด้วยกระดาษย่นแล้วชุบขผึ้งแล้ว ๑ โครง (โครงเส้นผ่าศูนย์กลาง ๖. ๑/๒ นิ้ว วางลวดเป็นรูป ๓ เหลี่ยมด้านเท่า ๒ อันวางขวางกัน) มัดให้แน่น ดอกเบญจมาศ

วิธีร้อยและแต่งพวงกลาง ตอนในร้อยตาข่ายด้วยดอกมณฑุมแล้วร้อยลงมายาว ๓ นิ้ว ทุกช่องตาข่ายผูกด้ายดำทิ้งไว้ บนโครงเอาดอกกุหลาบตูมกับใบโปร่งฟ้าเดินบนโครงต่างลวด ระหว่างมุมไม้ทั้ง ๖ ร้อยเฟื่องด้วยดอกมณฑาน ๓ สาย อุบะทุกมุมเป็นอุบะทรงเครื่องตุ้ม ๒ ร้อยอุบะด้วยดอกมณฑาและดอกจำปา ตุ้งติงโดยรอบตาข่ายที่ผูกด้ายนำไว้ อุบะพวงกลางใช้เป็นอุบะตุ้ม ๑๕ ดอกทัดหูตามมุมเหนืออุบะเอาดอกเบญจมาศกับใบโปร่งฟ้ามัด

เป็นช่อติดบิดเงื่อนอุบะต่างดอกทัดหู ด้ายที่แขวน ๖ เส้นร้อยด้วยดอกมลิบานสูงพองาม เหนือด้ายร้อยดอกมลิบานอีก ๗ ดอก ผูกรวมกันเป็นที่แขวน

ประโยชน์ ใช้แขวนเหนือพระพุทธรูป ฯ □

ราคาอุปกรณ์

คิดค่าส่งชุดละ ๕ บาท ต่างหาก โปรดกรอกใบสั่งข้างท้ายนี้

ดอกช่อหวาย	ชุดละ	๑๕	บาท
เบญจมาศ	,,	๒๕	,,
เบญจมาศน้ำ	,,	๒๕	,,
ดอกฉัตรทอง	,,	๑๕	,,
กุหลาบ	,,	๒๐	,,
กุหลาบป่า	,,	๑๕	,,
กุหลาบมอญ	,,	๒๐	,,
พิชแรกแย้ม	,,	๒๐	,,
ดอกข่า	,,	๒๐	,,
บานบุรี	,,	๒๐	,,
ดอกพุด	,,	๓๐	,,
ดอกกาหลง	,,	๑๕	,,
ดอกเหมย	,,	๑๕	,,
ดอกส้ม	,,	๒๐	,,
เฟื่องฟ้า	,,	๑๕	,,
มิดตูม	,,	๑๐	,,
มิดซ้อน	,,	๒๓	,,
มิด	,,	๑๐	,,
สารภี	,,	๑๕	,,

บัวสาย	ชุดละ	๒๐	บาท
บัวหลวง	,,	๒๕	,,
บัวผันบัวเผื่อน	,,	๒๐	,,
ดอกเอื้อง	,,	๑๕	,,
เด็บมือนาง	,,	๑๕	,,
พญาไม้	,,	๒๕	,,
ไม้ป่า	,,	๑๕	,,
บุนนาค	,,	๒๕	,,
ซากุระซ้อน	,,	๑๕	,,
กรวยอุบัชฌา	,,	๒๕	,,
ดอกรักเร่	,,	๑๕	,,
ซ่อนกลิ่น	,,	๒๐	,,
ประทัด	,,	๓๐	,,
หน้าวัว	,,	๑๕	,,
ดาวเรือง	,,	๑๕	,,
ผักตบชวา	,,	๒๕	,,
ชบาหนู	,,	๑๕	,,
ดอกแก้ว	,,	๑๕	,,
บานชื่น	,,	๑๕	,,

หอสมุดแห่งชาติรับมังคลาภิเษก
จันทบุรี

อัญชัน	ชุดละ	๒๐	บาท
พุทธรักษา	,,	๒๐	,,
จำปี	,,	๑๓	,,
จำปา	,,	๑๓	,,
คัทลิยา	,,	๒๕	,,
แวลด้า	,,	๒๐	,,
ไวโอเล็ต	,,	๓๐	,,
แกลเดียลัส	,,	๓๐	,,
พอลลิลลี่	,,	๓๐	,,
แคลลา ลิลี่	,,	๓๐	,,
ป๊อบปี้	,,	๓๐	,,
แอปเบิล บลอสซัม	,,	๓๐	,,
เดซี่	,,	๓๐	,,
ลินลี่	,,	๓๐	,,
สวีทพี่	,,	๓๐	,,
จอนกิล	,,	๓๐	,,
เทพธิดากรีก	,,	๓๐	,,
ทิวลิบ	,,	๒๕	,,
คริสมาศ	,,	๓๐	,,
เยเบร่า	,,	๒๐	,,

ใบสั่งซื้อหนังสือต่าง ๆ และอุปกรณ์

การทำดอกไม้ไฟ ผง

วันที่.....พ.ศ. ๒๕๐.....

ถึง คุณมณีวรรณ ไกรยูรเสน

ข้าพเจ้า (นาม)..... จังหวัด

บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ซอย.....ถนน.....

ตำบล.....อำเภอ.....

จังหวัด..... .....ขอสั่งซื้อหนังสือและอุปกรณ์ต่าง ๆ ดังนี้

๑. .....ราคา.....บาท

๒. .....ราคา.....บาท

๓. .....ราคา.....บาท

๔. .....ราคา.....บาท

๕. .....ราคา.....บาท

ได้ส่งเงินและค่าส่ง (เฉพาะอุปกรณ์ดอกไม้ไฟ ผง) ชุดละ ๕ บาท มาทางธนานัติ หรือเช็ค ปณ. แล้ว รวม...บาท...สตางค์ สั่งจ่ายเงินที่ ปณ. บางลำภู บน โปรดส่งของเหล่านี้ไปให้ข้าพเจ้าด้วย.

ลงชื่อ.....ผู้สั่ง

(กรุณากรอกข้อความให้ชัดเจน)